

EUROOPAN KESKUSPANKKI

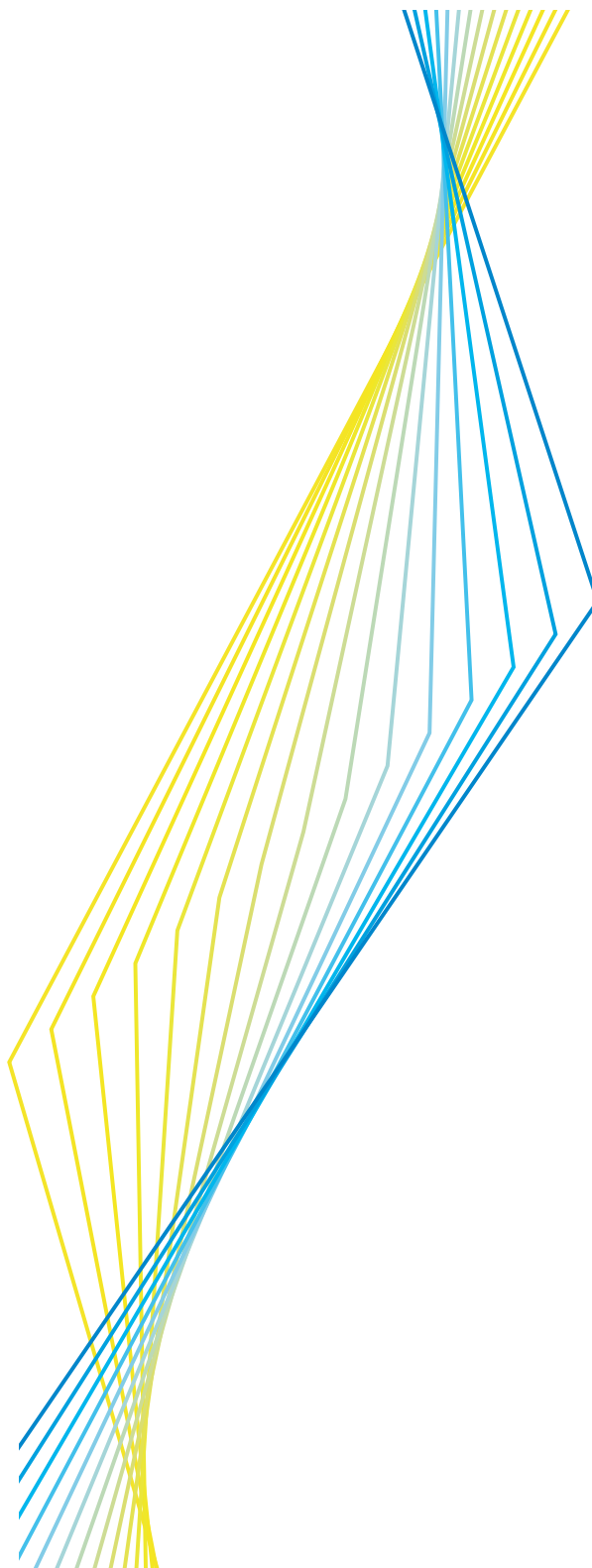
ECB EZB EKT BCE EKP

KUUKAUSIKATSAUS

Elokuu 2000

EUROOPAN KESKUSPANKKI

KUUKAUSIKATSAUS

Elokuu 2000

© Euroopan keskuspankki, 2000

Käyntiosoite	Kaiserstrasse 29 D-60311 Frankfurt am Main Germany
Postiosoite	Postfach 16 03 19 D-60066 Frankfurt am Main Germany
Puhelinnumero	+49 69 1344 0
Internet	http://www.ecb.int
Faksi	+49 69 1344 6000
Teleksi	411 144 ecb d

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Kuukausikatsaus on pääkirjoitusta lukuun ottamatta käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

*Tämän numeron tilastot perustuvat 2.8.2000 käytettävissä olleisiin tietoihin.
ISSN 1561-0322*

Sisällys

Pääkirjoitus	5
Euroalueen talouskehitys	7
Rahatalous ja rahoitusmarkkinat	7
Hintakehitys	19
Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat	21
Valuuttakurssit ja maksutase	27
Kehikko:	
I Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.7.2000 päätyneenä pitoajanjaksona	13
Katsaus euroalueen hinta- ja kustannusindikaattoreihin	33
Euroalueen ulkomaankauppa: tyypilliset piirteet ja viimeaikainen kehitys	51
Euroalueen tilastot	1*
Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet	69*
Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja	73*

Lyhenteet

Maat

BE	Belgia
DK	Tanska
DE	Saksa
GR	Kreikka
ES	Espanja
FR	Ranska
IE	Irlanti
IT	Italia
LU	Luxemburg
NL	Alankomaat
AT	Itävalta
PT	Portugali
FI	Suomi
SE	Ruotsi
UK	Iso-Britannia
JP	Japani
US	Yhdysvallat

Muut

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM4	IMF:n maksutasekäsikirja (4. laitos)
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
repo	takaisinostosopimukseen perustuva käänteisoperaatio
SITC Rev. 3	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (3. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

Pääkirjoitus

EKP:n neuvosto päätti kokouksissaan 20.7. ja 3.8.2000 pitää EKP:n keskeiset korot ennallaan. Eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on siten edelleen 4,25 %, maksuvalmiusluoton korko 5,25 % ja talletuskor-ko 3,25 %.

Hintavakauteen keskipitkällä aikavälillä kohdistuvat riskit liittyvät edelleen enemmän hintojen nousu- kuin laskupaineisiin. Rahapolitiikan strategian ensimmäisen pilarin eli raha- ja luottoaggregaattien analyysin osalta voidaan todeta, että M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo vuoden 2000 toisella neljänneksellä oli 6,0 %, kun se edellisellä, toukokuussa 2000 päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oli ollut 6,4 %. Kolmen kuukauden keskiarvon lasku johtui pääosin M3:n vuotuisen kasvuvauhdin hidastumisesta vuoden 2000 kesäkuussa 5,4 prosenttiin toukokuun 5,9 prosentista, mikä heijasti ensisijaisesti yön yli -talletusten kasvun huomattavaa tasaantumista. On kuitenkin tärkeää, ettei tällaisia lyhytaikaisia vaihteluita M3:n kasvuvauhdissa korostettaisi liikaa, sillä niihin saattavat vaikuttaa väliaikaiset tekijät. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen määrä oli kesäkuussa 9,8 %, kun se toukokuussa oli ollut 11,1 %. Kaiken kaikkiaan euroalueella on edelleen runsaasti likviditeettiä, erityisesti kun otetaan huomioon, että lavean raha-aggregaatin M3:n kasvu on noin 1½ prosenttiyksikköä 4½ prosentin viitearvoa nopeampaa ja että kasvuvauhti on poikennut viitearvosta jo pitkään.

Myös toiseen pilariin liittyvät indikaattorit viittasivat hintavakautta uhkaaviin hintojen nousupaineisiin. Taloudellisen toimeliaisuuden osalta vahvistui, että euroalueen kasvunäkymät ovat suotuisat. Eurostatin tuoreimman arvion mukaan euroalueen BKT:n määrän kasvu vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä oli neljännesvuositasolla 0,9 prosenttia eli yhtä nopeaa kuin vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä. Kotimainen kysyntä oli edelleen pääasiallinen kasvuun vaikuttava tekijä. Teollisuustuotannon kasvu voimistui toukokuussa 2000, mikä vahvisti myös taloudellisen toimeliaisuuden jatkuneen voimakkaana vuoden 2000 toisella neljänneksellä. Työttömyys väheni edelleen kesäkuussa. Euroalueen kotimaisen kysynnän suotuisia näkymiä tukevat useista eri kyselyistä saadut tulokset: muun muassa

kuluttajien ja teollisuuden luottamus pysyi lujana. Maailmantalouden tämän hetken myönteisten kasvunäkymien pitäisi myös osaltaan tukea euroalueen talouskasvua.

Rahoitusmarkkinoilla valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot euroalueella eivät juurikaan muuttuneet vuoden 2000 heinäkuussa ja elokuun alussa, ja erot Yhdysvaltain vastaavien joukkolainojen tuottoihin pysyivät ennallaan. Tuottokäyrä jyrkentyi jonkin verran lyhyissä ja keskipitkissä maturiteeteissa, mikä vastaa markkinoiden odotuksia euroalueen talouskasvun jatkumisesta vahvana. Näistä suotuisista odotuksista huolimatta euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi heikkeni 2½ % kesäkuun lopun ja elokuun alkupuolen välisenä aikana. Kun otetaan huomioon, että euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi heikentyi vuoden 1999 ensimmäisestä neljänneksestä vuoden 2000 elokuun alkuun mennessä noin 15 % ja että heikentyminen on jatkunut jo pitkään, euron valuuttakurssin viimeaikainen heikkeneminen on lisännyt huolta mahdollisista tulevista hintojen nousupaineista, erityisesti tilanteesta, jossa kasvu jatkuu voimakkaana.

Öljyn hinnan merkittävä kallistuminen vuoden 2000 huhtikuun ja kesäkuun välisenä aikana vaikutti keskeisesti siihen, että YKHI:n vuotuinen nousuvauhti kiihtyi 2,4 prosenttiin kesäkuussa 2000, kun se toukokuussa oli ollut 1,9 %. Myös jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen nousuvauhdin nopeutuminen vaikutti osaltaan euroalueen kuluttajahintainflaation kiihtymiseen, kun taas palvelujen hintojen nousu johtui osittain väliaikaisista tekijöistä. Jalostettujen elintarvikkeiden ja muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintoihin öljyn hinnan nousu ja euron valuuttakurssin heikentyminen eivät sitä vastoin ole toistaiseksi vaikuttaneet juuri lainkaan, vaan niiden vuotuiset muutosvauhdit olivat kesäkuussa 1,0 % ja 0,6 %. Nämä muutosvauhdit ovat pysyneet käytännöllisesti katsoen ennallaan koko vuoden 2000 alkupuoliskon ajan. Joissakin tuottajahintaindeksin (Producer Price Index, PPI) erissä on kuitenkin havaittavissa merkkejä siitä, että öljyn hinnan ja euron kurssin kehitys on alkanut vaikuttaa YKHI:n kulutustavarasektoriin. Erityisesti tuottajahintaindeksin kulutustavateollisuuserän vuotuinen muutosvauhti on viime kuukausina nopeutunut yli 1 prosenttiin vuoden 1999 lopun 0,5 prosentista.

Yleisesti ottaen vuotuisen YKHI-inflaatiovauhtiin vaikuttavat tulevina kuukausina erisuuntaiset tekijät. Mikäli öljyn hinta ei lähde uudestaan nousuun, vertailuajankohdan vaikutuksen pitäisi alkaa asteittain vähentää energian hintojen voimakkaasti inflaatiota kiihdyttävää vaikutusta. Toisaalta öljyn hinnan aikaisempaan kallistumiseen ja euron valuuttakurssin heikentymiseen liittyvien välillisten vaikutusten odotetaan johtavan muiden tavaroiden kuin energian sekä palvelujen hintojen nousuun. Tämänhetkisten tietojen mukaan vuotuinen kuluttajahintainflaatio saattaa tulevina kuukausina olla jonkin verran nopeampaa kuin yleisesti odotettiin, lähinnä sen vuoksi, että öljyn hinta on noussut uudelleen. Vaikka inflaatiovauhdin lyhyen aikavälin kehitystä ei tulisi korostaa liikaa, euroalueen kustannus- ja hintakehitystä on seurattava tarkoin sellaisten välillisten vaikutusten ja kerrannaisvaikutusten havaitsemiseksi, jotka saattaisivat aiheuttaa pysyvämpiä nousupaineita kuluttajahintoihin.

Kaiken kaikkiaan hintavakauteen keskipitkällä aikavälillä kohdistuvat riskit liittyvät edelleen hintojen nousupaineisiin. Euroalueella on edelleen

runsaasti likviditeettiä, ja raha- ja luottoagregaatien tulevaa kehitystä on seurattava ja analysoitava huolellisesti. Euron valuuttakurssin kehityksellä tulee myös olemaan merkittävä vaikutus kuluttajahintanäkymiin, erityisesti kun talouskasvun jatkuessa voimakkaana tuontihintojen kehitys vaikuttaa kuluttajahintoihin yhä nopeammin. Tässä tilanteessa on erityisen tärkeää, että palkankorotukset pysyvät maltillisina. Tämä edistäisi osaltaan myös tämänhetkistä työttömyyden vähentymistä ja voimakasta työllisyyden kasvua.

Kuukausikatsauksen tämä numero sisältää vakioartikkelin lisäksi kaksi muuta artikkelia. Ensimmäisessä artikkelissa ”Katsaus euroalueen hinta- ja kustannusindikaattoreihin” analysoidaan hinta- ja kustannusindikaattoreiden merkitystä eurojärjestelmän rahapolitiikan strategian toisen pilarin kannalta. Toisessa artikkelissa ”Euroalueen ulkomaankauppa: tyypilliset piirteet ja viimeaikainen kehitys” pyritään antamaan käsitys ulkomaankaupan merkityksestä euroalueen taloudelle. Lisäksi artikkelissa analysoidaan keskeisiä tekijöitä, jotka vaikuttavat vaihtotaseen muodostumiseen euroalueen maksutaseessa.

Euroalueen talouskehitys

I Rahatalous ja rahoitusmarkkinat

EKP:n neuvoston rahapoliittiset päätökset

EKP:n neuvosto päätti 20.7. ja 3.8.2000 pitämässään kokouksissa, että perusrahoitusoperaatioissa (jotka toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina monikorkoista huutokauppamenettelyä käyttäen) korkotarjousten alaraja on edelleen 4,25 %. Talletuskorko on niin ikään edelleen 3,25 % ja maksuvalmiusluoton korko 5,25 % (ks. kuvio 1).

M3:n kasvu hidastui kesäkuussa

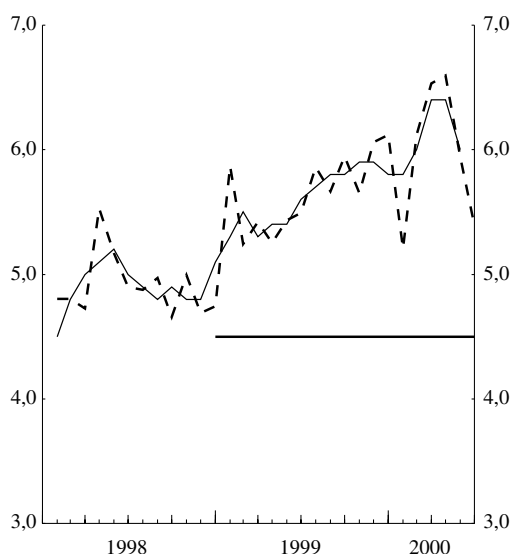
Kesäkuussa 2000 lavean raha-aggregaatin M3:n vuotuinen kasvuvauhti hidastui 5,4 prosenttiin toukokuun 5,9 prosentista. M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo huhtikuusta kesäkuuhun 2000 hidastui 6,0 prosenttiin, kun se edellisenä kolmen kuukauden jaksolla maaliskuusta toukokuuhun oli ollut 6,4 % (luku suurentunut aiemmin arvioidusta 6,3 prosentista). Siten M3:n kasvuvauhti oli 1/2 prosenttiyks-

Kuvio 2.

M3:n kasvu ja viitearvo

(vuotuinen prosenttimuutos)

- - M3
- M3 (kolmen kuukauden keskitetty liukuva keskiarvo pyöristettynä ensimmäiseen desimaaliin)
- M3:n viitearvo (4½%)

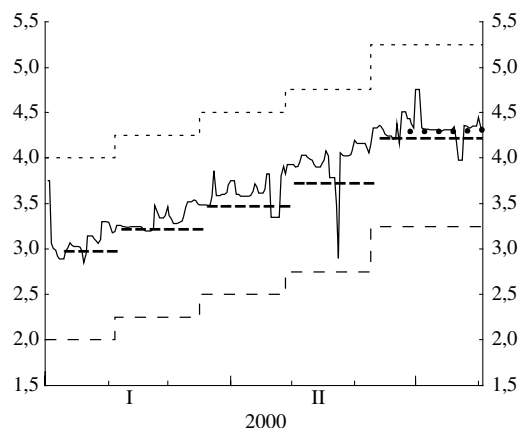
Lähde: EKP.

Kuvio 1.

EKP:n korot ja rahamarkkinakorot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

- - - Maksuvalmiusluoton korko
- - Talletuskorko
- - - Perusrahoitusoperaation korko / korkotarjousten alaraja
- Yön yli -korko (eonია)
- Perusrahoitusoperaation marginaalikorko

Lähteet: EKP ja Reuters.

sikköä 4½ prosentin viitearvoa nopeampaa (ks. kuvio 2).

Arvioiduista kausivaihteluista puhdistetun M3:n määrä supistui 15 miljardia euroa tai 0,3 % toukokuusta 2000 (ks. taulukko 1). Kausivaihteluista puhdistettuna ja vuositasolle korotettuna M3:n kuuden kuukauden kasvuvauhti hidastui kesäkuussa 5,3 prosenttiin, kun se oli ollut 6,5 % toukokuussa 2000 ja 5,5 % joulukuussa 1999. M3:n kasvuvauhti näyttää hidastuneen vuoden 2000 ensimmäisen neljänneksen hyvin nopean kasvun jälkeen. M3:n kasvuvauhdin hidastumista lyhyellä aikavälillä on tulkittava varoen, koska kasvuvauhti vaihtelee huomattavasti kuukaudesta toiseen. M3:n kehitystä ei siten voida arvioida kunnolla ennen kuin seuraavien kuukausien rahatilastot ovat käytettävissä. Joka tapauksessa on pidettävä mielessä, että vaikka M3:n kasvuvauhti onkin äskettäin hidastunut, euroalueella oli kesäkuussa edelleen runsaasti likviditeettiä.

Taulukko 1.

M3 ja sen pääerät

(kuukauden lopun määrät ja kausivaihteluista puhdistetut kuukausimuutokset)

	Kesäkuu 2000	Huhtikuu 2000		Toukokuu 2000		Kesäkuu 2000		Huhti-kesäkuu 2000	
	Määrä	Muutos		Muutos		Muutos		Muutos keskimäärin	
	Mrd. euroa	Mrd. euroa	%	Mrd. euroa	%	Mrd. euroa	%	Mrd. euroa	%
M3	4 929,2	14,5	0,3	19,1	0,4	-15,9	-0,3	5,9	0,1
Liikkeessä oleva raha ja yön yli -talletukset (= M1)	2 004,3	14,0	0,7	0,3	0,0	-25,7	-1,3	-3,8	-0,2
Muut lyhytaikaiset talletukset (= M2-M1)	2 146,3	1,6	0,1	13,1	0,6	5,3	0,2	6,7	0,3
Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit (= M3-M2)	778,6	-1,1	-0,2	5,7	0,7	4,6	0,6	3,1	0,4

Lähde: EKP.

Huom. Pyörästysten vuoksi miljardeina euroina ilmoitettujen M3:n erien yhteismäärä ei välttämättä täsmää M3:n kokonaismäärän kanssa.

M3:n kasvuvauhti hidastui kesäkuussa 2000 pääasiassa siksi, että sen pääeriin kuuluvien yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui 7,1 prosenttiin, kun se toukokuussa oli ollut 9,3 % (ks. kuvio 3). On todennäköistä, että lyhyiden korkojen vuoden 1999 syksystä jatkunut nousu ja siihen liittyvä lyhyiden korkojen ja pankkien yön yli -markkinakorkojen välisen eron suureneminen on heikentänyt näiden instrumenttien kysyntää. Lisäksi volatiliteettiodotuksista ilmenevä suhteellisen suuri epävarmuus euroalueen osakemarkkinoilla vuoden 2000 viiden ensimmäisen kuukauden aikana syveni huomattavasti kesäkuussa. Tämän vuoksi investoijat ovat voineet varoitoimenpiteenä pienentää yön yli -talletuksiaan. Vaikka liikkeessä olevan rahan vuotuinen kasvuvauhti nopeutui 5,3 prosenttiin edellisestä 4,9 prosentista, yön yli -talletusten kasvuvauhdin hidastumisen seurauksena suppean raha-aggregaatin M1:n vuotuinen kasvuvauhti hidastui 6,8 prosenttiin toukokuun 8,6 prosentista.

Muiden lyhytaikaisten kuin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 1,7 prosenttiin kesäkuussa 2000 oltuaan toukokuussa 1,2 %. Tämä johtui enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten kasvuvauhdin nopeutumisesta 7,5 prosenttiin, kun se toukokuussa oli ollut 4,6 %. Näiden instrumenttien kysyntä oli voimakasta, koska pankkien niille maksamat korot nousivat – enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten pankkikorot yleensä seuraavat rahamarkkinakorkoja. Sitä vastoin irtisanomisajaltaan enintään

kolmen kuukauden talletusten vuotuinen supistumisvauhti nopeutui edelleen 2,2 prosenttiin toukokuun 1,2 prosentista. Näiden talletusten kysynnän jatkuva heikkeneminen johtui todennäköisesti siitä, että lyhyiden markkinakorkojen ja pankkien näille talletuksille maksamien korko-

Kuvio 3.

M3:n erät

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

jen ero on kasvanut. Tämä on vähentänyt niiden kiinnostavuutta. Väliaggregaatin M2:n vuotuinen muutosvauhti hidastui kesäkuussa 4,1 prosenttiin toukokuun 4,6 prosentista pääasiassa siksi, että M1:n vuotuinen kasvuvauhti hidastui.

M3:een sisältyvien jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti hidastui kesäkuussa 13,5 prosenttiin toukokuun 14,1 prosentista, mutta pysyi edelleen nopeana. Jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti hidastui lievästi, koska sen erät kehittyivät toisistaan poikkeavalla tavalla. Takaisinostosopimusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui huomattavasti eli 1,5 prosenttiin toukokuun 4,7 prosentista. Enintään kahden vuoden velkapaperien vuotuinen kasvuvauhti puolestaan nopeutui 26,8 prosenttiin, kun se toukokuussa oli ollut 25,8 %. Lisäksi rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuksien ja rahamarkkinapapereiden vuotuinen kasvuvauhti pysyi kutakuinkin ennallaan eli 16,2 prosentissa.

Luotonannon kasvu yksityiselle sektorille hidastui

Euroalueella oleville myönnettyjen luottojen kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti hidastui kesäkuussa 6,9 prosenttiin toukokuun 8,0 prosentista. Kasvuvauhdin hidastumiseen vaikutti se, että yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen kasvuvauhti hidastui 9,8 prosenttiin toukokuun 11,1 prosentista ja että julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen supistumisvauhti nopeutui edelleen 1,4 prosenttiin, kun se toukokuussa oli ollut 0,8 %.

Yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui kesäkuussa huomattavasti eli 9,2 prosenttiin, kun se toukokuussa oli ollut 10,2 % ja huhtikuussa 10,3 %. Kasvuvauhti oli kuitenkin edelleen verrattain nopea. Luotonannon kasvuvauhdin lievä hidastuminen voi liittyä siihen, että lainakorot ovat nousseet vuoden 1999 syksystä lähtien. Syyskuun 1999 ja kesäkuun 2000 välisenä aikana pankkien yrityksille myöntämien enintään vuoden pituisten lainojen korot nousivat 1,2 prosenttiyksikköä, yrityksille myönnettyjen yli vuoden pituisten lainojen korot noin prosenttiyksikön, asuntolainojen korot

hieman yli $\frac{3}{4}$ prosenttiyksikköä ja kulutusluottojen korot $\frac{1}{2}$ prosenttiyksikköä. Viime kuukausien aikana kotitalouksien ja yritysten luotonkysyntä on kuitenkin pysynyt ennallaan, mikä johtuu vahvasta taloustilanteesta, euroalueen talouden suotuisista kasvunäkymistä, lukuisista fuusioista ja yritysostoista sekä kiinteistöjen hintojen huomattavan nousun vaikutuksesta kiinteistöjen kysyntään useissa euroalueen maissa. Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen muista eristä rahalaitosten hallussa olevien muiden arvopaperien kuin osakkeiden vuotuinen kasvuvauhti hidastui 11,5 prosenttiin toukokuun 13,9 prosentista, ja rahalaitosten hallussa olevien osakkeiden ja osuuksien vuotuinen kasvuvauhti hidastui 16,9 prosenttiin, kun se toukokuussa oli ollut 22,4 %.

Julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen kasvuvauhti hidastui edelleen, koska julkisyhteisöille myönnettyjen lainojen muutosvauhti hidastui -0,7 prosenttiin toukokuun 0,5 prosentista ja koska rahalaitosten hallussa olevien julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemien arvopapereiden vuotuinen supistumisvauhti kiihtyi 1,9 prosenttiin toukokuun 1,6 prosentista.

M3:n muista vastaeristä rahalaitosten pitkäaikaisen velkojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui kesäkuussa 7,1 prosenttiin, kun se toukokuussa oli ollut 7,5 %. Tähän kehitykseen vaikutti eniten se, että yli kahden vuoden määräaikaistalletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui 3,6 prosenttiin toukokuun 4,4 prosentista. Yli kahden vuoden pituisten velkapaperien kasvuvauhti pysyi käytännössä ennallaan eli 6,2 prosentissa. Irtisanomisajaltaan yli kolmen kuukauden talletusten kysyntä oli edelleen laimeaa: niiden vuotuinen muutosvauhti nopeutui 1,5 prosenttiin toukokuun -0,6 prosentista. Oman pääoman ja varausten vuotuinen kasvuvauhti hidastui kesäkuussa 14,4 prosenttiin, kun se toukokuussa oli ollut 15,5 %.

Rahalaitosten hallussa olevien valtion talletusten kannan vuotuinen muutosvauhti, joka vaihtelee huomattavasti kuukaudesta toiseen, oli kesäkuussa nopea eli 15,5 %, kun se toukokuussa oli ollut -5,7 %.

Kesäkuussa 2000 euroalueen rahalaitossektorin ulkomaiset nettosaamiset kasvoivat merkittävästi

Taulukko 2.

M3 ja sen vastaerät

(kuukauden lopun kantatiedot ja 12 kuukauden virtatiedot, mrd. euroa)

	Kanta-	12 kk:n virtatiedot					
	2000 Kesä	2000 Tammi	2000 Helmi	2000 Maalis	2000 Huhti	2000 Touko	2000 Kesä
1 Luotot yksityiselle sektorille	6 502,7	529,8	585,1	618,4	647,9	646,0	576,9
2 Luotot julkisyhteisöille	1 994,4	73,4	53,2	20,1	13,6	-15,3	-27,3
3 Ulkomaiset saamiset, netto	280,9	-188,3	-125,8	-195,4	-202,8	-176,6	-101,0
4 Pitkäaikaiset velat	3 704,4	250,7	254,3	249,8	247,0	256,6	244,3
5 Muut vastaerät (nettovelat)	144,5	-71,0	-17,3	-102,0	-88,8	-75,4	-44,7
M3 (=1+2+3-4-5)	4 929,2	235,5	275,6	295,6	301,0	273,3	249,3

Lähde: EKP.

Huom. Pyöritysten vuoksi miljardeina euroina ilmoitettujen M3:n vastaerien yhteismäärä ei välttämättä täsmää M3:n kokonaismäärän kanssa.

eli 94 miljardia euroa absoluuttisten ja kausivaihteluista puhdistamattomien lukujen perusteella. EMUn kolmannen vaiheen alun jälkeen ulkomaiset nettosaamiset ovat supistuneet keskimäärin 19 miljardia euroa kuukaudessa.

Kesäkuuta 2000 edeltäneiden 12 kuukauden aikana yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen määrä kasvoi 577 miljardia euroa, kun taas julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen määrä supistui 27 miljardia euroa (ks. taulukko 2). Samana ajanjaksona rahalaitossektorin ulkomaisten nettosaamisten määrä pieneni 101 miljardia euroa. Tämä kehitys näkyi rahalaitossektorin konsolidoidun taseen vastattavaa-puolella siten, että M3:n määrä kasvoi 249 miljardia euroa ja pitkäaikaisten velkojen määrä 244 miljardia euroa. M3:n muut vastaerät (nettovelat) supistuvivat 45 miljardia euroa.

Velkapaperien nettoemissiot yksityiselle sektorille suuret toukokuussa

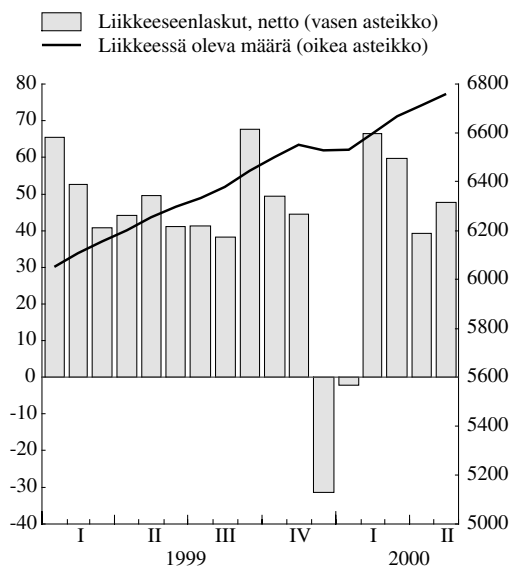
Euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden velkapapereiden bruttoemissiot olivat toukokuussa 2000 yhteensä 390,3 miljardia euroa, kun vastaava määrä toukokuussa 1999 oli ollut 301,0 miljardia euroa. Edellisten 12 kuukauden aikana bruttoemissioiden määrä oli keskimäärin 323,5 miljardia euroa kuukaudessa. Lunastusten määrä oli toukokuussa 342,6 miljardia euroa, joten nettoemissioiden määrä oli 47,7 miljardia euroa (ks. kuvio 4). Määrä oli pienempi kuin toukokuussa 1999, jolloin nettoemissioiden määrä oli 49,6

miljardia euroa, mutta suurempi kuin edellisten 12 kuukauden kuukausittaiset nettoemissiot keskimäärin eli 38,6 miljardia euroa. Euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien velkapapereiden kanta oli 6 758,2 mil-

Kuvio 4.

Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat velkapaperit

(mrd. euroa)

Lähde: EKP.

Huom. Nettoliikkeeseenlaskut eroavat kantojen muutoksista arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun ja muiden tarkistusten vuoksi.

jardia euroa toukokuun 2000 lopussa. Kanta oli 8,0 % suurempi kuin vuotta aiemmin, kun huhtikuussa 2000 kannan vuotuinen kasvu oli ollut 8,2 %.

Euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden velkapaperien nettoemissiot olivat verrattain suuret toukokuussa 2000. Tämä johtui pääasias-
sa siitä, että lyhytaikaisten velkapaperien (maturiteetiltaan alle vuoden pituisten) emissiot kasvoivat, vaikka lyhyet korot nousivat edelleen toukokuussa. Euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien lyhytaikaisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti nopeutui toukokuussa 12,7 prosenttiin, kun se huhtikuussa oli ollut 9,7 %. Sitä vastoin euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien pitkäaikaisten velkapaperien nettoemissiot olivat verrattain vähäiset. Euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien pitkäaikaisten velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui toukokuussa 7,6 prosenttiin, kun se huhtikuussa oli ollut 8,1 %.

Velkapapereiden erittely sektoreittain osoittaa, että rahalaitokset laskevat edelleen liikkeeseen merkittävän osan uusista velkapaperiemissioista. Rahalaitosten emissioiden suuri määrä voi olla osoitus siitä, että rahalaitokset hankkivat aiempaa enemmän rahoitusta pääomamarkkinoilta, kun luotonkysyntä on voimakasta. Rahalaitossektorin liikkeeseen laskemien euromääräisten arvopapereiden kannan vuotuinen kasvuvauhti nopeutui toukokuussa 10,8 prosenttiin huhtikuun 10,3 prosentista. Samaan aikaan muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset laskivat toukokuussa 2000 erityisen paljon liikkeeseen velkakirjoja. Muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemien velkakirjojen kannan vuotuinen kasvuvauhti nopeutui toukokuussa 14,1 prosenttiin, kun se huhtikuussa oli ollut 10,3 %. Koska nämä emissiot painottuivat lyhytaikaisiin velkapapereihin, joita usein käytetään käyttöpääomana, tämän sektorin liikkeeseen laskemien velkakirjojen kannan jyrkkä kasvu näyttäisi liittyvän euroalueen voimakkaana jatkuvaan talouskasvuun.

Muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemien velkapaperien kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui toukokuussa 35,1 pro-

senttiin huhtikuun 39,6 prosentista, mutta oli edelleen nopea. Julkisen sektorin liikkeeseen laskemista velkapapereista valtion velkapapereiden kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui 3,3 prosenttiin, kun se huhtikuussa oli ollut 3,7 %. Muiden julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemien velkapapereiden kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui toukokuussa 3,1 prosenttiin edellisestä 3,3 prosentista. Julkisyhteisöjen emissioitoiminnan hidastuminen osoittaa, että julkisen sektorin luotonotto on pienentynyt, mikä johtuu julkisen talouden tervehtymisestä ja poikkeuksellisista kertaluonteisista tuloista.

Pankkikorot nousivat edelleen kesäkuussa

Euroalueen pankkien lyhyet korot nousivat edelleen kesäkuussa 2000 (ks. kuvio 5). Tämä johtui rahamarkkinakorkojen noususta viime kuukausina ja korkojen noususta EKP:n 8.6. toteuttaman koronnoston myötä. Yön yli -talletusten keskikorko nousi kesäkuussa 5 peruspistettä yli 0,8 prosenttiin. Enintään vuoden pituisten talletusten keskikorko nousi tätä selvemmin eli 23 peruspistettä ja oli kesäkuussa lähes 3,5 %. Lisäksi yrityksille myönnettyjen enintään vuoden pituisten lainojen keskikorko nousi kesäkuussa 16 peruspistettä likimain 6,6 prosenttiin. Kesäkuusta 1999 kesäkuuhun 2000 ulottuvan 12 kuukauden ajanjakson aikana pankkien lyhyet korot nousivat merkittävästi lukuun ottamatta irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten keskikorkoa. Esimerkiksi enintään vuoden pituisten talletusten keskikorko nousi 125 peruspistettä, kun taas yrityksille myönnettyjen enintään vuoden pituisten lainojen keskikorko nousi 110 peruspistettä. Koska lyhyet markkinakorot välittyvät viipeellä pankkien korkoihin, nämä muutokset olivat kuitenkin pienempiä kuin kolmen kuukauden rahamarkkinakorkojen lähes 190 peruspisteen nousu kesäkuun 1999 ja kesäkuun 2000 välisenä aikana.

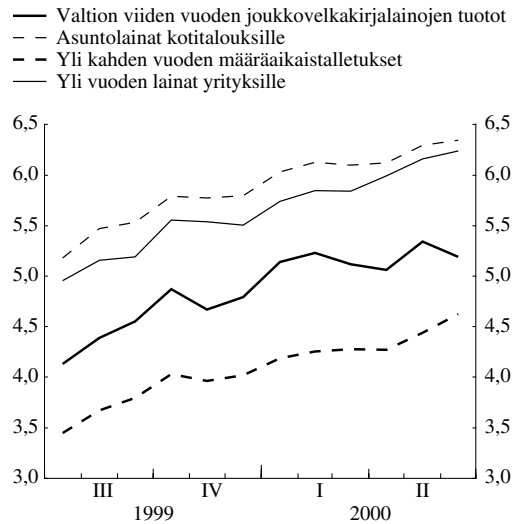
Myös pankkien pitkät keskikorot nousivat kesäkuussa 2000 siitä huolimatta, että pitkät pääomamarkkinakorot laskivat samaan aikaan (ks. kuvio 6). Nousut kuitenkin pienentyivät instrumentin maturiteetin pidentyessä. Tämä näytti osittain johtuvan rahamarkkinoiden tuottokäyrän loive-

nemisestä pidemmissä maturiteeteissa viime kuukausien aikana. Yli kahden vuoden pituisten talletusten keskiporkko nousi 19 peruspistettä yli 4,6 prosenttiin. Kotitalouksille myönnettyjen asuntolainojen ja yrityksille myönnettyjen yli vuoden pituisten lainojen keskiporkot nousivat myös hie-man eli asuntolainojen keskiporkko 5 peruspistettä lähes 6,4 prosenttiin ja yrityksille myönnettyjen yli vuoden pituisten lainojen keskiporkko 8 peruspistettä likimain 6,2 prosenttiin. Tämän-kaltainen pankkien pitkien korkojen kehitys kesäkuusta 1999 kesäkuuhun 2000 ulottuvan 12 kuukauden ajanjakson aikana osoittaa, että korkojen nousut olivat tuntuvia ja noudattelivat pitkien pääomamarkkinakorkojen kehitystä samaan aikaan. Esimerkiksi kotitalouksille myönnettyjen asuntolainojen keskiporkko oli kesäkuuhun 2000 mennessä lähes 140 peruspistettä korkeampi kuin kesäkuussa 1999, kun taas yrityksille myönnettyjen yli vuoden pituisten lainojen keskiporkko nousi lähes 150 peruspistettä. Samaan aikaan valtion viiden vuoden joukkovelkakirjalainojen kuukauden keskimääräinen tuotto kasvoi euroalueella yli 140 peruspistettä.

Kuvio 6.

Pankkien pitkät korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

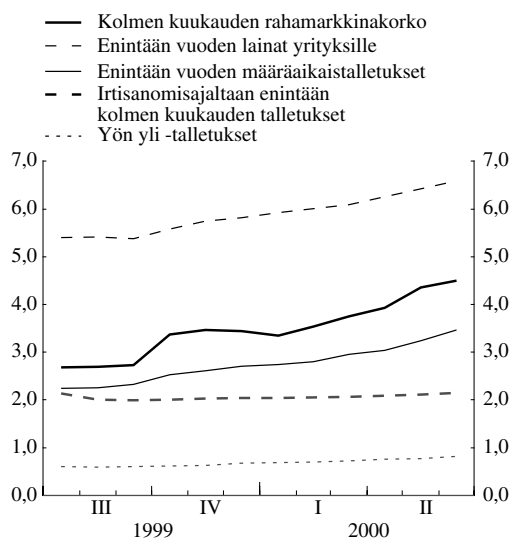

Lähteet: EKP:n yhteenlaskemat maillaiset tiedot ja Reuters.

Kuvio 5.

Pankkien lyhyet korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

Lähteet: EKP:n yhteenlaskemat maillaiset tiedot ja Reuters.

Rahamarkkinakorot jokseenkin vakaat heinäkuussa

Eoniakorkona mitattu yön yli -korko pysyi heinäkuussa 2000 melko vakaana eli likimain 4,30 prosentissa. Tämä kehitys keskeytyi ainoastaan eoniakoron laskiessa tilapäisesti 23.7. päättyneen varantojen pitoajanjakson lopussa, mikä johtui likviditeetin tilapäisestä runsaudesta, ja 31.7., jolloin se nousi 4,45 prosenttiin kuukauden lopun kalenterivaikutusten takia. Elokuun 2. päivänä eoniakorko oli 4,33 %.

Eurojärjestelmän heinäkuun perusrahoitusoperaatiot toteutettiin edelleen vaihtuvakorkoisina huutokauppoina monikorkoista huutokauppamenettelyä käyttäen ja siten, että operaatioiden korkotarjousten alaraja oli 4,25 %. Operaatioissa, joiden maksut suoritettiin 12.7., 19.7., 26.7. ja 2.8., marginaalikorko pysyi hyvin lähellä korkotarjousten alarajaa ja vaihteli 4,29 prosentista 4,31 prosenttiin. Painotettu keskiporkko oli kolmessa ensin mainitussa operaatiossa ainoastaan

Kehikko I.

Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.7.2000 päättyneenä pitoajanjaksona

Likviditeetin jakaminen rahapoliittisissa operaatioissa

Eurojärjestelmä toteutti neljä perusrahoitusoperaatiota ja yhden pitempiäaikaisen rahoitusoperaation pitoajanjaksona 24.6.–23.7.2000.

Perusrahoitusoperaatiot toteutettiin vaihtuvakorkoisina huutokauppoina, joissa tehtyjen tarjousten alaraja oli 4,25 %. Jaetun likviditeetin määrä vaihteli 53 miljardista eurosta 99 miljardiin euroon. Perusrahoitusoperaatioissa tehtyjen tarjousten määrät vaihtelivat 160,5 miljardista eurosta 201,6 miljardiin euroon, ja niiden keskiarvo oli 181,7 miljardia euroa. Tämä on murto-osa edellisenä pitoajanjaksona tehtyjen tarjousten keskiarvosta, joka oli 5 258 miljardia euroa. Koska edellisenä pitoajanjaksona käytettiin kiinteitä korkoja, erot huutokauppanemettelyjen luonteissa tulevat näin esille. Kaikkien neljän perusrahoitusoperaation marginaalikorko oli 4,29 %. Ensimmäisessä operaatioissa, joka toteutettiin 27.6., painotettu keskikorko oli 4,32 %, ja kolmessa seuraavassa operaatioissa se oli 4,30 %. Jako-osuudet marginaalikorolla vaihtelivat 15,57 prosentista 95,72 prosenttiin.

Eurojärjestelmä toteutti pitempiäaikaisen rahoitusoperaation 28.6.2000 vaihtuvakorkoisena huutokauppana, jossa jaettavan likviditeetin määräksi oli ilmoitettu 20 miljardia euroa. Operaatioon osallistui yhteensä 258 vastapuolta, ja tehtyjen tarjousten kokonaismäärä oli 41,8 miljardia euroa. Operaation marginaalikorko oli 4,49 ja painotettu keskikorko kolme peruspistettä korkeampi eli 4,52 %.

Eoniakoron kehityksessä pitoajanjaksona voidaan erottaa kolme vaihetta. Ensimmäisellä viikolla eoniakorko vaihteli 4,33 prosentista 4,75 prosenttiin. Koko pitoajanjakson korkein korko (4,75 %) saavutettiin 30.6., ja siihen oletettavasti vaikuttivat tilikauden päätöstaseen laatimiseen liittyvät seikat. Seuraavien kahden ja puolen viikon aikana eli maanantaista 3.7. keskiviikkoon 19.7. eoniakorko vaihteli vain vähän eli 4,30 prosentista 4,34 prosenttiin. Useimpina päivinä se oli 4,31 %. Pitoajanjakson kahtena viimeisenä päivänä likviditeettiä oli runsaasti, joten eoniakorko laski ensin 4,22 prosenttiin ja sitten 3,98 prosenttiin.

Edelliseen pitoajanjaksoon verrattuna maksuvalmiusluoton keskimääräinen päivittäinen käyttö lisääntyi hieman eli 0,3 miljardista eurosta 0,4 miljardiin euroon, kun taas talletusmahdollisuuden keskimääräinen käyttö supistui 0,8 miljardista eurosta 0,5 miljardiin euroon.

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät

(mrd. euroa)

Päivittäinen keskiarvo pitoajanjaksona 24.6.–23.7.2000

	Likviditeettiä lisäävä	Likviditeettiä vähentävä	Netto- vaikutus
(a) Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot	218,2	0,5	+ 217,7
Perusrahoitusoperaatiot	157,9	-	+ 157,9
Pitempiäaikaiset rahoitusoperaatiot	59,9	-	+ 59,9
Maksuvalmiusjärjestelmä	0,4	0,5	- 0,1
Muut operaatiot	0,0	0,0	0,0
(b) Muut pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät	380,8	484,3	- 103,5
Liikkeessä olevat setelit	-	357,0	- 357,0
Valtion talletukset eurojärjestelmässä	-	50,4	- 50,4
Ulkomaiset saamiset (ml. kulta), netto	380,8	-	+ 380,8
Muut tekijät, netto	-	76,8	- 76,8
(c) Luottolaitosten talletukset eurojärjestelmän sekkitileillä (a) + (b)			114,2
(d) Varantovelvoite			113,3

Lähde: EKP.

Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Muut kuin rahapolitiikkaan liittyvät likvideettiin vaikuttavat tekijät

Pankkijärjestelmän likvideettiin vaikuttavien riippumattomien tekijöiden (eli muiden kuin rahapolitiikkaan liittyvien tekijöiden) likvideettiä sitova nettovaikutus (oheisen taulukon kohta b) oli keskimäärin 103,5 miljardia euroa, mikä on 17,1 miljardia euroa enemmän kuin edellisenä pitoajanjaksona. Tämä johtui valtion talletusten määrän huomattavasta kasvusta ja liikkeessä olevien setelien määrän kasvusta. Likvideettiä vähentävää vaikutusta lievensi ulkomaisten saatavien hienoinen kasvu. Riippumattomien tekijöiden vaikutus vaihteli päivittäin 95,2 miljardista eurosta 113,1 miljardiin euroon.

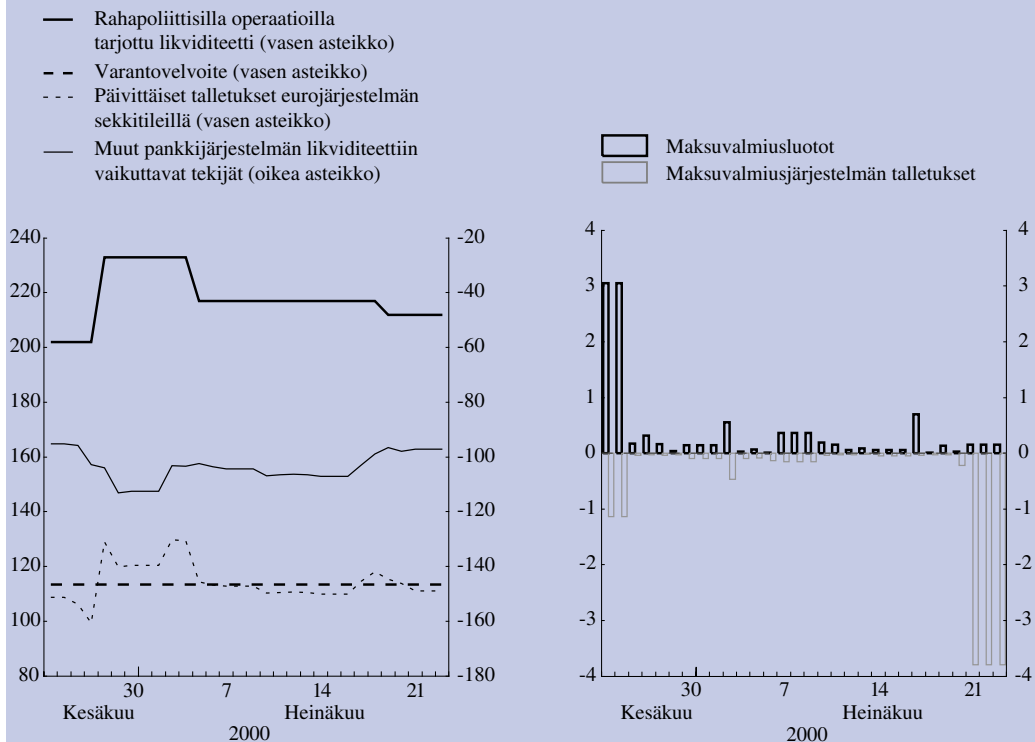
Tarkasteltavana pitoajanjaksona EKP aloitti likvideettitarvearvioiden julkaisemisen. Riippumattomista tekijöistä johdettujen likvideettitarvearvioiden päivittäinen keskiarvo vaihteli 107,5 miljardista eurosta 98,6 miljardiin euroon. Todelliset likvideettitarpeet vaihtelivat 106,7 miljardista eurosta 98,3 miljardiin euroon. Julkistettujen arvioiden ja todellisten likvideettitarpeiden väliset erot vaihtelivat 0,8 miljardista eurosta -1,0 miljardiin euroon.

Vastapuolten talletukset eurojärjestelmän sekkibileillä

Sekkitilitalletukset olivat keskimäärin 114,2 miljardia euroa ja varantovelvoitteet 113,3 miljardia euroa. Näiden välinen ero oli siten 0,9 miljardia euroa. Tästä määrästä noin 0,2 miljardia euroa oli sekkitilitalletuksia, jotka eivät liity varantovelvoitteen täyttämiseen, ja noin 0,6 miljardia euroa oli varantovelvoitteen ylittäviä talletuksia.

Pankkijärjestelmän likvideettiin vaikuttavat tekijät 23.7.2000 päättyneenä pitoajanjaksona

(mrd. euroa, päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

I peruspisteen korkeampi kuin marginaalikorko ja yhtä suuri kuin marginaalikorko operaatiassa, jonka maksut suoritettiin 2.8.

Muut lyhyet rahamarkkinakorot pysyivät myös jokseenkin vakaina kesäkuun lopusta elokuun 2. päivään. Vaikka yhden kuukauden euriborkorko pysyi tänä ajanjaksona ennallaan ja oli 4,42 % elokuun 2. päivänä, kolmen kuukauden euriborkorko nousi kuitenkin 9 peruspistettä ja oli 4,64 % elokuun 2. päivänä. Tämä viittaa siihen, että rahamarkkinoiden tuottokäyrän lyhyen pään jyrkkyys korostui hieman entisestään (ks. kuvio 7).

Rahoitusmarkkinoiden korko-odotukset, jotka näkyivät vuoden 2000 toisella puoliskolla ja vuonna 2001 erääntyvistä futuurisopimuksista johdettu kolmen kuukauden euriborkorossa, vahvistuivat jonkin verran kesäkuun lopun ja elokuun 2. päivän välisenä aikana. Elokuun 2. päivänä syyskuussa 2000 erääntyvistä futuurisopimuksista johdettu kolmen kuukauden euriborkorko oli 4,89 %, joulukuussa 2000 erääntyvistä sopimuksista johdettu vastaava korko 5,22 % ja maaliskuussa 2001 erääntyvistä sopimuksista johdettu vastaava korko 5,26 % eli 9, 8 ja 5 peruspistettä korkeammat kuin kesäkuun lopussa. Tämä kehitys saattaa johtua siitä, että heinäkuussa 2000 rahoitusmarkkinaosapuolet tarkistivat odotuksiaan EKP:n korkojen tulevasta kehityksestä ja arvioivat näiden korkojen nousevan hieman aiempaa enemmän vuoden 2000 loppupuolella ja vuoden 2001 alussa.

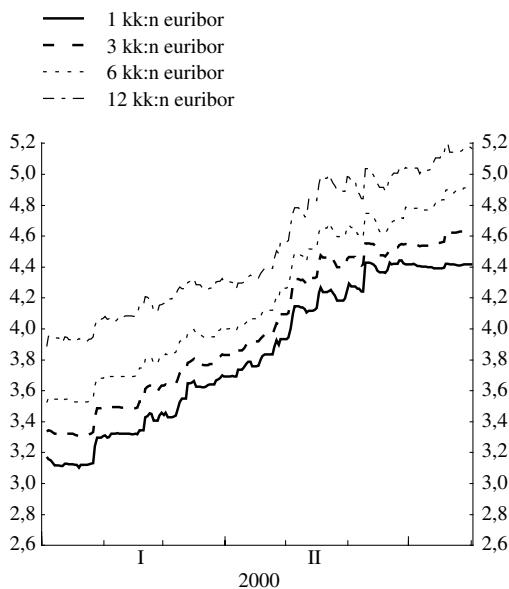
Pitempien maturiteettien rahamarkkinakorot nousivat jonkin verran enemmän kuin kolmen kuukauden euriborkorko kesäkuun lopusta elokuun 2. päivään. Kuuden kuukauden euriborkorko nousi 14 peruspistettä ja oli 4,92 % elokuun 2. päivänä. Kahdentoista kuukauden euriborkorko nousi vastaavasti 12 peruspistettä 5,16 prosenttiin.

Eurojärjestelmän pitempiaikaisessa rahoitusoperaatiassa, jonka maksut suoritettiin 27.7.2000, marginaalikorko oli 4,59 % ja hyväksytyjen tarjousten painotettu keskikorko oli 4,60 %, eli marginaalikorko oli 4 peruspistettä ja keskikorko 3 peruspistettä alempi kuin kolmen kuukauden euriborkorko operaation toteutusajankohdantana.

Kuvio 7.

Euroalueen lyhyet korot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

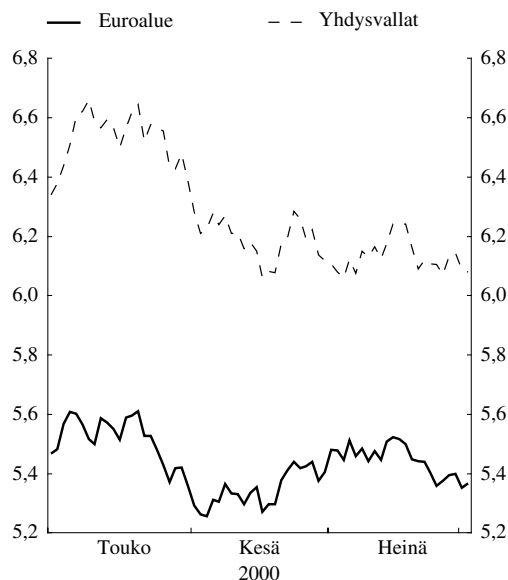
Pitkien joukkolainojen tuotot pysyivät vakaina heinäkuussa

Euroalueen joukkolainamarkkinat kehittivät heinäkuussa 2000 samalla tavalla kuin kesäkuussa: valtion pitkien joukkolainojen tuotot pysyivät vakaina vaihdellen suhteellisen vähän siten, että niiden trendi oli tuskin havaittavissa (ks. kuvio 8). Euroalueen 10 vuoden joukkolainojen keskimääräinen tuottoero oli heikentynyt kesäkuun 2000 lopun tasosta hieman eli noin 5 peruspistettä 5,37 prosenttiin elokuun 2. päivään mennessä. Myös Yhdysvaltojen joukkolainamarkkinat olivat suhteellisen rauhalliset heinäkuussa. Koska valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot supistuivat heinäkuussa kesäkuun loppuun verrattuna yhtä paljon sekä Yhdysvalloissa että euroalueella, Yhdysvaltojen ja euroalueen 10 vuoden joukkolainojen tuottoero oli pysynyt suurin piirtein samana eli hiukan yli 70 peruspisteessä elokuun 2. päivään mennessä.

Kuvio 8.

Valtion pitkien lainojen tuotot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Pitkillä valtion lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja.

Euroalueen joukkolainamarkkinoiden suhteellisen vakaa kansainvälinen ympäristö johtui Yhdysvaltojen vastaavien markkinoiden rauhallisuudesta heinäkuussa. Elokuun 2. päivään mennessä valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotto oli Yhdysvalloissa 6,08 %, eli aavistuksen verran heikompi kuin kesäkuun 2000 lopussa, mutta suunnilleen 80 peruspistettä heikompi kuin tämän vuoden tammikuun lopun huipputaso. Se, että Yhdysvaltojen pitkien joukkolainojen tuotoissa ei ollut havaittavaa trendiä heinäkuussa, oli seurausta markkinaosapuolten jatkuvasti muuttuvista käsityksistä siitä, hidastuuko Yhdysvaltojen talouskasvu ja pysyvätkö inflaatiopaineet hallinnassa. Vaikka vuoden 2000 toiselta neljännekseltä kuukauden aikana julkaistut vähittäiskaupan myyntimäärät ja BKT-luvut olivat paremmat kuin markkinaosapuolet olivat odottaneet ja aiheuttivat kasvupaineita joukkolainojen tuottoihin, muut indikaattorit, kuten reaaliansio- ja tuottajahintaluvut, olivat vallitsevien odotusten mukaisia tai odotettua pienempiä ja hillitsivät kasvupaineita.

Japanissa 10 vuoden joukkolainojen tuotot supistuivat noin 10 peruspistettä suunnilleen 1,67 prosenttiin kesäkuun 2000 lopun ja elokuun 2. päivän välisenä aikana. Tämä pitkien joukkolainojen tuottojen supistuminen näytti johtuvan siitä, että markkinoiden luottamus Japanin talouden elpymisen näkymiin horjui entistä enemmän, kun suuri japanilainen vähittäiskauppa-alan yritys teki konkurssin ja Japanin keskuspankki päätti pitää korot ennallaan. Tämä ja markkinaosapuolten odotuksia heikkomat ansiotulo- ja työllisyyssytiedot johtivat siihen, että lyhyitä korkoja koskevat odotukset hellittivät heinäkuussa. Samalla myös talouteen liittyvät epävarmuudet näyttivät aiheuttaneen siirtymistä ns. turvallisiin sijoituskohteisiin eli Japanin osakemarkkinoilta joukkovelkakirjamarkkinoille, mikä vahvisti pitkien joukkolainojen tuottojen supistumissuuntausta.

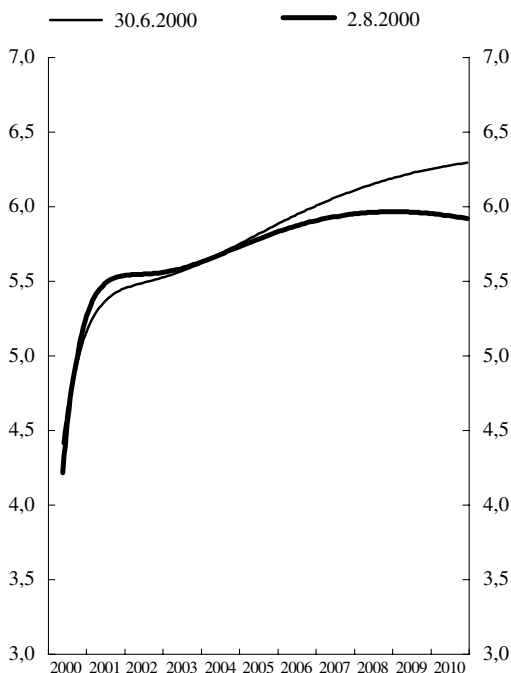
Euroalueen pitkien joukkolainojen tuotoissa heinäkuussa tapahtuneet pienet muutokset johtuivat monista joukkovelkakirjamarkkinoihin vaikuttaneista vastakkaissuuntaisista tekijöistä. Heinäkuun ensimmäisellä puoliskolla joukkolainojen tuotot kasvoivat hieman, kun euroalueen yksittäisten maiden inflaatiotiedot kertoivat nopeammasta inflaatiosta kuin markkinaosapuolet olivat odottaneet. Samalla näkyi kuitenkin viitteitä siitä, että vahvan talouskasvun edellytykset pysyivät suotuisina. Ajoittain myös euron heikkeneminen näytti aiheuttaneen kasvupaineita pitkien joukkolainojen tuottoihin. Vastakkaissuuntaiset vaikutukset johtuivat kuitenkin öljyn hinnan halpenemisesta koko kuukauden ajan ja euroalueen M3:n vuotuisen kasvuvauhdin hidastumisesta kesäkuussa enemmän kuin markkinat olivat odottaneet sekä yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen kasvuvauhdin hidastumisesta. Lisäksi euroalueen tuottokäyrän pitkät korot hyötyivät edelleen markkinaosapuolten odotuksista, jotka liittyivät yksittäisten euroalueen maiden julkisen talouden alijäämätilanteen paranemiseen matkapuhelinlisenssien myyntien johdosta.

Euroalueen tuottokäyrän jyrkkyys – euroalueen 10 vuoden valtion joukkolainojen tuottojen ja kolmen kuukauden euriborkoron erona mitattuna – joka oli tasoittunut vuoden 2000 alusta alkaen, loiveni edelleen, ja tämä korkoero oli heinäkuussa pienimmillään sitten tammikuun 1999. Vuoden 2000 kesäkuun lopun ja elokuun 2. päi-

Kuvio 9.

Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: EKP:n arvio. Korkojen aikarakenteesta johdettu termiinkorkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käyrien laskentamenetelmää selostettiin tammikuun 1999 Kuukausikatsauksen sivulla 26. Estimoinnissa käytetyt tiedot on johdettu koronvaihtosopimuksista.

vän välisenä aikana tuottokäyrän jyrkkyys väheni noin 15 peruspistettä hieman alle 75 peruspisteen. Tätäkin selvempi loiveneminen näkyi valtion 10 ja kahden vuoden joukkolainojen tuottoeron supistumisena lähes 20 peruspistettä 17 peruspisteeseen elokuun 2. päivään mennessä. Tämä tuottokäyrän jyrkkyuden tasoittuminen johtui osittain edellä mainitusta lyhyiden rahamarkkinakorkojen noususta tänä ajanjaksona. Euroalueen implisiittisen yön yli -termiinkorkokäyrän siirtyminen heinäkuussa osoittaa kuitenkin, että siinä näkyi myös markkinoiden aiempaa heikommat odotukset lyhyiden korkojen kehityksestä keskipitkissä ja pitkissä maturiteeteissa (ks. kuvio 9).

Ranskan 10 vuoden indeksisidonnaisten joukkovelkakirjalainojen reaali tuotto pysyi erittäin vakaana kesäkuun lopusta elokuun 2. päivään.

Samalla ns. tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti, joka lasketaan Ranskan valtion 10 vuoden nimelliskorkoisten ja indeksisidonnaisten joukkolainojen perusteella, pysyi myös kutakuinkin vakaana samana ajanjaksona ja oli noin 1,65 % elokuun 2. päivänä. Tämän indikaattorin heinäkuisen kehityksen perusteella ei näytä siltä, että euroalueen inflaation viimeaikainen kiihtyminen olisi saanut markkinaosapuolet muuttamaan käsitystään euroalueen pitkän aikavälin inflaationäkymistä. Kuten aikaisemmissa Kuukausikatsauksissa on todettu, Ranskan indeksisidonnaisten joukkolainojen kehitykseen perustuvien odotusten pohjalta on kuitenkin syytä tehdä vain varovaisia päätelmiä, koska tulkintoihin sisältyy monia epävarmuuksia.

Euroalueen osakemarkkinoiden heilahtelut vähenivät edelleen heinäkuussa

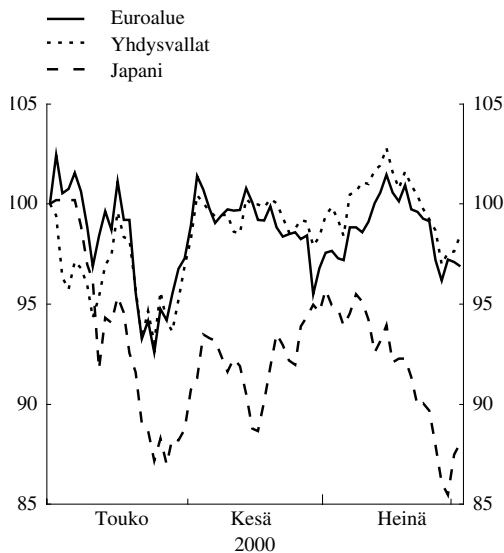
Keskeisten osakemarkkinoiden volatiliteetin väheneminen, joka alkoi kesäkuussa 2000, jatkui euroalueella heinäkuussa. Näissä suhteellisen rauhallisissa markkinaoloissa, euroalueen osakkeiden hinnat – Dow Jones EURO Stoxx -indeksillä mitattuna – pysyivät suurin piirtein ennallaan kesäkuun lopun ja elokuun 2. päivän välisenä aikana eli suunnilleen 2 % vuoden 1999 lopun tasoa korkeampina. Yhdysvalloissa Standard & Poor's 500 -indeksi laski noin 1 prosentin kesäkuun lopusta elokuun 2. päivään eli suunnilleen 2 % vuoden 1999 lopun tason alapuolelle. Japanissa Nikkei 225 -indeksi laski 7 % kesäkuun lopusta elokuun 2. päivään eli 14 % alle vuoden 1999 lopun tason (ks. kuvio 10).

Yhdysvalloissa osakekurssit nousivat heinäkuun kahtena ensimmäisenä viikkona ja laskivat sen jälkeen. Heinäkuun ensimmäisellä puoliskolla monet yhdysvaltalaiset, erityisesti tietotekniikkalan yritykset julkistivat vuoden 2000 toista neljänestä koskevia tulostietojaan, ja ne olivat parempia kuin markkinat olivat odottaneet. Koska pitkät korot pysyivät jokseenkin ennallaan, yritysten suotuisat tulostiedot nostivat Yhdysvaltojen osakekurssia heinäkuun ensimmäisellä puoliskolla. Myöhemmin heinäkuussa Yhdysvaltojen odotettua vahvemmat talousluvut ja kuluttajahintojen odotettua nopeampi nousuvauhti näyt-

Kuvio 10.

Osakeindeksit

(1.5.2000 = 100, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx laaja -osakeindeksi euroalueen osalta, Standard and Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

tivät aiheuttaneen uutta epävarmuutta osakemarkkinaosapuolissa inflaatoriskien pysymisestä hallinnassa. Tämä sai osakekurssit laskemaan Yhdysvalloissa entisestään, ja osakehintojen lasku oli suurempi kuin heinäkuun alkupuolen kurssinousu. Yhdysvalloissa osakemarkkinaosapuolten tuntema epävarmuus näytti pysyvän heinäkuussa kutakuinkin yhtä suurena kuin aikaisemminkin. Standard & Poor's 500 -indeksin implisiittinen volatilitteetti pysyi maltillisena ja vaihteli vuositasolla vain vähän eli 18 prosentista 19 prosenttiin koko heinäkuun. Nasdaq 100 -indeksin implisiittinen volatilitteetti vuositasolla pysyi heinäkuussa suurin piirtein ennallaan eli suurissa, noin 50 prosentin lukemissa.

Japanissa osakkeiden hinnat laskivat tuntuvasti heinäkuussa. Tämä kesäkuisen osakekurssien nousun taittuminen näytti kuvastavan sitä, että Japanin talouden elpymisen nähtiin yhä selvem-

min vaarantuvan suuren japanilaisen vähittäiskauppasektorin yrityksen konkurssin jälkeen. Tämä tapaus johti yritysten tulevan tuloskehityksen uudelleenarviointiin ja vaikutti varsin voimakkaasti Japanin rahoitusmarkkinoihin, jotka heikkenivät selvästi kesäkuun lopun ja elokuun 2. päivän välisenä aikana.

Euroalueen osakekurssit laskivat heinäkuun lopussa noustuaan sitä ennen koko kuukauden ajan. Tämä tasoitti aiempia kurssinousuja. Yhtäältä odotukset euroalueen vahvan talouskasvun jatkumisesta tulevina kuukausina näyttivät aiheuttavan nousupaineita euroalueen osakkeiden hintoihin heinäkuun kolmena ensimmäisenä viikkona, kun yritysten tuloskehitykseen liittyvät odotukset vahvistuivat. Toisaalta heinäkuun lopussa ja elokuun alussa euroalueen tietotekniikkayritysten osakkeiden hinnat laskivat. Tietotekniikkayritysten osakkeiden hintojen voimakkaiden heilahtelujen jatkumisesta huolimatta euroalueen osakemarkkinoiden volatilitteetti väheni kokonaisuudessaan edelleen heinäkuussa. Heinäkuun loppua kohden Dow Jones EURO Stoxx 50 -indeksin implisiittinen volatilitteetti väheni tilapäisesti vuositasolla alle 20 prosenttiin eli lähelle kaikkein alhaisinta tasoa sitten vuoden 1998 puolivälin, jolloin tähän indeksiin perustuvat optiot otettiin käyttöön.

Euroalueen tietotekniikkasektorin osakkeiden hintojen implisiittinen volatilitteetti pysyi heinäkuussa vuositasolla suurena eli noin 34 prosentissa. Siitä huolimatta, että euroalueen tietotekniikkaosakkeiden hinnat laskivat jonkin verran heinäkuussa, ne nousivat noin 16 % vuoden 1999 lopusta elokuun 2. päivään. Tämä kehitys viittaa siihen, että suuriin osaketuottoihin liittyivät edelleenkin keskimääräistä suuremmat riskit sen takia, että suurehko osa tietotekniikkayrityksistä oli sellaisia, joiden tulevaisuuden näkymät olivat epävarmat. Sitä vastoin televiestintäyritysten osakkeiden hinnat laskivat edelleen heinäkuussa, kun euroalueella tämän sektorin yritysten tulosodotuksia tarkistettiin ja tuloskehitys arvioitiin aikaisempaa heikommaksi. Kesäkuun lopun ja elokuun 2. päivän välisenä aikana euroalueen televiestintäyritysten osakkeiden hinnat laskivat 10 % ja olivat 17 % alemmat kuin vuoden 1999 lopussa.

2 Hintakehitys

YKHI-inflaatio kiihtyi 2,4 prosenttiin kesäkuussa 2000

Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) vuotuinen nousuvauhti kiihtyi tämän vuoden kesäkuussa 0,5 prosenttiyksikköä eli 2,4 prosenttiin, kun se huhti- ja toukokuussa 2000 oli ollut 1,9 %. Nousu johtui pääasiassa energian hinnan kallistumisesta ja vähäisemmässä määrin jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen kehityksestä. Ilman kausielintarvikkeiden ja energian hintoja laskettu YKHIn vuotuinen nousuvauhti kiihtyi kesäkuussa 0,1 prosenttiyksikköä eli 1,3 prosenttiin, mikä johtui pääasiassa palveluiden hintojen vuotuisen nousuvauhdin vähäisestä nopeutumisesta.

Energiaerän hintojen vuotuinen nousuvauhti nopeutui huomattavasti eli toukokuun 12,2 pro-

sentista 14,7 prosenttiin kesäkuussa 2000 (ks. taulukko 3). Tämä johtui pääasiassa öljyn eurohinnan noususta toukokuun 30,4 eurosta 31,5 euroon kesäkuussa sekä siitä, että öljyn hinnan jyrkkä nousu vuoden 2000 huhtikuusta toukokuuhun vaikutti nousuvauhtiin viivästymän jälkeen. Heinäkuussa 2000 energian hintakehityksen ei enää odoteta aiheuttavan voimakkaita nousupaineita euroalueen YKHI-inflaatioon, koska öljyn eurohinta laskee hieman vuoden 2000 kesäkuusta heinäkuuhun ja koska vertailuajankohdasta vuosi sitten energian hinta oli noussut. Energian hinnan nousun vaikutus YKHIn kokonaisindeksin nousuvauhtiin heikkenee tämän vuoden jäljellä olevina kuukausina kuitenkin vain vähitellen, ellei öljyn hinta laske huomattavasti. Näin ollen vuoden jälkipuoliskon hintakehitys riippuu ratkaisevasti öljyn todellisesta hintakehityksestä.

Taulukko 3.

Euroalueen hinta- ja kustannuskehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1997	1998	1999	1999	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
				III	IV	I	II	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä
Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) ja sen erät													
Kokonaisindeksi	1,6	1,1	1,1	1,1	1,5	2,0	2,1	2,0	2,1	1,9	1,9	2,4	.
<i>josta:</i>													
Tavarat	1,2	0,6	0,8	0,9	1,5	2,3	2,4	2,3	2,6	2,0	2,3	2,8	.
Elintarvikkeet	1,4	1,6	0,5	-0,2	0,4	0,4	0,9	0,6	0,4	0,6	0,8	1,2	.
Jalostetut elintarvikkeet	1,4	1,4	0,9	0,6	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	0,9	1,0	1,0	.
Jalostamattomat elintarvikkeet	1,4	1,9	0,0	-1,4	-0,3	-0,3	0,8	0,0	-0,5	0,2	0,6	1,5	.
Teollisuustuotteet	1,0	0,1	1,0	1,5	2,1	3,4	3,2	3,2	3,7	2,7	3,1	3,7	.
Muut teollisuustuotteet kuin energia	0,5	0,9	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,5	0,6	0,6	.
Energia	2,8	-2,6	2,2	4,6	7,8	13,6	12,5	13,5	15,3	10,5	12,2	14,7	.
Palvelut	2,4	2,0	1,5	1,5	1,4	1,6	1,7	1,6	1,6	1,9	1,6	1,7	.
Muut hinta- ja kustannusindikaattorit													
Teollisuuden tuottajahinnat ¹⁾	1,1	-0,8	0,0	0,7	3,1	5,8	.	5,8	6,3	5,8	6,6	.	.
Yksikkötyökustannukset ²⁾	0,7	0,0	1,1	1,0	0,3	0,4	.	-	-	-	-	-	-
Työn tuottavuus ²⁾	1,7	1,4	0,8	1,0	1,7	2,0	.	-	-	-	-	-	-
Työvoimakustannukset/työntekijä ²⁾	2,4	1,4	1,9	2,0	2,0	2,5	.	-	-	-	-	-	-
Työvoimakustannukset/tunti ³⁾	2,5	1,8	2,2	2,3	2,4	3,6	.	-	-	-	-	-	-
Öljyn hinta (euroa/barreli) ⁴⁾	17,1	12,0	17,1	19,7	23,0	27,1	29,1	27,6	28,4	24,6	30,4	31,5	30,6
Raaka-aineiden hinnat ⁵⁾	12,9	-12,5	-3,1	1,1	14,0	19,9	18,3	20,0	20,2	19,4	22,8	12,9	14,3

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot, International Petroleum Exchange, HWWA – Institut für Wirtschaftsforschung (Hampuri) ja EKP:n laskelmat.

1) Ei sisällä rakentamista.

2) Koko kansantalous.

3) Koko kansantalous (paitsi maatalous, julkishallinto, koulutus, terveydenhoito ja muut palvelut).

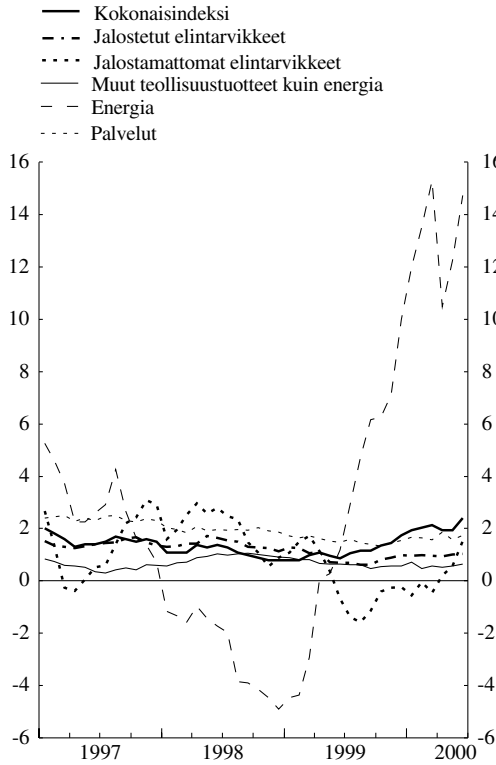
4) Brent Blend -laatu (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Hinnat ecuina joulukuuhun 1998 asti.

5) Ei sisällä energian hintoja. Hinnat euroina; joulukuuhun 1998 asti ecuina.

Kuvio 11.

Euroalueen YKHI-inflaatio erittäin

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

Energian hinnan lisäksi myös jalostamattomien elintarvikkeiden hinnat aiheuttivat kesäkuussa 2000 nousupaineita YKHI-inflaatioon, koska niiden vuotuinen muutosvauhti kiihtyi 1,5 prosenttiin eli 0,9 prosenttiyksikköä toukokuusta (ks. kuvio 11). Viimeaikainen nousu johtui pääasiassa kausielintarvikkeiden kaikkien erien hintojen noususta. Vaikka jalostamattomien elintarvikkeiden hinnat pysyisivät ennallaan, tämän erän hintojen vuotuisen nousuvauhtiin odotetaan kohdistuvan tulevana kuukausina edelleen nousupaineita, koska jalostamattomien elintarvikkeiden hinnat laskivat vertailuajankohtana eli vuoden 1999 kolmannella neljänneksellä.

Energian ja jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen kehityksestä poiketen sekä jalostettujen elintarvikkeiden että muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen nousuvauhti pysyi ennallaan vuoden 2000 toukokuusta kesäkuuhun. Siten jalostettujen elintarvikkeiden vuotuinen nousuvauhti oli 1,0 % ja muiden

teollisuustuotteiden kuin energian 0,6 %. Palveluiden hintojen vuotuinen nousuvauhti kiihtyi kesäkuussa 0,1 prosenttiyksikköä eli 1,7 prosenttiin, mikä johtui osittain valmistamattomien epävakaasta hintakehityksestä. Kaiken kaikkiaan näiden kolmen YKH:n erän hintojen nousun jatkuminen suhteellisen vaimeana viittaa siihen, että öljyn hinnan aikaisemman nousun ja valuuttakurssikehityksen välilliset vaikutukset kuluttajahintoihin ovat pysyneet tähän mennessä vähäisinä.

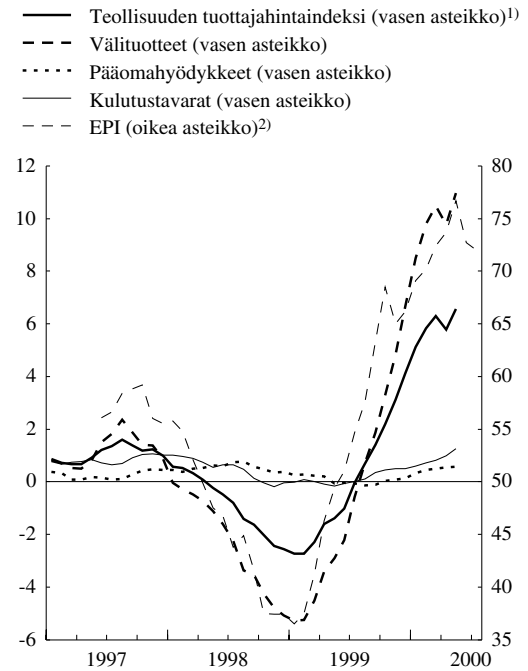
Tuottajahintojen viimeaikainen kehitys johtuu pääasiassa öljyn hinnan noususta

Euroalueen teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti kiihtyi vuoden 2000 toukokuussa 6,6 prosenttiin, kun se huhtikuussa oli ollut 5,8 % (ks. kuvio 12). Nousu johtui öljyn hinnan voimakkaasta noususta vuoden 2000 huhtikuus-

Kuvio 12.

Tuottajahinnat ja tehdasteollisuuden tuotantopanosten hinnat euroalueella

(kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja Reuters.

1) Vuotuinen prosenttimuutos; ei sisällä rakentamista.

2) Eurozone Price Index, euroalueen tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi, jonka tiedot perustuvat ostopäälliköille tehtävään kyselyyn. Indeksiluku, joka on yli 50, viittaa tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintojen nousuun, ja 50:tä pienempi indeksiluku hintojen laskuun.

ta toukokuuhun ja oli voimakkainta sitten 1990-luvun alun. Kuten aikaisempinakin kuukausina, öljyn hintakehitys heijastui selvimmin välituotteiden hintojen kehitykseen, sillä niiden vuotuinen muutosvauhti kiihtyi vuoden 2000 huhtikuun 9,8 prosentista 10,9 prosenttiin toukokuussa.

Toisin kuin välituotteiden hinnoilla pääomahyödykkeiden ja kulutustavaroiden hinnoilla oli toukokuussa 2000 edelleen suhteellisen vähäinen vaikutus teollisuuden tuottajahintojen kokonaisuuteen. Viime kuukausina molempien erien hintojen vuotuinen nousuvauhti näyttää kuitenkin hieman kiihtyneen. Tätä voidaan pitää merkkinä välituotteiden hintojen nousun vähittäisestä siirtymisestä muiden tuotteiden hintoihin. Kestää kuitenkin aikansa, ennen kuin vaikutus näkyy koko laajuudessaan.

Öljyn hintakehitys on todennäköisesti aiheuttanut edelleen tuottajahintainflaation nousupaineita kesäkuussa 2000. Tuolloinhan euro hieman vahvistui toukokuun puolivälin heikosta arvostaan ja muiden raaka-aineiden kuin energian hinnat laskivat.

Yksikkötyökustannukset kasvoivat edelleen hieman vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä

Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuisen muutosvauhdin vuoden 2000 en-

simmäisellä neljänneksellä arvioitiin äskettäin kiihtyvän 3,6 prosenttiin eli nopeammin kuin arvioitu 3,5 %. Nimellispalkat nousivat vuoden 1999 viimeisen neljänneksen palkkoihin verrattuna huomattavasti eli 1,2 prosenttiyksikköä, mikä johtui pääasiassa kertaluonteisista tekijöistä (eli joissakin maissa maksetuista bonuksista). Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen nousuvauhti kiihtyi vuoden 1999 viimeisen neljänneksen 2,0 prosentista 2,5 prosenttiin vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä ja myötäili siten tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten kehitystä. Euroalueen yksikkötyökustannusten vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan pysyneen vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä suhteellisen vaimeana eli 0,4 prosentissa, mikä johtuu työn tuottavuuden suhdanne- luonteisen kasvun kiihtymisestä vuositasolla edelleen 2,0 prosenttiin.

Kaiken kaikkiaan öljyn hintakehitys ja valuuttakurssimuutokset ovat vaikuttaneet voimakkaasti euroalueen viimeaikaiseen hintakehitykseen. Lähitulevaisuudessa yleiseen hintakehitykseen vaikuttavat vastakkaiset tekijät. Mikäli öljyn hinnan nousu ei yhtäältä jatku, energian hintojen voimakkaan kokonaisinflaatiota kiihdyttävän vaikutuksen pitäisi ruveta heikkenemään vertailuajankohdan vaikutuksen vuoksi. Toisaalta öljyn hinnan aikaisemmasta noususta ja euron yleisestä heikkenemisestä johtuvien välillisten vaikutusten odotetaan nostavan muiden teollisuustuotteiden kuin energian ja palveluiden hintoja.

3 Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat

BKT:n määrä kasvoi vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä arvioitua enemmän

Eurostatin uusimman arvion mukaan euroalueen BKT:n määrä kasvoi vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä 0,9 % edellisestä neljänneksestä eli 0,2 prosenttiyksikköä enemmän kuin aiemmin oli arvioitu. Muutos johtuu yksityisen kulutuksen neljännesvuosikasvuvauhdin tarkistamisesta huomattavasti aiemmin arvioitua nopeammaksi eli 0 prosentista 0,7 prosenttiin. Kun keskimääräi-

nen neljännesvuosikasvuvauhti oli vuoden 1999 toisella puoliskolla ollut hieman yli 0,9 %, tarkistettu BKT-arvio viittaa siihen, että tuotannon kasvu jatkui voimakkaana (ks. taulukko 4). BKT:n määrän arvioidaan nyt kasvaneen vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä edellisen vuoden ensimmäisestä neljänneksestä 3,4 prosentin vauhtia eli nopeammin kuin vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä, jolloin kasvuvauhti oli 3,1 %. Tämä tukee tällä hetkellä käytettävissä olevia euroalueen taloutta koskevia ennusteita, joiden mukaan kasvu on tänä vuonna yli 3 %.

Taulukko 4.

BKT:n määrän kasvu euroalueella

(prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihteluista puhdistettuja tietoja)

	Vuosi								Neljännes				
	1997	1998	1999	Vuosi				1999	1999	1999	2000		
				I	II	III	IV	I	I	II	III	IV	I
Bruttokansantuotteen määrä	2,3	2,7	2,4	1,8	2,0	2,5	3,1	3,4	0,7	0,6	1,0	0,9	0,9
<i>josta:</i>													
Kotimainen kysyntä	1,7	3,4	2,8	2,8	2,9	2,8	2,8	2,6	0,9	0,4	0,5	0,9	0,8
Yksityinen kulutus	1,5	3,0	2,5	2,7	2,4	2,5	2,5	2,4	0,8	0,3	0,8	0,5	0,7
Julkinen kulutus	0,9	0,9	1,5	1,4	1,3	1,6	1,6	1,5	0,9	0,1	0,3	0,2	0,8
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	2,1	4,3	4,8	4,0	5,4	4,9	4,8	4,9	1,8	1,0	1,5	0,5	1,9
Varastojen muutos ^{3) 4)}	0,2	0,5	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	-0,3	0,4	-0,2
Nettovienti ³⁾	0,6	-0,6	-0,4	-0,9	-0,8	-0,2	0,4	0,8	-0,3	0,2	0,4	0,0	0,1
Vienti ⁵⁾	10,3	6,9	4,3	0,6	1,9	5,4	9,0	11,8	0,1	2,8	3,6	2,2	2,7
Tuonti ⁵⁾	8,8	9,4	5,8	3,5	4,5	6,6	8,3	9,9	1,0	2,3	2,4	2,4	2,5

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Vuosi: prosenttimuutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

2) Neljännesvuosi: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.

3) Vaikutus BKT:n määrän kasvuun, prosenttiyksikköä.

4) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

5) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Euroalueen sisäisen kaupan tietoja ei ole poistettu kansallisen tilinpidon tuonti- ja vientiluvuista. Tästä syystä nämä tiedot ja maksutasetiedot eivät ole täysin verrannollisia.

Kuvaan BKT:n määrän neljännesvuosikasvun jatkumisesta muuttumattomana vuoden 1999 viimeisestä vuoden 2000 ensimmäiseen neljänneeseen kätkeytyy joitakin eroja BKT:n määrän kasvuun vaikuttaneissa tekijöissä. Kotimaisen lopputuotekysynnän (eli ilman varastojen muutoksia lasketun kysynnän) vaikutus kasvuun oli vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä 1,0 prosenttiyksikköä, kun se vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä oli ollut 0,5 prosenttiyksikköä. Varastojen muutosten kasvuvaiikutuksen pieneminen tasoitti tämän kasvun käytännöllisesti katsoen kokonaan. Varastojen muutosten kehitys – kasvuvaiikutus muuttui positiiviseksi vuoden 1999 lopulla ja jälleen negatiiviseksi tämän vuoden alussa – näyttäisi viittaavan vuosituhaten vaihteen liittyneeseen vähäiseen vaikutukseen. Kun otetaan huomioon varastojen muutosten merkitys kansantalouden tilinpidossa ja aikaisempiin arvioihin tehdyt huomattavat tarkistukset, tällaisia havaintoja voidaan kuitenkin pitää varsin epävarmoina. Nettoviennin vaikutus kasvuun oli vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä 0,1 prosenttiyksikköä, kun sillä ei vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä ollut mitään kasvuvaiikutusta. Sekä euroalueen että koko maailman laaja-alais-

ta talouskasvua heijastellen sekä vienti että tuonti (alueiden sisäkauppa mukaan lukien) kasvoivat edelleen nopeasti. Niin viennin kuin tuonninkin neljännesvuosikasvu oli vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä yli 2½ %. Vuosikasvuna tämä merkitsee viennissä lähes 12 prosentin ja tuonnissa lähes 10 prosentin lisäystä.

Teollisuustuotannon kasvu vahvistui edelleen toukokuussa 2000

Euroalueen teollisuustuotannon kasvu vahvistui edelleen toukokuussa 2000. Ilman rakentamista laskettu teollisuustuotanto kasvoi 2,3 % vuoden 2000 maaliskuusta toukokuuhun ulottuneena kolmen kuukauden jaksoneen verrattuna helmikuussa 2000 päättyneen kolmen kuukauden vastaavaan tuotantoon. Näin ollen kasvuvauhti nopeutui entisestään maaliskuussa 2000 päättyneen kolmen kuukauden jakson 1,2 prosentin ja huhtikuussa päättyneen kolmen kuukauden jakson 1,8 prosentin kasvuvauhdista (ks. taulukko 5). Ilman rakentamista lasketun teollisuustuotannon vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi tämän vuoden toukokuussa 7,7 prosenttiin ja tehdasteollisuuden

Taulukko 5.

Euroalueen teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1998	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	1999	2000	2000	2000	2000
			Maalis	Huhti	Touko	Maalis	Huhti	Touko	Joulu	Tamm	Helmi	Maalis	Huhti
	Kuukausimuutos						3 kk:n liukuva keskiarvo						
Koko teollisuus													
pl. rakentaminen	4,2	1,8	5,3	5,8	7,7	0,8	0,7	1,0	1,3	1,1	1,2	1,8	2,3
Tehdasteollisuus	4,8	1,9	5,9	5,6	8,4	0,3	-0,2	2,0	1,3	1,3	1,3	1,7	2,0
<i>pääaloittain:</i>													
Väli tuotteet	3,9	2,2	5,8	5,6	7,8	0,4	-0,1	1,5	1,7	1,4	1,3	1,4	1,6
Pääomahyödykkeet	7,2	1,4	7,3	7,5	11,3	0,9	1,1	1,0	1,5	1,8	2,3	2,7	3,0
Kulutustavarat	2,4	1,9	2,0	4,8	4,3	0,1	1,2	0,8	-0,2	-0,8	-1,1	1,1	2,1
Kestokulutustavarat	5,6	2,6	10,0	10,9	11,5	0,4	0,9	1,6	1,7	2,7	2,6	3,6	3,4
Ei-kestokulutustavarat	2,4	1,9	0,8	2,9	3,3	1,2	1,1	0,6	-0,3	-1,5	-2,2	0,2	1,9

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Vuotuiset prosenttimuutokset on laskettu käyttämällä työpäivien määrällä korjattuja tietoja.

Prosenttimuutokset edellisestä kuukaudesta ja kolmen kuukauden keskitetyt liukuvat keskiarvot vastaavaan kolmea kuukautta aiempaan keskiarvoon nähden on laskettu käyttämällä kausivaihteluista puhdistettuja ja työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.

kasvuvauhti 8,4 prosenttiin. Nämä kasvuvauhdit ylsivät lähes samaan huippuunsa kuin vuosien 1997 ja 1998 voimakkaan talouskasvun kautena.

Tehdasteollisuustuotannon kasvun vahvistuminen on perustunut kaikkien teollisuudenalojen kasvuun. Erityisesti pääomahyödykkeiden tuotannon kasvu jatkui ja ylsi maaliskuusta toukokuuhun 2000 kestäneen kolmen kuukauden jaksona 3,0 prosenttiin verrattuna helmikuussa 2000 päättyneen kolmen kuukauden jakson kasvuun. Kulutustavaroiden tuotanto kasvoi toukokuussa 2000 päättyneenä kolmen kuukauden jaksona 2,1 %. Tämä merkitsi huomattavaa parannusta, kun otetaan huomioon tuotannon väheneminen tämän vuoden parin ensimmäisen kuukauden aikana. Kolmen viime kuukauden aikana tämä tilanteen koheneminen ilmenee ei-kestokulutustavaroiden tuotannon elpymisenä: sen arvioidaan kasvaneen 1,9 %, kun kasvu edellisenä kolmen kuukauden jaksona oli 0,2 %. Sen sijaan kestokulutustavaroiden tuotannon kasvuvauhti hidastui hieman maaliskuusta toukokuuhun 2000, mutta oli edelleen noin 3½ %. Väli tuotteiden tuotannon kasvuvauhti nopeutui hieman kolmen viime kuukauden aikana, mutta sen 1,6 prosentin kasvuvauhti oli edelleen maltillinen verrattuna pääomahyödykkeiden ja kestokulutustavaroiden tuotannon kasvuvauhtiin.

Luottamus vahvaa vuoden 2000 puolivälissä

Yrityksiä ja kuluttajia koskevien Euroopan komission suhdannekyselyjen tulokset heinäkuulta 2000 eivät ehtineet tähän Kuukausikatsaukseen. Toukokuussa 2000 ennallaan pysynyt teollisuuden luottamus alkoi kesäkuussa uudelleen vahvistua ja kasvoi suurimmilleen sitten aikasarjojen alkamisen vuonna 1985 (ks. taulukko 6). Kuluttajien luottamus, joka oli saavuttanut uuden kaikkien aikojen ennätyksensä toukokuussa 2000, väheni hieman kesäkuussa. Se pysyi kuitenkin vahvana ja oli voimakkaampi kuin aikaisempina suhdannehuippuina. Samalla rakentamisen ja vähittäiskaupan luottamus koheni kesäkuussa 2000. Näille kahdelle aikasarjalle ovat ominaisia jonkin verran suuremmat kuukausivaihtelut kuin teollisuuden ja kuluttajien luottamusta kuvaaville sarjoille. Niin rakentamisen kuin vähittäiskaupankin luottamuksen keskimääräinen taso on kuitenkin tämän vuoden toisella neljänneksellä lähellä vuoden 1990 ennätystä. Kaiken kaikkiaan tuoreimmat kyselytiedot osoittavat euroalueen yleisen luottamuksen olevan vahvaa.

Euroalueen tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi (Purchasing Managers' Index, PMI) laski heinäkuussa 2000 edelleen hieman eli 59,2:een,

Taulukko 6.

Euroalueen yrityksiä ja kuluttajia koskevat EU:n suhdannekyselyt

(kausivaihteluista puhdistettuja tietoja)

	1997	1998	1999	1999	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
				III	IV	I	II	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä
Talouden luottamusindeksi ¹⁾	2,4	2,7	-0,2	0,1	1,0	1,0	0,2	0,4	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0
Kuluttajien luottamusindikaattori ²⁾	-4	6	9	7	10	11	11	10	11	11	11	12	10
Teollisuuden luottamusindikaattori ²⁾	3	6	-0	1	6	10	13	8	10	11	12	12	15
Rakentamisen luottamusindikaattori ²⁾	-12	2	14	14	18	21	23	23	19	21	23	22	24
Vähittäiskaupan luottamusindikaattori ²⁾	-4	2	-0	-2	-2	5	8	3	2	10	2	9	12
Kapasiteetin käyttöaste, % ³⁾	81,4	82,9	82,0	81,8	82,5	83,4	.	83,0	-	-	83,7	-	-

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Vuotuinen prosenttimuutos edellisestä kaudesta.

2) Saldoluvut prosentteina. Esitetyt tiedot on laskettu poikkeamina tammikuusta 1985 alkaen lasketusta keskiarvosta.

3) Tiedot on koottu kunkin vuoden tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Esitetyt neljännesvuosittaiset luvut ovat kahden peräkkäisen kyselyn eli kyseisen neljänneksen alussa ja seuraavan neljänneksen alussa tehdyn kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot ovat neljännesvuosihavaintojen keskiarvoja.

Kuvio 13.

Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäälliköiden indeksi euroalueella

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, Reuters ja EKP:n laskelmat.

1) Kolmen kuukauden liukuvien keskiarvojen vuotuisia prosenttimuutoksia; työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.

2) Saldoluvut prosentteina; poikkeamat keskiarvosta tammikuusta 1985 lähtien.

3) PMI = Purchasing Managers' Index; poikkeamat 50:stä; positiiviset arvot viittaavat taloudellisen toimeliaisuuden lisääntymiseen.

kun se oli kesäkuussa ollut 59,5. Kaiken kaikkiaan indeksin kumulatiivinen lasku toukokuusta heinäkuuhun tasoitti huhtikuun 2000 huomattavan, 1½ peruspisteen nousun. Samalla indeksi pysyi selvästi 50:n viitearvoaan korkeampana ja osoittaa siksi teollisuustuotannon voimakkaan kasvun jatkuvan (ks. kuvio 13). Ostopäälliköiden indeksin hienoinen lasku heinäkuussa 2000 kuvastaa tuotannon, työllisyyden ja uusien tilausten osatekijöiden supistumista, samalla kun ostettujen tuotteiden varastot kasvoivat ja toimitusajat pitenevät.

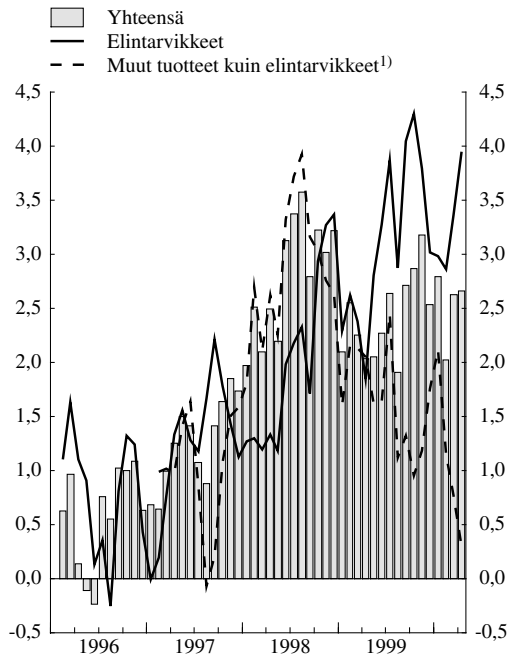
Vähittäiskaupan myynnin kasvu jatkui vahvana toukokuussa 2000

Kausivaihteluista puhdistettu vähittäiskaupan myynnin määrä kasvoi 0,2 % tämän vuoden huhtikuusta toukokuuhun, kun se huhtikuussa oli kasvanut 1,5 % ja maaliskuussa supistunut 0,8 %. Pääsiäisen ajoittuminen myöhään eli huhtikuun lopulle on voinut jossain määrin vaikuttaa maalisi- ja toukokuun välisenä aikana ilmenneisiin kuukausimuutoksiin. Maalisi- ja toukokuun välisenä kolmen kuukauden ajanjaksona vähittäiskaupan myynnin määrä kasvoi kaikkiaan 0,8 % helmikuussa 2000 päättyneestä kolmen kuukauden jaksosta. Tämä kasvuvauhti vastaa vuoden 1999 jälkipuoliskolla ja tämän vuoden alussa toteutunutta kolmen kuukauden jaksojen keskimääräistä kasvuvauhtia. Edellisen vuoden saman ajanjak-

Kuvio 14.

Vähittäiskaupan myynnin määrä euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kolmen kuukauden keskitetty liukuva keskiarvo)

Lähde: Eurostat.

Huom. Vähittäiskaupan liikevaihto yhteensä kiinteinä hintoina; lukuihin eivät sisälly moottoriajoneuvot ja moottoripyörät eikä henkilökohtaisten ja kotitalousineiden korjaus. Vuotuinen prosenttimuutos on laskettu käyttäen työpäivien määrällä korjattuja tietoja.

1) Koska jotkin kansallisista eristä puuttuvat, sarja alkaa vasta tammikuusta 1996.

son myyntiin verrattuna vähittäiskaupan myynnin määrä kasvoi toukokuussa 2000 päättyneenä kolmen kuukauden jaksolla 2,7 %. Kasvuvauhti vastaa vuoden 1999 lopun vauhtia ja on selvästi

nopeampi kuin muutamana viime vuotena keskimäärin (ks. kuvio 14). Uusien henkilöautojen rekisteröinnit lisääntyivät jonkin verran kesäkuun 2000 loppuun saakka vähennyttyään sitä ennen vuoden 1999 jälkipuoliskolla. Tämä yhdessä vähittäiskaupan myynnin määrän viimeaikaisen kasvun kanssa tukee odotuksia siitä, että kotimaisen kysynnän kasvu on jatkunut voimakkaana myös tämän vuoden ensimmäisen neljänneksen jälkeen.

Työttömyysaste laski kesäkuussa 2000 edelleen

Euroalueen standardoitu työttömyysaste laski vuoden 2000 kesäkuussa 9,1 prosenttiin eli 0,1 prosenttiyksikköä toukokuusta (ks. taulukko 7). Työttömien määrä väheni toukokuusta kesäkuuhun 130 000:lla ja yli 1,1 miljoonalla viime vuoden kesäkuusta. Vaikka työttömyysaste laski kesäkuussa suurin piirtein yhtä nopeasti kuin se on laskenut vuoden 1997 lopusta lähtien (ks. kuvio 15), lasku oli vuoden 2000 toisella neljänneksellä hieman nopeampaa kuin ensimmäisellä neljänneksellä. Neljännesvuositasolla työttömyysaste laski toisella neljänneksellä 0,3 prosenttiyksikköä eli 0,1 prosenttiyksikköä nopeammin kuin ensimmäisellä neljänneksellä. Tämä työllisyytilanteen jatkuva paraneminen on parhaillaan kiihtyvän talouskasvun mukaista.

Ikäryhmittäinen tarkastelu osoittaa sekä alle että yli 25-vuotiaiden työttömyyden laskeneen. Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli kesäkuussa 17,2 % eli 0,2 prosenttiyksikköä alhaisempi kuin toukokuussa. Toisen vuosineljänneksen tiedot viittaavat siihen, että työttömyysaste on laske-

Taulukko 7.

Euroalueen työttömyys

(% työvoimasta, kausivaihteluista puhdistettuja tietoja)

	1997	1998	1999	1999	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
				III	IV	I	II	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä
Yhteensä	11,6	10,9	10,0	9,9	9,7	9,5	9,2	9,6	9,5	9,4	9,3	9,2	9,1
Alle 25-vuotiaat ¹⁾	23,2	21,3	19,1	18,9	18,2	18,0	17,4	18,1	18,1	17,9	17,6	17,4	17,2
25-vuotiaat ja sitä vanhemmat ²⁾	9,9	9,4	8,7	8,6	8,5	8,3	8,1	8,4	8,3	8,2	8,1	8,1	8,0

Lähde: Eurostat.

Huom. ILO:n suositusten mukaan.

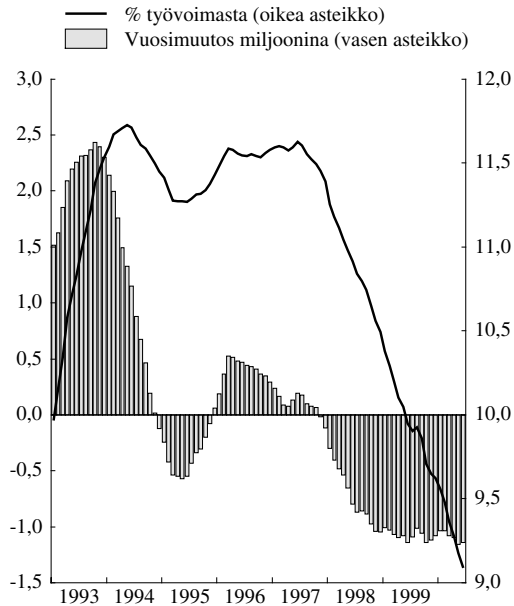
1) Vuonna 1999 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 23,3 %.

2) Vuonna 1999 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 76,7 %.

Kuvio 15.

Euroalueen työttömyys

(kuukausihavaintoja, kausivaihteluista puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

nut 0,6 prosenttiyksikköä ensimmäisestä neljänneksestä, jolloin se oli puolestaan 0,2 prosenttiyksikköä alhaisempi kuin vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä. Työttömyysasteen lasku toisella neljänneksellä seuraa enemmänkin vuoden 1999 kehitystä. Yli 25-vuotiaiden työttömyysaste oli kesäkuussa 8,0 % eli suurin piirtein 0,1 pro-

senttiyksikköä alhaisempi kuin toukokuussa. Työllisyyden voidaan havaita parantuneen vuoden 2000 toisella neljänneksellä myös tässä ryhmässä. Kansallisella tasolla työttömyys näytti vähenevän useimmissa euroalueen maissa vuoden toisella neljänneksellä.

Työllisyyden kasvu jatkonut todennäköisesti voimakkaana vuoden 2000 toisella neljänneksellä

Työllisyyden kasvun ennustetaan jatkuneen voimakkaana vuoden 2000 toisella neljänneksellä. Käsitystä tukevat teollisuuden ja palvelusektorin työllisyysodotukset ja aiempaa voimakkaampi työttömyyden väheneminen. Kuten heinäkuun 2000 Kuukausikatsauksessa todettiin, euroalueen koko työllisyyden arvioidaan vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä kohentuneen edellisestä neljänneksestä 0,5 % eli hieman nopeammin kuin edellisellä neljänneksellä (ks. taulukko 8). Vuositasolla työllisyys kasvoi vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä 1,4 %, eli vauhti oli sama kuin keskimäärin vuonna 1999 ja nopeampi kuin vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä. Työllisyyden kasvun koheneminen seuraa voimistuvaa talouskasvua, joskin vuoden viivästymän jälkeen.

Ensimmäisen neljänneksen alakohtaista työllisyyttä koskeviin tietoihin on tehty pieniä tarkistuksia edellisen Kuukausikatsauksen jälkeen. Kokonaiskuva ei ole muuttunut, eli työllisyyden odo-

Taulukko 8.

Työllisyyden kasvu euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1998	1999	1999				2000	1999				2000		
			II	III	IV	I		II	III	IV	I	Tammi	Helmi	Maalis
	Neljännesvuosimuutokset ¹⁾													
Koko kansantalous ²⁾	1,4	1,5	1,5	1,4	1,3	1,4	0,3	0,3	0,4	0,5	-	-	-	
Koko teollisuus	0,3	0,2	0,3	0,1	0,0	0,2	0,1	0,0	0,1	0,1	0,2	0,3	0,2	
Rakentaminen	0,3	3,0	3,4	3,6	2,1	1,9	0,1	0,6	0,5	0,6	2,1	2,3	1,4	
Koko teollisuus pl. rakentaminen	0,4	-0,5	-0,5	-0,7	-0,5	-0,2	-0,2	-0,1	0,0	0,0	-0,3	-0,2	-0,3	
Tehdasteollisuus	0,8	-0,2	-0,4	-0,5	-0,3	0,1	-0,2	0,0	0,1	0,2	0,0	0,2	0,1	

Lähteet: Kansalliset tiedot ja Eurostat (Short-term Business Statistics).

1) Neljännesvuosimuutokset: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä; kausivaihteluista puhdistettuja tietoja.

2) Ei sisällä Belgian ja Irlannin tietoja; kausivaihteluista puhdistettuja tietoja.

tetaan kohenevan vuoden 2000 alkupuolella teollisuudessa ja palvelusektorilla. Koko teollisuuden työpaikkojen arvioidaan nettomääräisesti kasvaneen vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä 0,1 % edellisestä neljänneksestä. Teollisuustyöpaikkojen määrän vuotuinen kasvuvauhti nopeutui vuositasolla siis 0,2 %, kun se vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä oli pysynyt ennallaan. Rakennusalalla työllisyys on lisääntynyt edelleen voimakkaammin kuin koko teollisuudessa, vaikka työllisyyden voidaan havaita kohentuneen myös muilla teollisuusaloilla. Rakennusalan työllisyyden neljännesvuosittainen kasvuvauhti oli 0,6 % eli hieman nopeampi kuin vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä. Vuositasolla kasvuvauhti kiihtyi 2 prosenttiin. Työllisyyden vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi hieman myös teollisuudessa (ilman rakentamista), vaikka pysyikin ennallaan edel-

lisen neljänneksen vauhtiin verrattuna. Tämä johtuu pääasiassa tehdasteollisuuden työpaikkojen määrän kasvuvauhdin voimistumisesta: sen arvioidaan nopeutuneen vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä 0,2 % vuoden 1999 viimeisestä neljänneksestä. Työllisyys näyttäisi näin ollen alkaneen vuositasolla kohentua (muutosvauhti 0,1 %), kun se vuonna 1999 oli keskimäärin laskenut 0,2 %. Palvelusektorin työllisyyden kasvun arvioidaan vahvistuneen hieman vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä. Tämä kehitys on yhdenmukainen Euroopan komission yrityskselyssä todettujen vuoden 2000 toukokuuhun ulottuvien, vähittäiskauppaa koskevien odotusten ja ostopäällikköiden kyselyssä todettujen vuoden 2000 kesäkuuhun ulottuvien, palvelusektoria koskevien odotusten kanssa.

4 Valuuttakurssit ja maksutase

Euron kurssi heikkeni heinäkuun lopussa ja elokuun alussa

Vahvistuttuaan tämän vuoden toukokuussa ja kesäkuun alussa ja oltuaan suhteellisen vakaa heinäkuun alussa euron kurssi alkoi tarkastelujakson lopulla heikentyä useimpiin keskeisiin valuuttakursseihin, etenkin Yhdysvaltojen dollariin, nähden. Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi heikkeni heinäkuun lopusta elokuun 2. päivään noin 2,5 % euroalueen 13 tärkeän kauppakumppanin valuuttoihin nähden.

Tarkasteltaessa valuuttakurssimarkkinoita lähemmin ilmenee, että heinäkuun toisella puoliskolla euro heikkeni Yhdysvaltojen dollariin nähden, ja euron dollarikurssi oli noin 0,93, kun se oli ollut keskimäärin 0,95 kesäkuun lopussa ja heinäkuun alussa. Euron dollarikurssi siis heikkeni, vaikka saatiin yhä enemmän viitteitä euroalueen talouskehityksen vahvistumisesta ja että odotusten ja ennusteiden mukaan erot euroalueen ja Yhdysvaltojen talouskasvussa voisivat entisestään kaventua ja mahdollisesti hävitä ensi vuoden aikana. Etenkin heinäkuun loppupuolella julkaistut ja odotettua myönteisemmät arviot Yhdysvaltojen BKT:n kasvuvauhdista vuoden 2000 toisen neljänneksen aikana vahvistivat kuitenkin dollaria

uudelleen. Euron dollarikurssi 2.8.2000 oli 0,91 (ks. kuvio 16).

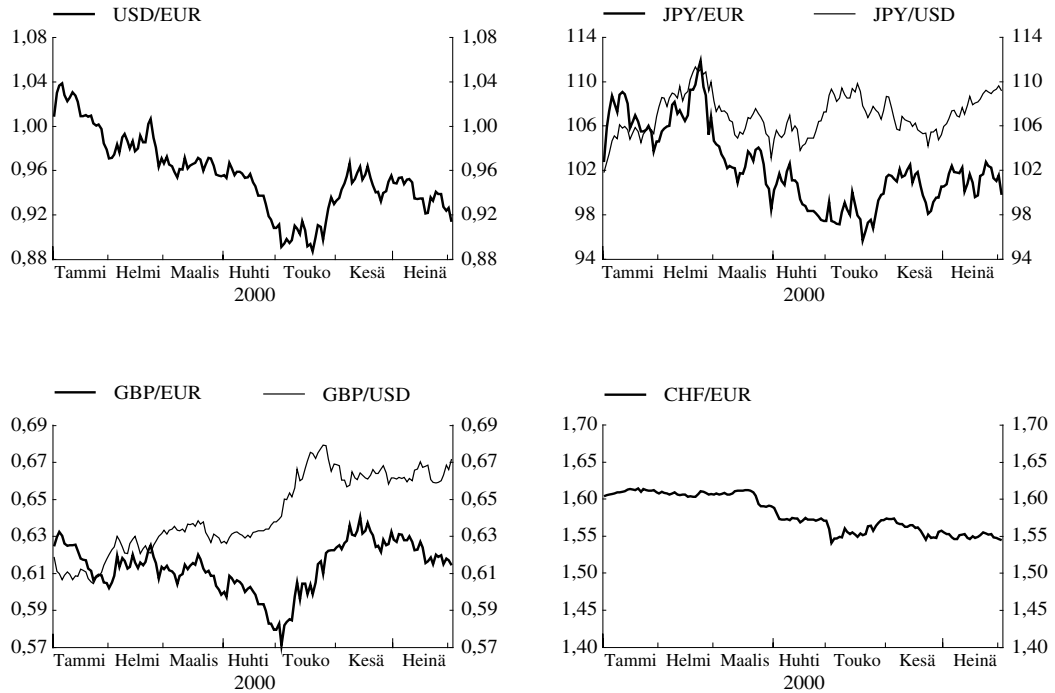
Heinäkuussa 2000 Japanin jeni heikkeni keskimäärin kaikkiin keskeisiin valuuttoihin nähden. Samanaikaisesti myös Nikkei-indeksi laski ja merkit Japanin talouden elpymisestä olivat melko ristiriitaisia, sillä vaikka yritysten luottamus talouskehitykseen oli lujittunut ja suurten teollisuusyritysten investoinnit lisääntyneet, vähittäiskauppa kangerтели. Vaikka Japanin keskuspankki oli aikaisemmin heinäkuussa muuttanut suotuisampaan suuntaan käsitystään Japanin talouden elpymisestä, se päätti heinäkuun puolivälissä jatkaa nollakorkopolitiikkaa, koska merkkejä yksityisen kulutuksen elpymisestä ei edelleenkään ollut nähtävissä. Euron jenikurssi 2.8.2000 oli 99,8.

Vahvistuttuaan tämän vuoden toukokuussa ja kesäkuun alussa euro heikkeni heinäkuussa lievästi Englannin puntaan nähden, koska tuoreiden tietojen mukaan Ison-Britannian talouden kasvuvauhti saattaisi olla odotettua nopeampaa. Myös Ison-Britannian kauppataaseen alijäämää koskevat tuoreimmat luvut, jotka osoittavat tuonin nousseen, tukevat näkemystä, että kotimainen kysyntä jatkuu voimakkaana. Lisäksi valuuttamarkkinoilla oli keskitytty Ison-Britannian hal-

Kuvio 16.

Valuuttakurssikehitys

(päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

lituksen julkista kulutusta koskevaan raporttiin (UK Government Spending Review), jonka mukaan julkiset menot tulevat kasvamaan neljän seuraavan vuoden aikana. Euron puntakurssi 2.8.2000 oli 0,61.

ERM II:een kuuluva Kreikan drakma lähentyi edelleen asteittain eurokeskuskurssiaan, joka on 341. Drakman eurokurssi 2.8.2000 oli 337,2 (ks. kuvio 17). Tanskan kruunu pysyi verrattain vakaana, ja 2.8.2000 sen kurssi euron kurssiin nähden oli 7,46.

Euron kurssi Ruotsin kruunun ja Sveitsin frangin kursseihin nähden pysyi käytännöllisesti katsoen muuttumattomana heinäkuun lopusta elokuun 2. päivään.

Elokuun 2. päivänä 2000 euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi oli heikentynyt noin 14,5 % vuoden 1999 ensimmäisestä neljänneksestä ja noin 4,7 % tämän vuoden ensimmäisestä neljän-

neksestä. Koska euroalueen ja sen tärkeimpien kauppakumppaneiden väliset suhteelliset hinta- ja kustannuserot eivät ole merkittävästi muuttuneet euron käyttöönoton jälkeen, euron reaalisella efektiivisellä valuuttakurssilla, joka perustuu kuluttajahintaindeksiin, teollisuuden tuottajahintaindeksiin ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusindeksiin, on hyvin pitkälle samansuuntainen kehitys kuin nimellisellä valuuttakurssilla (ks. kuvio 18).

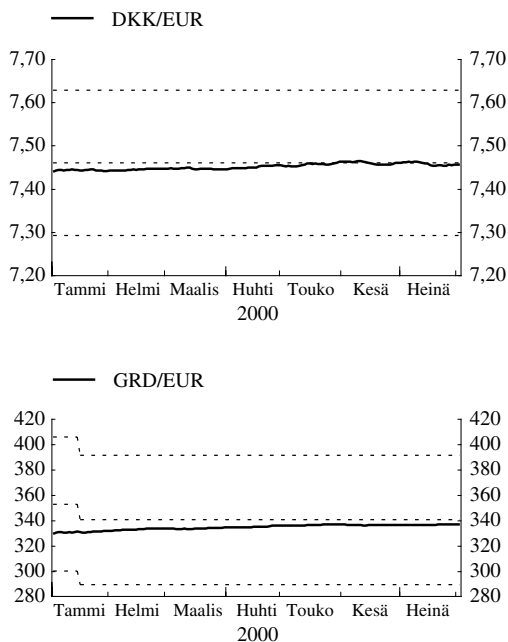
Vuoden 2000 alun vaihtotaseen vajetta korjattu aikaisempaa suuremmaksi

Toukokuussa 2000 euroalueen vaihtotaseen vaje oli 0,6 miljardia euroa eli vähemmän kuin toukokuussa 1999, jolloin vaje oli 1,5 miljardia euroa. Toukokuussa 2000 tavarakaupan ylijäämä oli pienempi kuin vuosi sitten ja palvelutase oli alijäämäinen, kun se toukokuussa 1999 oli ollut lievästi ylijäämäinen. Tuotannontekijäkorvausten ja

Kuvio 17.

Valuuttakurssikehitys ERM II:ssa

(päivähavaintoja)

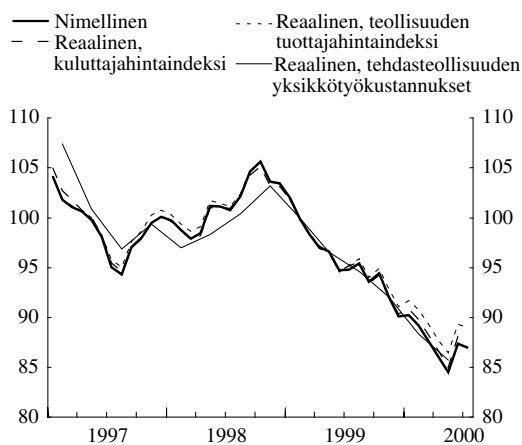
Lähde: EKP.

Huom. Vaakasuorat viivat osoittavat keskuskurssia (DKK 7,46 ja GRD 340,75 [17.1.2000 alkaen]) ja vaihteluväliä (DKK $\pm 2,25\%$ ja GRD $\pm 1,5\%$).

Kuvio 18.

Nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit¹⁾

(kuukausittaisia/neljännesvuosittaisia keskiarvoja, 1999 I = 100)

Lähde: EKP.

1) Tiedot perustuvat EKP:n laskelmiin (ks. huhtikuun 2000 Kuukausikatsauksen artikkeli). Nouseva käyrä merkitsee euron vahvistumista. Tuoreimmat havainnot ovat heinäkuulta 2000 ja tehdasteollisuuden yksikköyökustannusten osalta vuoden 2000 toiselta neljännekseltä.

tulonsiirtojen alijäämät olivat pienentyneet. Vuoden 2000 viiden ensimmäisen kuukauden aikana euroalueen vaihtotase oli 11,7 miljardia euroa alijäämäinen, kun se viime vuoden vastaavana ajanjaksona oli ollut 9,6 miljardia euroa ylijäämäinen (ks. taulukko 9). Tämä johtui lähinnä tavarakaupan ylijäämän supistumisesta (35,3 miljardista eurosta 20,2 miljardiin euroon) sekä palvelutaseen alijäämän suurentumisesta (2,9 miljardista eurosta 6,7 miljardiin euroon). Tuotannontekijäkorvausten taseen alijäämä suureni 1,9 miljardia euroa ja tulonsiirtojen tase 0,4 miljardia euroa. Näihin lukuihin sisältyy vuoden 2000 ensimmäistä neljänestä koskevia tarkistuksia, joiden johdosta vaihtotaseen alijäämä suureni tänä ajanjaksona lähinnä sen vuoksi, että tavarakaupan ylijäämää tarkistettiin aikaisempaa pienemmäksi eli 6 miljardiin euroon.

Vaikka tavaraviennin arvo tämän vuoden viiden ensimmäisen kuukauden aikana kasvoi huomattavasti eli 73,2 miljardia euroa (noin 24 %) viime vuoden vastaavasta ajanjaksosta, tuonnin arvo kasvoi vielä nopeammin eli 88,4 miljardia euroa (noin 33 %). Tavaroiden tuonnin arvon voimakasta kasvua ovat edistäneet tuontihintojen nousu, joka johtuu sekä öljyn hinnan noususta että euron heikkenemisestä. Tavaroiden viennin arvon kasvu näyttää lähinnä aiheutuneen viennin määrän kasvusta, jota ovat vauhdittaneet voimakas ulkomainen kysyntä sekä hintakilpailukyvyyn paraneminen. Viennin ja tuonnin kehitystä on tarkasteltu lähemmin tämän Kuukausikatsauksen artikkelissa "Euroalueen ulkomaankauppa: tyypilliset piirteet ja viimeaikainen kehitys".

Pääoman nettovienti suorina sijoituksina ja arvopaperisijoituksina pysyi toukokuussa ennallaan

Rahoitustaseessa pääoman nettovienti sekä suorina sijoituksina että arvopaperisijoituksina oli yhteensä 15,8 miljardia euroa toukokuussa 2000. Määrä oli lähes sama kuin kuukausittainen keskiarvo tammikuusta 1999 lähtien. Pääoman nettovienti suorina sijoituksina oli 10,7 miljardia euroa. Tämä johtui euroalueella sijaitsevien aikaisempaa suuremmista eli 35,6 miljardin euron suorista sijoituksista ulkomaille, kun suorat sijoitukset euroalueelle olivat 24,9 miljardia euroa. Yksityiskohtaisempi suorien sijoitusten erit-

Taulukko 9.

Euroalueen maksutase

(mrd. euroa, kausivaihteluista puhdistamaton)

	1999	1999	2000	2000	2000	2000
	Tammi-toukokuu	Toukokuu	Tammi-toukokuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu
Vaihtotase	9,6	-1,5	-11,7	1,2	-3,2	-0,6
Tulot	509,1	102,6	609,2	131,8	115,9	133,7
Menot	499,6	104,2	620,9	130,6	119,1	134,4
Tavarat	35,3	5,9	20,2	5,6	6,0	5,0
Vienti	303,7	60,7	376,9	83,8	72,3	83,4
Tuonti	268,3	54,9	356,7	78,2	66,3	78,4
Palvelut	-2,9	0,7	-6,7	-1,1	-1,2	-0,2
Vienti	88,4	19,2	100,6	21,7	20,0	22,0
Tuonti	91,3	18,5	107,3	22,8	21,2	22,2
Tuotannon tekijäkorvaukset ¹⁾	-11,2	-4,9	-13,1	-0,3	-3,9	-2,8
Tulonsiirrot	-11,7	-3,2	-12,1	-3,0	-4,0	-2,6
Pääomansiirrot	4,7	1,4	5,0	1,3	1,5	0,6
Rahoitustase	-49,2	-11,0	59,8	30,5	5,0	7,0
Suorat sijoitukset	-49,2	-19,1	131,1	1,1	-6,2	-10,7
Ulkomaille	-87,9	-28,3	-117,4	-36,2	-18,6	-35,6
Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	.	.	-56,7	-13,1	-8,5	-15,1
Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäiset lainat	.	.	-60,7	-23,1	-10,1	-20,5
Euroalueelle	38,7	9,1	248,5	37,3	12,4	24,9
Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	.	.	206,4	24,8	6,3	8,9
Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäiset lainat	.	.	42,1	12,6	6,1	16,0
Arvopaperisijoitukset	-69,6	-28,5	-205,6	-34,4	-7,9	-5,1
Saamiset	-125,5	-37,9	-209,3	-43,2	-25,8	-29,7
Osakkeet	-49,1	-15,7	-153,1	-26,5	-18,2	-18,0
Velkapaperit	-76,4	-22,2	-56,2	-16,7	-7,6	-11,7
Velat	55,9	9,4	3,8	8,7	17,9	24,6
Osakkeet	13,6	10,8	-106,3	-20,4	-4,7	4,1
Velkapaperit	42,3	-1,4	110,1	29,1	22,6	20,5
Johdannaiset	-1,9	-3,9	4,9	1,4	2,1	0,3
Muut sijoitukset	60,7	37,0	129,3	61,8	16,8	21,2
Valuuttavaranto	10,8	3,5	0,1	0,5	0,2	1,3
Virheelliset ja tunnistamattomat erät	34,9	11,1	-53,2	-32,9	-3,4	-7,0

Lähde: EKP.

Huom. Pyöritysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää. Rahoitustaseessa positiivinen luku osoittaa pääoman tuontia ja negatiivinen luku pääoman vientiä. Valuuttavarannossa negatiivinen luku osoittaa valuuttavarannon lisäystä ja positiivinen luku valuuttavarannon vähennystä. Yksityiskohtaiset tilastot esitetään tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osan taulukoissa 8.1–8.7.

1) Kuukausitiedot vuodelta 1999 eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa.

tely, joka on nyt käytettävissä ensimmäistä kertaa (ks. taulukko 9), viittaisi siihen, että pääoman nettovientiin suorina sijoituksina vaikuttivat toukokuussa 2000 suuresti lyhyen aikavälin rahoitus-transaktiot toisiinsa kytköksissä olevien yhtiöiden välillä. Näitä transaktioita ovat lähinnä konsernien sisäiset lainat (20,5 miljardia euroa), joista alle puolet liittyivät osakeinvestointeihin ja uudelleen sijoitettuihin voittoihin (15,1 miljardia euroa).

Pääoman nettovienti arvopaperisijoituksina oli toukokuussa 5,1 miljardia euroa. Pääosa niistä oli euroalueella sijaitsevien suurien sijoituksia ulkomaisiin osakkeisiin (18 miljardia euroa), kun taas euroalueen ulkopuolisten sijoitukset euroalueen osakkeisiin olivat vaatimattomia (4,1 miljardia euroa). Osakesijoituksiin liittyvä pääoman nettovienti oli siten yhteensä 13,9 miljardia euroa. Tätä tasapainottaa – joskaan ei täysin – velkapa-

pereihin liittyvä pääoman nettotuonti (8,8 miljardia euroa), josta joukkolainojen ja muiden lainojen osuus oli 6,8 miljardia euroa ja rahamarkkinainstrumenttien osuus 2,0 miljardia euroa. Tämä osoittaa, että euroalueen velkapaperit ovat olleet erittäin kysytyjä euron käyttöönnotosta lähtien.

Vuoden 2000 viiden ensimmäisen kuukauden aikana yhteenlaskettu pääoman nettovienti suorina sijoituksina ja arvopaperisijoituksina oli 74,5 miljardia euroa eli paljon vähemmän kuin vuoden 1999 viiden ensimmäisen kuukauden aikana (118,8 miljardia euroa). Tämä johtui suoriin sijoituksiin liittyvästä pääoman nettotuonnista, joka oli 131,1 miljardia euroa, sekä arvopaperisijoituksiin liittyvän pääoman nettoviennistä, joka oli 205,6 miljardia euroa. Näiden lukujen suuruuteen vaikuttaa huomattavasti yksi suuri transaktio.

Katsaus euroalueen hinta- ja kustannusindikaattoreihin

Eurojärjestelmän rahapolitiikan strategian kaksi pilaria ovat toisaalta rahan määrän merkittävä asema, josta viestii rahan määrän kasvulle asetetun viitearvon ilmoittaminen, ja toisaalta rahoitusmarkkina- ja muiden talousindikaattoreiden arviointi, jolla pyritään muodostamaan laaja-alainen arvio koko euroalueen tulevasta hintakehityksestä ja hintavakauteen kohdistuvista riskeistä. Hinta- ja kustannusindikaattorit ovat yksi ryhmä tähän laajaan arviointiin liittyviä muuttujia. Tässä artikkelissa tarkastellaan euroalueen yhdenmukaisesti kuluttajahintaindeksin (YKHI) ja sen erien sekä käytettävissä olevien euroalueen hinta- ja kustannusindikaattoreiden keskinäisiä suhteita. Näitä muuttujia ovat mm. tuontihinnat ja raaka-aineiden hinnat, tuottajahinnat, työvoimakustannusindikaattorit ja suorat kyselyihin perustuvat indikaattorit, jotka mittaavat hintakehitykseen liittyviä odotuksia.

I Johdanto

Arvioidessaan laajasti tulevaa hintakehitystä ja hintakehitykseen kohdistuvia riskejä eurojärjestelmän rahapolitiikan strategian toisen pilarin mukaisesti EKP:n neuvosto analysoi perusteellisesti monipuolista tietoa taloudellisesta ja rahoitusmarkkinoiden tilanteesta. Tiedot koskevat kysyntä- ja tarjontapaineiden indikaattoreita, hinta- ja kustannusindikaattoreita, varallisuushintoja ja muita rahoitusmarkkinoiden tilaa kuvaavia muuttujia sekä useita makrotalouden ennusteita. Sekä toista pilaria tukevien muiden indikaattoreiden että hinta- ja kustannuskehityksen arviointi täydentää arviointia rahan määrän kehityksestä rahapolitiikan strategian ensimmäisen pilarin mukaisesti.

Huhtikuun 1999 Kuukausikatsauksen artikkelissa ”Lyhyen aikavälin talousindikaattorien merkitys euroalueen hintakehityksen arvioinnissa” on jo tarkasteltu yleisesti useita indikaattoreita, jotka otetaan huomioon toisen pilarin mukaisesti. Sen jälkeen tiettyjen indikaattoreiden merkitys on kuitenkin tarkasteltu lähemmin useissa artikkeleissa. Näin ollen tässä artikkelissa keskitytään hinta- ja kustannusindikaattoreihin eli 1) tuontihintoihin ja raaka-aineiden maailmanmarkkinahintoihin, 2) tuottajahintoihin, 3) työvoimakustannusindikaattoreihin ja 4) kyselyihin perustuviin indikaattoreihin, jotka mittaavat hintakehitykseen liittyviä odotuksia. Näitä muuttujia tarkastellaan säännöllisesti Kuukausikatsauksen osassa ”Hintakehitys”. Siinä käsitellään rajal-

lista mutta suhteellisen homogeenista joukkoa indikaattoreita, jotka liittyvät läheisesti toisiinsa.

Vaikka euroalue on siihen kuuluviin maihin verrattuna suhteellisen suljettu talous, YKHIn kehitystä voidaan selittää tuonti- ja raaka-aineiden hintojen avulla, koska ne vaikuttavat kuluttajahintoihin joko suoraan tai siirtyvät tuotantoketjuun ja välittyvät siten kulutustavaroiden kotimaisiin tuottajahintoihin. Toisin kuin raaka-aineet, joiden hinnat siirtyvät tuotantoketjuun pääasiallisesti aivan alkuvaiheessa, työ on tärkeä tuotantopanoksen tuotantoprosessin kaikissa vaiheissa. Sen vuoksi työvoimakustannukset ovat keskeinen hintakehitykseen vaikuttava tekijä kaikissa tuotantovaiheissa ja vaikuttavat siten merkittävästi kuluttajahintakehitykseen. Koska tulevaan hintakehitykseen kohdistuvat odotukset saattavat vaikuttaa palkkoihin ja voittoihin ja siten tulevaan hintakehitykseen, yksityisen sektorin tulevaan hintakehitykseen liittyviä odotuksia koskevat kyselyt ovat myös hyödyllinen indikaattori rahapolitiikan kannalta.

EKP:n neuvosto on määritellyt hintavakauden ylläpitämistä koskevan ensisijaisen tavoitteensa suhteessa euroalueen YKHIn. Tässä artikkelissa kartoitetaan ja selvitetään eri kustannus- ja hintaindikaattoreiden ja euroalueen YKHIn ja sen pääerien välisiä suoria ja epäsuoria suhteita. Arviointi auttaa ymmärtämään yleistä hintakehitystä ja erottamaan pelkän lyhyen aikavälin hintakehi-

tyksen laajemmasta hintakehityksestä. Vaikka inflaatio on keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä viime kädessä rahataloudellinen ilmiö, tuotantokustannusten ja tuontihintojen kehityksellä (kustannuspainetekijät) sekä talouskehityksellä (kysyntätekijät) voi olla lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä huomattava vaikutus hintakehitykseen.

Tarkastelemalla eri indikaattoreiden ja kuluttajaintojen historiallista vuorovaikutusta saadaan myös paljon tietoa. Aikaisempia vuorovaikutussuhteita havainnollistetaan kaavioilla ja korrelaatioilla jäljempänä tässä artikkelissa. Tarkastelu osoittaa eri indikaattoreiden ja lopullisten kuluttajaintojen kehityksen välisten suhteiden vah-

Taulukko 1.

Yhteenvetotaulukko: Euroalueen hinta- ja kustannusindikaattorit

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Keskiarvot			Maksimi	Minimi	Keskihajonta	Suhteellinen keskihajonta ¹⁾
	1990–2000	1990–1995	1995–2000				
YKHI-kokonaisindeksi ²⁾	2,6	3,4	1,7	5,0	0,8	1,1	1,0
Tavarat	2,2	2,8	1,4	4,8	0,1	1,1	1,0
Elintarvikkeet	2,2	2,9	1,5	4,6	-0,3	1,2	1,1
Jalostamattomat elintarvikkeet	2,0	2,5	1,3	7,0	-1,9	2,2	2,0
Jalostetut elintarvikkeet ³⁾	2,4	3,2	1,6	4,5	0,6	1,0	1,0
Teollisuustuotteet	2,1	2,8	1,3	5,2	-0,4	1,2	1,1
Muut teollisuustuotteet kuin energia	1,9	2,6	1,0	3,4	0,3	1,0	0,9
Energia	3,1	3,5	2,4	15,3	-4,9	4,0	3,7
Palvelut	3,6	4,7	2,4	6,0	1,3	1,4	1,3
Öljyn hinta (euroa/barreli) ⁴⁾	15,9	15,0	16,4	31,5	8,8	42,0	38,7
Muiden raaka-aineiden kuin öljyn hinnat ⁵⁾	-0,2	-0,6	0,7	26,4	-23,5	12,6	11,7
Tuonnin yksikköarvot ⁵⁾	1,9	1,2	2,9	22,8	-12,2	6,3	5,8
Teollisuuden tuottajahinnat ⁶⁾	1,4	1,9	1,2	6,5	-2,7	1,7	1,6
Väli tuotteet	1,3	2,0	1,2	10,9	-5,3	3,1	2,9
Pääomahyödykkeet	0,8	1,0	0,7	2,6	-0,1	0,7	0,6
Kulutustavarat	2,3	3,3	1,4	5,6	-0,2	1,4	1,3
Yksikkötyökustannukset ⁷⁾	2,2	3,1	1,1	5,3	-1,6	2,0	1,8
Työvoimakustannukset/työntekijä ⁷⁾	3,7	4,7	2,4	6,7	1,1	1,8	1,7
Työn tuottavuus ⁷⁾	1,5	1,7	1,4	2,8	-0,1	-	-
Työvoimakustannukset/tunti ⁸⁾	.	.	2,5	3,6	1,7	0,7	1,3
Myyntihintaodotukset ⁹⁾	5,9	10,3	3,2	24,0	-11,0	-	-
Hintakehitysodotukset ¹⁰⁾	25,0	32,0	17,5	51,0	7,0	-	-

Lähteet: Eurostat (YKHI, tuonin yksikköarvo, teollisuuden tuottajahinnat ja työvoimakustannukset/tunti), International Petroleum Exchange (öljyn hinta), HWWA – Institut für Wirtschaftsforschung (Hampuri) (muiden raaka-aineiden kuin öljyn hinnat), kansalliset tiedot (yksikkötyökustannukset, työvoimakustannukset/työntekijä ja työn tuottavuus), yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt (myyntihintaodotukset ja hintakehitysodotukset) ja EKP:n laskelmat.

- 1) Osoittaa kunkin indikaattorin vuotuisen prosenttimuutoksen keskihajonnan suhteessa YKHI-kokonaisindeksin vuotuisen prosenttimuutoksen keskihajontaan. Muiden kuin työvoimakustannusten/tunti osalta (ks. alaviite 8) laskettu vuodesta 1990 lähtien.
- 2) Tiedot vuotta 1995 edeltävältä ajalta ovat kansallisiin määritelmiin perustuvia arvioita, eivätkä ne ole täysin verrannollisia vuodesta 1995 alkaen laskettujen YKHI-tilastojen kanssa.
- 3) Sisältää alkoholijuomat ja tupakan.
- 4) Brent Blend -laatu (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Hinnat ecuina joulukuuhun 1998 asti. Keskihajonta on laskettu käyttämällä vuotuisia prosenttimuutoksia.
- 5) Euroina. Hinnat ecuina joulukuuhun 1998 asti.
- 6) Ei sisällä rakentamista.
- 7) Koko kansantalous. Neljännesvuositietoja.
- 8) Koko kansantalous (pl. maatalous, julkishallinto, koulutus, terveys- ja muut palvelut). Neljännesvuositietoja, sarja alkaa vuoden 1996 ensimmäisestä neljänneksestä.
- 9) Lähikuukaudet. Saldoluvut prosentteina.
- 10) Seuraavat 12 kuukautta. Saldoluvut prosentteina.

vuoden tai heikkouden lyhyellä tai keskipitkällä aikavälillä.

Ensiksikin on todettava, että tiettyjen indikaattoreiden kehityksen vaikutus kuluttajahintoihin vaihtelee usein tietyt olosuhteet ja kehityksen aikaansaaneen laajemman makrotaloudellisen ympäristön mukaan. Myös talouden rakenteelliset ja käyttäytymismalleihin liittyvät muutokset, kuten tuotantoprosessin muutokset, tekniset innovaatiot, sääntelyn purkaminen tai talouspoliittisen ympäristön huomattavat muutokset, voivat ajan myötä muuttaa eri indikaattoreiden ja tulevan hintakehityksen välisiä suhteita. Esimerkkinä tämänkaltaisesta muutoksesta on yhteisen rahan käyttöönotto tammikuussa 1999. Se on muun muassa todennäköisesti tehostanut kilpailua. Nämä näkökohdat on otettava huomioon arvioitaessa hintakehitystä. Myös välillisen verotuksen ja hallinnollisten hintojen muutoksilla voi olla huomattava vaikutus hintakehitykseen.

Taulukossa I on tilastoja euroalueen YKHIstä, sen alueristä ja eri hinta- ja kustannusindikaattoreista, joita käsitellään jäljempänä. Taulukosta käy ilmi, että keskimääräisen YKHI-inflaation hidastumisvauhti 1990-luvulla – inflaatio hidastui ajanjakson 1990–1995 keskimääräisestä 3,4 prosentista 1,7 prosenttiin vuosina 1995–2000 – oli jok-

seenkin samanlaista kuin muiden hinta- ja kustannusindikaattoreiden vuotuinen muutosvauhti. Yksikkötyökustannusten vuotuinen muutosvauhti esimerkiksi hidastui ajanjakson 1990–1995 keskimääräisestä 3,1 prosentista 1,1 prosenttiin vuosina 1995–2000, kun teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui samana aikana keskimäärin 1,9 prosentista 1,2 prosenttiin. Kehitys kuvastaa vähittäistä siirtymistä nopeamman inflaation oloista hintavakaustavoitteen mukaiseen ympäristöön ja johtuu suurelta osin jäsenvaltioiden ponnisteluista talous- ja rahoituksen perustamista edeltävän lähentymisprosessin aikana.

Taulukosta I käy myös ilmi, että monet käytettävissä olevat hinta- ja kustannusindikaattorit ja varsinkin tuonti-, öljyn ja raaka-aineiden hinnat vaihtelivat 1990-luvulla lyhyellä aikavälillä huomattavasti enemmän kuin euroalueen YKHI. Tämä johtuu osittain siitä, että voittomarginaalit toimivat yleensä puskurina vähentämällä kuluttajahintojen vaihtelua tuotantokustannuksiin verrattuna. Tässä yhteydessä on todettava, että työvoimakustannukset ovat euroalueella paljon tärkeämpi kustannuserä kuin tuontihinnat, joten indikaattoreiden käsittelyjärjestys tässä artikkelissa ei kuvasta niiden painoarvoa YKHIn kehityksen kannalta.

2 Tuontihinnat ja raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat

Vaikka euroalue on siihen kuuluviin maihin verrattuna suurempi ja suhteellisesti suljetumpi talous, tuontihintojen ja raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen kehitykseen liittyvät tiedot ovat tärkeitä tulevan kotimaisen hintakehityksen ymmärtämisen kannalta. Varsinkin tuontihintojen ja raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen analysointi auttaa arvioimaan, kuinka voimakkaasti maailmanlaajuinen hintakehitys ja euron nimellisen valuuttakurssin kehitys vaikuttavat euroalueen kuluttajahintoihin.

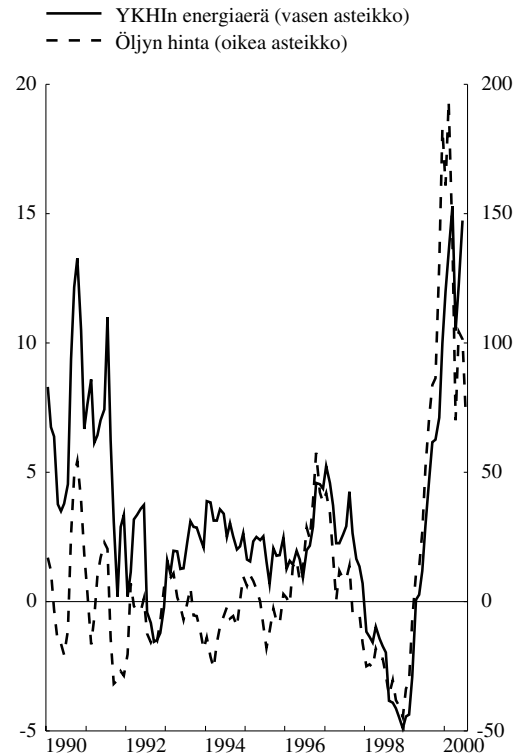
Tuontihinnoista ja raaka-aineiden hinnoista saadaan hyödyllistä tietoa tämänhetkisestä ja tulevasta kuluttajahintainflaatiosta monestakin syystä ja etenkin sen vuoksi, että tuontitavarat ja raaka-aineet joko siirtyvät suoraan yksityiseen kulutukseen tai ovat tärkeä tuotantopanos kotimaisten tavaroiden ja palveluiden tuotannossa. Tässä mielessä tuontihintojen kehityksen vaikutukset kuluttajahintoihin voidaan jakaa välittömiin, välillisiin ja kerrannaisvaikutuksiin. Välittömät vaikutukset syntyvät raaka-aineiden ja mui-

den lopputuotteiden tuonnin kautta, sillä nämä tuotteet päätyvät melko suoraan kotitalouksien kulutukseen. Välilliset vaikutukset syntyvät sen sijaan siten, että tuotantopanosten tuontihintojen nousu siirtyy vähitellen tuotantoketjun läpi tuottajahintojen kautta kuluttajahintoihin (tuottajahintoja käsitellään lähemmin osassa 3). Vaikka kotimaisten voittomarginaalien vaihtelu voi jossakin määrin tasoittaa tuotantopanosten tuontihintojen lyhytaikaisten muutosten vaikutusta kotimaisiin hintoihin, tuotantopanosten tuontihintojen pysyvät muutokset todennäköisesti näkyvät kotimaisissa hinnoissa. Sen lisäksi näiden muutosten todelliset vaikutukset tai odotukset vaikutuksista voivat vaikuttaa palkkakehitykseen ja synnyttää siten kuluttajahintoihin kohdistuvia kerrannaisvaikutuksia. Palkkakehityksen ja inflaatio-odotusten merkitystä käsitellään osissa 4 ja 5. Näiden kolmen vaikutustyyppin välinen yhteys viittaa siihen, että raaka-aineiden ja tuontihintojen kehityksen lopullinen vaikutus kuluttajahintoihin voi ilmetä suhteellisen pitkällä aikavälillä (kahdesta kolmeen vuotta tai jopa pidempään, jos kerrannaisvaikutuksia ilmenee).

Kun otetaan huomioon edellä mainitut näkökohdat, on järkevää tarkastella erikseen teollisuustuotteiden tuontihintoja ja tuontiraaka-aineiden, kuten öljyn ja muiden raaka-aineiden, hintoja. Tämä jaottelu on mielekäs myös sen vuoksi, että valuuttakurssimuutokset vaikuttavat tuontiraaka-aineiden, kuten öljyn ja muiden raaka-aineiden, eurohintoihin yleensä välittömästi ja yksi yhteen, kun taas valuuttakurssimuutosten vaikutus teollisuustuotteiden eli välituotteiden ja lopullisten kulutustavaroiden ja pääomahyödykkeiden euromääräisiin tuontihintoihin on todennäköisesti vähemmän kuin yksi yhteen. Tämä johtuu siitä, että näitä tavaroita euroalueelle vievien ulkomaisten valmistajien on otettava huomioon kilpailu euroalueella muiden vastaavien tuotteiden valmistajien kanssa. Euron heikentyessä yritykset eivät siis välttämättä pidä parhaana vaihtoehtona nostaa euroalueelle myytävien tuotteiden euromääräisiä hintoja täysin valuuttakurssimuutosta vastaavasti (eli pitää hinta ennallaan ulkomaisen valmistajan kotimaisen valuutan määräisenä), varsinkin jos heikkenemisen ennakoidaan olevan tilapäistä, sillä se saattaisi johtaa markkinaosuuden supistumiseen. Pitempiaikaiset valuuttakurssimuutokset kuitenkin yleensä siir-

Kuvio 1. YKHIn energiaerän ja öljyn hinnat euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähteet ja muut tiedot: ks. taulukko 1.

tyvät tuontihintoihin jossain vaiheessa. Valuuttakurssimuutosten vaikutus voi olla myös päinvastainen, sillä tuontihintojen lasku voi aiheuttaa laskupaineita euroalueella tuotettavien vastaavien kilpailevien tavaroiden hintoihin.

Öljyn hinnan välittömät vaikutukset näkyvät selvimmän YKHIn energiaerässä

Öljyn hintakehitys on ollut viime aikoina selvin esimerkki raaka-aineiden hintojen välittömästä vaikutuksesta kuluttajahintakehitykseen (energian hinnan kautta). Vaikka monet muutkin tekijät kuin öljyn hinta vaikuttavat energian hintakehitykseen (esim. energiaverotus ja sääntelyn purkaminen), niiden osuus YKHIn energiaerän hintojen kehityksessä on kuitenkin hallitseva silloin, kun öljyn eurohinta muuttuu huomattavasti (ks. kuvio 1). Energian hinnan vuotuisen muutosvauhdin hidastuminen vuonna 1998 ja vuoden

1999 alussa sekä energian hinnan vuotuisen nousuvauhdin kiihtyminen voimakkaasti huhtikuusta 1999 lähtien johtuvat siis pääasiassa öljyn hinnan kehityksestä. YKH:n energiaerän hintojen vuotuisen nousuvauhdin ja öljyn hinnan kuukautta aiemmin toteutuneen vuotuisen nousuvauhdin

väläinen suuri korrelaatio (0,7) tukee käsitystä siitä, että öljyn hinta välittyy energian hintaan suhteellisen nopeasti (korrelaatiokertoimien käyttöä eri muuttujien samanaikaisen kehityksen arvioinnissa tarkastellaan lähemmin kehikossa I).

Kehikko I.

Hinta- ja kustannusindikaattorien historiallisen korrelaation tulkinta

Korrelaatiokerrointa voidaan käyttää selventämään eri indikaattorien välisiä suhteita. On useita tapauksia, joissa talouden muuttujien välisen korrelaatiokertoimen suuri arvo vahvistaa, että niillä on odotusten mukaisesti läheinen yhteys keskenään. Esimerkiksi öljyn eurohinnan muutokset näkyvät miltei välittömästi energian kuluttajahinnassa. Tämä yhteys on järkeenkäypä, koska öljyä käytetään runsaasti energian tuotantoon. Näiden muuttujien keskinäinen riippuvuus näkyy myös YKH:n energiaerän kehityksen ja öljyn hinnan vuotuisen kasvuvauhdin välisenä korrelaationa. Vuosina 1990–2000 tämä korrelaatio on enintään ollut 0,7, kun energian hinnan kulloistakin kehitystä verrataan öljyn hintakehitykseen tarkasteluhetkeä edeltävänä kuukautena.

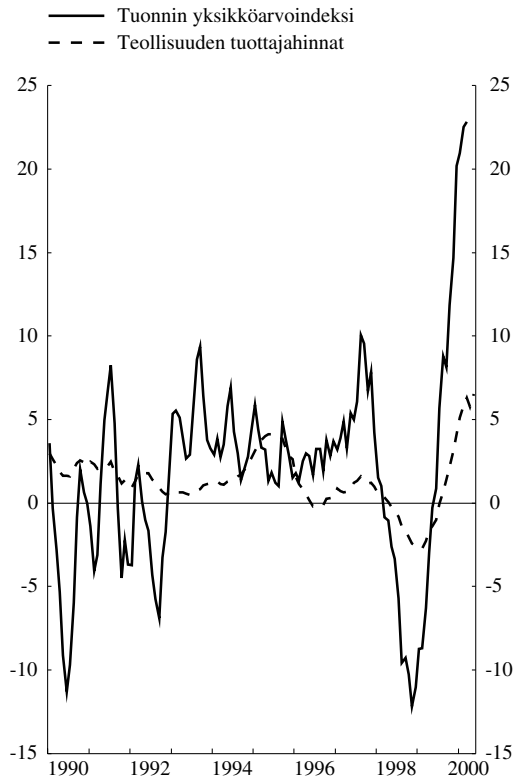
Vaikka korrelaatiokerroin sisältää hyödyllistä informaatiota, siinä on myös puutteita. Ensiksikin korrelaatiolla mitataan, missä määrin kaksi muuttujaa kehittyvät samansuuntaisesti. Korrelaatiokertoimen suuri arvo ei itsessään riitä osoittamaan, että kahden muuttujan välillä on syy-yhteys. Suuri korrelaatioarvo voi johtua muista riippumattomista tekijöistä, jotka vaikuttavat sekä indikaattoreihin että (yllä mainitussa esimerkissä) YKH:iin. Tässä yhteydessä inflaation hidastuminen euroalueen maissa 1990-luvulla tarkoittaa, että useimpien euroalueen hinta- ja kustannusindikaattorien vuotuiset kasvuvauhdit hidastuivat tänä ajanjaksona. Tämän kehityksen seurauksena historiallisessa korrelaatioissa koko 1990-luvulta voi korostua syy-yhteys verrattuna ympäristöön, jossa vallitsee hintavakaus. Korrelaatiokertoimet voivat myös vaihdella ajan myötä. Näin voi käydä, kun talouden rakenteet muuttuvat, esimerkiksi kun tuotantoprosessit muuttuvat, tekniikka kehittyy tai politiikka muuttuu. Korrelaatiolla analysoidaan vain muuttujien välistä lineaarista suhdetta, vaikka niiden välillä voi myös olla epälineaarinen suhde. Sen vuoksi on välttämätöntä, että korrelaatiokertoimien lisäksi käytetään laajempaa talousanalyysia, joka perustuu talouden toimintaperiaatteiden tuntemiseen (aprioriset hypoteesit talousteorioiden perusteella johdetuista syy-yhteyksistä, tuotantomenetelmien tuntemus jne.).

Indikaattorien ja tulevan hintakehityksen välisen korrelaation arvioimista vaikeuttavat myös rakennemuutokset tai toimintatapojen muuttuminen sekä yhtäältä rahapolitiikan ja inflaation ja toisaalta inflaation ja inflaatioindikaattorien välinen vuorovaikutus. Esimerkiksi ennakoiva rahapolitiikka, joka reagoi inflaatoris-keihin jo etukäteen, tasoittaa yleensä eri kuluttajahintaindikaattorien yksittäisiä vaikutuksia kuluttajahintoihin. Siten millään tietyllä muuttujalla ei ehkä havaita olevan ennakoivan indikaattorin ominaisuuksia eikä myöskään selvää korrelaatiota, kun analysoidaan historiatietoja. Tämä ei tietenkään tarkoita, että keskuspankin pitäisi jättää tällainen indikaattori kokonaan huomiotta – päinvastoin, se on merkki siitä, että politiikka on aikanaan reagoinut oikein inflaatiopaineisiin. Vaikka jonkin muuttujan inflaatiota koskevan ennakoivan indikaattorin ominaisuudet ovat voineet olla heikkoja menneisyydessä, tämä ei tarkoita, ettei kyseinen muuttuja sisällä nykyisen tai tulevan rahapolitiikan kannalta tärkeitä tietoja.

Kuvio 2.

Tuonnin yksikköarvoindeksi ja teollisuuden tuottajahinnat euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähteet ja muut tiedot: ks. taulukko 1.

Välilliset vaikutukset tuottajahintojen kautta

Raaka-aineiden ja muiden tuontitavaroiden hintojen välilliset vaikutukset euroalueen kotimaisiin hintoihin näkyvät koko teollisuuden kotimaisten tuottajahintojen ja kokonaistuontihintojen suhteellisen läheisenä suhteena. Euroalueen tuottajahintojen ja tuontihintojen välinen korrelaatio on yhden kuukauden viipeellä enimmillään 0,5. Korrelaatio johtuu siitä, että raaka-aineiden ja välituotteiden tuontihintakehitys vaikuttaa teollisuuden välituotteiden ja myöhemmin myös lopputuotteiden kotimaisiin tuottajahintoihin. Yksikköarvoineksillä mitattu euroalueen tuontihintojen kehitys on kuitenkin yleensä epävakaampi kuin teollisuuden tuottajahintojen kehitys (ks. kuvio 2). Tämä suhteellisesti suurempi vaihtelu johtuu osittain siitä, että kotimaisiin tuottajahintoihin vaikuttaa myös kotimaisten kustannusten ja

voittomarginaalien kehitys, joka voi tasoittaa tuotantopanosten tuontihintojen aiheuttamaa vaihtelua. Hinnanmuutosten mittaamiseen käytettävien yksikköarvoineksien suuri (kuukausittainen) vaihtelu lyhyellä aikavälillä saattaa johtua paljolti myös yksikköarvoineksien tilastollisista puutteista. Ne ovat kuitenkin tällä hetkellä ainoita euroalueella käytettävissä olevia tuontihintojen kehitystä kattavasti kuvaavia indikaattoreita.

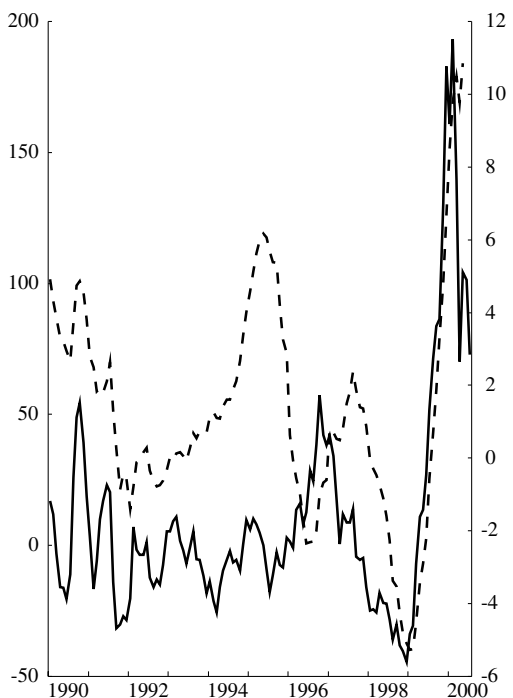
Teollisuuden tuottajahintojen ja raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen samanaikainen kehitys näkyy selvimmin teollisuuden tuottajahintojen välituotteiden erässä, mikä johtuu siitä, että raaka-aineiden osuus tuotantopanosten kokonaismäärästä on suuri välituotesektorilla. Erityisesti sekä öljyn että muiden raaka-aineiden hintojen kehitys on nopeuttanut välituotteiden hintojen vuotuista nousuvauhtia vuoden 1999 alusta lähtien (ks. kuviot 3 ja 4). Käsitystä öljyn ja

Kuvio 3.

Öljyn hinta ja välituotteiden hinnat euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

— Öljyn hinta (vasen asteikko)
- - - Välituotteiden hinnat (oikea asteikko)

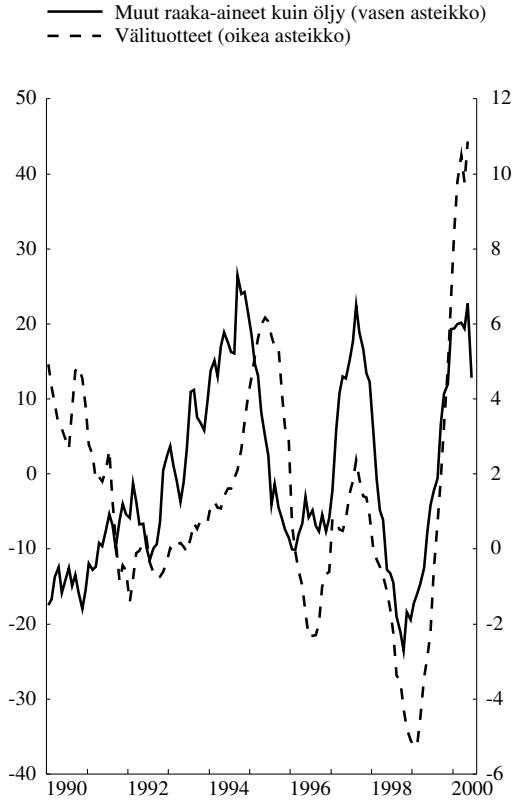

Lähteet ja muut tiedot: ks. taulukko 1.

Kuvio 4.

Muiden raaka-aineiden kuin öljyn hinnat ja välituotteiden hinnat euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähteet ja muut tiedot: ks. taulukko 1.

muiden raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen vaikutuksista euroalueen teollisuuden välituotteiden hintoihin tukee myös vastaavien korrelaatiokertoimien 1990-luvun kehityksen ana-

lysointi. Välituotteiden eurohintojen vuotuisen nousuvauhdin ja öljyn eurohintojen vuotuisen nousuvauhdin välinen korrelaatio on enimmillään 0,6 (välituotteiden hinnat seuraavat öljyn hintoja kahden tai kolmen kuukauden viipeellä), ja välituotteiden eurohintojen vuotuisen nousuvauhdin ja muiden raaka-aineiden kuin öljyn eurohintojen vuotuisen nousuvauhdin välinen korrelaatio on kolmen kuukauden viipeellä enintään 0,5.

Raaka-aineiden hinnat ennakoivat myös tulevaa kehitystä

Raaka-aineiden hinnoilla on myös selvästi ennakoivan indikaattorin ominaisuuksia, joita varsinkin raaka-aineiden varastoitavuus ja aktiivisesti toimivat raaka-aineiden futuurimarkkinat korostavat. Erityisesti on huomattava, että raaka-aineen spothinta on yleensä sama kuin futuurihinta, tosin ilman senhetkisiä varastointikustannuksia. Tästä syystä raaka-aineen spothinta yleensä nousee, jos raaka-aineen uskotaan kallistuvan myöhemmin. Lisäksi se, että futuurimarkkinoilla noteerataan hintoja tuonnempana toimitettaville raaka-aineille, kertoo markkinaosapuolten odotuksista raaka-aineiden tulevan hintakehityksen suhteen. Raaka-aineiden futuurihinnoista saatava tieto on kuitenkin rajoittunutta. Raaka-aineemarkkinat nimittäin reagoivat herkästi markkina-kohtaisiin vaikutuksiin tai häiriöihin tai makrotaloudelliseen kehitykseen. Niitä on vaikea ennustaa, ja sen vuoksi niitä ei voi täysin ottaa huomioon raaka-aineiden futuurihintojen aikarakenteessa.

3 Teollisuuden tuottajahinnat

Tuotantokustannusten kehitys välittyy tuotantoketjun läpi yleensä vähittäiskauppojen hintoihin ja lopulta kuluttajien maksamiin hintoihin. Tästä syystä tuottajahintoja koskevista tiedoista on hyötyä arvioitaessa tulevaa kuluttajahintakehitystä.

Toisin kuin tuontihinnat tuottajahinnat tarkoittavat euroalueella tuotettujen teollisuustuotteiden hintoja. Niinpä tuottajahintojen kehitys heijastaa tuontihintojen ja raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen kehityksen ohella myös useiden euroalueen talouden kotimaisten tekijöiden kehitystä (ks. osa 2). Tällaisia tekijöitä ovat muun muassa kotimaisten työvoimakustannusten kehitys ja teollisuuden suhdannetilanne eli teollisuustuotteiden kysynnän ja tarjonnan tasapaino, joka voi vaikuttaa myös voittomarginaalien kehitykseen. Myös talous- ja hintakehitykseen liittyvät odotukset vaikuttavat todennäköisesti teollisuuden hinnoitteluun.

Välituotteiden, kulutustavaroiden ja pääomahyödykkeiden tuottajahinnat

Tuottajahintojen kokonaiskehitystä on hyödyllistä tarkastella kolmen erän eli välituotteiden (mukaan lukien jalostetut raaka-aineet), kulutustavaroiden ja pääomahyödykkeiden hintojen näkökulmasta. Koko euroalueen tuottajahintaindeksistä noin 47 % koostuu välituotteista, ja niiden hintojen kehitys vaikuttaa kulutustavaroiden ja pääomahyödykkeiden lopullisten tuottajahintojen kehitykseen yleensä viipeellä (kulutustavaroiden paino tuottajahintojen kokonaisindeksissä on noin 38 % ja pääomahyödykkeiden noin 15 %). Tämän erittelyn avulla voidaan arvioida, missä määrin (esim. raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen kehityksestä johtuva) välituotteiden hintakehitys siirtyy tuotantoketjun läpi kulutustavaroiden ja pääomahyödykkeiden lopullisiin tuottajahintoihin ja mikä vaikutus tällä on kuluttajahintoihin.

Välituotteiden hintojen ja tuotantoketjun myöhemmässä vaiheessa olevien muiden tuotteiden hintojen välinen riippuvuus käy ilmi kuviossa 5. Korrelaatiokertoimien mukaan kulutusta-

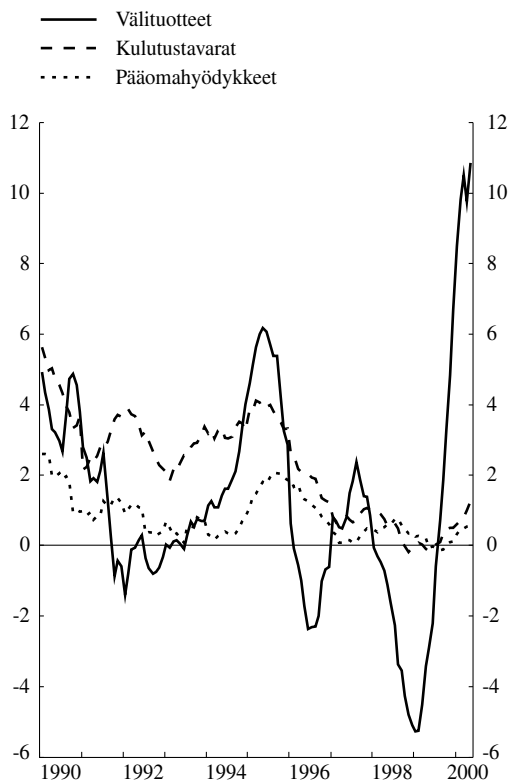
varoiden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti seuraa kiinteästi (0,6) välituotteiden hintakehitystä puolen vuoden viipeellä. Pääomahyödykkeiden ja välituotteiden hintakehityksen välinen korrelaatio on kahdeksan kuukauden viipeellä vieläkin suurempi eli 0,8. Aivan viime aikoina on ollut havaittavissa merkkejä siitä, että vuoden 1999 alusta lähtien jatkunut välituotteiden hintojen vuotuisen muutosvauhdin voimakas kiihtyminen on alkanut nopeuttaa sekä kulutustavaroiden että pääomahyödykkeiden tuottajahintojen vuotuista muutosvauhtia.

Koska vähittäiskaupat yleensä ostavat valmiit teollisuustuotteet ja myyvät ne edelleen kuluttajille,

Kuvio 5.

Teollisuuden tuottajahinnat euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

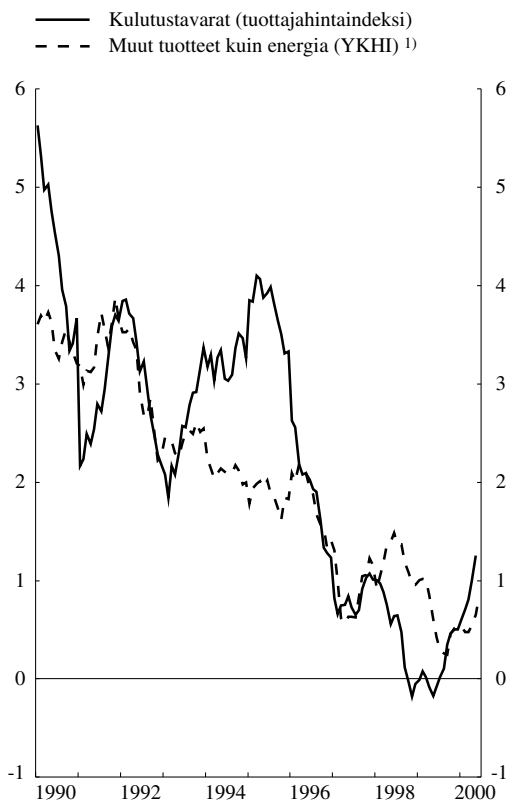

Lähteet ja muut tiedot: ks. taulukko 1.

Kuvio 6.

Kulutustavaroiden tuottajahinnat ja YKHIn muiden erien kuin energian hinnat euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähteet ja muut tiedot: ks. taulukko 1.

1) Sisältää muiden teollisuustuotteiden kuin energian sekä elintarvikkeiden hinnat.

tuottaja- ja kuluttajahintojen kehityksen välillä on tietty yhteys. Korrelaatio käy ilmi yksinkertaisesta kaaviosta. Useat tekijät kuitenkin vähentävät tuottaja- ja kuluttajahintojen välistä korrelaatiota. Vähittäiskaupan voittomarginaalien vaihtelu saattaa lieventää tuottajahintakehityksen vaikutusta kuluttajahintoihin. Myös kuljetus-, varastointi- ja myymäläkustannusten sekä välillisen verotuksen muutokset voivat heikentää tuottaja- ja kuluttajahintojen välistä riippuvuutta. Lisäksi tuottajahintojen kokonaisindeksin kolme erää vaikuttavat kuluttajahintoihin erilaisella viipeellä. Kuten edellä on esitetty, välituotteiden hinnat siirtyvät sekä kulutustavaroiden että pääomahyödykkeiden tuottajahintoihin. Kulutustavaroiden tuottajahinnat vaikuttavat suhteellisen nopeasti vähittäiskaupan kuluttajahintakehitykseen, kun taas pääomahyödykkeiden hinnat vaikuttavat kuluttajahintoihin yleensä hyvin hitaasti kulutustavaroiden valmistuskustannusten välityksellä. Lisäksi erot indeksien koostumuksessa voivat vähentää korrelaatiota tuottajahintojen kokonaisindeksin ja YKHIn välillä. Esimerkiksi palveluiden hinnat sisältyvät YKHIn mutta eivät teollisuuden tuottajahintaindeksiin. Tästä syystä YKHIn sisältyvien muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintakehitys seuraa kulutustavaroiden tuottajahintojen kehitystä yleensä melko tiiviisti, vaikkakin viipeellä (ks. kuvio 6). Kuviosta 6 käy myös ilmi, että kuluttajahintojen kehitys on yleensä vakaampaa kuin kulutustavaroiden tuottajahintojen kehitys, kuten edellä todettiin.

4 Työvoimakustannusindikaattorit

Edellisissä osissa on arvioitu sisäistä ja ulkoista hintakehitystä tuotantoprosessin eri vaiheissa sekä sitä, kuinka tämä kehitys lopulta vaikuttaa kuluttajahintoihin. Tässä osassa tarkastellaan sen sijaan työvoimakustannusten merkitystä. Työvoimakustannuksethan vaikuttavat hintoihin tuotantoprosessin kaikissa vaiheissa. Hintakehitys voi toisaalta vaikuttaa myös tulevaan palkkakehitykseen. Niinpä palkanmuodostus ja hinnoittelu ovatkin tiiviisti sidoksissa toisiinsa.

Työn tuottavuuden kasvun ylittävä nimellispalkkojen kasvu näkyy yleensä inflaatiossa

Ansiotulojen huomattava osuus bruttokansantuotteesta osoittaa, että työvoimakustannukset ovat tärkeä tekijä hintakehityksen arvioinnissa. Kun hintoihin lisätään marginaali tuottavuuskehityksen ylittävien kustannusten kattamiseksi, työn tuottavuuden kasvun ylittävä nimellispalk-

kojen kasvu heijastuu lopulta hintoihin. Työvoimakustannusten muutokset eivät tietenkään välttämättä aina heijastu hintoihin suhdannesyklin aikana, koska voittomarginaalit saattavat tasoitaa vaihtelua. Tästä huolimatta työn tuottavuuden kasvun ylittävä nimellispalkkojen kasvu nostaa yleensä hintoja, vaikkakin viipeellä, jos voittomarginaaleja ei sopeuteta koko ajan rakenteellisiin muutoksiin tai kiristyneeseen kilpailuun. Tämän ajattelutavan mukaan hintavakaus vaarantuu keskipitkällä aikavälillä, jos palkkojen nousu on jatkuvasti suurempaa kuin työn tuottavuuden kestävä kasvu.

Vaikka työvoimakustannusten kehitys voi vaikuttaa hintoihin merkittävästi, on epätodennäköistä, että vuorovaikutus olisi vain yksisuuntaista. Hintakehitys saattaa vaikuttaa jossain määrin myös tulevaan palkkakehitykseen. Esittäessään palkankorotusvaatimuksiaan työntekijät saattavat ottaa huomioon aiemmat tai ennakoituvat elinkustannusten muutokset. Palkansaajat saattavat kiinnittää huomiota myös voittojen kehitykseen harkitessaan palkankorotusvaatimuksia, jolloin palkankorotukset voivat johtua todellisesta hintakehityksestä tai hintakehitystä koskevista odotuksista. Tästä voidaan päätellä, että yleinen luottamus hintavakauden säilymiseen edistää palkkamalattia. Sen vuoksi hintavakauden ylläpitämiseen tähtäävällä rahapolitiikalla voidaan osaltaan ehkäistä hinnan- ja palkankorotuskierteiden syntymistä eli tilannetta, jossa liian suuret palkankorotukset nostavat ensin hintoja ja hintojen nousu puolestaan aiheuttaa uusia palkankorotuksia. Eurojärjestelmän ilmoittaman hintavakauden kvantitatiivisen määritelmän pitäisi sen vuoksi toimia selkeänä viitearvona euroalueen tulevaa hintakehitystä koskeville odotuksille.

Eurojärjestelmä analysoi säännöllisesti useita erilaisia euroaluetta koskevia työvoimakustannusindikaattoreita. Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvua kuvaavasta indikaattorista, joka perustuu kansantalouden tilinpidon neljännesvuositilastoihin, saadaan tietoa koko kansantalouden nimellispalkkojen ja muiden palkkojen sivukulujen (mm. sosiaaliturvamaksujen) kehityksestä. Vuodenajan ja suhdannesyklin mukaan vaihtelevan työtuntien kokonaismäärän muutokset vaikuttavat työntekijää kohden laskettuihin työvoimakustannuksiin, kun taas ko-

konaistuntiansiot kertovat työvoimakustannusten kehityksestä työntekijöiden tekemien työtuntien määrällä korjattuna (lisätietoja euroalueen hinta- ja kustannuskehitystä koskevista tällä hetkellä käytettävistä olevista tilastoista ja niiden kehitystarpeista on kehikossa 2). Tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvuvauhti ja työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvuvauhti korreloivat yleensä keskenään, vaikka pienet erot ovatkin lyhyellä aikavälillä yleisiä. Nämä erot johtuvat työtuntien määrän kehityksestä tai näiden kahden indikaattorin kattavuuteen liittyvistä eroista. Yksikkötyökustannukset mittaavat kaikkien työntekijöiden työvoimakustannuksia tuotettua yksikköä kohden koko kansantaloudessa. Näin ollen yksikkötyökustannusten kasvun perusteella voidaan arvioida, kuinka suuri nimellisten työvoimakustannusten kasvun ja työn tuottavuuden kasvuvauhdin välinen ero on.

Kuviosta 7 käy ilmi euroalueen YKHI-kokonaisindeksin sekä yksikkötyökustannusten ja työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen prosenttimuutos. Edellä mainitut seikat viittaavat siihen, että työvoimakustannusindikaattorien ja hintakehityksen välillä on ollut tietty yhteys 1990-luvulla. Kummankin työvoimakustannusindikaattorin vuotuisen nousuvauhdin ja YKHIn vuotuisen muutosvauhdin välinen korrelaatio on suuri, vaikka yksikkötyökustannukset vaihtelevat työn tuottavuuden suhdannevaihteluiden vuoksi huomattavasti lyhyellä aikavälillä. Tosin vaihtelu vaikuttaa enemmän voittoihin kuin YKHIn. Tämä tukee käsitystä, että työn tuottavuuden trendikasvua – ei niinkään pelkästään suhdanneluonteista kasvua – huomattavasti voimakkaampi nimellispalkkojen kasvu uhkaa hintavakautta keskipitkällä aikavälillä.

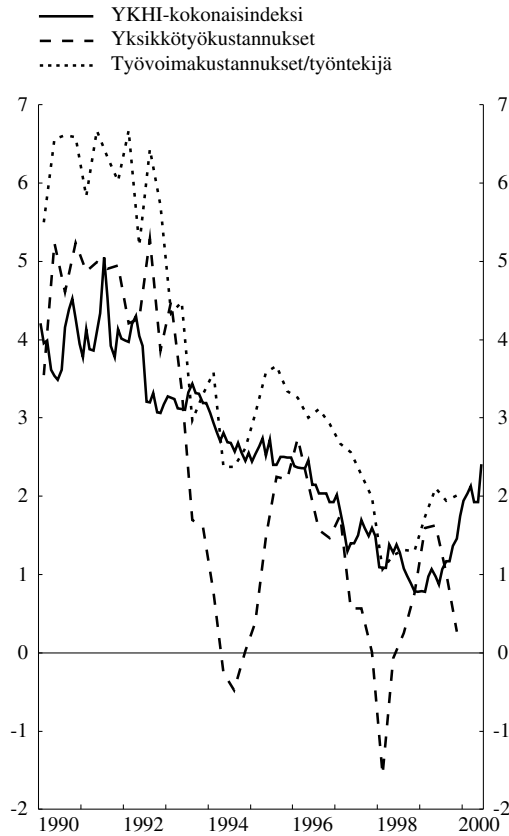
Palvelusektorin hintojen nousuvauhti jatkuvasti tavarasektoria nopeampaa

Taloudelliset näkökohdat viittaavat siihen, että työvoimakustannusten kehitys saattaa vaikuttaa YKHIn eri eriin eri tavalla. Koska esimerkiksi palvelusektori on yleensä työvoimavaltaisempi ja sen trendin mukainen tuottavuuden kasvuvauhti on hitaampi kuin tavarasektorilla, palveluiden hin-

Kuvio 7.

YKHI-kokonaisindeksi, yksikkötyökustannukset ja työvoimakustannukset/työntekijä euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähteet ja muut tiedot: ks. taulukko 1.

nat seuraavat yleensä tiiviimmin nimellispalkkojen kehitystä. Kuvio 8 käy ilmi, kuinka työvoimakustannusten kehitys todennäköisesti vaikuttaa YKHIn eri eriin. Käyrät havainnollistavat työntekijää kohden laskettujen nimellisten työvoimakustannusten vuotuista kasvuvauhtia sekä YKHIn muiden teollisuustuotteiden kuin energian ja palveluiden hintojen vuotuista nousuvauhtia. Kuvio osoittaa, että palveluiden hintojen nousuvauhti on seurannut tiiviisti työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten kasvuvauhtia, mutta ylittänyt samalla selvästi muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen nousuvauhtia. Tämä saattaa johtua siitä, että tuottavuuden kasvu on suhteellisen suljetulla ja työvoimavaltaisem-

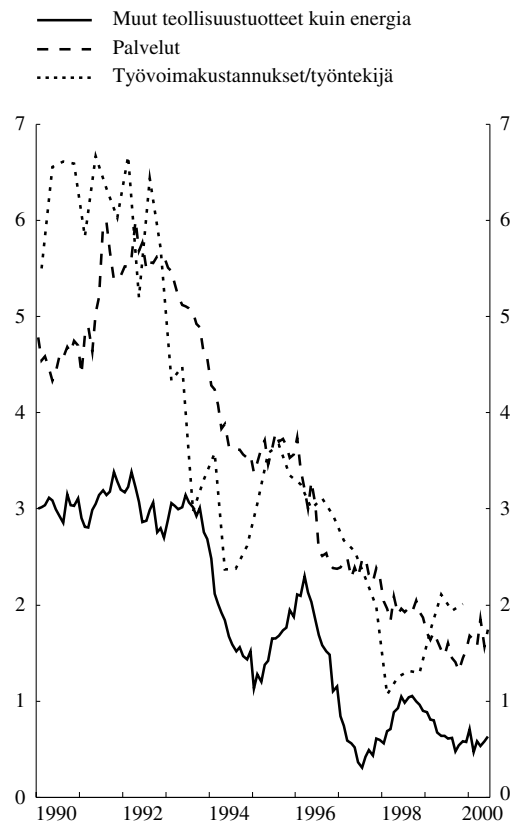
malla palvelusektorilla yleensä pysyvästi vähäisempää kuin tavarasektorilla. Sen sijaan nimellispalkkojen nousu on suurin piirtein yhtä nopeaa tavara- ja palvelusektorilla. Tästä syystä hintojen nousuvauhti on palvelusektorilla jatkuvasti nopeampaa kuin tavarasektorilla.

Työvoimakustannusten toteutunutta kehitystä kuvaavien indikaattoreiden arvioinnin lisäksi myös yksittäisten euroalueen maiden palkkaneuvotteluja koskevista tiedoista voi olla apua hintavakausnäköymien laajassa arvioinnissa. Sen mukaan, mikä on sopimusten kattavuus (eli sopimuksen piiriin kuuluvien työntekijöiden osuus kaikista työntekijöistä), sopimuspalkkoja koskevista tiedoista voi olla apua myös työvoimakustannusten kehityksestä hintavakaudelle aiheutuvien riskien arvioinnissa. Päätelmät tulevasta palkkakehityksestä yk-

Kuvio 8.

YKHIn erät ja työvoimakustannukset/työntekijä euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähteet ja muut tiedot: ks. taulukko 1.

sinomaan sopimuspalkkatietojen perusteella on tehtävä kuitenkin varovaisesti. Todelliset palkat saattavat nimittäin liukua sopimuspalkoista suhdannesyklin aikana. Sen vuoksi on tärkeää ottaa huomioon laajempi makrotaloudellinen ympäris-

tö arvioitaessa tulevaa työvoimakustannusten kehitystä eli muun muassa kaikki talouden ennakoituihin kasvuvauhtiin liittyvät muutokset, jotka saattaisivat johtaa palkkaliukumiin.

Kehikko 2.

Euroalueen hinta- ja kustannuskehitystä kuvaavat tilastot

Jotta EKP:n neuvostolla olisi rahapoliittisia päätöksiä tehdessään riittävästi tietoja käytettävissään, eurojärjestelmä edellyttää, että tilastot ovat yhdenmukaisia, ajantasaisia ja luotettavia. Pitkän aikavälin historialliset aikasarjat ovat erittäin toivottavia silloin, kun historiallisia riippuvuussuhteita tutkimalla pyritään ymmärtämään nykytilannetta entistä paremmin. Vaikka hinta- ja kustannustilastot ovat yleisesti ottaen tyydyttäviä, on erityisesti tuonti- ja työvoimakustannustilastoja kehitettävä edelleen.

Kuluttajahintatilastot

Nykyiset YKHI-tilastot täyttävät jokseenkin hyvin EKP:n tilastovaatimukset yhdenmukaisuuden, luotettavuuden ja ajantasaisuuden suhteen. Kuukausitilastot sekä YKHI-kokonaishintaindeksistä että sen eristä ovat saatavissa vuodesta 1995 lähtien, kuten taulukosta 1 ilmenee. Tiedot vuotta 1995 edeltävältä ajalta ovat kansallisiin kuluttajahintaindeksihin perustuvia arvioita, eivätkä ne ole täysin vertailukelpoisia vuodesta 1995 lähtien tuotettujen YKHI-tilastojen kanssa. Eurostat julkaisee euroalueen tiedot ajantasaisesti (17–22 kalenteripäivää tarkastelun kohteena olevan kuukauden päättymisestä). Keskeinen erä, joka yhä puuttuu YKHIstä, on omistusasunnoista kotitalouksille koituvat kustannukset. Koska kotitalouksien asumiseen liittyvillä kustannuksilla on suuri merkitys, on tärkeää löytää mahdollisimman pian hyväksyttävä ratkaisu tämän eittämättä hankalan erän käsittelemiseksi.

YKHIn lisäksi kansantalouden tilinpitoon perustuvat kulutusmenojen deflaattorit ovat saatavissa euroalueelta. Vaikka nämä tiedot ovat kiintoisia euroalueen hintakehityksen analysoinnin kannalta, niiden puutteena on, että ne eivät ole yhtä ajantasaisia kuin YKHI ja ettei niitä tuoteta yhtä usein (neljännesvuosittain) kuin YKHI-tilastoja.

Tuontihinnat ja raaka-aineiden hinnat

Euroalueen ja muun maailman maiden välisestä kaupasta ei ole käytettävissä tuontihintaindeksijä. Tuontihintojen kehityksen mittaamiseen käytetään sen sijaan yksikköarvoindeksejä (Unit Value Indices, UVIs), jotka lasketaan jakamalla kaupan arvo sen määrällä. Nämä tiedot kuitenkin kattavat vain tavarakaupan, ei palveluiden kauppaa. Vaikka yksikköarvoindeksit eivät ole laadullisesti verrattavissa hintaindeksihin, ne ovat edelleenkin hyödyllisiä tuontihintakehityksen indikaattoreita. Eurostat on laatinut näitä tilastoja kuukausittain vuodesta 1989 lähtien, mutta niiden julkaisuviive on huomattava (noin 90–95 kalenteripäivää tarkastelun kohteena olevan kuukauden päättymisestä) ja niitä tarkistetaan usein jonkin verran. Vaikka teoriassa on mahdollista laskea yhteen kansantalouden tilinpidon mukaiset tuontihintadeflaattorit, näitä tietoja ei käytännössä käytetä euroalueen tuontihintakehityksen arvioimiseen, koska niihin sisältyy euroalueen maiden välinen kauppa.

Öljyn hinta Yhdysvaltain dollareina barrelilta on saatavissa päivittäin useista lähteistä, myös International Petroleum Exchangestä. Nämä hintatiedot voidaan helposti muuntaa euroiksi käyttämällä Yhdysvaltain dollarin ja euron välistä kurssia; ecun kurssia käytetään vuotta 1999 edeltävissä hinnoissa.

Muiden raaka-aineiden kuin öljyn hintoina käytetään hintoja, jotka HWW – Institut für Wirtschaftsforschung (Hampuri) kokoa päivittäin. Raaka-aineiden hintatiedot ovat käytettävissä erittäin nopeasti. Indeksi painotetaan OECD-maiden tuonnilla vuodesta 1989 vuoteen 1991, mutta siihen ei sisälly EU:n sisäinen kauppa. Näin ollen painot eivät nimenomaisesti kuvasta euroalueen kauppaa muun maailman maiden kanssa. Elintarvikkeiden, trooppisten juomien ja teollisuuden raaka-aineiden hintojen alaindeksit ovat myös saatavilla.

Tuottajahinnat

Eurostat tuottaa kuukausittain koko teollisuuden (rakentamista lukuun ottamatta) tuottajahintatilastot väli-tuotteiden, pääomahyödykkeiden, kestokulutustavaroiden ja ei-kestokulutustavaroiden aluerät mukaan luki-en. Vaikka tilanne onkin parantunut viime vuoden aikana, euroalueen yhteenlaskettujen tietojen pohjana olevat maakohtaiset tiedot eivät ole yhtä vertailukelpoisia kuin YKHI-tilastot. Varsinkaan teollisuuden eri toimialojen kehitystä koskevat tiedot eivät ole täysin yhdenmukaisia koko teollisuuden kehitystä kuvaavien tietojen kanssa, koska keskeisten teollisuudenalojen tietoja ei ole täysin yhdenmukaistettu. Koko teollisuuden tuottajahinnat ovat saatavissa vuodesta 1981 lukien. Tietoja ei myöskään julkaista niin nopeasti (37–39 kalenteripäivää tarkastelun kohteena olevan kuukauden päättymisestä) kuin YKHI-tilastoja.

Työvoimakustannukset

Eurostat tuottaa neljännesvuosittain tilastot työvoimakustannuksista tuntia kohden koko kansantaloudessa (pl. maatalous, julkishallinto, koulutus ja terveydenhoito) ja sen eri toimialoilla jaoteltuina palkkoihin ja muihin työvoimakustannuksiin. Nämä tiedot saadaan kansallisista lähteistä, mutta ne perustuvat yhteisiin yleisiin määritelmiin. Tietojen julkaisuviive on 90–100 päivää, joten tietojen ajantasaisuutta on varaa parantaa. Tiedot ovat saatavissa vasta vuoden 1995 ensimmäisestä neljänneksestä lukien. Yksittäisten toimialojen tietojen vertailukelpoisuutta ja kattavuutta on edelleen parannettava.

Eurostat ei julkaise kansantalouden tilinpidon neljännesvuositilastoihin perustuvia yksikkötyökustannuksia (unit labour costs, ULC) euroalueelta. Näin ollen EKP laskee kansallisten tietojen perusteella yksikkötyökustannukset, jotka mittaavat työvoimakustannuksia tuotettua yksikköä kohden koko kansantaloudessa, ja yksikkötyökustannusten aluerät (työvoimakustannukset työntekijää kohden ja työn tuottavuus). Kansantalouden tilinpidon tilastojen julkaisuaikataulun takia nämä yksikkötyökustannusten tiedot eivät ole niinkään hyvin ajan tasalla kuin Eurostatin tuottamat tilastot työvoimakustannuksista tuntia kohden. Aikasarjat on laadittu vuodesta 1985 lukien. Tilastot työvoimakustannuksista työntekijää kohden ja Eurostatin tuottamat tilastot työvoimakustannuksista tuntia kohden koko kansantaloudessa ovat yleensä kehittyneet hyvin samansuuntaisesti. Taloudellista analyysiä varten tarvitaan Eurostatin tuottamia vertailukelpoisia ja ajantasaisia yksikkötyökustannustilastoja, joissa työvoimakustannukset on mielellään laskettu paitsi työntekijää myös tuntia kohden. Lisäksi toimialakohtainen erittely (esimerkiksi palveluihin ja teollisuuteen) ja työvoimakustannusten jako palkkoihin ja muihin työvoimakustannuksiin olisivat toivottavia.

Hintaodotukset

Euroopan komissio tuottaa kuukausittain tilastot tehdasteollisuuden myyntihintaodotuksista tulevana kuukausina ja kuluttajien hintakehitysodotuksista seuraavina 12 kuukautena. Kyselytiedot ovat saatavissa vuodesta 1985 lukien, ja ne julkaistaan suhteellisen nopeasti (noin 5 päivää tarkasteluajankohdan päättymisestä). Lisäksi EKP tiedustelee neljästi vuodessa yli 80 ennustelaitoksen odotuksia euroalueen YKHIn kehityksestä.

5 Hintakehitykseen liittyviä odotuksia koskevat kyselyt

Kaikki edellä tarkastellut indikaattorit liittyvät erilaisten hintojen ja kustannusten todelliseen kehitykseen. Tässä osassa sen sijaan käsitellään indikaattoreita, jotka mittaavat suoraan tulevaa hintakehitystä koskevia odotuksia ja jotka voidaan johtaa taloutta koskevista kyselytutkimuksista. Nämä odotuksia suoraan mittaavat indikaattorit on pidettävä erillään epäsuorista arvioista, joita voidaan johtaa kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla vaihdettavien sijoituskohteiden hinnoista. Näitä odotuksia epäsuorasti mittaavia indikaattoreita ja arvioita siitä, miten suurta epävarmuutta odotuksiin liittyy, tarkasteltiin Kuukausikatsauksen toukokuun 2000 numeron artikkelissa ”Korkojen ja korkojohdannaisten informaation sisältö rahapolitiikan kannalta”.

Kun otetaan huomioon hintoja koskevien odotusten todennäköinen vaikutus palkkakehitykseen ja hinnoitteluun, hintakehitystä koskevia odotuksia mittaavat indikaattorit ovat hyödyllisiä rahapolitiikan kannalta. Vaikka näiden odotusten ei voida koskaan katsoa korvaavan keskuspankin omia tulevaa talouskehitystä koskevia arvioita, niiden avulla saadaan tietoa yksityisen sektorin tulevaa hintakehitystä koskevista arvioista. Hintoja koskevia odotuksia mittaavat indikaattorit voivat viestiä ajoissa mahdollisista tulevasta hintojen nousupaineista ennen kuin ne näkyvät tilastoissa.

Monet taloudelliset näkökohdat viittaavat siihen, että inflaatio-odotuksilla voi olla välitön vaikutus todelliseen tulevaan hintakehitykseen. Määrittäessään hintoja tai voittomarginaaleja yksittäiset yritykset saattavat ottaa huomioon koko teollisuuden hintojen muutoksia koskevat odotuksensa. Hintakehitykseen liittyvät odotukset saattavat vaikuttaa myös tuotanto- ja investointipäätöksiin ja siten kansantalouden kysynnän ja tarjonnan tasapainoon. Mikäli työntekijät perustavat palkankorotusvaatimuksensa elinkustannusten tulevia muutoksia koskeville odotuksille, kuten osassa 4 todettiin, inflaatio-odotusten muutokset saattavat olla merkki hintavakauteen kohdistuvista riskeistä, jotka liittyvät työvoimakustannusten tulevaan kehitykseen.

Euroalueella on käytössä monia kyselyihin perustuvia indikaattoreita, joilla voidaan mitata ta-

louden toimijoiden tulevaa hintakehitystä koskevia odotuksia. Euroopan komission kuukausittaiset suhdannekyselyt ovat osallistuvien yritysten ja kotitalouksien lukumäärän perusteella arvioituna erittäin laajat. Molemmat kyselyt ovat kvantitatiivisia, sillä ne antavat tietoa hintakehityksen todennäköisestä suunnasta mutta eivät hintojen kvantitatiivisia muutoksia koskevista odotuksista.

Teollisuuden myyntihintoja koskevat odotukset

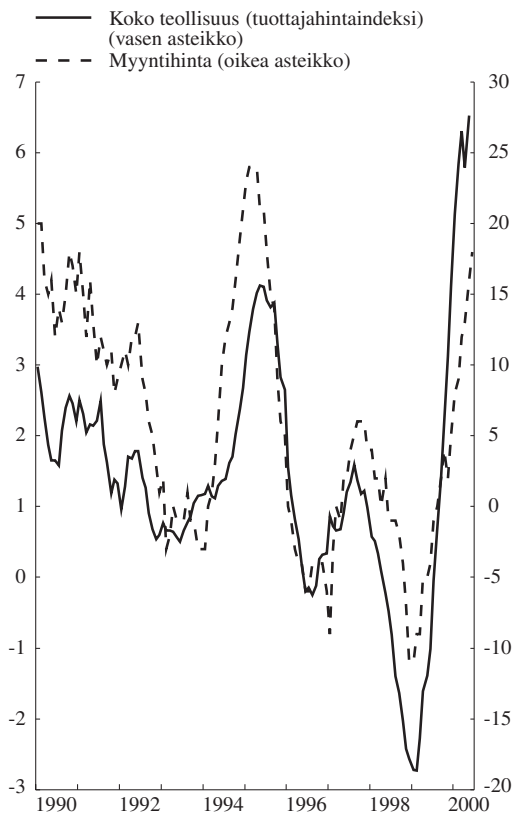
Yrityskyselyllä saadaan hyödyllistä ja ajankohtaista tietoa teollisuuden tuottajahintojen todennäköisestä kehityksestä lähitulevaisuudessa. Vastaaajilta kysytään, odottavatko he myyntihintojensa nousevan, pysyvän ennallaan vai laskevan lähikuukausina. Kyselyn tulokset ilmaisee saldoluku, joka saadaan vähentämällä hintojen nousua odottavien vastaajien prosenttiosuudesta hintojen laskua odottavien vastaajien osuus. Saldoluku antaa viitteitä teollisuuden tuottajahintojen todennäköisistä muutoksista lähikuukausina. Saldoluvulla on kuitenkin myös omat rajoituksensa ja haittansa. Saldoluvussa ei oteta huomioon niitä vastaajia koskevia tietoja, joiden mukaan hintojen odotetaan pysyvän ennallaan. Lisäksi hintojen nousua odottavien odottama myyntihintojen keskimääräisen nousun suuruus voi poiketa hintojen laskua odottavien odottaman keskimääräisen laskun suuruudesta. Jos odotukset poikkeavat toisistaan, prosentteina ilmaistu saldoluku voi antaa vääristyneen kuvan myyntihintojen todennäköisestä kehityksestä koskevista odotuksista.

Kuviosta 9 käy ilmi euroalueen tuottajahintojen vuotuinen prosenttimuutos 1990-luvulla sekä Euroopan komission yrityskyselyyn perustuva myyntihintoja koskevien odotusten saldo prosentteina. Sarjojen välinen korrelaatio on tuona ajanjaksona huomattava. Korrelaatio pysyy melko suurena myös silloin, kun tuottajahinnat seuraavat prosentteina ilmaistua saldolukua kolmen kuukauden viipeellä (kohtuullinen arvio siitä, kuinka pitkäksi vastaajat tulkitsevat ilmaisun ”lähikuukausina”). Tämä viittaa siihen, että yrityskyselyn tuloksista saadaan tietoa tuottajahintojen todennäköisestä kehityksestä lähitulevaisuudessa. Ku-

Kuvio 9.

Teollisuuden tuottajahinnat ja myyntihinta- odotukset euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, saldoluvut prosentteina,
kuukausihavaintoja)

Lähteet ja muut tiedot: ks. taulukko 1.

viosta 9 käy kuitenkin ilmi, että saldoluku ei ole aina ennakoanut tuottajahintakehityksen käännekohtia ajoissa. Muun muassa saldokäyrän viimeaikaiset käännekohtat ovat usein sattuneet samaan aikaan tuottajahintojen vuotuisten muutosten kanssa tai jopa seuranneet niitä viipeellä. Kuten osissa 2 ja 3 todettiin, tällainen hintakehitys on johtunut pääasiassa öljyn maailmanmarkkinahinnan äkillisistä muutoksista. Koska tällaista kehitystä ei juurikaan voitu ennustaa, on ymmärrettävää, että myöhemmissä kyselyissä vastaajat mukauttivat vastauksensa koettuun kehi-

tykseen. Vaikka prosentteina ilmaistu saldoluku ei ole aina ennakoanut tuottajahintojen todellista kehitystä, kyselyn tuloksia ei pidä sen vuoksi hylätä kokonaan.

Hintoja koskevat odotukset kuluttajakyselyn perusteella

Euroopan komission kuluttajakysely liittyy välittömämmin kuluttajahintakehitykseen, vaikka kyselyn hintoja koskeva kysymys ei varsinaisesti koske YKHLä. Kuluttajakyselyssä vastaajia pyydetään vertaamaan senhetkistä hintakehitystä odotuksiinsa seuraavien 12 kuukauden hintakehityksestä ja kertomaan, odottavatko he hintojen nousevan nopeammin, yhtä nopeasti vai hitaammin. Vastaajat voivat myös ilmoittaa, että he odottavat hintojen pysyvän suurin piirtein ennallaan tai laskevan hieman tai että heillä ei ole käsitystä hintojen todennäköisestä kehityksestä seuraavien 12 kuukauden aikana. Koska kuluttajakyselyssä vastausvaihtoehtoja on enemmän kuin yritystutkimuksessa, tuloksia koskevan yhteenvedon tekemiseen käytettävän saldotilaston on oltava hieman monipuolisempi.¹ Kuluttajien odotukset ja euroalueen YKHL:n vuotuinen muutos 1990-luvulla käyvät ilmi kuvioista 10. Vaikka kuluttajakyselyn edellä kuvattu kysymys ei suoraan liity euroalueen YKHLiin, kuvioista 10 käy ilmi, että YKHL:n vuotuisen nousuvauhdin toteutuneiden muutosten ja seuraavien 12 kuukauden hintakehitystä koskevien odotusten välinen korrelaatio on ollut suuri. Vaikka kyselyyn liittyy 12 kuukauden viive, korrelaatio pysyy suhteellisen suurena, mikä viittaa siihen, että odotuksia kuvaavalla indikaattorilla voidaan saada tietoa YKHL:n todennäköisestä tulevasta kehityksestä.

Survey of Professional Forecasters -kysely

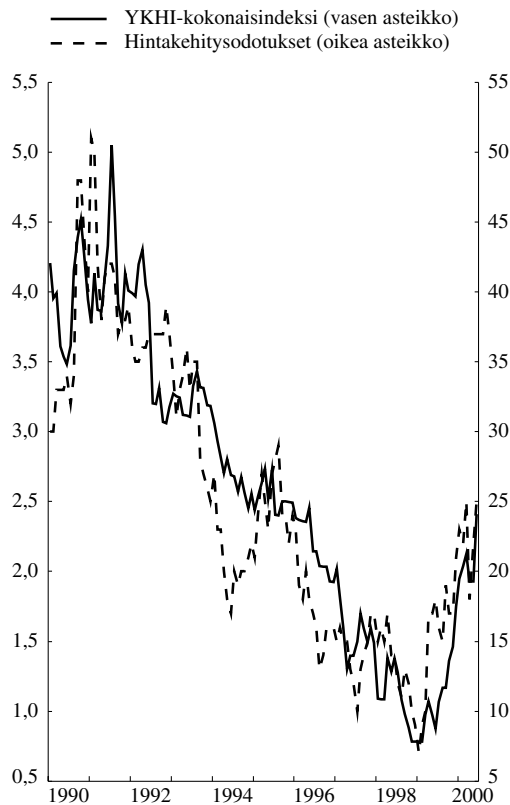
Edellä kuvatuilla suhdannekyselyillä saadaan ai-noastaan kvalitatiivista tietoa teollisuuden tai

¹ Ks. Euroopan komission talous- ja rahoitusasioiden pääosaston julkaisu: *European Economy* (1997) "The Joint Harmonised EU Programme of Business and Consumer Surveys", European Commission Directorate General for Economic and Financial Affairs, Reports and Studies No. 6.

Kuvio 10.

YKHI-kokonaisindeksi ja hintakehitys- odotukset euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, saldoluvut prosentteina,
kuukausihavaintoja)

Lähteet ja muut tiedot: ks. taulukko 1.

kuluttajahintojen todennäköisestä suuntauksesta ja ainoastaan suhteellisen lyhyellä aikavälillä. Niinpä myös EKP kokoaa kyselytutkimuksella – Survey of Professional Forecasters (SPF) – kvantitatiiviset yhden ja kahden vuoden päähän ulottuvat arviot euroalueen kuluttajahintojen todennäköisestä kehityksestä. Kerran vuodessa vastaajia pyydetään ilmoittamaan arvionsa myös viiden vuoden ajanjakson inflaatiosta eli huomattavasti pidemmän aikavälin inflaatiosta kuin edellä tarkastelluissa kyselyissä.

SPF-kyselyn inflaatio-odotuksia koskevat tulokset kootaan kyselylomakkeista, jotka toimitetaan yli 80:lle EU-maissa sijaitsevalle ennustelaitokselle neljännesvuosittain. Vastaajien otos käsittää asiantuntijoita sekä rahoituslaitoksista että muista laitoksista. He tekevät arvionsa soveltamalla eri menetelmiä, jotka vaihtelevat makrotaloudellisista ennusteista yksinkertaisten ”nyrkkisääntöjen” käyttöön tai subjektiivisiin odotuksiin. Tulos, joka saadaan laskemalla yhteen yksittäiset vastaukset, ei siis ole ennuste perinteisessä merkityksessä, vaan paremminkin yksityisen sektorin inflaatio-odotuksia kuvaava kvantitatiivinen arvio, joka täydentää siten yrityksiä ja kuluttajia koskevilla suhdannekyselyillä saatuja kvalitatiivisia tietoja.

SPF-kyselyn keskeisiä piirteitä on se, että inflaatio-odotuksia koskeva kysymys liittyy nimenomaan euroalueen YKHIin. Yhden ja kahden vuoden päähän ulottuvan SPF-kyselyn tuloksista saadaan arvokasta tietoa koko EU:n rahoitusalaan ja muihin aloihin monipuolisesti edustavien asiantuntijoiden suhteellisen lyhyen aikavälin odotuksista. Esimerkkinä SPF-kyselyn avulla saatavista tiedoista mainittakoon vuoden 2000 YKHI-inflaatioon liittyvät odotukset, joita koskevat neljä kyselyä tehtiin vuoden 1999 elokuun ja vuoden 2000 toukokuun välisenä aikana. Kyseisenä ajanjaksona vuoden 2000 keskimääräistä inflaatiota koskevat odotukset vahvistuivat vuoden 1999 elokuun 1,5 prosentista vuoden 2000 toukokuun 1,9 prosenttiin. SPF-kyselyn avulla selvitettyjä kvantitatiivisia odotuksia voidaan verrata muilla kyselyillä selvitettyihin odotuksiin (esim. Consensus Economicsin tekemät kyselyt). Tällaisia vertailuja tehtäessä on kuitenkin tärkeää ottaa huomioon kaikki mahdolliset oletukset, joiden pohjalta ilmoitetut odotukset tai ennusteet on tehty. Esimerkiksi viimeisessä, vuoden 2000 toukokuussa tehdyssä SPF-kyselyssä huomattava osa vastaajista ilmoitti, että heidän näkemyksensä perustuu oletukseen, että lyhyet korot nousevat edelleen ja euron valuuttakurssi vahvistuu huomattavasti.

6 Yhteenveto ja päätelmät

Hinta- ja kustannuskehitystä mittaavat indikaattorit ovat tärkeä tietolähde eurojärjestelmän rahapolitiikan strategian toisen pilarin mukaisessa tulevan hintavakauden laajassa arvioinnissa.

Työvoimakustannukset ovat tärkeä tekijä hintavakautta uhkaavien riskien arvioinnin kannalta. Varsinkin jos tuottavuuden kasvu on koko ajan suurempaa kuin nimellispalkkojen kasvu, se aiheuttaa yleensä hintojen nousupaineita, kun taas voittomarginaalien vaihtelu voi lyhyellä aikavälillä tasoittaa työvoimakustannusten muutosten vaikutuksia hintoihin. Toteutunut hintakehitys ja tulevaa hintakehitystä koskevat odotukset vaikuttavat toisaalta palkkakehitykseen. Lukuisilla yrityksillä ja kuluttajilla koskevilla suhdannekyselyillä voidaan mitata suoraan yksityisen sektorin arviota euroalueen tulevasta hintakehityksestä lyhyellä aikavälillä. Lisäksi EKP:llä on oma kyselytutkimuksensa, SPF, jolla saadaan koottua kvantitatiivinen arvio yksityisen sektorin odotuksista, jotka koskevat euroalueen YKH:n tulevia muutoksia pidemmällä aikavälillä.

Tuontihintoja ja raaka-aineiden maailmanmarkkinahintoja analysoimalla pystytään arvioimaan, missä määrin ulkoiset tekijät sekä euron nimellisen valuuttakurssin kehitys todennäköisesti vaikuttavat euroalueen kotimaisiin hintoihin. Sen sijaan tuottajahinnat tarkoittavat euroalueella valmistettujen teollisuustuotteiden hintoja. Vaikka tuontihintojen ja raaka-aineiden maailmanmarkkinahintojen kehitys vaikuttaakin tuottajahintoihin voimakkaasti, niiden kehityksen taustalla on useita kotimaisia tekijöitä, kuten työvoimakustannusten kehitys, suhdannevaihe ja tulevaan talouskehitykseen kohdistuvat odotukset. Tuottajahintoja analysoimalla pystytään arvioi-

maan, kuinka nämä tekijät vaikuttavat hintoihin kotimaisen tuotantoprosessin eri vaiheissa, jolloin hintapaineet voidaan mahdollisesti havaita jo ennen kuin ne näkyvät YKH:ssä.

Tässä artikkelissa tarkastelluilla indikaattoreilla saadaan tietoa, joka auttaa ymmärtämään lyhyen aikavälin hintakehitystä ja arvioimaan tulevaa hintavakautta lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä. Näiden indikaattoreiden seuranta on tärkeää nykyisten hintaolojen ymmärtämiseksi, ja se puolestaan on välttämätöntä todennäköisen tulevan kehityksen ymmärtämiseksi. Joillakin edellä tarkastelluilla indikaattoreilla saadaan tietoa myös hintavakautta keskipitkällä aikavälillä uhkaavista tekijöistä, kuten palkankorotuspaineista ja raaka-aineiden hinnannuutosten välillisistä ja kerrannaisvaikutuksista. Uhkana on myös se, että lyhyen aikavälin hintakehitys välittyy inflaatio-odotuksiin ja aiheuttaa pitkäaikaisempia vaikutuksia inflaatioon. On myös huomattava, että eri indikaattoreiden ja tulevan hintakehityksen väliset suhteet saattavat muuttua ajan mittaan. Eurojärjestelmän on sen vuoksi kyettävä arvioimaan uudelleen tiettyjen indikaattoreiden kehityksen vaikutukset ja merkitys tulevan hintakehityksen kannalta.

Kaiken kaikkiaan tässä artikkelissa tarkastellut hinta- ja kustannusindikaattorit auttavat ymmärtämään nykyisiä hintaoloja ja havaitsemaan hintavakauteen kohdistuvat mahdolliset uhkat ennen kuin ne siirtyvät euroalueen YKH:llä mitattuihin kuluttajahintoihin. Tällä hetkellä käytävissä olevilla hinta- ja kustannusindikaattoreilla pystytään yleensä arvioimaan koko euroalueen kehitystä. Euroalueen tuontihintoja ja työvoimakustannuksia koskevia tilastoja on kuitenkin mitä pikimmin kehitettävä edelleen.

Euroalueen ulkomaankauppa: tyypilliset piirteet ja viimeaikainen kehitys

Tämän artikkelin tarkoituksena on selvittää, mikä on ulkomaankaupan merkitys euroalueelle, mistä ulkomaankauppa koostuu ja mihin se suuntautuu. Lisäksi tarkoituksena on valottaa sitä, miten ulkoiset tekijät saattavat vaikuttaa euroalueen talouteen. Vaikka euroalue on suhteellisesti suljetumpi kuin sen yksittäiset jäsenvaltiot, se on kuitenkin hieman avoimempi kuin Yhdysvallat tai Japani. Teollisesti kehittyneen talouden tavoin euroalue tuo huomattavasti raaka-aineita ja energiaa ja käy kauppaa teollisuustuotteilla. Maantieteellisesti tarkasteltuna neljän maan eli Ison-Britannian, Yhdysvaltojen, Sveitsin ja Japanin osuus euroalueen tavarakaupasta on yli 40 %. Koko euroalueen ns. ulkokauppa eli EU-maiden ulkomaankauppa EU:n ulkopuolisten maiden kanssa ja sen ns. sisäkauppa eli EU-maiden välinen ulkomaankauppa ovat jokseenkin yhtä suuret, kun taas ulkoinen avoimuus ja euroalueen sisäkaupan merkitys vaihtelevat huomattavasti euroalueen yksittäisten maiden välillä. Kaikista näistä tiedoista on hyötyä pyrittäessä ymmärtämään, miten muutokset tiettyjen tavaroiden kaupassa tai tiettyjen maiden kanssa käytävässä kaupassa saattavat vaikuttaa euroalueen kauppaan. Lisäksi artikkelissa tarkastellaan euroalueen vaihtotaseen viimeaikaista kehitystä ja erityisesti tavarakaupan ylijäämän supistumista niihin keskeisesti vaikuttavien tekijöiden ja vaihtotaseiden maailmanlaajuisen epätasapainon näkökulmasta.

I Euroalueen ulkomaankaupan pääpiirteet

Euroalueen yksittäisistä jäsenvaltioista poiketen euroalue on suhteellisen suljettu talous, ja sen avoimuus vastaa pikemminkin Yhdysvaltojen ja Japanin talouksien avoimuutta. Tästä huolimatta euroalueen ulkomaankaupan ymmärtäminen on tärkeää ja välttämätöntä erityisesti nopeasti muuttuvassa ulkoisessa ympäristössä, jolle on ominaista globalisaation lisääntyminen ja markkinoiden integraation syveneminen. Koska tietoja usein myös tuotetaan euroalueen muodostavista yksittäisistä, tavallisesti euroaluetta avoimemmista maista, euroalueen ulkomaankaupan analysointi on ratkaisevan tärkeää sen ymmärtämiseksi, miten ulkoiset sokit voivat vaikuttaa koko euroalueen talouteen, varsinkin kun rahapolitiikka perustuu euroalueen laajuiseen talouskehitykseen.

Euroalueen ulkomaankaupalle ovat ominaisia seuraavat piirteet, joita tarkastellaan yksityiskohtaisemmin jäljempänä.

- Euroalue on maailman suurimpia talousalueita ja vastaa kooltaan Yhdysvaltoja ja on huomattavasti suurempi kuin Japani. Euroalue on kuitenkin hieman avoimempi kuin kumpikaan näistä kahdesta taloudesta.

- Teollisesti kehittyneen talouden tavoin euroalue tuo huomattavasti raaka-aineita ja energiaa ja käy kauppaa teollisuustuotteilla.
- Maantieteellisesti tarkasteltuna neljän maan eli Ison-Britannian, Yhdysvaltojen, Sveitsin ja Japanin osuus euroalueen tavarakaupasta on hieman yli 40 %.
- Euroalueen ulkokauppa ja sen sisäkauppa ovat jokseenkin yhtä suuret.
- Ulkomaankaupan merkityksessä on huomattavia eroja euroalueen yksittäisten maiden kesken siten, että euroalueen ulkopuolisten maiden osuus viennistä vaihtelee eri maissa noin 7 prosentista yli 40 prosenttiin BKT:stä (ns. transitkaupan osuus ulkomaankaupasta on joidenkin pienten maiden tapauksessa kuitenkin suuri).

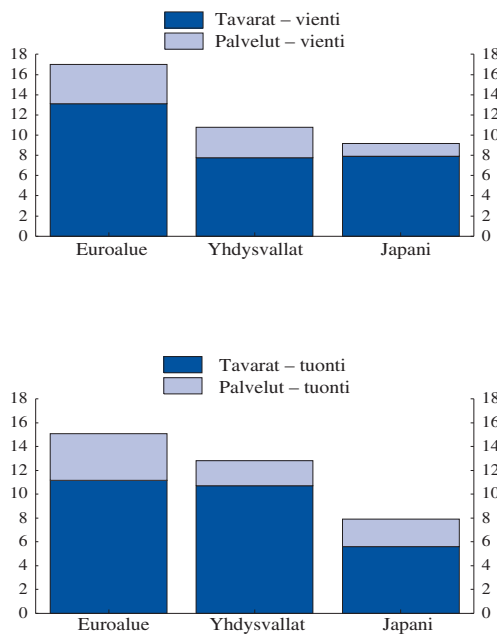
Avoimuus

Ulkomaankaupan ominaispiirteet eroavat merkittävästi toisistaan euroalueella ja euroalueen muodostavissa maissa. Kun avoimuutta mitataan

Kuvio 1.

Euroalueen suhteellinen avoimuus Yhdysvaltoihin ja Japaniin verrattuna

(vientä ja tuontia prosentteina BKT:stä, keskiarvo vuosilta 1997–1999)

Lähteet: EKP, Eurostat, BIS ja IMF.

ulkokaupan nimellisenä osuutena BKT:stä, euroalue on huomattavasti suljetumpi kuin euroalueen yksittäiset maat, koska euroalueen sisäkauppa ei oteta huomioon euroalueen ulkokaupan osuutta laskettaessa.

Vaikka euroalueen yksittäiset maat ovat yleensä pieniä tai keskisuuria talouksia, euroalue – jossa on laajat sisämarkkinat ja yhteinen raha – on maailman suurimpia talousalueita ja kooltaan verrattavissa Yhdysvaltoihin tai Japaniin ja se on niiden tavoin verraten suljettu. Euroalueen osuus maailman BKT:stä on noin 15,5 % eli hieman vähemmän kuin Yhdysvaltojen (20,75 %) mutta suunnilleen kaksinkertainen Japanin vastaavaan osuuteen verrattuna (7,5 %). Sitä vastoin euroalueen osuus maailmankaupasta on suurin. Sen osuus maailman viennistä on noin 19,5 %, kun Yhdysvaltojen vastaava osuus on 15 % ja Japanin 8,5 %.

Näin ollen euroalue on hieman avoimempi kuin kumpikaan näistä kahdesta muusta taloudesta, sillä sen tavaroiden ja palveluiden viennin osuus on suunnilleen 17 % sen BKT:stä. Yhdysvalloissa tämä osuus on hieman yli 11 % ja Japanissa 9 %. Euroalueen tuonnin osuus on noin 15 % sen BKT:stä; Yhdysvaltojen ja Japanin vastaavat osuudet ovat 13 % ja 8 % (ks. kuvio 1). Niinpä euroalueen voitaisiin sanoa olevan viennin perusteella noin 50 % avoimempi kuin Yhdysvallat ja tuonnin perusteella lähes kaksi kertaa niin avoin kuin Japani. Samanlainen kuva välittyy myös tavarakaupasta. BKT:hen suhteutettuna euroalueen palveluiden tuonti ja vienti ovat lähes yhtä suuret kuin Japanin ja Yhdysvaltojen vastaava tuonti ja vienti yhteensä.

Vaikka teollisuusmaiden osuus kunkin näiden kolmen suuren talouden kaupasta on lähes puolet ja kehittyvät markkinataloudet vastaavat toisesta puolesta, näiden suurten talouksien kauppasuhteissa tiettyjen maiden ja alueiden kanssa on huomattavia eroja. Yli puolet Japanin viennistä teollisuusmaihin suuntautuu Yhdysvaltoihin ja neljäsosa euroalueelle. Noin neljännes euroalueen viennistä teollisuusmaihin puolestaan suuntautuu Yhdysvaltoihin ja alle 8 % Japaniin. Vastaavasti yksi neljäsosa Yhdysvaltojen viennistä teollisuusmaihin suuntautuu euroalueelle ja noin 17 % Japaniin.

Suunnilleen puolet euroalueen kaupasta kehittyvien markkinatalouksien kanssa keskittyy sekä Aasian talouksiin että Itä-Euroopan EU:n jäsenyyttä hakeviin maihin ja siirtymätalouksiin. Sen sijaan Itä-Euroopan kauppa niin Yhdysvaltojen kuin Japaninkin kanssa on erittäin vähäistä, mikä korostaa maantieteellisen läheisyyden merkitystä kaupan integraatioasteen määrittelyssä (ks. kuvio 2). Japani ja euroalue käyvät niin ikään vain vähän kauppaa Latinalaisen Amerikan maiden kanssa, kun taas tämän alueen osuus Yhdysvaltojen kaupasta on merkittävä. BKT:hen suhteutettuna Japanin vienti Aasiaan on suunnilleen kolminkertainen verrattuna niin Yhdysvaltojen kuin euroalueenkin vastaavaan vientiin, kun taas sekä Yhdysvallat että Japani tuovat tältä alueelta lähes yhtä paljon, mutta euroalue tuo hieman vähemmän.

Taulukko 1.

Euroalueen tavarakaupan viennin ja tuonnin osuudet pääkauppakumppaneittain

(prosentteina, keskiarvo vuosilta 1995–1998)

	Vienti	Tuonti	Viennin ja tuonnin keskiarvo
Iso-Britannia	18,27	17,22	17,77
Yhdysvallat	13,41	13,83	13,61
Sveitsi	6,65	5,84	6,27
Japani	3,61	6,70	5,07
Ruotsi	3,93	4,28	4,09
Kiina	1,88	4,00	2,88
Venäjä	2,49	3,22	2,83
Tanska	2,65	2,59	2,62
Puola	2,65	1,84	2,27
Norja	1,43	2,66	2,01
Turkki	2,25	1,48	1,89
Tšekki	1,88	1,63	1,76
Brasilia	1,61	1,57	1,59
Unkari	1,60	1,54	1,57
Taiwan	1,31	1,76	1,52
Etelä-Korea	1,43	1,41	1,42
Hongkong ¹⁾	1,82	0,87	1,37
Kanada	1,24	1,33	1,28
Kreikka	1,80	0,64	1,26
Singapore	1,22	1,18	1,20
Yhteensä	73,13	75,59	74,28

Lähteet: Eurostatin ulkomaankauppalukuihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Erityishallintoalue.

Euroalueen kaupan piirteitä

Tavarakauppa

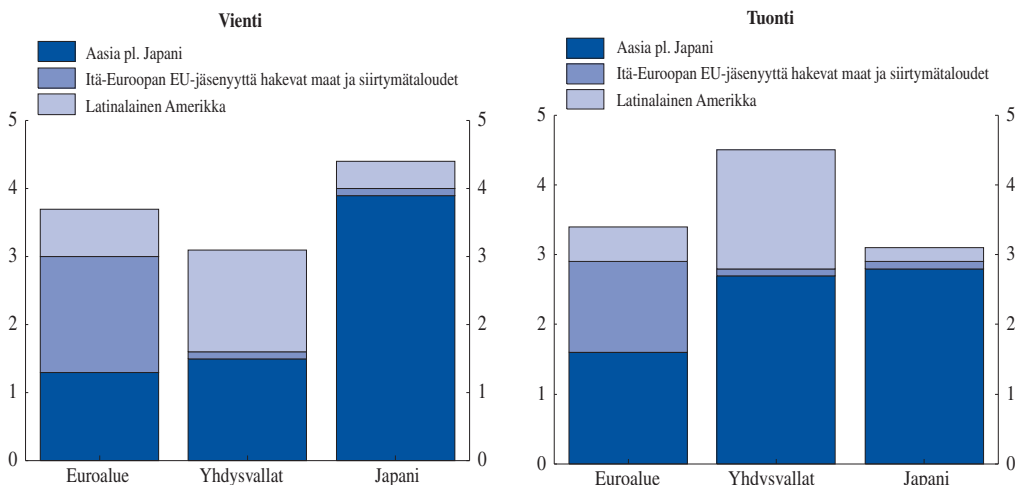
Kuten yleensäkin teollisesti kehittyneet taloudet, euroalue tuo huomattavasti raaka-aineita ja ener-

giaa, joiden osuus on noin 16 % euroalueen tuonnista (noin 4 % viennistä), ja se käy kauppaa teollisuustuotteilla (ks. kuvio 3). Teollisuustuotteiden kolmen keskeisen aluerän eli koneiden ja kuljetuslaitteiden, kemikaalien ja muiden teollisuustuotteiden osuus on lähes 90 % viennistä ja 75 %

Kuvio 2.

Tavaroiden vienti- ja tuontikauppa kolmen keskeisen kehittyvän markkinatalousalueen kanssa

(vienti ja tuonti prosentteina BKT:stä, keskiarvo vuosilta 1995–1998)

Lähteet: Eurostatin ja IMF:n alustaviin tietoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

tuonnista. Myös tuoteryhmät jakaantuvat eri tavoin euroalueen yksittäisissä maissa. Esimerkiksi Portugali tuo öljyä lähes kolme kertaa niin paljon kuin Itävalta. Saksalla on tärkeä asema euroalueen koneiden ja kuljetuslaitteiden viennissä, kun taas Alankomaiden merkitys on suuri kemikaalien, elintarvikkeiden ja energian viennissä.

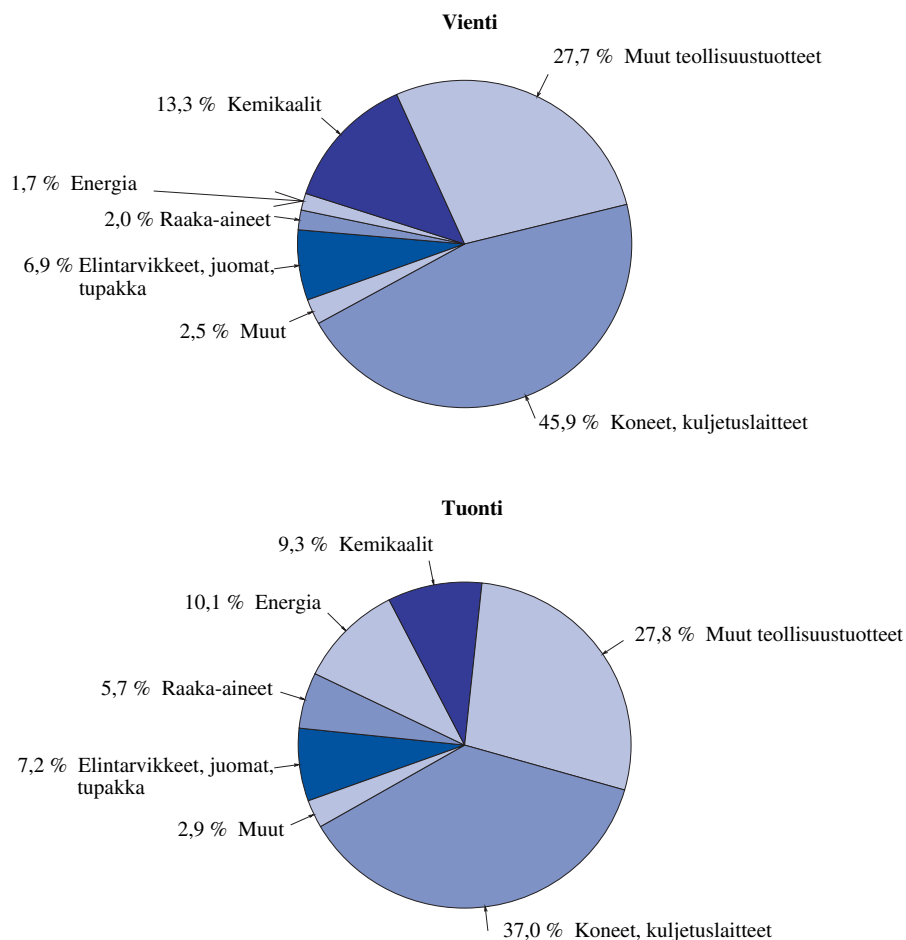
Maantieteellisen alkuperä- tai kohdemaan mukaan tarkasteltuna neljän maan eli Ison-Britannian, Yhdysvaltojen, Sveitsin ja Japanin osuus euroalueen ulkopuolelle suuntautuvasta tavarakaupasta on yli 40 %.

Euroalueen ulkopuolisten muiden EU-maiden osuus tästä kaupasta on 8 % (ks. taulukko I ja oheinen kehikko). Myös Venäjä ja Kiina kuuluvat euroalueen kymmenen tärkeimmän kauppakumppanin joukkoon, ja niiden kunkin osuus on lähes 3 % euroalueen kaupasta. Taiwanin, Etelä-Korean, Hongkongin (erityishallintoalue) ja Singaporen osuus yhteensä on lähes 6 %. On erityisesti huomattava Keski- ja Itä-Euroopan siirtymätalouksien osuus eli noin 12,5 % euroalueen koko kaupasta.

Kuvio 3.

Euroalueen tavarakauppa tuoteryhmittäin

(keskiarvo vuosilta 1997–1999)

Lähteet: EKP ja Eurostat.

Kehikko.

Kauppatilastoihin liittyviä metodologisia kysymyksiä

Euroalueen vaihtotaseen erien tiedot perustuvat EKP:n kokoamiin maksutasetilastoihin (ks. tämän artikkelin kuvat 1 ja 6 sekä taulukko 2). Muut kuvat ja taulukot perustuvat ulkomaankaupan tilastoihin, jotka eivät ole täysin vertailukelpoisia maksutasetilaston tavarat-erän kanssa – ks. ulkokaupan ("Extrastat") ja sisäkaupan ("Intrastat") tilastojen määritelmät jäljempänä. Näiden aikasarjojen väliset erot johtuvat osittain siitä, että ulkomaankauppatilastoissa vakuutus- ja rahtipalvelut on kirjattu tavaroiden tuontiin.

Euroopan komissio (Eurostat) kokoaa sekä EU:n että euroalueen ulkomaankauppatilastot jäsenvaltioiden toimittamista ulkokaupan ja sisäkaupan tilastoista. Ulkokaupan tilastot perustuvat EU-jäsenvaltioiden ja EU:n ulkopuolisten maiden välisen tavarakaupan tulliasiakirjoihin. Sisäkaupan tilastot liittyvät EU-jäsenvaltioiden välisiin taloustoimiin ja perustuvat erityisraportointijärjestelmiin, jotka otettiin käyttöön tammikuussa 1993 EU:n sisäisten tullitarkastusten poistumisen jälkeen. Sisäkaupan tilastojen yhtenä puutteena on, että kokonaisviennin arvo on jatkuvasti suurempi kuin kokonaistuonnin arvo, vaikka niiden pitäisi määritelmän mukaan olla yhtä suuria, ja virhe vastaa noin 5:tä prosenttia EU:n sisäisestä bruttomääräisestä kaupasta. Tämä johtaa siihen, että euroalueen ulkopuolelle suuntautuvan nettomääräisen tavarakaupan eli euroalueen ja muiden EU-maiden välisen kauppataseen yliarvostus on noin 10 miljardia euroa vuosittain.

Tässä artikkelissa käytetyistä ulkomaankaupan tilastoista on lisäksi otettava huomioon seuraavat seikat.

- Ns. transitkauppa vaikuttaa joidenkin euroalueen maiden ulkomaankauppatietoihin. Näissä maissa, lähinnä Alankomaissa ja Belgiassa, suuri osa kaupasta liittyy tavaroiden välitykseen sekä euroalueen sisällä että ulkopuolella.
- Ulkomaankaupan hintatietoja ei ole käytettävissä euroalueelta. Näin ollen tässä artikkelissa yksikköarvoindeksit korvaavat ulkomaankaupan hintatietoja.

Vaikka tämän artikkelin perustana on suuri määrä tilastoaineistoa, euroalueen kauppatilastoja on vielä varaa parantaa huomattavasti kuten yleensäkin euroalueen taloudellisen analyysin kaikkien osa-alueiden tilastotietoja.

Euroalueen maiden vienti- ja tuontiosuudet euroalueen viennistä ja tuonnista

Summittaisen käsityksen yksittäisten euroalueen maiden kaupan suhteellisesta laajuudesta saa kuvista 4, jossa esitetään kunkin maan tavaroiden vienti- ja tuontiosuudet euroalueen viennistä ja tuonnista (kuvion yläosassa on euroalueen ulkokauppa ja alaosassa euroalueen sisäkauppa). Suurten maiden, kuten Saksan, Ranskan ja Italian, osuudet ovat suurimmat sekä euroalueen sisäkaupasta että ulkokaupasta. Vaikka euroalueen joidenkin pienten maiden, kuten Belgian ja Luxemburgin sekä Alankomaiden, kauppasuudet

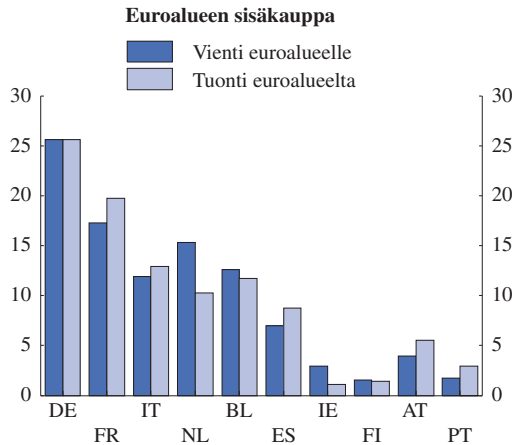
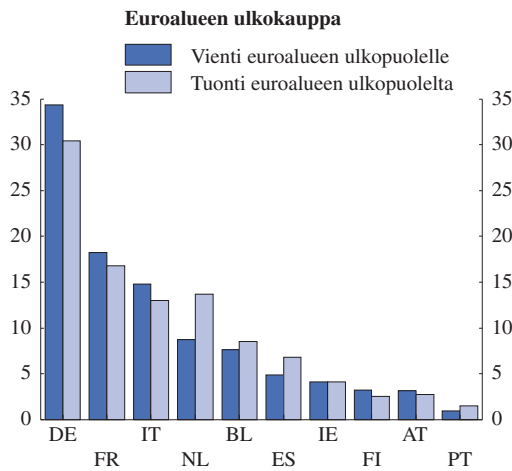
ovat suuremmat kuin joidenkin suurten maiden, on syytä muistaa, että tämä johtuu transitkaupan merkityksestä näissä pienissä maissa.

On myös mielenkiintoista tarkastella euroalueelle ja euroalueen ulkopuolelle suuntautuvan kaupan osuuksien eroja. Esimerkiksi Saksan vienti euroalueen ulkopuolelle on lähes kaksi kertaa niin suuri kuin Ranskan, mutta euroalueen sisäkaupassa näiden maiden osuudet vastaavat suuruudeltaan toisiaan. Pienempiä maiden välisiä eroja euroalueen sisäkaupassa selittää osittain se, että esimerkiksi Saksa on euroalueen suurin talous eikä siten voi viedä omalle alueelleen.

Kuvio 4.

Euroalueen maiden vienti- ja tuontiosuudet koko euroalueen ulkokaupasta ja sisäkaupasta

(keskiarvo vuosilta 1997–1999)

Lähde: Eurostat.

Huom. Belgian ja Luxemburgin tietoja ei ole saatavissa erikseen joiltakin vuosilta. Tämän vuoksi näiden kahden maan tiedot on laskettu yhteen ja maista käytetään lyhennettä "BL".

Euroalueen maiden avoimuus ja euroalueen sisäkaupan ja ulkokaupan suhteellinen laajuus

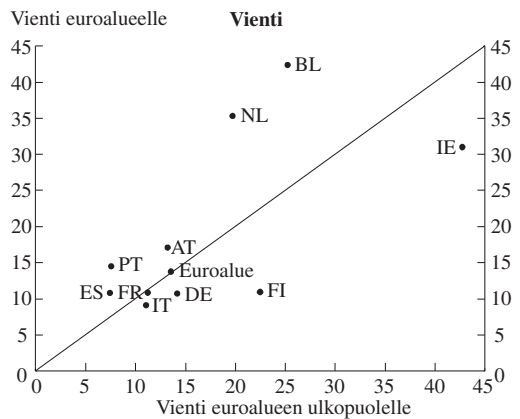
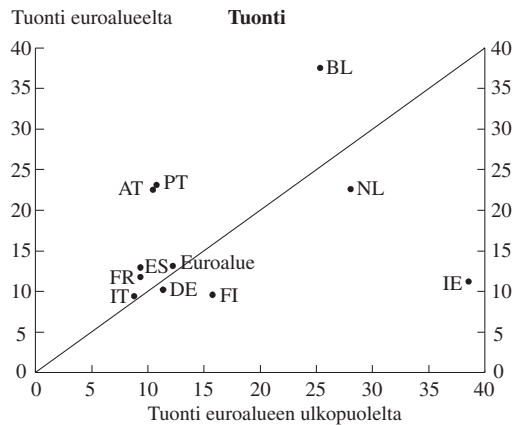
Euroalueen avoimuuden tarkastelun pohjalta voidaan arvioida, mikä on ulkomaankaupan merkitys euroalueelle, kun verrataan tämän kaupan laajuutta euroalueen sisäkauppaan. Kuvio 5 ilmenee prosentteina BKT:stä sekä euroalueen

että yksittäisten euroalueen maiden tavaroiden tuonti euroalueelta ja euroalueen ulkopuolelta ja tavaroiden vienti euroalueelle ja euroalueen ulkopuolelle. Sekä viennissä että tuonnissa euroalueen sisäkauppa ja ulkokauppa ovat jokseenkin yhtä suuret, ja kunkin osuus on noin 12–14 % euroalueen BKT:stä. Erityisesti euroalueen ulkokaupasta voidaan kuitenkin havaita, että euroalueen yksittäiset maat poikkeavat avoimuudeltaan melko selvästi toisistaan. Esimerkiksi kuviossa 5 euroalueen oikealle puolelle sijoittuvat maat ovat keskimäärin avoimempia kuin euroalue keskimäärin, kun taas vasemmalle puolelle sijoittuvat maat ovat suhteellisesti vähemmän avoimia. On selvää, että Belgia ja Luxemburg, Irlanti sekä Alankomaat ovat suhteellisesti avoimempia kuin kuvioon euroalueen ympärille sijoittuvat maat, mutta on muistettava, että joissa-

Kuvio 5.

Euroalueen maiden vienti- ja tuontiosuudet euroalueen ulkokaupasta ja sisäkaupasta, % BKT:stä

(keskiarvo vuosilta 1997–1999)

Lähde: Eurostat.

kin tapauksissa huomattava osa näistä eroista johtuu transiitikaupasta.

Nämä hajontakaaviot antavat myös mielenkiintoista tietoa euroalueen sisäkaupan ja ulkokaupan suhteellisesta merkityksestä BKT-osuuksina, koska myös BKT-osuuksissa on melko huomattavia eroja euroalueen maiden välillä. Esimerkiksi Irlannissa tuonti euroalueen ulkopuolelta on noin kolminkertainen verrattuna tuontiin euroalueelta, kun taas sekä Itävalta että Portugali tuovat euroalueelta suunnilleen kaksi kertaa niin paljon kuin euroalueen ulkopuolelta. Viennin tarkastelu osoittaa, että Alankomaat sekä Belgia ja

Luxemburg vievät euroalueelle huomattavasti enemmän kuin euroalueen ulkopuolelle, kun taas Suomen ja vähäisemmässä määrin Irlannin vieni suuntautuu päinvastoin. Nämä erot tietenkin osittain kuvastavat, mikä on euroalueen maiden tiettyjen kauppakumppaneiden merkitys. Esimerkiksi euroalueen ulkopuolinen kauppa on Irlannille suhteellisesti tärkeämpää kuin euroalueen sisäkauppa osittain siitä syystä, että sillä on Ison-Britannian kanssa vahvat historialliset kauppasuhteet. Tämä puolestaan korostaa maantieteellisen läheisyyden merkitystä kaupan integraatioasteen selittäjänä.

2 Euroalueen ulkomaankaupan viimeaikainen kehitys

Vaihtotase

Vaihtotaseen kehitykseen vaikuttaa yleensä eniten tavara- ja palvelukauppa, jonka osuus vaihtotaseen yhteenlasketuista tuloista ja menoista on lähes 60 %. Palveluiden ja tuotannontekijäkorvausten osuudet ovat kumpikin hieman alle 20 % ja tulonsiirtojen osuus on noin 5 %. Euroalueen vaihtotasetilastot ovat olleet käytettävissä vasta vuodesta 1997 alkaen, ja niistä käy ilmi, että vaihtotaseen ylijäämä on jatkuvasti supistunut: vuonna 1997

ylijäämä oli 76,2 miljardia ecua eli 1,4 % BKT:stä ja vuonna 1999 se oli 22,8 miljardia euroa eli 0,4 % BKT:stä (ks. taulukko 2). Miltei puolet tästä pienemisestä johtui siitä, että tavara- ja palvelukaupan ylijäämä supistui, ja loppuosa johtui suurimmaksi osaksi siitä, että palvelutaseen ja tuotannontekijäkorvausten tase heikkenivät.

Euroalueen vaihtotaseen kehitystä on hyödyllistä verrata vaihtotaseiden maailmanlaajuiseen epätasapainoon (ks. taulukko 2). Euroalueen pie-

Taulukko 2.

Euroalueen vaihtotase

	Vaihtotase ¹⁾					Vaihtotase prosentteina BKT:stä		
	Tavarat	Palvelut	Tuotannontekijäkorvaukset ²⁾	Tulonsiirrot	Yhteensä	Euroalue ³⁾	Yhdysvallat ⁴⁾	Japani ⁴⁾
1997	124,8	7,1	-15,2	-40,5	76,2	1,4	-1,7	2,2
1998	118,8	-0,9	-28,8	-45,8	43,3	0,7	-2,5	3,2
1999	99,5	-7,5	-26,4	-42,8	22,8	0,4	-3,7	2,5
1999 I	21,5	-3,2	-6,4	-5,5	6,4	0,4	-3,0	2,7
1999 II	24,8	0,2	-7,1	-9,3	8,6	0,6	-3,5	2,6
1999 III	26,6	-1,1	-6,4	-14,6	4,5	0,3	-3,8	2,5
1999 IV	26,5	-3,3	-6,5	-13,4	3,4	0,2	-4,0	2,2
2000 I	9,3	-5,3	-6,3	-5,5	-7,9	-0,5	4,2	3,0

Lähteet: EKP, Eurostat, BIS ja IMF.

1) Miljardia euroa (ecua vuoden 1998 loppuun asti); kausivaihtelusta puhdistamaton. Pyörästysten vuoksi luvut eivät välttämättä täsmää.

2) Jotkin varhaisemmat tiedot perustuvat arvioihin eivätkä välttämättä ole täysin vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa.

3) EKP:n ja Eurostatin tilastoja. BKT-tilastot on puhdistettu kausivaihtelusta, mutta vaihtotasetilastoja ei.

4) Yhdysvaltojen ja Japanin BKT- ja vaihtotasetilastot on puhdistettu kausivaihtelusta.

nen ja jatkuvasti pienentyvän ylijäämän vastakohtana on Yhdysvaltojen suuri ja kasvava vaihtotaseen alijäämä, joka on suuruudeltaan yli 4 % BKT:stä. Japanin vaihtotaseen ylijäämä puolestaan on noin 3 % BKT:stä. Erot johtuvat osittain erilaisista talouksien kasvuvauhteista ja suhdannevaiheista. Esimerkiksi Yhdysvaltojen vaihtotaseen alijäämä suureni osittain siksi, että Yhdysvaltojen BKT on kasvanut poikkeuksellisen voimakkaasti viime vuosina, mikä on johtanut tuonnin huomattavaan kasvuun. Sitä vastoin Japanin tuonti on supistunut huomattavasti, sillä viime vuosina kulutus on vähentynyt ja talouskasvu on ollut heikkoa. Euroalueen vaihtotaseen kehitys on pysynyt kutakuinkin vakaana, kysyntä on kasvanut jatkuvasti ja viime aikoihin asti suhdannetilanne on ollut verrattain neutraali.

Yhdysvaltain vaihtotaseen heikkenemisen vastapuolena on yksityisen sektorin säästämisen ja investointien välisen eron kasvaminen, mikä on yhä enemmän peittänyt julkisen talouden säästämisen jatkuvaa ja huomattavaa kohentumista. Sitä vastoin Japanissa vaihtotaseen ylijäämän jatkuva kasvu on viime vuosina tapahtunut samaan aikaan, kun investoinnit suhteessa BKT:hen ovat pienentyneet ja kotitalouksien säästäminen on lisääntynyt. Nämä kehitykset ovat siten korvanneet Japanin julkisen talouden suuren alijäämän vaikutuksen. Euroalueen vaihtotaseen pieni ylijäämä viime vuosina on ilmeisesti johtunut siitä, että tuotanto on kasvanut vakaasti ja että säästäminen on ollut investointeja suurempaa. Tähän on vaikuttanut se, että julkisen talouden säästämisen ja investointien suhde on kohentunut, ja se puolestaan johtuu talous- ja rahaliittoon liittyvästä julkisten talouksien vakauttamisesta.

Tavarakaupan tase supistuu

Euroalueen vaihtotaseen ylijäämä supistui 20,5 miljardia euroa vuonna 1999 edellisvuotisesta. Tämä johtui miltei kokonaan siitä, että tavarakaupan ylijäämä supistui 19,3 miljardia euroa samana ajanjaksona (ks. kuvio 6). Vaikka tavaraviennin arvo kasvoi huomattavasti (kasvu oli 23,6 miljardia euroa eli noin 3,1 %), tuonti kasvoi 42,9 miljardia euroa (eli noin 6,5 %). Tavarakaupan taseen ylijäämä supistui kahdesta syystä: Ensiksikin viennin arvo oli pieni vuoden 1999 alkupuol-

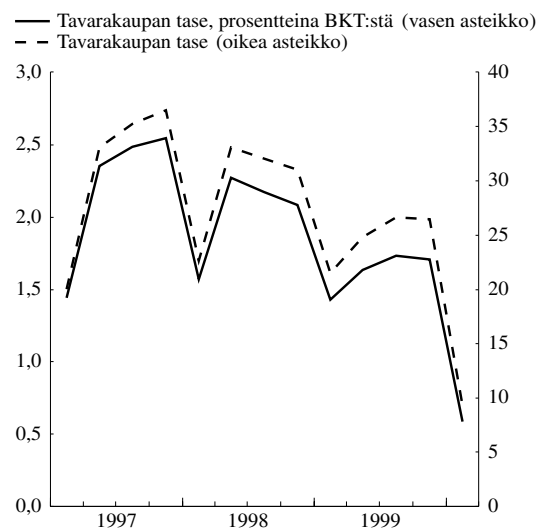
liskolla, mikä johtui ulkomaisen kysynnän voimakkaasta heikkenemisestä vuonna 1998 ja ecun vahvistumisesta. Toiseksi tuontihinnat nousivat voimakkaasti, mikä johtui öljyn korkeasta hinnasta ja euron heikkenemisestä vuonna 1999.

Vuoden 1997 voimakkaan kasvun jälkeen euroalueen viennin määrä supistui vuoden 1998 jälkipuoliskolla, kun ulkomainen kysyntä pieneni ja hintakilpailukyky heikkeni ecun vahvistumisen vuoksi (ks. kuvio 7). Vienti alkoi elpyä vuoden 1999 alussa ja ylitti aiemman huipputasonsa vuoden kolmannella neljänneksellä, kun ulkomainen kysyntä kasvoi jälleen ja viennin hintakilpailukyky koheni euron kurssin heikkenemisen seurauksena. Koska Japanin ja muiden Aasian maiden tuonti supistui voimakkaasti ja Ison-Britannian,

Kuvio 6.

Euroalueen tavarakaupan tase

(kuukausi-/neljännesvuositietoja; mrd. ecua/euroa; prosenttia BKT:stä)

Lähteet: EKP ja Eurostat.

Yhdysvaltojen ja Keski- ja Itä-Euroopan tuonnin kasvu hidastui, ne selittävät suuren osan ulkomaisen kysynnän supistumisesta vuonna 1998. Vastaavasti euroalueen viennin arvon kasvu vuonna 1999 näyttää liittyneen siihen, että kysyntä piristyi useimmilla näistä alueista, erityisesti Japanissa ja muissa Aasian maissa, ja että tuonnin kasvu jatkui ripeänä Yhdysvalloissa. Kuviosta 7 käy ilmi, että viennin arvon kasvu johtui pääasiassa viennin määrän voimakkaasta kasvusta. Euron heikkeneminen on kuitenkin johtanut myös siihen, että vientihinnat (yksikköarvoineksin perusteella laskettuna) ovat kasvaneet huomattavasti enemmän kuin kustannukset. Tästä voi-

daan päätellä, että euroalueen viejät ovat kasvattaneet katteitaan.

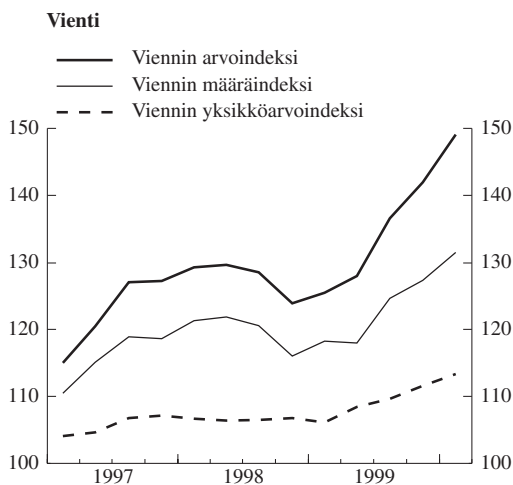
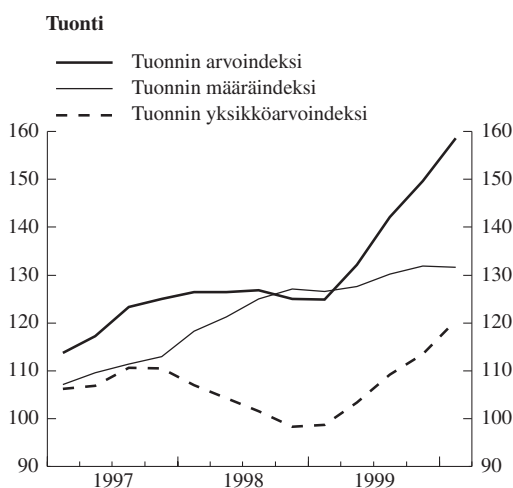
Kun lasketaan painoja, joissa otetaan huomioon eri maiden ja alueiden kilpailu euroalueen kanssa maailmanmarkkinoilla, on otettava huomioon myös kilpailu muiden viejien ja paikallisten tuottajien kanssa kolmansilla markkinoilla (eli pitää laskea kilpailukykyainot, joissa otetaan huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus). Teollisuustuotteiden kaupan perustuvia laskelmia käytetään laskettaessa yksittäisten maiden painoja euron nimellisessä valuuttakurssissa (ks. artikkeli "Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit" Kuukausikatsauksen huhtikuun 2000 numerossa). Kun kauppapainoissa otetaan huomioon kolmansien markkinoiden vaikutukset, niiden mukaan Iso-Britannia on euroalueen merkittävin kilpailija (sen paino on 17,9 %), toiseksi merkittävin on Yhdysvallat (paino 17,1 %) ja kolmanneksi merkittävin Japani (10 %). Kun näitä painoja verrataan pelkästään ulkomaankaupan osuuksiin perustuviin painoihin, voidaan kuitenkin havaita, että kolmansien markkinoiden vaikutukset pienentävät Ison-Britannian ja Yhdysvaltojen suhteellisia painoja ja suurentavat Japanin ja Aasian "tiikeritalouksien" painoja.

Kuviosta 8 käy ilmi, että euroalueen hintakilpailukyky on kohentunut euron heikkenemisen myötä, kun euron reaalin efektiivinen valuuttakurssi on laskenut huomattavasti vuoden 1998 lopun jälkeen. Kuviosta ilmenee myös, että euron reaalin efektiivisen valuuttakurssin ja euroalueen viennin markkinaosuuksien välillä on selkeä suhde. Viennin markkinaosuus määritellään euroalueen viennin määrän suhteen euroalueen tärkeimpien vientimarkkinoiden tuonnin määrän painotettuun keskiarvoon. Viennin markkinaosuudet pienenevät vuonna 1998, kun ecu vahvistui osittain siksi, että kehittyvien markkinatalouksien valuutat heikkenivät huomattavasti Aasian kriisin aikana. Menetettyjä markkinaosuuksia kyettiin jonkin verran saavuttamaan takaisin vuonna 1999, kun euro heikkeni. Kun otetaan huomioon, että viennin määrä ei vielä ole kohentunut siinä määrin kuin euroalueen kilpailukyky on parantunut euron heikkenemisen myötä, voidaan odottaa, että viennin markkinaosuudet kasvavat. On kuitenkin pidettävä mielessä, että valuuttakurssien muuttumiseen perustuva

Kuvio 7.

Euroalueen tuonnin ja viennin arvo, määrä ja yksikköarvot

(1995=100; puhdistettu kausivaihteluista)

Lähde: Eurostat.

kilpailukyvyyn parantuminen voi osoittautua tilapäiseksi ja että on kiinnitettävä huomiota aiempaa enemmän euroalueen keskipitkän aikavälin hintakilpailukyyn.

Tuonnin arvo ei juuri muuttunut vuonna 1998, koska tuontihinnat laskivat merkittävästi samaan aikaan kun tuonnin määrä kasvoi huomattavasti (ks. kuvio 7). Tuonnin arvo puolestaan kasvoi jyrkästi vuonna 1999 ja vuoden 2000 kolmena ensimmäisenä kuukautena, koska tuontihinnat nousivat jatkuvasti öljyn kallistumisen ja euron heikkenemisen vuoksi eikä tuonnin määrä muuttunut. Kuvioista 8 voidaan päätellä, että tuonnin määrän pysyminen kutakuinkin samana johtuu osittain hintakilpailukyyn kohentumisesta. Tuontihinnat nousivat 20 % joulukuuta 1999 edeltävänä 12 kuukauden jaksona. Alustavien arvioiden mukaan tästä noin puolet johtui öljyn dollarihinnan noususta ja puolet euron heikkenemisestä ja muista tekijöistä, kuten tuontitavaroiden toimittajien tuottajahintojen noususta.

Joulukuuta 1999 edeltävänä 12 kuukauden jaksona öljyn hinta nousi 8,8 eurosta barrelilta 24,8 euroon barrelilta. Tähän liittyi euroalueen öljykaupan taseen alijäämän kasvu 34,8 miljardista ecusta vuonna 1998 noin 50 miljardiin euroon vuonna 1999, ja alijäämän ennustetaan kasvavan edelleen tänä vuonna. Mikäli öljyn hintakehitys vastaa öljyfutuuriin hintakehitystä kuluvaan vuoden jälkipuoliskolla, euroalueen öljykaupan taseen alijäämän kasvu voi vuonna 2000 olla noin ¾–1 % BKT:stä verrattuna vuoden 1998 alijäämään.

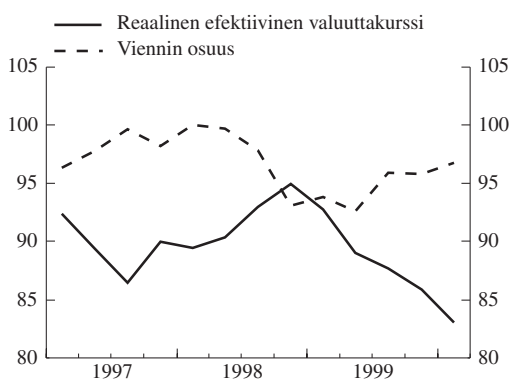
Se, johtaako euron aiempi heikkeneminen lopulta tavarakaupan taseen kohentumiseen, riippuu osittain siitä, missä määrin tämä heikkeneminen tasoittaa öljyn hinnannousun vaikutuksia, jotka puolestaan seuraavat sekä euron valuuttakurssin että öljyn hinnan tulevaa kehitystä. Euron heikkenemisen myötä kohentunut hintakilpailukyky ei ole ainoa syy siihen, että euroalueen nettoviennin määrän kasvuvauhti on kiihtynyt, sillä vienti on kasvamassa myös sen vuoksi, että tärkeimmät vientimarkkinat kasvavat voimakkaasti. Euroalueen talouskasvun viimeaikainen piristymisen näyttäisi johtuvan talouden tasapainoisesta elpymisestä, kun sisäiset ja ulkoiset kasvutekijät

vahvistavat toistensa vaikutuksia. On myös huomattava, että nettoviennin vaikutus BKT:n kasvuun on melko pieni verrattuna kotimaisen kysynnän vaikutukseen, koska euroalueen talous on verrattain suljettu.

Kuvio 8.

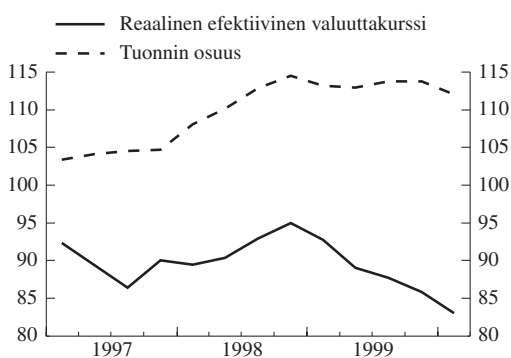
Euroalueen viennin markkinaosuus ja reaalinen efektiivinen valuuttakurssi

(1995=100)

Euroalueen tuonnin määrä osuutena reaalisista kokonaismenoista ja reaalinen efektiivinen valuuttakurssi

(1995=100)

Lähteet: EKP ja Eurostat.

Huom. Euroalueen viennin markkinaosuus lasketaan jakamalla viennin määrä vientikysynnällä (molemmat esitetty indekseinä, jossa 1995=100). Vientikysyntä määritellään euroalueen tärkeimpien vientimarkkinoiden tuonnin määrän painotetuksi keskiarvoksi. Reaalinen efektiivinen valuuttakurssi ilmaistaan suhteellisilla kuluttajahintaindeksillä deflatoituina laajana efektiivisenä valuuttaindeksinä (ks. artikkeli "Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit" Kuukausikatsauksen huhtikuun 2000 numerossa).

3 Päätelmät

Tämän artikkelin tarkoituksena on selventää, miten ulkoiset tekijät voivat vaikuttaa koko euroalueen talouteen erityisesti silloin, kun rahapolitiikka perustuu koko alueen laajuiseen kehitykseen. Ulkomaankaupan merkitys euroalueelle käy ilmi, kun otetaan huomioon, että euroalueen ulko- ja sisäkauppa ovat lähes samansuuruisia. Tämä tarkoittaa, että vaikka euroalueen talous on merkittävästi yksittäisten maiden talouksia suljetumpi, euroalueen sisäinen kilpailu on huomattavaa. Koska euroalueen talous on verrattain suljettu, euroalueen talouskehitys riippuu enemmän sisäisestä kuin ulkoisesta kehityksestä. Tästä huo-

limatta euroalueen ulkokauppa sekä euron valuuttakurssi ovat tärkeitä tekijöitä, ja niillä voi olla merkittävä vaikutus talouskasvuun. Tässä yhteydessä on huomattava, että valuuttakurssien muuttumiseen perustuva kilpailukyvyyn viimeaikainen parantuminen voi osoittautua tilapäiseksi, jolloin myönteiset vaikutukset nettovientiin olisivat ainoastaan väliaikaisia. Sitä paitsi valuuttakurssin pitkäaikainen heikkeneminen uhkaa hintavakautta pääasiassa tuontihintojen nousun vuoksi. Se voisi pitkällä aikavälillä heikentää hintakilpailukykyä ja siten haitata nettovientiä.

Euroalueen tilastot

Sisällys

Tilastot

	Euroalueen yhteenvetotaulukko	5*
1	Rahapolitiikkatilastot	
1.1	Eurojärjestelmän konsolidoitu tase	6*
1.2	EKP:n korot	8*
1.3	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät	8*
1.4	Vähimmäisvarantotilastot	10*
1.5	Pankkijärjestelmän likviditeettiasema	11*
2	Euroalueen rahatalous	
2.1	Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase	12*
2.2	Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)	13*
2.3	Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä)	14*
2.4	Raha-aggregaatit	16*
2.5	Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan	19*
2.6	Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan	20*
2.7	Euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvat rahalaitosten saamiset ja velat; pääerät	21*
2.8	Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuuttoittain	22*
3	Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot	
3.1	Rahamarkkinakorot	24*
3.2	Valtion lainojen tuotot	25*
3.3	Osakeindeksit	26*
3.4	Pankkien luotto- ja talletuskorot	27*
3.5	Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan	28*
3.6	Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan	30*
4	YKHI ja euroalueen muut hinnat	
4.1	Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi	36*
4.2	Muut hinnat ja kustannukset	37*
5	Euroalueen reaalitalous	
5.1	Kansantalouden tilinpito	38*
5.2	Muita keskeisiä reaalitalouden tilastoja	40*
5.3	Suhdannekyselyt	41*
5.4	Työmarkkinat	42*
6	Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus	43*
7	Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa	44*
8	Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)	
8.1	Maksutase	45*
8.2	Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot	46*
8.3	Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset	47*
8.4	Maksutase: suorat sijoitukset	48*
8.5	Maksutase: arvopaperisijoitukset	49*
8.6	Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto	50*
8.7	Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto	52*

9	Euroalueen ulkomaankauppa	54*
10	Valuuttakurssit	58*
11	Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa	60*
12	Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella	
12.1	Taloudellinen kehitys	61*
12.2	Säästäminen, investoinnit ja rahoitus	62*
	Tekninen huomautus	63*
	Yleistä	65*

Taulukkomerkintöjen selityksiä

"."	Tiedot puuttuvat.
"-"	Tiedot eivät ole vielä saatavissa.
".."	Nolla tai merkityksetön.
"miljardia"	10 ⁹
^(p)	Ennakkotieto.
kp.	Kausivaihteluista puhdistettu.

Euroalueen yhteenvetotaulukko

Yhteenveto euroalueen talustilastoista

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot

	M1 ¹⁾	M2 ¹⁾	M3 ¹⁾		Rahalaitosten lainat euroalueelle (pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt) ¹⁾	Yritysten ja muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit ¹⁾	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot)	Valtion 10 vuoden lainojen tuotot, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot
				3 kk:n liukuva keskiarvo				
	1	2	3	4	5	6	7	8
1999	12,3	6,7	5,6	-	10,0	.	2,96	4,66
1999 I	12,6	6,9	5,4	-	9,9	.	3,09	4,00
II	11,7	6,4	5,4	-	9,9	.	2,63	4,26
III	13,0	7,1	5,7	-	10,1	.	2,70	5,05
IV	12,0	6,4	5,9	-	9,9	.	3,43	5,32
2000 I	10,0	4,8	5,9	-	9,2	23,1	3,55	5,61
II	9,4	4,8	6,2	-	10,0	.	4,27	5,43
2000 helmi	10,7	5,2	6,1	6,0	9,4	21,9	3,54	5,66
maalis	10,0	5,0	6,5	6,4	9,8	21,1	3,75	5,49
huhti	11,2	5,4	6,6	6,4	10,3	21,1	3,93	5,41
touko	8,6	4,6	5,9	6,0	10,2	22,1	4,35	5,52
kesä	6,8	4,1	5,4	.	9,2	.	4,50	5,35
heinä	4,58	5,45

2. Hintojen ja reaalitalouden kehitys

	YKHI	Teollisuuden tuottajahinnat	Työ-kustannukset tuntia kohden (koko taloudessa)	BKT:n määrä	Teollisuus-tuotanto (pl. rakentaminen)	Kapasiteetin käyttöaste tehdas-teollisuudessa (prosenttia)	Työllisyys (koko taloudessa)	Työttömyys (%:ia työvoimasta)
1999	1,1	0,0	2,2	2,4	1,8	81,8	1,2	10,0
1999 I	0,8	-2,6	2,1	1,8	0,3	82,0	1,4	10,3
II	1,0	-1,3	2,0	2,0	0,6	81,8	1,3	10,0
III	1,1	0,7	2,3	2,5	2,4	81,6	1,0	9,9
IV	1,5	3,1	2,4	3,1	4,0	81,9	1,0	9,7
2000 I	2,0	5,8	3,6	3,4	4,7	83,0	1,2	9,5
II	2,1	83,7	.	9,2
2000 helmi	2,0	5,8	-	-	5,7	-	-	9,5
maalis	2,1	6,3	-	-	5,3	-	-	9,4
huhti	1,9	5,8	-	-	5,8	-	-	9,3
touko	1,9	6,6	-	-	7,7	-	-	9,2
kesä	2,4	.	-	-	.	-	-	9,1
heinä	.	.	-	-	.	-	-	.

3. Maksutase, valuuttavaranto ja valuuttakurssit

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

	Maksutase (nettovirrat)				Valuuttavaranto (ajanjakson lopun kanta)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: laaja maaryhmä (1999 I = 100)		USA:n dollari/euro valuuttakurssi
	Vaihtotase ja pääoman-siirrot	Niistä: tavarat	Suorat sijoitukset	Arvopaperi-sijoitukset		Nimellinen	Reaalinen (KHI)	
1999	36,1	99,5	-138,8	-28,9	372,4	96,6	95,8	1,066
1999 I	9,1	21,5	-15,6	-54,7	.	100,0	100,0	1,122
II	12,0	24,8	-52,6	-7,0	.	96,5	96,0	1,057
III	6,2	26,6	-23,3	29,8	.	95,5	94,6	1,049
IV	8,8	26,5	-47,3	3,0	372,4	94,2	92,6	1,038
2000 I	-5,0	9,3	148,0	-192,6	385,4	91,1	89,5	0,986
II	385,7	88,4	86,6	0,933
2000 helmi	0,1	4,2	146,0	-152,9	383,2	91,2	89,5	0,983
maalis	2,5	5,6	1,1	-34,4	385,4	89,7	88,1	0,964
huhti	-1,6	6,0	-6,2	-7,9	399,6	88,4	86,7	0,947
touko	0,0	5,0	-10,7	-5,1	388,6	86,9	85,1	0,906
kesä	385,7	89,9	88,1	0,949
heinä	89,4	87,6	0,940

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talous- ja rahoitusasioista vastaava pääosasto) ja Reuters.

Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

1) Kuukausittaiset kasvuvauhdit ajanjakson lopussa ja neljännesvuotuiset ja vuotuiset kasvuvauhdit ajanjakson keskiarvoja.

I Rahapolitiikkatilastot

Taulukko I.1

Eurojärjestelmän konsolidoitu tase

(miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

			Kulta ja	Valuutta-	Valuutta-	Euromääräiset	Euromääräiset	Perusrahoitus-	Pitempiaikaiset	Käänteiset
			kultasaamiset	määräiset	määräiset	saamiset	luotot			
			1	2	3	4	5	6	7	8
2000	maalis	3.	115 945	254 584	16 076	4 658	218 321	152 003	64 998	0
		10.	115 945	254 985	15 547	4 466	201 929	136 101	64 998	0
		17.	115 945	256 714	15 276	4 632	197 820	132 022	64 996	0
		24.	115 945	255 508	15 455	4 149	202 874	137 008	64 996	0
	31.	115 676	267 136	16 938	4 131	201 733	140 871	60 000	0	
	huhti	7.	115 677	267 192	16 746	4 616	197 546	136 770	60 000	0
		14.	115 677	267 972	16 706	4 564	190 999	129 864	60 000	0
		21.	115 677	267 366	17 335	4 829	201 782	140 115	60 000	0
		28.	115 677	267 406	17 349	4 833	209 911	147 156	59 999	0
	touko	5.	115 677	266 475	17 500	4 834	214 169	152 812	59 999	0
		12.	115 677	264 161	18 202	4 680	196 865	135 608	59 999	0
		19.	115 677	270 555	17 825	4 988	198 601	137 533	59 999	0
26.		115 677	267 485	17 556	4 988	205 413	144 080	59 995	0	
kesä	2.	115 677	265 353	19 344	4 850	201 957	140 340	59 905	0	
	9.	115 677	264 791	18 333	4 722	198 214	136 728	59 905	0	
	16.	115 677	264 177	18 138	4 717	204 375	142 783	59 905	0	
	23.	115 677	263 531	18 262	4 529	206 453	142 020	59 905	0	
	30.	121 188	263 926	18 325	4 130	234 528	172 961	59 907	0	
heinä	7.	120 911	262 183	18 311	4 299	218 320	157 001	59 907	0	
	14.	120 911	261 515	18 115	4 425	217 434	157 002	59 907	0	
	21.	120 911	262 887	17 539	4 020	212 425	152 004	59 907	0	
	28.	120 911	264 105	16 676	3 776	226 277	170 999	54 911	0	

2. Vastattavaa

			Liikkeessä	Euromääräiset	RTGS-tilit	Talletus-	Määräaikais-	Käänteiset	Vakuuksien	Liikkeeseen
			olevat setelit	velat						
			1	2	vähimmäis-	4	5	6	7	8
2000	maalis	3.	349 733	122 882	122 828	39	0	0	15	7 876
		10.	349 984	105 429	105 367	46	0	0	16	7 876
		17.	347 725	106 159	105 799	343	0	0	17	7 876
		24.	345 861	103 195	102 997	182	0	0	16	7 876
	31.	347 917	111 151	110 076	1 075	0	0	0	6 265	
	huhti	7.	351 026	112 258	112 229	29	0	0	0	6 265
		14.	351 012	101 179	101 157	22	0	0	0	6 265
		21.	355 714	113 857	109 440	4 416	0	0	1	6 265
		28.	354 266	111 871	101 478	10 371	0	0	22	6 265
	touko	5.	355 893	122 195	122 129	41	0	0	25	6 265
		12.	354 655	104 640	104 335	291	0	0	14	6 265
		19.	352 117	118 570	118 401	150	0	0	19	6 265
26.		350 858	115 949	115 908	26	0	0	15	6 265	
kesä	2.	355 498	114 669	114 637	25	0	0	7	6 265	
	9.	357 130	109 696	109 665	25	0	0	6	6 265	
	16.	354 702	116 117	116 072	33	0	0	12	6 265	
	23.	353 587	109 841	108 429	1 400	0	0	12	6 265	
30.	355 726	120 417	120 316	91	0	0	10	6 265		
heinä	7.	359 442	112 936	112 782	151	0	0	3	6 265	
	14.	359 514	109 930	109 883	45	0	0	2	6 265	
	21.	357 627	114 910	111 113	3 794	0	0	3	6 265	
	28.	358 533	113 458	113 406	49	0	0	3	6 265	

Lähde: EKP.

							Yhteensä			
Käänteiset rakenteelliset operaatiot	Maksuvalmiusluotot	Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	Muut luotot	Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	Euromääräiset saamiset julkis-yhteisöiltä	Muut saamiset				
9	10	11	12	13	14	15	16			
0	402	96	822	24 850	59 021	84 194	777 649	2000	maalis	3.
0	67	97	666	24 916	59 021	83 180	759 989			10.
0	30	92	680	24 695	59 021	83 085	757 188			17.
0	24	114	732	25 208	59 021	83 018	761 178			24.
0	62	69	731	25 309	59 021	84 477	774 421			31.
0	132	67	577	24 954	59 021	84 676	770 428		huhti	7.
0	289	76	770	25 034	59 021	85 629	765 602			14.
0	430	60	1 177	24 944	59 021	86 251	777 205			21.
0	1 573	29	1 154	24 937	59 021	83 828	782 962			28.
0	144	32	1 182	25 347	59 032	83 446	786 480		touko	5.
0	92	35	1 131	25 225	59 032	84 232	768 074			12.
0	135	30	904	25 103	59 026	84 128	775 903			19.
0	193	41	1 104	25 191	59 026	83 886	779 222			26.
0	330	81	1 301	25 030	59 026	83 657	774 894		kesä	2.
0	163	56	1 362	25 163	59 026	84 056	769 982			9.
0	80	49	1 558	24 852	58 986	83 897	774 819			16.
0	3 050	53	1 425	25 171	58 986	84 159	776 768			23.
0	145	89	1 426	25 086	58 986	86 299	812 468			30.
0	362	86	964	25 149	58 986	85 321	793 480		heinä	7.
0	61	15	449	25 083	58 986	84 710	791 179			14.
0	156	9	349	25 310	58 986	84 613	786 691			21.
0	1	25	341	25 435	58 986	84 559	800 725			28.

								Yhteensä			
Euro-määräiset velat muille euroalueella oleville	Euro-määräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Valuuttamääräiset velat euroalueelle	Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä	Muut velat	Arvonmuutos-tili	Pääoma ja rahastot				
9	10	11	12	13	14	15	16	17			
55 238	6 998	807	10 082	6 531	55 879	107 379	54 244	777 649	2000	maalis	3.
54 599	7 076	805	9 877	6 531	56 159	107 379	54 274	759 989			10.
51 599	6 899	882	11 340	6 531	56 554	107 357	54 266	757 188			17.
61 001	7 135	884	9 624	6 532	57 476	107 357	54 237	761 178			24.
52 334	7 001	933	9 924	6 762	59 864	118 011	54 259	774 421			31.
46 811	7 545	900	11 285	6 762	54 965	118 008	54 603	770 428		huhti	7.
51 133	7 086	884	13 039	6 763	55 630	118 007	54 604	765 602			14.
45 684	7 323	958	13 035	6 763	54 995	118 007	54 604	777 205			21.
53 831	7 694	816	13 523	6 763	55 321	118 007	54 605	782 962			28.
45 523	7 357	805	13 271	6 763	55 739	118 007	54 662	786 480		touko	5.
46 144	7 120	915	12 361	6 763	56 541	118 007	54 663	768 074			12.
37 673	7 158	921	17 910	6 763	55 540	118 007	54 979	775 903			19.
47 699	7 269	840	14 723	6 763	55 869	118 007	54 980	779 222			26.
40 153	7 242	842	14 362	6 763	56 112	118 007	54 981	774 894		kesä	2.
39 480	7 842	817	13 204	6 763	55 664	118 007	55 114	769 982			9.
41 339	7 081	815	12 578	6 763	56 037	118 007	55 115	774 819			16.
50 836	7 131	819	12 281	6 763	56 123	118 007	55 115	776 768			23.
65 224	7 305	814	13 272	6 691	60 749	120 893	55 112	812 468			30.
53 038	7 353	821	11 701	6 691	59 208	120 895	55 130	793 480		heinä	7.
54 117	7 206	812	11 300	6 691	59 319	120 895	55 130	791 179			14.
45 923	7 364	812	11 181	6 691	59 892	120 895	55 131	786 691			21.
60 120	7 296	814	11 784	6 691	59 738	120 895	55 131	800 725			28.

Taulukko 1.2

EKP:n korot

(koron vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen ¹⁾	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto		
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat	Muutos	Korko	Muutos	
	Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja	Korko	Korko				
	1	2	3	4	5	6	7	
1999 tammi	1.	2,00	-	3,00	-	-	4,50	-
	4. ²⁾	2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
	22.	2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
huhti	9.	1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
marras	5.	2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50
2000 helmi	4.	2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
maalis	17.	2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
huhti	28.	2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
kesä	9.	3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
	28. ³⁾	3,25	...	-	4,25	...	5,25	...

Lähde: EKP.

- 1) Päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivä-määrää seuranneesta operaatiosta alkaen, ellei toisin mainita.
- 2) EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regimiin.
- 3) EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.

Taulukko 1.3

Eurojärjestelmän rahapolittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät¹⁾

(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuisia korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää	
			Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko	Painotettu keskikorko		
	1	2	3	4	5	6	7	
2000 helmi	2.	3 012 630	62 000	3,00	-	-	-	14
	9.	1 036 648	66 000	3,25	-	-	-	14
	16.	1 022 832	59 000	3,25	-	-	-	14
	23.	2 126 309	63 000	3,25	-	-	-	14
maalis	1.	2 901 133	89 000	3,25	-	-	-	14
	8.	1 627 522	47 000	3,25	-	-	-	14
	15.	4 165 993	85 000	3,25	-	-	-	14
	22.	1 661 995	52 000	3,50	-	-	-	14
	29.	3 022 435	89 000	3,50	-	-	-	14
huhti	5.	2 869 408	48 000	3,50	-	-	-	14
	12.	4 290 278	82 000	3,50	-	-	-	15
	19.	4 277 306	58 000	3,50	-	-	-	15
	27.	5 492 939	89 000	3,50	-	-	-	13
touko	4.	4 624 944	64 000	3,75	-	-	-	13
	10.	6 352 776	72 000	3,75	-	-	-	14
	17.	6 574 441	66 000	3,75	-	-	-	14
	24.	7 057 234	78 000	3,75	-	-	-	14
	31.	7 127 001	62 000	3,75	-	-	-	15
kesä	7.	8 491 195	75 000	3,75	-	-	-	14
	15.	3 544 808	68 000	4,25	-	-	-	13
	21.	1 867 673	74 000	4,25	-	-	-	14
	28. ²⁾	201 612	99 000	-	4,25	4,29	4,32	14
heinä	5.	171 848	58 000	-	4,25	4,29	4,30	14
	12.	192 977	99 000	-	4,25	4,29	4,30	14
	19.	160 519	53 000	-	4,25	4,29	4,30	14
	26.	211 485	118 000	-	4,25	4,30	4,31	14
elo	2.	172 252	45 000	-	4,25	4,31	4,31	14

Lähde: EKP.

- 1) Esitetyt summat voivat hieman poiketa taulukossa 1.1 (vastaavaa) esitetyistä (sarakkeet 6–8) likviditeetin jaon yhteydessä suorittamattomien maksujen vuoksi.
- 2) Ks. taulukon 1.2 alaviite 3. Marginaalikorko tarkoittaa alinta korkoa, jolla likviditeettiä jaettiin.

2. Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää		
			Kiinteä korko	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko			
	1	2	3	4	5	6		
1999	tammi	14.	79 846	15 000	-	3,13	-	42
		14.	39 343	15 000	-	3,10	-	70
		14.	46 152	15 000	-	3,08	-	105
	helmi	25.	77 300	15 000	-	3,04	-	91
	maalis	25.	53 659	15 000	-	2,96	2,97	98
	huhti	29.	66 911	15 000	-	2,53	2,54	91
	touko	27.	72 294	15 000	-	2,53	2,54	91
	heinä	1.	76 284	15 000	-	2,63	2,64	91
		29.	64 973	15 000	-	2,65	2,66	91
	elo	26.	52 416	15 000	-	2,65	2,66	91
	syys	30.	41 443	15 000	-	2,66	2,67	84
	loka	28.	74 430	25 000	-	3,19	3,42	91
	marras	25.	74 988	25 000	-	3,18	3,27	98
	joulu	23.	91 088	25 000	-	3,26	3,29	98
2000	tammi	27.	87 052	20 000	-	3,28	3,30	91
	maalis	2.	72 960	20 000	-	3,60	3,61	91
		30.	74 929	20 000	-	3,78	3,80	91
	huhti	27.	64 094	20 000	-	4,00	4,01	91
	kesä	1.	64 317	20 000	-	4,40	4,42	91
		29.	41 833	20 000	-	4,49	4,52	91
	heinä	27.	40 799	15 000	-	4,59	4,60	91

3. Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää		
				Kiinteä korko	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko			
	1	2	3	4	5	6	7		
2000	tammi	5.	Määräaikaistalletusten kerääminen	14 420	14 420	-	3,00	3,00	7
	kesä	21.	Käänteisoperaatio	18 845	7 000	-	4,26	4,28	1

3) Ks. alaviite 2.

Taulukko 1.4

Vähimmäisvarantotilastot

1. Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja^{1), 2)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopussa)

Varantopohja	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 2 prosentin velvoitetta			Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoitetta		
		Talletukset (yön yli, enintään 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Rahamarkkina- paperit	Talletukset (yli 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6	7
1999							
kesä	8 857,3	4 916,6	106,3	152,0	1 145,5	517,6	2 019,3
heinä	8 848,9	4 895,7	109,2	155,5	1 153,5	513,8	2 021,2
elo	8 856,3	4 893,0	113,2	165,4	1 164,9	484,8	2 035,0
syys	8 969,1	4 912,7	120,6	170,0	1 166,5	537,2	2 062,1
loka	9 083,7	4 967,3	129,0	178,5	1 180,3	554,2	2 074,5
marras	9 295,2	5 079,6	135,9	202,9	1 193,3	562,6	2 121,0
joulu	9 187,4	5 123,4	113,5	169,3	1 204,9	503,5	2 072,8
2000							
tammi	9 265,7	5 164,6	108,0	156,8	1 210,3	547,9	2 078,2
helmi	9 338,9	5 189,6	114,5	164,5	1 220,7	553,1	2 096,4
maalis	9 490,8	5 306,7	117,1	174,9	1 231,3	543,8	2 116,9
huhti	9 629,4	5 411,5	116,7	174,7	1 243,2	537,5	2 145,9
touko	9 641,5	5 390,3	118,4	188,4	1 241,3	541,4	2 161,7
kesä ^(p)	9 525,8	5 302,9	120,3	184,7	1 252,4	506,4	2 159,1

Lähde: EKP.

- 1) Luottolaitosten velkoja muille EKP:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien ja rahamarkkinapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjaansa näistä veloista prosentti vähennyksen. Varantopohjaan sovellettava vähennys oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.
- 2) Pitoajanjakso alkavat kunkin kuukauden 24. päivänä ja päättyvät seuraavan kuukauden 23. päivänä. Varantovelvoite lasketaan edeltävän kuukauden lopun varantopohjan perusteella.

2. Varantojen pito¹⁾

(miljardia euroa, korko vuotuisena prosenttina)

Varantojen pitoajanjakso päättyy	Vaaditut varantotalletukset ²⁾	Toteutuneet varantotalletukset ³⁾	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset ⁴⁾	Varantovaje ⁵⁾	Vähimmäisvarantojen korko, % ⁶⁾
	1	2	3	4	5
1999					
elo	102,8	103,5	0,6	0,0	2,50
syys	102,6	103,0	0,5	0,0	2,50
loka	102,8	103,3	0,6	0,0	2,50
marras	103,4	104,0	0,5	0,0	2,73
joulu	104,9	105,4	0,5	0,0	3,00
2000					
tammi	107,7	108,5	0,8	0,0	3,00
helmi	107,5	107,9	0,4	0,0	3,12
maalis	108,0	108,4	0,5	0,0	3,27
huhti	108,7	109,5	0,8	0,0	3,50
touko	111,3	111,8	0,5	0,0	3,67
kesä	113,4	113,9	0,5	0,0	3,90
heinä	113,3	114,0	0,7	0,0	4,28
elo ^(p)	111,5	-	-	-	-

Lähde: EKP.

- 1) Tässä taulukossa ilmoitetaan päätyneiden pitoajanjaksojen täydelliset tiedot ja nykyisen pitoajanjakson varantovelvoitteet.
- 2) Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kunkin velkaerään. Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen kättäsummavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen.
- 3) Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten yhteenlasketut keskimääräiset päivittäiset varantotalletukset varantotilillä pitoajanjakson aikana.
- 4) Keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka ovat täyttäneet varantovelvoitteen.
- 5) Keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta.
- 6) EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. taulukko 1.3).

Taulukko 1.5

Pankkijärjestelmän likvideettiasema¹⁾

(miljardia euroa; jakson päivittäisten arvojen keskiarvoja)

Pitoajanjakso päättyy	Likvideettiä lisäävät tekijät					Likvideettiä vähentävät tekijät					Luotto- laitosten sekkitiilit ⁴⁾	Perusraha (keskus- pankki- raha) ⁵⁾				
	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot					Talletus- mahdol- lisuus	Muut likvideettiä vähentävät operaatiot ²⁾	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit euro- järjestel- mässä	Muut tekijät (netto) ³⁾						
	Eurojär- jestelmän kulta- ja valuutta- saamiset (netto)	Perus- rahoitus- operaatiot	Pitempi- aikaiset rahoitus- operaatiot	Maksu- valmius- luotto	Muut likvideettiä lisäävät ²⁾ operaatiot								1	2	3	4
1999	helmi	328,2	104,6	34,2	3,8	30,2	1,3	0,2	329,3	41,0	28,9	100,3	430,9			
	maalis	323,6	136,4	45,0	0,4	0,0	1,4	0,0	326,9	49,8	25,0	102,2	430,5			
	huhti	338,4	130,1	45,0	0,7	0,0	0,3	0,0	331,0	42,9	39,0	101,1	432,3			
	touko	342,5	121,6	45,0	0,8	0,0	0,4	0,0	333,9	36,3	38,0	101,2	435,5			
	kesä	339,8	132,0	45,0	0,4	0,0	0,6	0,0	337,0	40,4	37,2	101,9	439,6			
	heinä	342,4	143,1	45,0	0,4	0,0	0,5	0,0	342,1	45,7	39,5	102,9	445,6			
	elo	343,2	150,1	45,0	0,5	0,0	1,0	0,0	344,8	47,3	42,1	103,6	449,4			
	syys	343,5	150,4	45,0	0,2	0,0	0,7	0,0	342,1	51,4	41,6	103,2	446,0			
	loka	349,7	143,0	45,0	0,3	0,0	0,6	0,0	342,5	45,4	45,9	103,5	446,7			
	marras	351,8	140,5	53,7	0,3	0,0	0,4	0,0	343,1	51,5	47,3	104,2	447,6			
	joulu	351,7	150,4	65,0	0,3	0,0	1,0	0,0	354,3	59,0	47,5	105,6	460,8			
2000	tammi	362,3	138,5	75,0	1,9	0,0	0,5	3,3	363,0	41,0	61,2	108,7	472,3			
	helmi	367,8	130,9	70,5	0,1	0,0	0,2	0,0	347,6	49,2	64,2	108,1	455,9			
	maalis	369,2	136,1	66,2	0,2	0,0	0,3	0,0	347,6	51,7	63,5	108,6	456,4			
	huhti	377,1	136,7	61,0	0,2	0,0	0,9	0,0	349,7	45,6	69,1	109,7	460,3			
	touko	378,8	142,6	60,0	0,4	0,0	2,3	0,0	353,8	41,9	71,8	112,0	468,2			
	kesä	378,1	140,9	59,9	0,3	0,2	0,8	0,0	354,1	38,3	72,1	114,2	469,1			
	heinä	380,8	157,9	59,9	0,4	0,0	0,5	0,0	357,0	50,4	76,8	114,2	471,7			

Lähde: EKP.

- 1) Pankkijärjestelmän likvideettiasema määritellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien sekkitiili-saldojen yhteissummana. Summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta taseesta.
- 2) Sisältää kansallisten keskuspankkien EMU:n toisessa vaiheessa tekemät rahapoliittiset operaatiot, joiden eräänminen ajoittuu kolmanteen vaiheeseen.
- 3) Eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muut erät.
- 4) Likvideettiä lisäävien (erät 1–5) ja likvideettiä vähentävien erien (erät 6–10) erotus.
- 5) Talletusmahdollisuuden (erä 6), liikkeessä olevien setelien (erä 8) ja sekkitiilien (erä 11) summa.

2 Euroalueen rahatalous

Taulukko 2.1

Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase ¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihteluista puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

												Yhteensä			
	Lainat euro-alueelle	Rahalaitoksille	Julkis-yhteisöille	Muulle	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet	Rahalaitosten	Julkis-yhteisöjen	Muiden	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Rahalaitosten	Muiden	Ulkomaiset saamiset ²⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1997	237,2	215,5	21,1	0,6	114,0	0,7	111,8	1,5	2,9	0,5	2,4	324,1	7,0	51,6	736,7
1998															
II	293,4	272,1	21,1	0,2	105,4	4,8	99,7	0,8	3,2	0,6	2,6	337,2	7,8	47,9	794,9
III	302,8	281,5	21,1	0,2	82,7	1,0	81,0	0,7	4,8	2,0	2,8	329,4	8,0	50,0	777,6
IV	225,2	204,6	20,4	0,1	87,8	1,1	86,2	0,5	5,5	1,8	3,7	322,3	7,9	49,3	698,0
1999															
I	608,5	587,9	20,4	0,2	94,0	1,5	91,9	0,6	8,1	4,0	4,1	426,0	9,3	52,2	1 198,3
1999															
kesä	788,8	768,3	20,4	0,2	92,4	1,5	90,0	0,9	8,7	4,4	4,3	499,4	9,7	47,1	1 446,1
heinä	755,2	734,7	20,4	0,2	92,3	1,5	89,9	0,9	8,7	4,4	4,3	452,0	9,8	51,6	1 369,8
elo	530,8	510,2	20,4	0,2	91,9	1,1	90,0	0,7	8,8	4,4	4,4	423,0	9,9	52,8	1 117,1
syys	456,9	436,3	20,4	0,2	92,4	1,4	89,9	1,1	8,7	4,3	4,4	427,9	9,8	47,9	1 043,7
loka	567,0	546,4	20,4	0,2	92,4	1,9	89,4	1,2	8,6	4,3	4,3	432,6	9,9	53,9	1 164,3
marras	508,4	487,8	20,4	0,2	92,6	2,1	89,4	1,1	8,8	4,2	4,6	410,3	9,9	56,0	1 086,1
joulu	442,3	422,1	19,7	0,5	89,1	1,9	86,1	1,1	14,1	4,3	9,8	400,6	9,9	55,8	1 011,9
2000															
tammi	463,6	443,2	19,8	0,6	90,3	1,7	87,6	1,0	14,2	4,4	9,8	424,3	9,9	52,1	1 054,4
helmi	382,2	361,8	19,8	0,6	93,2	1,8	90,4	1,0	14,2	4,3	9,8	417,5	9,8	52,2	969,0
maalis	443,2	424,3	18,4	0,5	96,2	2,4	92,7	1,1	14,4	4,3	10,1	439,1	9,8	48,6	1 051,3
huhti	465,5	446,6	18,4	0,5	96,7	2,6	93,0	1,1	14,4	4,3	10,1	438,0	9,9	51,1	1 075,5
touko	469,2	450,3	18,4	0,5	97,1	2,8	93,2	1,2	14,4	4,4	10,1	441,8	10,0	51,6	1 084,2
kesä ³⁾	580,7	561,8	18,4	0,5	97,5	2,7	93,6	1,2	14,7	4,4	10,3	453,3	10,0	51,8	1 208,1

2. Velat

												Yhteensä	
	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euro-alueelta	Rahalaitosten	Valtion	Muiden julkis-yhteisöjen/muiden	Rahamarkkinapaperit	Liikkeeseen lasketut velkapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat ²⁾	Muut velat			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
1997	354,9	147,0	91,9	51,7	3,4	13,4	14,8	106,0	33,4	67,2	736,7		
1998													
II	345,5	217,8	159,1	53,4	5,3	14,4	13,3	114,3	27,2	62,5	794,9		
III	341,5	211,8	140,2	66,4	5,2	11,9	12,0	109,6	23,2	67,6	777,6		
IV	359,1	152,0	94,2	54,4	3,5	8,5	5,3	97,1	18,6	57,4	698,0		
1999													
I	348,3	549,5	486,6	54,4	8,5	4,9	5,3	138,0	97,9	54,5	1 198,3		
1999													
kesä	355,8	724,3	672,3	43,1	8,9	4,9	5,3	140,7	171,4	43,8	1 446,1		
heinä	363,6	682,7	620,6	55,5	6,6	4,9	5,3	139,9	124,3	49,2	1 369,8		
elo	358,6	463,7	403,2	53,8	6,6	4,9	5,3	139,9	93,9	50,9	1 117,1		
syys	359,4	390,5	332,9	50,1	7,6	3,3	5,3	146,3	88,8	50,1	1 043,7		
loka	361,2	500,6	440,8	50,2	9,5	3,3	5,3	150,6	93,8	49,4	1 164,3		
marras	362,9	443,0	368,3	64,1	10,6	3,3	4,6	150,3	69,5	52,4	1 086,1		
joulu	393,0	339,3	277,1	53,4	8,8	3,3	4,6	175,1	49,8	46,9	1 011,9		
2000													
tammi	365,9	387,5	332,0	47,1	8,4	3,3	4,6	174,6	72,6	45,9	1 054,4		
helmi	363,5	311,8	246,7	56,7	8,4	3,3	4,6	173,9	64,4	47,5	969,0		
maalis	365,9	372,0	319,6	43,3	9,1	1,7	4,6	185,7	75,1	46,5	1 051,3		
huhti	372,3	388,3	334,5	43,4	10,3	1,7	4,6	188,4	75,2	45,0	1 075,5		
touko	371,4	390,7	345,1	34,1	11,5	1,7	4,6	187,6	82,4	45,8	1 084,2		
kesä ³⁾	373,9	498,4	432,8	53,1	12,5	1,7	4,6	192,5	92,0	45,0	1 208,1		

Lähde: EKP.

1) Euroopan keskuspankki (EKP) perustettiin 1.6.1998. Eurojärjestelmää koskevat tilastot koostuvat EKP:n (kesäkuusta 1998 alkaen) ja euroalueen jäsenmaiden kansallisten keskuspankkien tilastoista.

2) Tammikuun 1999 alusta alkaen ulkomaisiin saamisiin ja velkoihin sisältyvät TARGETin toimintaan liittyvät eurojärjestelmän väliaikaiset bruttosaamiset ja -velat euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden kansallisiin keskuspankkeihin nähden. Tammikuun 2000 lopussa niitä oli noin 46 miljardia euroa, helmikuun 2000 lopussa noin 40 miljardia euroa, maaliskuun 2000 lopussa noin 51 miljardia euroa, huhtikuun 2000 lopussa noin 47 miljardia euroa, toukokuun lopussa noin 53 miljardia euroa, kesäkuun lopussa noin 65 miljardia euroa ja heinäkuun lopussa noin 59 miljardia euroa. Vuoden 1999 kunkin kuukauden lopun tilanne on esitetty vastaavassa alaviitteessä Kuukausikatsauksen helmikuun 2000 numerossa.

Taulukko 2.2

Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)

(miljardia euroa, kausivaihteluista puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Lainat euro-alueelle				Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Rahamarkkinapaperit	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet		Ulko-maiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä		
	1	2	3	4	5	6	7	8		10	11					12	13
1997	8 436,1	2 905,6	821,4	4 709,1	1 868,4	635,5	1 050,6	182,3	99,7	329,8	94,2	235,6	1 594,8	238,9	796,9	13 364,7	
1998	II	8 750,4	3 064,6	808,4	4 877,4	2 007,8	678,1	1 139,4	190,3	104,9	401,5	118,5	283,0	1 668,4	240,3	37,5	13 910,8
	III	8 844,1	3 073,7	809,8	4 960,5	2 040,0	705,5	1 137,2	197,3	105,8	381,2	109,8	271,4	1 650,8	237,0	785,8	14 044,4
	IV	9 098,4	3 181,5	821,2	5 095,8	2 012,3	721,3	1 102,3	188,7	107,1	424,2	123,3	300,8	1 579,9	243,9	777,4	14 243,2
1999	I	9 252,2	3 277,4	816,8	5 158,0	2 087,6	761,1	1 131,7	194,8	99,1	469,2	126,0	343,2	1 627,6	244,6	876,2	14 656,5
1999	kesä	9 450,5	3 328,7	816,5	5 305,3	2 138,5	800,3	1 125,8	212,4	101,9	484,6	124,7	359,8	1 646,2	250,0	866,2	14 937,8
	heinä	9 461,7	3 313,3	808,4	5 340,0	2 131,7	801,9	1 114,1	215,7	108,2	483,1	125,9	357,3	1 630,1	254,5	843,8	14 913,1
	elo	9 489,6	3 350,1	804,4	5 335,1	2 152,9	810,4	1 118,3	224,1	110,5	482,9	126,8	356,1	1 633,0	255,4	824,4	14 948,4
	syys	9 568,3	3 384,1	809,4	5 374,7	2 179,9	828,0	1 134,4	217,4	111,1	481,7	129,8	352,0	1 653,4	258,9	813,1	15 066,5
	loka	9 697,3	3 457,5	818,7	5 421,2	2 202,9	840,6	1 147,2	215,2	115,1	484,6	131,2	353,4	1 686,3	261,1	850,9	15 298,2
	marras	9 859,3	3 541,9	831,7	5 485,8	2 217,8	849,7	1 145,0	223,1	128,1	497,6	129,9	367,7	1 764,7	265,3	898,9	15 631,6
	joulu	9 764,2	3 420,2	827,5	5 516,6	2 175,4	827,2	1 121,6	226,6	129,9	521,4	138,0	383,4	1 702,4	281,2	917,7	15 492,3
2000	tammi	9 832,8	3 450,8	819,5	5 562,5	2 193,2	834,5	1 131,1	227,6	121,1	528,7	141,5	387,1	1 723,9	282,5	935,9	15 618,1
	helmi	9 836,7	3 425,3	814,9	5 596,5	2 215,9	845,1	1 137,2	233,7	130,8	546,2	144,7	401,5	1 768,5	282,1	952,1	15 732,4
	maalis	10 002,6	3 515,3	820,3	5 667,0	2 221,0	868,5	1 124,8	227,7	131,9	594,3	155,1	439,1	1 804,5	287,5	976,0	16 017,6
	huhti	10 048,7	3 499,8	822,4	5 726,5	2 215,8	877,5	1 102,5	235,8	149,1	609,7	157,1	452,5	1 905,2	288,9	1 017,1	16 234,4
	touko	10 125,7	3 554,7	816,0	5 755,0	2 228,2	894,2	1 091,2	242,8	157,4	628,8	162,1	466,7	1 889,6	288,8	1 016,5	16 334,9
	kesä ^(p)	10 107,1	3 477,8	812,5	5 816,9	2 205,6	894,5	1 070,0	241,1	153,4	590,1	157,3	432,7	1 875,1	271,8	1 028,3	16 231,5

2. Velat

	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euro-alueelta	Rahalaitosten	Valtion	Muiden julkis-yhteisöjen/muiden	Muiden julkis-yhteisöjen/muiden				Rahamarkkinapaperit	Liikkeeseen lasketut velkapaperit	Rahamarkkinapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulko-maiset velat	Muut velat	Yhteensä	
						Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot								10
1997	0,4	7 773,9	3 009,3	102,1	4 662,5	1 229,6	1 901,2	1 326,3	205,4	252,0	1 924,8	138,8	687,5	1 373,5	1 213,9	13 364,7	
1998	II	0,4	8 010,8	3 176,1	93,9	4 740,8	1 292,8	1 899,7	1 346,4	201,9	259,8	2 041,2	145,9	723,4	1 480,1	1 249,1	13 910,8
	III	0,4	8 043,6	3 227,5	90,0	4 726,2	1 268,8	1 901,0	1 345,4	211,0	260,4	2 093,2	154,1	725,9	1 482,8	1 284,0	14 044,4
	IV	0,4	8 279,3	3 311,7	95,3	4 872,3	1 382,7	1 924,1	1 388,8	176,7	241,2	2 116,0	160,8	742,4	1 500,4	1 202,7	14 243,2
1999	I	0,5	8 330,3	3 390,5	78,9	4 860,8	1 387,1	1 984,9	1 310,6	178,3	279,8	2 194,0	180,5	759,3	1 618,0	1 294,1	14 656,5
1999	kesä	0,5	8 445,6	3 437,3	81,9	4 926,5	1 479,6	1 961,2	1 319,1	166,4	305,3	2 268,9	183,2	781,9	1 666,6	1 285,7	14 937,8
	heinä	0,5	8 452,6	3 441,0	79,5	4 932,1	1 468,1	1 979,1	1 321,3	163,7	302,3	2 274,8	184,3	788,2	1 646,2	1 264,1	14 913,1
	elo	0,6	8 452,2	3 458,1	84,0	4 910,0	1 439,1	1 988,1	1 320,2	162,6	307,3	2 291,0	195,0	788,0	1 683,1	1 231,4	14 948,4
	syys	0,6	8 508,2	3 503,8	83,1	4 921,3	1 466,9	1 976,7	1 317,1	160,6	307,1	2 329,3	204,1	795,0	1 688,5	1 233,6	15 066,5
	loka	0,6	8 605,0	3 584,7	84,8	4 935,5	1 467,4	1 996,7	1 314,0	157,5	307,6	2 355,7	214,6	801,2	1 753,8	1 259,7	15 298,2
	marras	0,7	8 735,1	3 679,7	81,9	4 973,5	1 501,1	2 005,0	1 308,7	158,6	310,2	2 376,8	243,5	805,2	1 839,5	1 320,7	15 631,6
	joulu	0,7	8 709,4	3 579,8	88,6	5 041,0	1 532,3	2 037,4	1 327,1	144,2	309,8	2 364,3	242,1	836,3	1 774,7	1 255,0	15 492,3
2000	tammi	0,7	8 709,1	3 555,9	86,5	5 066,7	1 561,7	2 023,0	1 327,1	154,9	326,3	2 370,3	221,6	856,6	1 837,0	1 296,5	15 618,1
	helmi	0,7	8 707,2	3 548,3	87,7	5 071,2	1 554,6	2 040,3	1 316,9	159,4	343,6	2 396,1	233,0	864,1	1 874,7	1 313,0	15 732,4
	maalis	0,7	8 785,3	3 604,6	86,9	5 093,8	1 562,7	2 047,0	1 307,0	177,1	343,1	2 423,1	248,8	878,9	1 991,2	1 346,6	16 017,6
	huhti	0,7	8 797,9	3 578,5	88,2	5 131,2	1 597,1	2 055,3	1 299,4	179,5	409,7	2 452,0	248,1	887,9	2 068,3	1 369,8	16 234,4
	touko	0,6	8 847,7	3 640,7	79,8	5 127,2	1 580,6	2 074,6	1 291,3	180,8	412,7	2 470,7	260,0	895,0	2 066,4	1 381,7	16 334,9
	kesä ^(p)	0,6	8 818,1	3 611,9	91,4	5 114,8	1 587,7	2 072,1	1 285,8	169,2	412,1	2 475,7	262,0	896,5	1 955,5	1 411,0	16 231,5

Lähde: EKP.

Taulukko 2.3

Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä¹⁾)

(miljardia euroa, kausivaihteluista puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset: kannat

											Yhteensä	
		Lainat			Hallussa			Hallussa	Ulkomaiset	Kiinteä	Muut	
		euro- alueelle	Julkis- yhteisöille	Muulle	olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet	Julkis- yhteisöjen	Muiden					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1998	marras	5 882,8	841,5	5 041,3	1 418,3	1 221,6	196,7	288,8	2 008,4	249,3	821,1	10 668,7
	joulu	5 937,5	841,6	5 095,9	1 377,8	1 188,5	189,2	304,5	1 902,2	251,8	790,6	10 564,4
1999	tamm	5 948,8	839,5	5 109,3	1 402,0	1 192,8	209,2	319,4	2 049,4	254,1	962,9	10 936,7
	helmi	5 951,0	839,7	5 111,3	1 409,9	1 207,8	202,1	326,7	1 958,9	252,7	978,6	10 877,8
	maalis	5 995,4	837,2	5 158,2	1 419,0	1 223,7	195,3	347,3	2 053,6	253,9	897,1	10 966,3
	huhti	6 009,5	830,0	5 179,5	1 421,9	1 219,3	202,5	359,9	2 058,6	255,9	863,7	10 969,5
	touko	6 042,1	830,2	5 211,9	1 444,9	1 236,1	208,8	372,9	2 009,4	257,1	849,7	10 976,1
	kesä	6 142,3	836,9	5 305,5	1 429,1	1 215,8	213,3	364,1	2 145,6	259,7	880,6	11 221,3
	heinä	6 169,0	828,8	5 340,2	1 420,7	1 204,0	216,7	361,6	2 082,1	264,4	862,9	11 160,6
	elo	6 160,1	824,8	5 335,3	1 433,2	1 208,3	224,9	360,4	2 056,0	265,2	844,2	11 119,1
	syys	6 204,8	829,8	5 374,9	1 442,8	1 224,3	218,5	356,4	2 081,3	268,7	828,1	11 182,1
	loka	6 260,4	839,1	5 421,3	1 452,9	1 236,5	216,3	357,7	2 118,9	271,0	872,3	11 333,1
	marras	6 338,0	852,1	5 486,0	1 458,6	1 234,4	224,2	372,2	2 175,0	275,3	921,2	11 540,3
	joulu	6 364,3	847,2	5 517,1	1 435,4	1 207,7	227,7	393,3	2 103,0	291,1	929,5	11 516,6
2000	tamm	6 402,4	839,3	5 563,1	1 447,3	1 218,7	228,6	396,9	2 148,2	292,4	954,0	11 641,3
	helmi	6 431,8	834,7	5 597,1	1 462,2	1 227,5	234,7	411,4	2 186,1	291,9	971,0	11 754,3
	maalis	6 506,2	838,7	5 667,5	1 446,3	1 217,5	228,8	449,3	2 243,6	297,3	992,4	11 935,1
	huhti	6 567,8	840,8	5 727,0	1 432,3	1 195,4	236,9	462,6	2 343,1	298,8	1 032,7	12 137,3
	touko	6 589,9	834,4	5 755,5	1 428,3	1 184,3	244,0	476,7	2 331,4	298,7	1 033,2	12 158,3
	kesä ²⁾	6 648,2	830,8	5 817,3	1 405,9	1 163,6	242,3	443,1	2 328,5	281,8	1 046,5	12 154,0

2. Velat: kannat

												Yhteensä			
		Liik- keessä oleva raha	Valtion talletuk- set	Muiden julkisyh- teisöjen/ muiden talletuk- set euro- alueelta	Määrä- aikaiset				Raha- markki- narahas- tojen rahasto- osuudet ja raha- markki- napaperit	Liikke- seen lasketut velka- paperit	Oma pääoma ja varauk- set	Ulko- maiset velat ³⁾	Muut velat	Raha- laitosten väliset velat, netto	
					Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	marras	314,2	148,2	4 772,2	1 323,4	1 897,2	1 349,8	201,8	328,8	1 402,8	717,3	1 606,9	1 355,0	23,4	10 668,7
	joulu	323,4	149,7	4 875,8	1 386,2	1 924,1	1 388,8	176,7	303,5	1 398,9	714,3	1 518,9	1 260,1	19,7	10 564,4
1999	tamm	313,2	132,3	4 883,8	1 415,8	1 984,1	1 312,5	171,4	340,0	1 417,3	755,5	1 682,6	1 433,7	-21,8	10 936,7
	helmi	312,8	141,2	4 866,6	1 388,8	1 980,8	1 313,4	183,7	355,4	1 433,6	753,5	1 643,0	1 378,8	-7,2	10 877,8
	maalis	317,4	133,4	4 869,3	1 395,6	1 984,9	1 310,6	178,3	366,1	1 436,6	767,2	1 715,9	1 348,6	11,7	10 966,3
	huhti	319,5	115,8	4 883,7	1 411,1	1 986,9	1 314,0	171,7	387,6	1 453,4	778,0	1 731,0	1 300,1	0,4	10 969,5
	touko	321,2	120,7	4 904,6	1 442,8	1 974,7	1 314,7	172,4	389,1	1 463,8	782,6	1 720,7	1 257,8	15,5	10 976,1
	kesä	323,7	125,0	4 935,3	1 488,5	1 961,2	1 319,1	166,4	391,5	1 472,4	793,3	1 837,9	1 329,5	12,6	11 221,3
	heinä	331,7	134,9	4 938,7	1 474,7	1 979,1	1 321,3	163,7	383,3	1 476,8	797,9	1 770,4	1 313,2	13,7	11 160,6
	elo	326,2	137,8	4 916,7	1 445,7	1 988,1	1 320,2	162,6	396,6	1 484,8	796,6	1 776,9	1 282,4	1,0	11 119,1
	syys	327,1	133,2	4 928,8	1 474,4	1 976,7	1 317,1	160,6	403,5	1 505,2	807,1	1 777,3	1 283,7	16,2	11 182,1
	loka	329,4	135,0	4 945,1	1 476,9	1 996,7	1 314,0	157,5	410,5	1 518,5	816,3	1 847,6	1 309,1	21,7	11 333,1
	marras	329,9	146,0	4 984,1	1 511,7	2 005,0	1 308,7	158,6	428,9	1 529,6	821,4	1 909,0	1 373,1	18,3	11 540,3
	joulu	349,6	142,0	5 049,8	1 541,1	2 037,4	1 327,1	144,2	425,2	1 539,8	869,2	1 824,5	1 301,9	14,6	11 516,6
2000	tamm	332,7	133,6	5 075,1	1 570,1	2 023,0	1 327,1	154,9	430,1	1 538,6	885,2	1 909,6	1 342,4	-6,1	11 641,3
	helmi	330,9	144,4	5 079,6	1 563,0	2 040,3	1 316,9	159,4	449,1	1 553,8	889,1	1 939,1	1 360,5	7,8	11 754,3
	maalis	334,3	130,2	5 102,9	1 571,8	2 047,0	1 307,0	177,1	461,7	1 556,8	905,1	2 066,3	1 393,1	-15,4	11 935,1
	huhti	337,4	131,6	5 141,6	1 607,4	2 055,3	1 299,4	179,5	510,4	1 576,5	914,9	2 143,6	1 414,8	-33,4	12 137,3
	touko	337,2	113,9	5 138,8	1 592,1	2 074,6	1 291,3	180,8	517,1	1 578,3	916,1	2 148,8	1 427,5	-19,3	12 158,3
	kesä ²⁾	340,9	144,5	5 127,3	1 600,2	2 072,1	1 285,8	169,2	522,3	1 583,0	927,3	2 047,5	1 456,0	5,1	12 154,0

Lähde: EKP.

1) Euroopan keskuspankki (EKP) perustettiin 1.6.1998. Eurojärjestelmää koskevat tilastot koostuvat EKP:n (kesäkuusta 1998 alkaen) ja euro-alueen jäsenmaiden kansallisten keskuspankkien tilastoista.

2) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.

3) Ks. myös taulukon 2.1 alaviite 2.

3. Saamiset: virrat²⁾

											Yhteensä	
		Lainat euro-alueelle	Julkis-yhteisöille	Muille	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet	Julkis-yhteisöjen	Muiden	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset ³⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1998	joulu	64,3	0,2	64,1	-39,2	-32,0	-7,2	16,4	-103,5	2,7	-29,9	-89,1
1999	tammi	74,6	-1,2	75,8	24,5	20,2	4,3	8,5	122,6	0,0	159,2	389,5
	helmi	-0,3	0,0	-0,3	16,5	24,6	-8,1	6,9	-116,1	-1,4	15,7	-78,6
	maalis	39,1	-3,2	42,3	35,9	34,0	1,9	18,9	51,8	1,2	-91,8	55,1
	huhti	12,7	-8,7	21,4	2,8	-4,4	7,2	11,9	-7,5	2,0	-33,4	-11,5
	touko	31,6	0,1	31,5	21,1	14,7	6,4	11,8	-60,3	1,1	-14,0	-8,7
	kesä	101,3	6,6	94,8	-13,2	-17,7	4,5	-9,0	127,4	2,4	30,5	239,5
	heinä	29,5	-8,0	37,5	-13,7	-16,7	3,1	-3,3	-36,2	4,7	-17,7	-36,6
	elo	-9,9	-4,1	-5,8	17,8	9,8	7,9	-0,1	-44,0	0,8	-18,8	-54,1
	syys	46,2	5,1	41,1	16,7	24,0	-7,3	-5,4	20,1	3,5	-9,2	72,0
	loka	52,4	9,1	43,3	19,8	22,5	-2,7	1,2	20,9	2,0	44,2	140,6
	marras	74,0	12,7	61,2	11,6	4,1	7,5	9,0	20,9	4,3	48,8	168,6
	joulu	29,9	-5,2	35,1	-28,7	-31,9	3,2	15,9	-77,4	16,0	4,8	-39,4
2000	tammi	33,6	-8,0	41,6	15,1	13,9	1,2	3,4	23,0	1,4	24,6	101,1
	helmi	30,1	-4,6	34,7	15,3	9,1	6,2	12,9	32,8	-0,5	16,8	107,3
	maalis	71,5	5,0	66,6	-13,9	-7,2	-6,7	36,6	33,3	5,4	22,4	155,4
	huhti	54,3	1,7	52,5	-16,4	-21,4	5,0	12,6	13,6	1,5	33,3	98,9
	touko	21,0	-6,2	27,2	-0,4	-7,8	7,4	13,1	11,3	-0,1	0,5	45,4
	kesä ⁴⁾	50,2	-3,4	53,6	-19,7	-19,8	0,0	-32,4	14,2	-16,9	13,0	8,3

4. Velat: virrat²⁾

													Yhteensä		
		Liikkeessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkis-yhteisöjen/muiden talletukset euro-alueelta	Yön yli	Määräaikaiset	Irtisanomisehdot	Repot	Rahamarkkinavarainrahastot ja rahamarkkinapaperit	Liikkeen lasketut velkaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat ³⁾	Muut velat	Rahalaitosten väliset velat, netto	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	joulu	9,2	1,5	105,9	63,3	28,7	39,0	-25,1	-24,6	-2,3	-3,0	-81,6	-91,3	-3,1	-89,1
1999	tammi	-9,2	-5,4	41,8	30,3	-1,5	14,2	-1,2	13,6	20,4	11,3	156,5	186,3	-25,8	389,5
	helmi	-0,4	8,9	-27,3	-28,1	-12,2	0,7	12,3	15,1	12,8	-0,7	-61,3	-47,1	21,4	-78,6
	maalis	4,7	-7,7	-0,5	5,4	2,4	-2,8	-5,4	6,4	5,0	14,1	55,4	-34,8	12,7	55,1
	huhti	2,1	-17,6	13,2	15,1	1,3	3,4	-6,6	20,9	15,6	11,5	6,7	-52,9	-11,0	-11,5
	touko	1,7	4,9	19,6	31,2	-13,0	0,6	0,8	1,3	9,1	5,2	-19,3	-46,3	15,1	-8,7
	kesä	2,4	4,2	29,3	45,2	-14,4	4,5	-6,0	1,3	7,4	14,4	109,0	75,2	-3,8	239,5
	heinä	8,0	10,0	6,6	-12,6	19,7	2,2	-2,7	-7,8	7,2	5,0	-45,6	-20,6	0,5	-36,6
	elo	-5,5	2,9	-24,1	-29,8	7,8	-1,1	-1,1	13,1	4,7	0,8	-5,0	-28,9	-12,1	-54,1
	syys	0,9	-4,7	13,0	29,2	-11,1	-3,1	-2,0	6,5	21,8	5,5	4,2	9,6	15,2	72,0
	loka	2,2	1,8	13,8	1,6	18,5	-3,2	-3,2	6,6	10,8	7,5	54,6	39,1	4,1	140,6
	marras	0,5	11,0	34,5	33,1	5,7	-5,3	1,1	17,8	6,3	4,1	32,3	65,5	-3,3	168,6
	joulu	19,5	-4,0	65,7	29,4	32,3	18,5	-14,4	-14,7	10,3	31,5	-87,8	-60,3	0,4	-39,4
2000	tammi	-16,9	-8,4	22,9	28,1	-15,7	-0,2	10,7	0,8	-3,0	18,6	67,8	42,8	-23,5	101,1
	helmi	-1,8	10,8	4,1	-7,2	17,0	-10,2	4,5	19,0	14,9	5,3	25,1	16,1	13,9	107,3
	maalis	3,4	-14,3	20,2	7,5	5,0	-9,9	17,6	12,1	1,6	17,1	106,4	32,3	-23,3	155,4
	huhti	3,3	1,4	32,9	33,4	4,9	-7,7	2,3	2,2	14,4	9,5	35,2	15,3	-15,3	98,9
	touko	-0,2	-17,7	0,2	-11,9	19,9	-9,2	1,4	9,8	5,7	3,3	26,2	11,8	6,3	45,4
	kesä ⁴⁾	3,7	30,6	-8,6	9,2	-0,8	-5,4	-11,6	0,9	10,2	7,6	-79,9	31,1	12,5	8,3

Taulukko 2.4

Raha-aggregaatit¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihteluista puhdistamaton; vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Kannat ajanjakson lopussa

		M1						M2		Repot	Raha- markkina- rahastojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Enintään 2 vuoden velka- paperit		
		Liikkeessä oleva raha		Yön yli -talletukset		Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾	Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset				Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾
		1	2	3	4									
1998	marras	314,2	1 387,9	1 702,0	95,76	877,1	1 196,1	3 775,2	96,62	201,8	328,8	79,7		
	joulu	323,4	1 453,5	1 776,9	100,00	894,5	1 234,4	3 905,8	100,00	176,7	303,5	69,7		
1999	tammi	313,2	1 483,6	1 796,8	101,21	888,6	1 249,8	3 935,2	100,88	171,4	340,0	54,5		
	helmi	312,8	1 453,0	1 765,8	99,40	873,7	1 252,3	3 891,7	99,70	183,7	355,4	55,5		
	maalis	317,4	1 469,1	1 786,5	100,49	872,7	1 250,1	3 909,4	100,07	178,3	366,1	48,9		
	huhti	319,5	1 481,4	1 800,9	101,28	873,0	1 255,1	3 929,0	100,55	171,7	387,6	52,8		
	touko	321,2	1 510,6	1 831,9	102,99	863,3	1 259,9	3 955,1	101,19	172,4	389,1	57,6		
	kesä	323,7	1 551,2	1 874,8	105,38	840,3	1 265,7	3 980,8	101,82	166,4	391,5	59,2		
	heinä	331,7	1 543,6	1 875,3	105,47	853,2	1 270,4	3 998,8	102,34	163,7	383,3	61,7		
	elo	326,2	1 513,6	1 839,8	103,43	856,1	1 270,3	3 966,2	101,47	162,6	396,6	63,0		
	syys	327,1	1 537,5	1 864,6	104,85	842,5	1 267,3	3 974,5	101,70	160,6	403,5	75,5		
	loka	329,4	1 542,0	1 871,4	105,18	857,4	1 265,5	3 994,3	102,11	157,5	410,5	74,0		
	marras	329,9	1 575,9	1 905,8	107,02	856,8	1 260,4	4 023,0	102,75	158,6	428,9	75,6		
	joulu	349,6	1 609,4	1 959,0	109,99	877,5	1 282,9	4 119,5	105,21	144,2	425,2	88,0		
2000	tammi	332,7	1 637,7	1 970,4	110,58	860,7	1 283,8	4 114,9	105,04	154,9	430,1	86,2		
	helmi	330,9	1 629,2	1 960,0	109,99	875,6	1 272,5	4 108,2	104,91	159,4	449,1	89,9		
	maalis	334,3	1 637,5	1 971,8	110,58	883,9	1 262,1	4 117,8	105,09	177,1	461,7	89,8		
	huhti	337,4	1 673,4	2 010,8	112,65	891,9	1 254,6	4 157,3	105,98	179,5	510,4	88,9		
	touko	337,2	1 655,2	1 992,4	111,80	909,6	1 246,1	4 148,1	105,83	180,8	517,1	86,7		
	kesä ³⁾	340,9	1 663,4	2 004,3	112,54	907,2	1 239,0	4 150,6	105,97	169,2	522,3	87,1		

2. Virrat⁴⁾

		M1				M2		Repot	Raha- markkina- rahastojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Enintään 2 vuoden velka- paperit		
		Liikkeessä oleva raha		Yön yli -talletukset		Yhteensä	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾				Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset
		1	2	3	4							
1998	joulu	9,2	66,1	75,3	9,2	18,9	38,0	132,2	6,0	-25,1	-24,6	-10,3
1999	tammi	-9,2	30,8	21,6	14,7	-2,6	15,3	34,3	7,8	-1,2	13,6	-5,4
	helmi	-0,4	-31,8	-32,2	12,6	-16,4	2,4	-46,1	6,5	12,3	15,1	0,5
	maalis	4,7	14,7	19,4	11,7	-2,2	-2,4	14,8	6,8	-5,4	6,4	0,0
	huhti	2,1	11,9	14,0	11,5	-0,3	5,0	18,6	6,3	-6,6	20,9	1,1
	touko	1,7	28,8	30,5	12,1	-10,2	4,7	25,0	6,4	0,8	1,3	4,6
	kesä	2,4	40,0	42,5	11,5	-23,7	5,8	24,6	6,3	-6,0	1,3	1,4
	heinä	8,0	-6,5	1,5	14,1	14,2	4,8	20,5	7,7	-2,7	-7,8	2,9
	elo	-5,5	-30,8	-36,3	12,8	2,1	-0,1	-34,3	7,0	-1,1	13,1	1,0
	syys	0,9	24,5	25,4	12,8	-13,4	-3,0	9,0	6,9	-2,0	6,5	0,8
	loka	2,2	3,6	5,8	13,0	12,2	-1,9	16,1	7,0	-3,2	6,6	-1,9
	marras	0,5	32,2	32,7	11,8	-2,5	-5,2	25,1	6,3	1,1	17,8	0,7
	joulu	19,5	33,4	52,9	10,0	20,8	22,6	96,3	5,2	-14,4	-14,7	12,8
2000	tammi	-16,9	27,4	10,4	9,3	-17,7	0,8	-6,5	4,1	10,7	0,8	-2,1
	helmi	-1,8	-8,7	-10,5	10,7	16,4	-11,3	-5,4	5,2	4,5	19,0	3,7
	maalis	3,4	7,0	10,5	10,0	7,0	-10,5	7,0	5,0	17,6	12,1	-0,9
	huhti	3,3	33,7	36,9	11,2	5,6	-7,6	35,0	5,4	2,3	2,2	-0,1
	touko	-0,2	-14,8	-15,0	8,6	18,9	-9,6	-5,7	4,6	1,4	9,8	-1,6
	kesä ³⁾	3,7	9,4	13,1	6,8	-0,8	-7,0	5,2	4,1	-11,6	0,9	2,8

Lähde: EKP.

1) Raha-aggregaatteihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallintoon kuuluvien yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtioille.

2) Kun joulukuun 1998 (kausivaihteluista puhdistamaton) kanta = 100, indeksi osoittaa virroista lasketun kumulatiivisen prosenttimuutoksen kyseisenä ajankohtana, kuten alaviitteessä 4 on esitetty. Indeksien prosenttimuutos kahden ajankohdan välillä vastaa aggregaatin muutosta uudelleenluokitellun ja muiden vastaavien tekijöiden vaikutusta.

M3			M3:n keskeiset vastaerät											
Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾	14	Rahalaitosten pitempiäaikaiset velat					Luotot ³⁾				Ulko- maiset netto- saamiset		
			Yli 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velka- paperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euro- alueella	Niistä: lainat	Joulukuu 1998 = 100 ³⁾				
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
4 385,5	98,38		1 020,5	209,6	1 323,1	717,3	2 063,1	5 526,9	5 041,3	98,74	401,5	1998	marras	
4 455,6	100,00		1 030,2	214,8	1 329,2	714,3	2 030,1	5 589,6	5 095,9	100,00	383,3		joulu	
4 501,1	100,93		1 096,3	123,1	1 362,8	755,5	2 032,3	5 637,9	5 109,3	101,49	366,8	1999	tammi	
4 486,4	100,51		1 107,8	121,8	1 378,1	753,5	2 047,5	5 640,1	5 111,3	101,48	315,9		helmi	
4 502,6	100,87		1 112,9	120,9	1 387,7	767,2	2 060,9	5 700,8	5 158,2	102,32	337,7		maalis	
4 541,1	101,63		1 114,9	118,7	1 400,6	778,0	2 049,4	5 741,9	5 179,5	102,75	327,6		huhti	
4 574,2	102,34		1 112,3	115,1	1 406,2	782,6	2 066,3	5 793,6	5 211,9	103,37	288,8		touko	
4 598,0	102,81		1 121,9	114,2	1 413,2	793,3	2 052,7	5 882,8	5 305,5	105,25	307,7		kesä	
4 607,4	103,10		1 126,6	111,9	1 415,1	797,9	2 032,7	5 918,5	5 340,2	105,99	311,7		heinä	
4 588,5	102,63		1 132,6	111,0	1 421,7	796,6	2 033,1	5 920,6	5 335,3	105,88	279,0		elo	
4 614,1	102,95		1 134,9	111,2	1 429,7	807,1	2 054,2	5 949,8	5 374,9	106,70	304,0		syys	
4 636,2	103,34		1 139,7	110,6	1 444,5	816,3	2 075,6	5 995,3	5 421,3	107,55	271,3		loka	
4 686,1	104,34		1 148,7	110,6	1 454,0	821,4	2 086,4	6 082,4	5 486,0	108,77	266,0		marras	
4 776,9	106,12		1 160,3	112,8	1 451,8	869,2	2 054,9	6 138,1	5 517,1	109,46	278,5		joulu	
4 786,1	106,18		1 162,6	111,8	1 452,5	885,2	2 058,0	6 188,5	5 563,1	110,29	238,6	2000	tammi	
4 806,7	106,66		1 165,1	112,8	1 463,9	889,1	2 062,2	6 243,2	5 597,1	110,98	247,0		helmi	
4 846,4	107,46		1 163,6	113,6	1 467,1	905,1	2 056,3	6 345,5	5 667,5	112,30	177,3		maalis	
4 936,0	108,33		1 163,8	113,2	1 487,6	914,9	2 036,2	6 426,5	5 727,0	113,34	199,6		huhti	
4 932,6	108,42		1 165,4	114,4	1 491,6	916,1	2 018,7	6 476,2	5 755,5	113,88	182,6		touko	
4 929,2	108,36		1 165,3	115,9	1 495,9	927,3	1 994,4	6 502,7	5 817,3	114,94	280,9		kesä ⁴⁾	

M3			M3:n keskeiset vastaerät											
Yhteensä	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾	3 kk:n liukuva keskiarvo	Rahalaitosten pitempiäaikaiset velat					Luotot ³⁾				Ulko- maiset netto- saamiset		
			Yli 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velka- paperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euro- alueella	Niistä: lainat	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾				
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
72,3	4,7	5,1	9,9	5,5	8,0	-3,0	-31,8	73,3	64,1	9,0	-21,9	1998	joulu	
41,2	5,9	5,3	1,3	-1,1	25,9	11,3	19,0	88,6	75,8	10,4	-33,8	1999	tammi	
-18,3	5,2	5,5	4,1	-1,3	12,4	-0,7	24,7	-1,5	-0,3	9,8	-54,8		helmi	
15,8	5,4	5,3	4,6	-0,8	4,9	14,1	30,8	63,1	42,3	10,0	-3,6		maalis	
34,0	5,3	5,4	1,8	-2,2	14,5	11,5	-13,1	40,5	21,4	9,6	-14,2		huhti	
31,6	5,4	5,4	-2,8	-3,6	4,5	5,2	14,8	49,7	31,5	9,9	-41,0		touko	
21,4	5,5	5,6	9,3	-1,0	6,0	14,4	-11,1	90,3	94,8	10,4	18,4		kesä	
12,9	5,9	5,7	5,2	-2,3	4,3	5,0	-24,7	37,3	37,5	10,2	9,4		heinä	
-21,3	5,7	5,8	5,7	-0,9	3,7	0,8	5,7	2,0	-5,8	10,0	-39,0		elo	
14,3	5,9	5,8	2,3	0,2	21,0	5,5	29,1	28,5	41,1	9,9	15,9		syys	
17,6	5,7	5,9	6,1	-0,6	12,7	7,5	31,6	41,8	43,3	10,0	-33,7		loka	
44,7	6,1	5,9	8,1	0,1	5,6	4,1	16,8	77,8	61,2	10,2	-11,5		marras	
79,9	6,1	5,8	11,5	2,1	-2,4	31,5	-37,0	54,2	35,1	9,5	10,5		joulu	
2,9	5,2	5,8	1,9	-0,9	-0,9	18,6	5,9	46,2	41,6	8,7	-44,8	2000	tammi	
21,8	6,1	6,0	0,7	1,0	11,2	5,3	4,4	53,8	34,7	9,4	7,7		helmi	
35,8	6,5	6,4	-2,1	0,8	2,5	17,1	-2,3	96,4	66,6	9,8	-73,1		maalis	
39,4	6,6	6,4	-0,8	-0,4	14,6	9,5	-19,7	70,1	52,5	10,3	-21,6		huhti	
3,8	5,9	6,0	1,0	1,2	7,3	3,3	-14,1	47,7	27,2	10,2	-14,9		touko	
-2,6	5,4	-	0,0	1,5	7,4	7,6	-23,2	21,3	53,6	9,2	94,0		kesä ⁴⁾	

3) Luottoihin kuuluvat rahalaitosten lainat euroalueelle ja sijoitukset euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin muihin arvopapereihin kuin osakkeisiin.

4) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus.

Taulukko 2.4 (jatkoa)

Raha-aggregaatit¹⁾

(miljardia euroa; prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

3. Kausivaihteluista puhdistetut kannat

	M 2								M 3		Lainat muille euroalueella (pl. julkisyhteisöt)	
	M 1				Yhteensä		Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ⁴⁾		Yhteensä	Indeksi ²⁾	Yhteensä	Indeksi ²⁾
	Yhteensä		Muut lyhytaikaiset talletukset ³⁾		Yhteensä	Indeksi ²⁾	Yhteensä	Indeksi ²⁾				
	1	2	3	4					5	6	7	8
1998 marras	1 695,8	95,41	2 098,4	98,51	3 794,2	97,10	609,9	110,82	4 404,1	98,80	5 048,9	98,89
joulu	1 719,6	96,78	2 110,2	99,12	3 829,9	98,06	574,6	104,51	4 404,5	98,85	5 066,2	99,42
1999 tammi	1 784,0	100,49	2 111,2	99,32	3 895,2	99,85	579,8	103,74	4 475,0	100,34	5 089,5	101,09
helmi	1 780,6	100,23	2 105,0	98,96	3 885,6	99,54	592,1	105,80	4 477,7	100,32	5 114,2	101,54
maalis	1 800,5	101,28	2 114,6	99,34	3 915,2	100,22	587,6	105,40	4 502,8	100,87	5 161,4	102,38
huhti	1 812,0	101,90	2 118,7	99,50	3 930,8	100,59	601,9	107,37	4 532,7	101,44	5 190,0	102,96
touko	1 831,6	102,97	2 122,8	99,67	3 954,4	101,17	605,7	107,97	4 560,1	102,02	5 230,8	103,75
kesä	1 844,9	103,70	2 117,5	99,39	3 962,4	101,35	613,8	109,19	4 576,3	102,33	5 285,3	104,85
heinä	1 864,5	104,86	2 129,6	100,02	3 994,2	102,22	608,4	108,38	4 602,5	102,99	5 321,2	105,62
elo	1 872,1	105,24	2 132,4	100,11	4 004,5	102,45	615,5	109,55	4 620,0	103,33	5 355,2	106,27
syys	1 882,7	105,87	2 131,5	100,08	4 014,2	102,71	637,7	111,36	4 651,9	103,79	5 390,1	107,00
loka	1 891,6	106,31	2 139,4	100,32	4 031,0	103,05	646,5	112,74	4 677,5	104,26	5 435,4	107,83
marras	1 904,9	106,97	2 141,3	100,32	4 046,2	103,34	662,2	115,22	4 708,3	104,83	5 492,6	108,90
joulu	1 906,8	107,06	2 139,0	100,21	4 045,8	103,33	684,6	117,19	4 730,5	105,09	5 486,4	108,86
2000 tammi	1 950,0	109,43	2 122,2	99,38	4 072,2	103,95	690,1	117,33	4 762,3	105,65	5 538,1	109,80
helmi	1 977,3	110,96	2 130,4	99,84	4 107,7	104,90	696,0	118,33	4 803,8	106,60	5 600,8	111,05
maalis	1 990,5	111,62	2 134,9	99,99	4 125,4	105,28	721,6	122,45	4 847,0	107,47	5 670,7	112,36
huhti	2 006,5	112,41	2 139,1	100,06	4 145,6	105,68	765,4	122,26	4 911,0	107,78	5 739,1	113,58
touko	2 003,4	112,42	2 152,1	100,68	4 155,5	106,02	767,5	123,17	4 922,9	108,20	5 778,3	114,33
kesä ⁴⁾	1 976,6	110,98	2 155,7	100,92	4 132,3	105,50	773,9	123,90	4 906,2	107,85	5 795,5	114,50

4. Kausivaihteluista puhdistetut virrat⁵⁾

	M 2								M 3		Lainat muille euroalueella (pl. julkisyhteisöt)	
	M 1				Yhteensä		Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ⁴⁾		Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %	Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %
	Yhteensä		Muut lyhytaikaiset talletukset ³⁾		Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %	Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %				
	1	2	3	4					5	6	7	8
1998 marras	16,6	1,0	9,3	0,4	25,9	0,7	-24,1	-3,8	1,8	0,0	44,4	0,9
joulu	24,2	1,4	13,1	0,6	37,3	1,0	-34,7	-5,7	2,6	0,1	26,8	0,5
1999 tammi	66,1	3,8	4,2	0,2	70,2	1,8	-4,3	-0,7	65,9	1,5	85,5	1,7
helmi	-4,6	-0,3	-7,7	-0,4	-12,3	-0,3	11,5	2,0	-0,8	0,0	22,3	0,4
maalis	18,6	1,0	8,1	0,4	26,7	0,7	-2,2	-0,4	24,5	0,5	42,7	0,8
huhti	11,0	0,6	3,5	0,2	14,5	0,4	11,0	1,9	25,5	0,6	28,8	0,6
touko	19,1	1,1	3,5	0,2	22,5	0,6	3,4	0,6	25,9	0,6	39,9	0,8
kesä	12,9	0,7	-5,9	-0,3	7,0	0,2	6,8	1,1	13,8	0,3	55,6	1,1
heinä	20,7	1,1	13,5	0,6	34,2	0,9	-4,5	-0,7	29,7	0,6	38,7	0,7
elo	6,8	0,4	1,9	0,1	8,6	0,2	6,5	1,1	15,2	0,3	33,1	0,6
syys	11,1	0,6	-0,7	0,0	10,4	0,3	10,2	1,7	20,6	0,4	36,4	0,7
loka	7,9	0,4	5,2	0,2	13,2	0,3	7,9	1,2	21,1	0,5	42,2	0,8
marras	11,6	0,6	-0,1	0,0	11,5	0,3	14,2	2,2	25,7	0,5	53,8	1,0
joulu	1,7	0,1	-2,2	-0,1	-0,5	0,0	11,3	1,7	10,8	0,2	-2,3	0,0
2000 tammi	42,2	2,2	-17,8	-0,8	24,4	0,6	0,9	0,1	25,3	0,5	47,4	0,9
helmi	27,2	1,4	9,7	0,5	36,9	0,9	5,9	0,9	42,8	0,9	63,3	1,1
maalis	11,8	0,6	3,2	0,2	15,1	0,4	24,2	3,5	39,3	0,8	66,1	1,2
huhti	14,0	0,7	1,6	0,1	15,7	0,4	-1,1	-0,2	14,5	0,3	61,4	1,1
touko	0,3	0,0	13,1	0,6	13,4	0,3	5,7	0,7	19,1	0,4	37,9	0,7
kesä ⁴⁾	-25,7	-1,3	5,3	0,2	-20,4	-0,5	4,6	0,6	-15,9	-0,3	8,9	0,2

Lähde: EKP.

1) Ks. sivu 16* alaviite 1.

2) Ks. sivu 16* alaviite 2. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus.

3) Muihin lyhytaikaisiin talletuksiin kuuluvat enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset.

4) Jälkimarkkinakelpoisiin instrumentteihin kuuluvat reposopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahamarkkinapaperit sekä enintään 2 vuoden velkapaperit.

5) Ks. sivu 17* alaviite 4.

Taulukko 2.5

Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihteluista puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Lainat muille kuin rahoituslaitossektorille ja julkisyhteisöille

	Yritykset ^{2),3)}				Kotitaloudet ^{2),3)}	Kulutusluotot ⁴⁾			Asuntoluotot ⁴⁾			Muu luotonanto			Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt ²⁾	
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi		Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta ³⁾			
														1		2
1998	II	2 200,5	785,1	320,8	1 094,6	2 373,6	78,2	121,8	190,2	28,4	49,7	1 344,7	113,9	79,2	367,6	37,5
	III	2 223,6	775,1	324,3	1 124,3	2 420,4	80,2	126,0	195,1	28,9	48,6	1 379,3	111,8	86,6	364,0	36,8
	IV	2 286,8	813,3	316,2	1 157,3	2 479,6	84,6	128,4	199,8	28,2	42,0	1 419,6	114,3	82,0	380,7	36,9
1999	I	2 258,7	818,7	338,5	1 101,4	2 527,5	86,5	147,6	187,3	15,4	66,9	1 464,0	135,5	99,3	325,1	35,8
	II	2 330,1	844,0	352,6	1 133,5	2 593,0	84,6	152,8	192,9	18,7	63,7	1 513,6	138,3	99,2	329,1	35,8
	III	2 344,9	831,5	362,3	1 151,2	2 653,5	86,2	155,6	195,3	19,5	64,3	1 561,4	136,2	97,8	337,3	36,2
	IV	2 417,7	857,9	372,8	1 186,9	2 718,2	88,7	154,5	194,2	19,9	60,4	1 619,2	142,1	100,2	339,0	37,4
2000	I ⁴⁾	2 491,1	892,3	389,6	1 209,2	2 768,0	90,2	160,9	197,9	20,2	59,5	1 654,0	140,6	100,8	344,0	39,1

2. Lainat muille rahoituslaitossektoriin kuuluville kuin rahalaitoksille

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾				Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾				
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		
									16
1998	II	246,3	148,1	51,4	46,8	23,4	16,4	2,1	4,8
	III	247,5	143,3	54,2	50,0	35,2	27,2	2,4	5,6
	IV	264,0	158,0	52,9	53,0	27,8	19,0	2,5	6,3
1999	I	300,3	183,6	54,8	61,8	35,9	27,0	3,0	5,9
	II	306,0	192,0	52,3	61,7	40,3	28,8	2,7	8,8
	III	298,7	181,1	53,3	64,3	41,7	32,9	2,8	6,0
	IV	314,8	190,4	54,6	69,7	29,2	20,6	2,7	5,9
2000	I ⁴⁾	331,8	203,3	55,9	72,7	32,8	21,6	3,9	7,3

3. Lainat julkisyhteisöille

	Julkisyhteisöt ²⁾										Sosiaaliturvarahastot	
	Valtio ³⁾	Muut julkisyhteisöt										
		Osavaltiohallinto			Paikallishallinto							
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta		
24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34		
1998	II	830,1	219,1	271,8	8,6	15,6	247,6	333,5	19,9	13,0	300,6	5,6
	III	831,5	216,5	273,7	7,8	14,2	251,7	326,1	18,3	11,2	296,7	15,3
	IV	841,7	201,6	291,2	11,4	13,5	266,3	334,9	18,9	10,9	305,2	14,0
1999	I	837,2	220,7	276,7	12,1	20,9	243,7	327,4	19,4	12,5	295,5	12,4
	II	836,9	212,0	279,2	11,5	20,5	247,1	328,4	20,0	10,9	297,5	17,3
	III	829,8	206,2	278,4	10,1	21,3	247,0	328,4	19,8	10,4	298,2	16,8
	IV	844,0	199,9	289,9	15,0	22,1	252,7	338,7	20,5	11,8	306,4	15,6
2000	I ⁴⁾	833,0	197,0	288,5	13,2	24,0	251,3	332,1	19,9	10,7	301,5	15,5

Lähde: EKP.

- 1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.
- 2) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.
- 3) Tammikuussa 1999 käyttöön otetun uuden raportointimenetelmän vuoksi tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljänestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa.
- 4) Kulutus- ja asuntoluottojen määritelmät vaihtelevat euroalueen eri maissa.
- 5) Valtion lainoista ei ole saatavissa maturiteettijakaumaa.

Taulukko 2.6

Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan ¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihteluista puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Muiden kuin rahoituslaitosten ja julkisyhteisöjen talletukset

		Yritykset ^{2), 3)}					Kotitaloudet ^{2), 3)}				
		1	2	4	4	5	6	7	8	9	10
1998	II	704,9	390,1	245,4	26,5	42,9	3 256,4	768,4	1 120,7	1 311,8	55,6
	III	705,6	392,2	250,5	25,4	37,5	3 225,1	745,6	1 111,0	1 311,6	56,8
	IV	743,2	435,6	252,4	25,6	29,5	3 313,1	794,1	1 116,4	1 355,0	47,7
1999	I	726,1	393,2	285,9	23,5	23,5	3 222,5	797,3	1 110,7	1 275,0	39,5
	II	739,0	425,9	263,7	25,7	23,7	3 237,1	841,3	1 082,5	1 280,7	32,6
	III	743,3	427,3	268,4	25,4	22,1	3 232,1	843,5	1 075,4	1 279,2	33,9
	IV	768,2	443,6	279,3	23,8	21,5	3 299,3	870,1	1 098,7	1 291,1	39,4
2000	I ^{φ)}	781,0	444,0	288,9	24,5	23,6	3 292,3	886,3	1 093,9	1 269,6	42,5

2. Muiden rahoituslaitossektoriin kuuluvien kuin rahalaitosten talletukset

		Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ^{2), 3)}					Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾				
		1	2	4	4	5	6	7	8	9	10
1998	II	248,8	70,3	79,5	10,7	88,2	402,7	26,6	358,8	4,7	12,6
	III	254,1	68,6	77,8	10,3	97,4	408,3	24,8	363,1	4,4	16,0
	IV	259,2	79,1	83,4	9,3	87,3	410,9	28,6	367,5	4,6	10,2
1999	I	375,5	127,4	141,9	4,7	101,5	424,9	32,0	379,1	3,0	10,8
	II	400,1	132,9	164,9	4,7	97,6	429,9	36,4	379,5	3,3	10,7
	III	390,1	122,0	172,4	5,2	90,4	435,2	31,8	388,6	3,3	11,5
	IV	397,8	142,6	181,2	4,7	69,3	446,3	32,0	399,2	3,3	11,9
2000	I ^{φ)}	433,7	157,6	178,7	5,6	91,8	456,5	34,2	405,9	3,2	13,1

3. Julkisyhteisöjen talletukset

		Julkisyhteisöt ²⁾																
		Valtio	Muut julkisyhteisöt															
			Osavaltiohallinto					Paikallishallinto					Sosiaaliturvarahastot					
			3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1998	II	285,5	147,3	51,1	7,4	43,5	0,1	0,1	45,7	21,8	19,3	3,4	1,2	41,3	15,0	23,8	1,3	1,2
	III	297,0	156,4	52,7	7,8	44,6	0,1	0,2	47,2	21,7	20,3	3,5	1,6	40,8	14,3	23,7	1,3	1,5
	IV	299,4	149,7	53,7	10,1	43,5	0,1	0,1	52,8	25,7	22,3	3,5	1,2	43,1	12,9	28,3	1,1	0,8
1999	I	253,8	133,4	25,6	7,4	17,9	0,1	0,2	52,9	24,1	23,9	3,2	1,7	41,9	14,3	25,6	1,0	1,0
	II	254,5	125,0	27,3	8,1	18,9	0,2	0,1	54,3	26,1	24,1	3,4	0,7	47,9	18,2	27,6	1,1	1,0
	III	262,0	133,2	27,8	8,7	18,7	0,1	0,2	54,4	24,5	25,4	3,3	1,1	46,6	17,1	27,2	0,9	1,5
	IV	280,7	142,0	31,6	10,2	21,1	0,1	0,2	59,0	27,1	27,2	3,4	1,2	48,1	16,0	30,6	0,7	0,7
2000	I ^{φ)}	269,3	130,2	28,7	8,3	20,2	0,1	0,1	58,5	25,6	27,5	3,3	2,1	51,9	18,3	31,9	0,7	1,1

Lähde: EKP.

1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.

2) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoja tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.

3) Tammikuussa 1999 käyttöön otetun uuden raportointimenetelmän vuoksi tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljänestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa.

Taulukko 2.7

Euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvat rahalaitosten saamiset ja velat; pääerät¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihteluista puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Eurojärjestelmä²⁾

	Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset					
	Pankit ^{3,4)}		Muut kuin pankit			Pankit ³⁾		Muut kuin pankit			Pankit ³⁾			Pankit ³⁾		Muut kuin pankit	
	1	2	Julkis-yhteisöt	3		4	5	6	Julkis-yhteisöt		7	8		9	10	11	12
1998	II	93,7	77,3	12,9	3,4	91,6	9,3	80,9	1,5	1,0	0,3	0,8	14,4	9,1	5,0	0,3	
	III	78,7	70,4	4,4	3,9	94,0	3,0	89,8	1,2	0,6	0,1	0,5	10,3	9,5	0,4	0,4	
	IV	84,4	71,6	11,6	1,1	120,8	2,3	116,2	2,3	0,6	0,1	0,5	12,8	12,1	0,4	0,4	
1999	I	108,4	97,1	8,4	2,9	185,4	3,9	178,7	2,9	0,4	0,1	0,3	91,9	89,6	0,4	1,8	
	II	191,4	174,7	13,1	3,7	175,2	4,5	166,9	3,8	0,4	0,1	0,3	165,2	162,8	0,2	2,2	
	III	108,1	99,0	6,8	2,3	176,2	4,0	168,1	4,1	0,4	0,1	0,3	82,6	80,6	0,4	1,5	
	IV	59,6	45,6	7,4	6,6	193,9	5,7	184,4	3,8	0,6	0,1	0,5	43,2	39,8	0,3	3,2	
2000	I ⁴⁾	92,9	81,8	8,9	2,2	199,7	4,8	189,2	5,7	0,5	0,1	0,4	68,3	66,7	0,2	1,4	

2. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)

	Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset					
	Pankit ^{3,4)}		Muut kuin pankit			Pankit ³⁾		Muut kuin pankit			Pankit ³⁾			Pankit ³⁾		Muut kuin pankit	
	1	2	Julkis-yhteisöt	3		4	5	6	Julkis-yhteisöt		7	8		9	10	11	12
1998	II	1 336,5	963,3	65,9	307,4	282,0	81,2	92,0	108,8	56,6	16,9	39,7	1 487,2	1 123,2	61,6	302,4	
	III	1 323,6	949,8	68,7	305,1	271,1	66,6	84,1	120,4	57,6	23,0	34,7	1 485,9	1 159,3	34,0	292,7	
	IV	1 253,0	889,8	70,7	292,5	272,4	64,5	89,4	118,5	55,2	21,9	33,3	1 501,9	1 139,6	39,2	323,0	
1999	I	1 267,2	896,0	61,1	310,1	300,1	71,5	105,6	123,0	58,5	22,3	36,1	1 618,1	1 204,4	70,8	342,9	
	II	1 248,2	849,8	63,9	334,4	320,7	78,3	104,1	138,3	75,2	32,5	42,7	1 666,6	1 215,6	63,1	387,9	
	III	1 254,4	850,5	64,5	339,4	319,6	87,6	90,0	142,0	77,6	37,7	39,9	1 688,5	1 230,2	62,6	395,7	
	IV	1 277,2	862,8	64,8	349,6	340,1	94,0	89,6	156,5	80,1	37,4	42,7	1 773,5	1 278,4	72,0	423,1	
2000	I ⁴⁾	1 330,7	890,2	66,2	374,2	370,6	103,4	98,9	168,3	99,1	45,4	53,7	1 986,1	1 437,9	71,1	477,1	

3. Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)

	Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset					
	Pankit ^{3,4)}		Muut kuin pankit			Pankit ³⁾		Muut kuin pankit			Pankit ³⁾			Pankit ³⁾		Muut kuin pankit	
	1	2	Julkis-yhteisöt	3		4	5	6	Julkis-yhteisöt		7	8		9	10	11	12
1998	II	1 430,2	1 040,6	78,8	310,8	373,6	90,4	172,9	110,3	57,7	17,2	40,5	1 501,6	1 132,3	66,5	302,8	
	III	1 402,3	1 020,2	73,1	309,0	365,1	69,7	173,8	121,6	58,2	23,0	35,1	1 496,2	1 168,8	34,3	293,1	
	IV	1 337,4	961,5	82,3	293,6	393,2	66,8	205,6	120,8	55,8	22,0	33,8	1 514,7	1 151,7	39,6	323,4	
1999	I	1 375,6	993,1	69,5	313,0	485,5	75,4	284,3	125,9	58,8	22,4	36,4	1 710,0	1 294,0	71,3	344,7	
	II	1 439,6	1 024,5	77,0	338,1	495,9	82,7	271,0	142,1	75,6	32,5	43,0	1 831,8	1 378,4	63,3	390,1	
	III	1 362,5	949,5	71,3	341,7	495,8	91,6	258,1	146,1	78,0	37,8	40,2	1 771,0	1 310,8	63,0	397,2	
	IV	1 336,9	908,5	72,2	356,2	534,0	99,7	273,9	160,3	80,7	37,5	43,2	1 816,8	1 318,2	72,3	426,3	
2000	I ⁴⁾	1 423,5	972,0	75,1	376,4	570,3	108,2	288,1	174,0	99,6	45,5	54,1	2 054,4	1 504,6	71,3	478,5	

Lähde: EKP.

1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.

2) Tammikuussa 1999 käyttöön otettujen uusien raportointisääntöjen vuoksi aikasarjoissa on katkos vuoden 1999 ensimmäisenä neljänneksenä.

3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

4) Lukuihin sisältyvät rahalaitosten talletukset euroalueen ulkopuolisissa pankeissa.

Taulukko 2.8

Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihteluista puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

Velat

1. Talletukset euroalueelta

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 II	3 280,8	2 937,1	39,2	304,5	213,9	20,9	42,9	26,9	4 897,6	4 742,9	18,7	135,9	99,5	15,8	10,2	10,5
III	3 310,6	2 932,0	41,1	337,4	234,1	27,1	44,2	32,0	4 889,2	4 736,7	19,7	132,7	95,2	12,7	13,7	11,2
IV	3 405,4	3 024,3	41,3	339,8	237,7	27,3	50,3	24,5	5 025,5	4 878,3	19,9	127,2	91,2	13,2	13,2	9,7
1999 I	3 877,1	3 453,3	49,1	374,6	263,6	27,1	54,5	29,4	5 002,5	4 850,6	23,7	128,1	89,2	14,2	14,5	10,2
II	4 109,5	3 710,4	44,0	355,0	252,8	27,0	51,5	23,6	5 059,6	4 899,3	25,7	134,6	96,6	15,0	12,5	10,5
III	3 836,7	3 430,1	46,0	360,6	253,4	30,0	56,1	21,0	5 061,5	4 901,1	25,8	134,6	95,9	16,3	11,9	10,4
IV	3 856,9	3 448,2	42,4	366,4	258,1	33,9	54,1	20,2	5 191,3	5 027,2	24,0	140,1	100,8	17,3	11,5	10,5
2000 I ³⁾	3 921,5	3 488,8	51,3	381,4	263,1	38,8	59,6	19,8	5 230,1	5 056,7	28,4	145,1	105,5	17,2	11,7	10,6

2. Talletukset euroalueen ulkopuolelta

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 II	1 132,3	460,7	121,4	550,3	425,7	40,9	49,9	33,7	372,7	147,8	32,6	192,3	140,3	18,9	11,6	21,5
III	1 168,8	464,3	127,3	577,2	443,6	47,5	54,1	32,0	330,8	143,1	28,8	158,9	122,3	13,8	11,2	11,6
IV	1 151,7	455,3	123,5	572,9	438,1	56,1	52,6	26,1	366,4	154,5	33,2	178,6	131,3	22,8	12,1	12,5
1999 I	1 294,0	556,5	128,4	609,2	470,4	52,9	53,1	32,7	415,2	178,1	36,8	200,3	149,2	24,2	12,9	13,9
II	1 378,4	613,9	135,3	629,2	501,2	39,2	52,3	36,5	453,2	193,3	40,9	219,0	168,0	24,5	11,7	14,8
III	1 310,8	553,8	130,1	626,9	495,6	43,9	53,5	33,9	458,8	199,8	43,4	215,7	161,9	27,5	11,4	14,8
IV	1 318,2	539,0	120,9	658,3	526,0	48,8	50,7	32,8	498,5	214,0	46,7	237,9	183,4	27,3	13,0	14,2
2000 II ³⁾	1 504,6	597,4	155,5	751,6	588,7	63,9	64,4	34,7	549,8	236,8	54,3	258,7	198,3	32,6	12,5	15,3

3. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velka- ja rahamarkkinapaperit

	Velkapaperit								Rahamarkkinapaperit							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998 II	2 053,9	1 833,8	22,5	197,6	112,7	37,6	30,6	16,7	160,2	144,2	0,7	15,3	10,9	1,8	1,2	1,3
III	2 105,7	1 891,4	26,0	188,3	105,3	33,9	33,4	15,8	166,1	147,9	0,6	17,6	15,5	1,0	0,7	0,3
IV	2 121,3	1 903,5	27,7	190,1	106,6	35,4	33,2	15,0	169,4	155,4	0,6	13,4	11,3	0,9	1,1	0,1
1999 I	2 199,3	1 967,4	26,7	205,3	119,5	35,4	35,2	15,1	185,4	169,8	0,8	14,9	12,6	0,8	1,3	0,2
II	2 274,2	2 026,7	32,2	215,3	125,7	35,4	37,1	17,0	188,1	170,3	1,4	16,5	13,8	1,1	1,5	0,2
III	2 334,5	2 079,9	33,8	220,9	127,7	38,5	37,2	17,4	207,4	187,8	1,2	18,4	13,3	2,7	2,2	0,2
IV	2 368,7	2 108,5	35,2	225,0	128,0	42,4	36,9	17,6	245,4	220,5	1,5	23,4	17,2	3,6	2,3	0,4
2000 I ³⁾	2 428,5	2 146,9	37,5	244,1	136,1	49,2	36,7	22,2	250,4	226,0	1,7	22,7	15,8	4,2	2,0	0,7

Lähde: EKP.

1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.

2) Sisältää euron kansalliset ilmetyt.

3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

Saamiset

4. Lainat euroalueelle

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
1998 II	3 336,7	-	-	-	-	-	-	-	5 707,9	5 545,5	25,3	137,0	80,8	13,5	38,4	4,4
III	3 355,3	-	-	-	-	-	-	-	5 792,7	5 630,4	26,3	136,0	77,7	12,7	42,8	2,9
IV	3 386,1	-	-	-	-	-	-	-	5 937,5	5 764,0	26,6	147,0	79,0	15,4	48,8	3,8
1999 I	3 865,3	-	-	-	-	-	-	-	5 995,4	5 798,8	20,2	176,4	99,9	18,3	53,7	4,5
II	4 097,0	-	-	-	-	-	-	-	6 142,3	5 931,4	21,3	189,6	108,9	19,5	57,9	3,2
III	3 820,5	-	-	-	-	-	-	-	6 204,7	5 984,9	23,3	196,6	106,9	23,9	61,6	4,2
IV	3 842,3	-	-	-	-	-	-	-	6 364,3	6 132,0	22,3	210,0	114,7	28,3	62,4	4,6
2000 I ¹⁾	3 939,6	-	-	-	-	-	-	-	6 505,9	6 239,9	32,0	234,0	128,1	34,7	67,0	4,2

5. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueella olevat liikkeeseenlaskijat

	Rahalaitosten liikkeeseen laskemat								Muiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
1998 II	683,9	656,0	5,9	22,0	13,8	2,5	1,1	4,6	1 430,3	1 389,7	8,6	32,0	15,6	6,4	2,5	7,6
III	706,8	679,7	7,2	20,0	12,9	2,9	1,4	2,9	1 416,1	1 380,3	10,2	25,6	14,0	7,0	2,3	2,3
IV	722,4	680,9	17,8	23,6	15,8	3,6	1,8	2,5	1 377,8	1 340,9	10,6	26,3	14,7	8,2	2,3	1,1
1999 I	762,7	727,0	7,8	27,9	18,3	5,6	1,3	2,7	1 419,0	1 386,5	3,9	28,5	15,4	10,2	2,0	0,9
II	801,8	767,7	6,5	27,6	18,3	5,2	1,1	3,0	1 429,1	1 398,9	3,2	26,9	13,6	10,2	2,1	1,1
III	829,4	795,4	6,8	27,2	17,8	5,1	1,7	2,6	1 442,8	1 412,6	3,1	27,1	13,0	10,4	2,2	1,6
IV	829,1	794,5	7,3	27,3	18,2	4,8	2,3	2,0	1 435,4	1 402,9	5,4	27,1	12,7	10,3	1,9	2,2
2000 I ¹⁾	871,3	833,8	10,7	26,9	17,4	4,9	2,0	2,7	1 446,3	1 413,9	4,7	27,2	13,3	10,9	2,0	1,0

6. Lainat euroalueen ulkopuolelle

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
1998 II	1 040,6	417,6	84,9	538,1	409,3	62,8	28,7	37,3	386,3	181,5	20,9	183,9	162,9	4,6	11,1	5,3
III	1 020,2	419,3	98,3	502,6	365,2	67,5	26,7	43,2	378,8	174,7	24,5	179,6	156,5	5,3	11,9	5,9
IV	961,5	371,7	74,1	515,7	375,8	74,7	27,0	38,1	372,6	148,1	26,8	197,8	171,6	8,3	13,3	4,5
1999 I	993,1	457,8	76,3	459,0	325,1	62,3	27,2	44,4	384,4	134,1	29,0	221,4	193,7	7,7	14,4	5,6
II	1 024,5	474,4	80,5	469,6	349,1	52,9	26,2	41,4	417,2	139,9	35,0	242,3	211,7	8,0	16,3	6,3
III	949,5	428,1	78,4	442,9	320,3	54,1	28,3	40,2	413,6	143,4	36,9	233,3	198,7	10,8	18,0	5,8
IV	908,5	388,9	74,9	444,6	323,4	53,9	30,0	37,4	431,8	138,6	39,6	253,5	217,0	11,1	18,8	6,7
2000 I ¹⁾	972,0	426,8	90,5	454,7	322,7	58,1	33,2	40,7	455,4	145,7	40,0	269,7	229,7	13,7	20,0	6,3

7. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat

	Pankkien liikkeeseen laskemat ³⁾								Muiden kuin pankkien liikkeeseen laskemat							
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat	USD	JPY	CHF	Muut
1998 II	90,4	18,1	5,3	67,1	38,6	4,5	0,7	23,3	278,0	49,3	25,9	202,7	141,3	20,4	3,8	37,3
III	69,7	20,3	-4,3	53,7	39,7	5,2	1,0	7,8	290,2	41,5	31,5	217,2	161,1	30,1	4,2	21,6
IV	66,8	19,6	5,6	41,5	28,1	4,9	0,8	7,6	321,2	48,1	31,0	242,1	182,2	35,7	4,2	19,8
1999 I	75,4	19,5	5,6	50,3	35,0	5,3	0,9	9,1	409,8	52,4	31,0	326,4	255,1	37,2	4,3	29,7
II	82,7	21,7	6,4	54,7	39,2	5,6	1,2	8,8	412,9	66,7	33,8	312,3	247,8	37,1	4,9	22,5
III	91,6	33,9	6,1	51,5	38,1	5,9	1,0	6,5	403,6	80,5	30,9	292,2	237,4	33,5	4,5	16,8
IV	99,7	38,0	7,2	54,5	39,5	6,9	1,0	7,1	433,0	91,3	31,4	310,4	253,2	34,4	4,7	18,1
2000 I ¹⁾	108,2	39,7	7,0	61,6	45,8	6,5	1,0	8,2	460,2	85,7	34,5	340,0	274,0	39,2	6,1	20,7

3 Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot

Taulukko 3.1

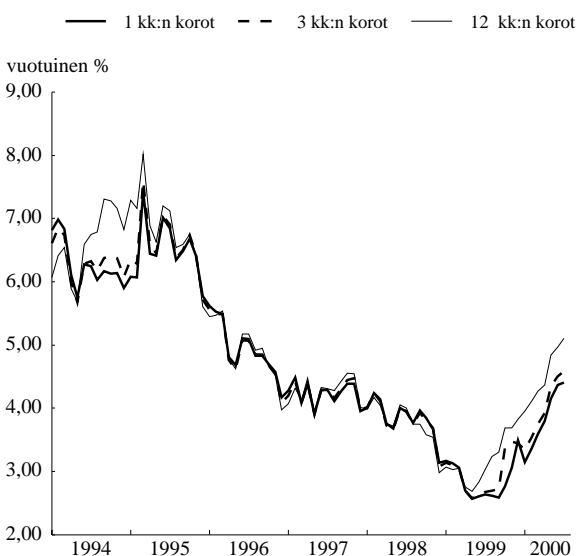
Rahamarkkinakorot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ⁴⁾					Yhdysvallat ⁶⁾	Japani ⁶⁾
	Yön yli -talletukset ^{2, 3)}	1 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset ⁵⁾	6 kk:n talletukset ⁵⁾	12 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset	3 kk:n talletukset
	1	2	3	4	5	6	7
1995	5,62	6,51	6,59	6,68	6,86	6,04	1,23
1996	4,04	4,95	4,92	4,89	4,93	5,51	0,57
1997	3,98	4,23	4,24	4,25	4,28	5,76	0,62
1998	3,09	3,84	3,83	3,78	3,77	5,57	0,66
1999	2,74	2,86	2,96	3,06	3,19	5,42	0,22
1999 heinä	2,52	2,63	2,68	2,90	3,03	5,31	0,11
elo	2,44	2,61	2,70	3,05	3,24	5,45	0,09
syys	2,43	2,58	2,73	3,11	3,30	5,57	0,10
loka	2,50	2,76	3,38	3,46	3,68	6,18	0,25
marras	2,94	3,06	3,47	3,48	3,69	6,10	0,30
joulu	3,04	3,49	3,44	3,51	3,83	6,13	0,33
2000 tammi	3,04	3,15	3,34	3,56	3,95	6,04	0,15
helmi	3,28	3,36	3,54	3,73	4,11	6,10	0,13
maalis	3,51	3,59	3,75	3,94	4,27	6,20	0,14
huhti	3,69	3,80	3,93	4,09	4,37	6,31	0,12
touko	3,92	4,15	4,35	4,53	4,84	6,75	0,10
kesä	4,29	4,37	4,50	4,68	4,96	6,79	0,13
heinä	4,31	4,41	4,58	4,84	5,11	6,73	0,22
2000 heinä 7.	4,31	4,40	4,54	4,77	5,03	6,74	0,24
14.	4,31	4,39	4,56	4,81	5,11	6,73	0,26
21.	3,98	4,42	4,62	4,88	5,14	6,72	0,20
28.	4,35	4,42	4,64	4,91	5,17	6,71	0,20

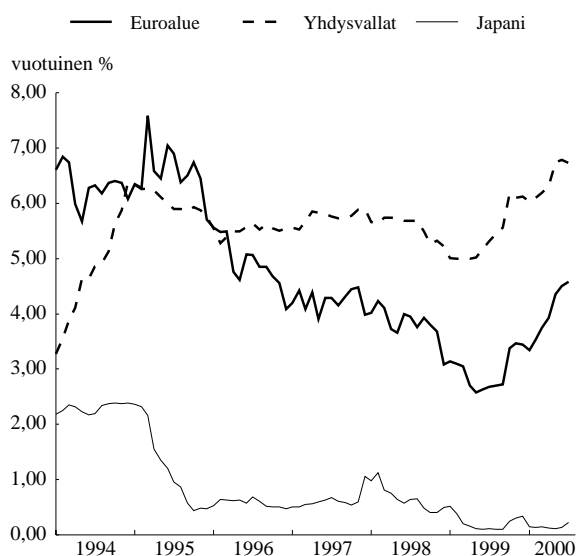
Euroalueen rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

3 kk:n rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters ja EKP.

- 1) Kuukausi- ja vuosittiedot ovat ajanjakson keskiarvoja lukuun ottamatta yön yli -korkoja koskevia tietoja vuoden 1998 loppuun asti.
- 2) Pankkien välisten talletusmarkkinoiden ottolainauskorot (bid rates) joulukuuhun 1998 asti. Sarakkeessa 1 esitetään eoniakoron keskiarvo (euro overnight index average) tammikuusta 1999 alkaen.
- 3) Ajanjakson lopun korot joulukuuhun 1998 asti; sen jälkeen ajanjakson keskiarvot.
- 4) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu keinotekoiset euroalueen korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja.
- 5) Tammikuusta 1999 alkaen euriborkorko ja sitä ennen liborkorko (London interbank offered rate), jos käytettävissä.
- 6) Liborkorko (London interbank offered rate).

Taulukko 3.2

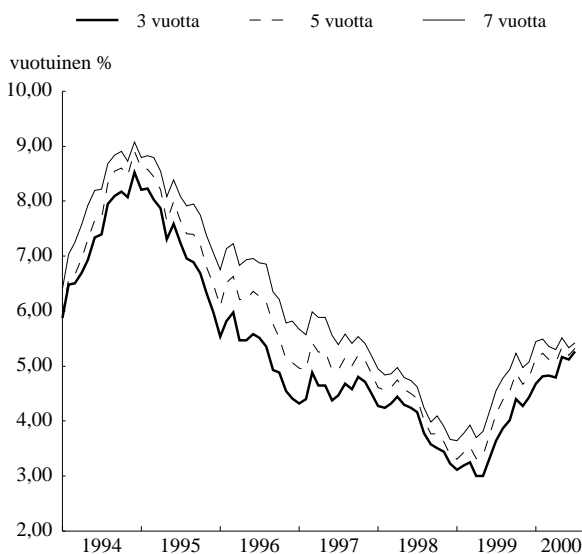
Valtion lainojen tuotot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ²⁾					Yhdysvallat	Japani
	2 v 1	3 v 2	5 v 3	7 v 4	10 v 5	10 v 6	10 v 7
1995	5,69	5,97	6,48	7,06	8,73	6,69	3,32
1996	4,17	4,41	5,06	5,82	7,23	6,54	3,03
1997	4,33	4,51	4,87	5,20	5,99	6,45	2,15
1998	3,16	3,22	3,38	3,67	4,71	5,33	1,30
1999	3,38	3,63	4,01	4,38	4,66	5,64	1,75
1999 heinä	3,30	3,64	4,13	4,55	4,86	5,80	1,69
elo	3,56	3,87	4,39	4,78	5,06	5,94	1,89
syys	3,66	4,02	4,55	4,94	5,24	5,91	1,75
loka	4,07	4,40	4,87	5,23	5,47	6,10	1,78
marras	3,99	4,27	4,67	4,97	5,18	6,03	1,81
joulu	4,18	4,43	4,79	5,07	5,30	6,26	1,73
2000 tammi	4,38	4,68	5,14	5,44	5,70	6,66	1,71
helmi	4,55	4,82	5,23	5,49	5,66	6,52	1,83
maalis	4,59	4,83	5,12	5,35	5,49	6,26	1,81
huhti	4,58	4,79	5,06	5,30	5,41	6,00	1,75
touko	5,00	5,16	5,34	5,51	5,52	6,42	1,71
kesä	5,02	5,12	5,19	5,33	5,35	6,10	1,69
heinä	5,19	5,27	5,32	5,43	5,45	6,04	1,72
2000 heinä 7.	5,11	5,20	5,29	5,42	5,46	5,99	1,75
14.	5,25	5,33	5,38	5,49	5,51	6,08	1,71
21.	5,23	5,31	5,34	5,42	5,44	6,00	1,71
28.	5,22	5,29	5,30	5,37	5,40	6,04	1,66

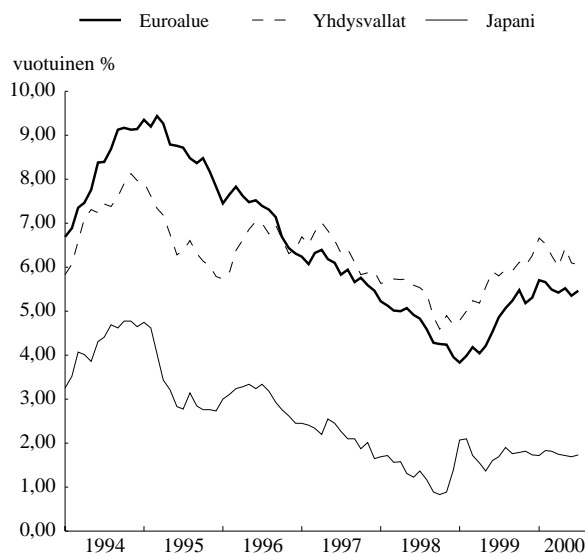
Valtion lainojen tuotot euroalueella

(kuukausittain)

Valtion 10 vuoden lainojen tuotot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters, EKP, Federal Reserve ja Bank of Japan.

- 1) Euroalueen 2, 3, 5 ja 7 vuoden lainojen tuotot perustuvat joulukuuhun 1998 asti ajanjakson lopun tietoihin. Kymmenen vuoden lainojen tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja. Sen jälkeen kaikki tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja.
- 2) Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja.

Taulukko 3.3

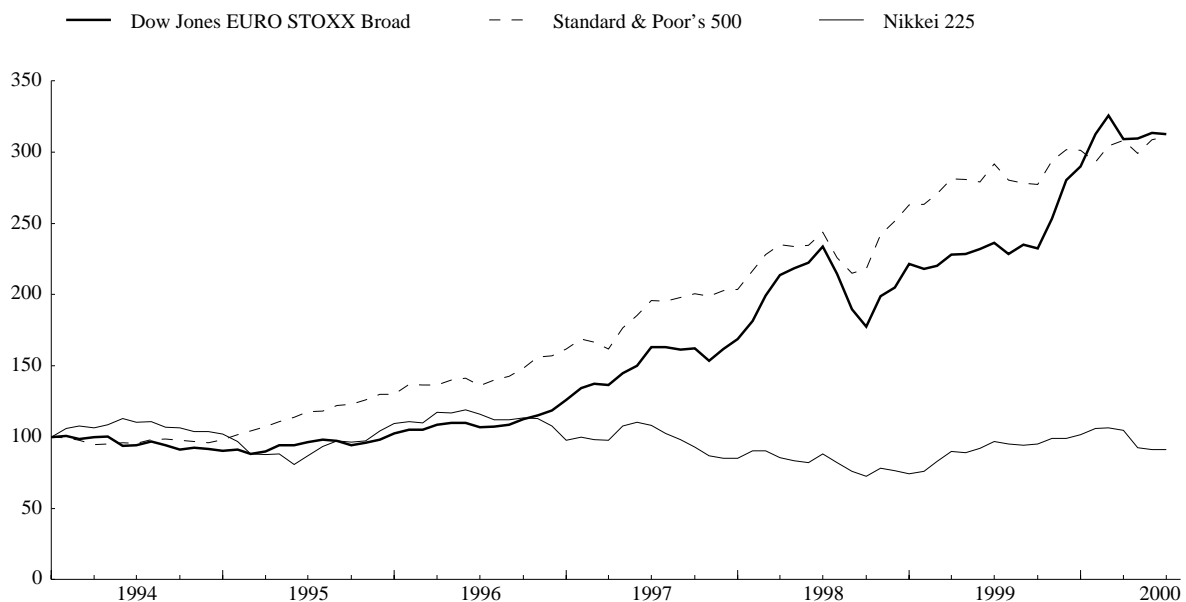
Osakeindeksit

(indeksit pisteinä)¹⁾

	Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit												Yhdys- vallat	Japani		
	Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit													
	Laaja	50 yritystä	Raaka- aineet	Kulutus- tavarat (sykli- nen)	Kulutus- tavarat (ei- sykli- nen)	Energia	Rahoitus	Teolli- suus	Tek- niikka	Yleis- hyö- dylliset yhtiöt	Tele- vies- tintä	Ter- veyden- hoito			Standard & Poor's 500 -indeksi	Nikkei 225 -indeksi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
1995	130,5	1 388,1	150,6	127,9	141,1	131,2	117,0	124,5	146,0	132,3	161,9	166,4	542,2	17 363,4		
1996	151,6	1 657,5	181,1	146,8	180,6	159,5	129,9	134,7	150,0	166,3	202,4	230,2	671,2	21 061,7		
1997	207,6	2 319,6	233,4	191,9	231,9	227,3	184,4	168,0	227,7	205,5	324,4	301,8	873,9	18 373,4		
1998	280,5	3 076,3	257,9	245,0	295,5	249,3	281,3	218,4	333,6	282,1	487,7	348,6	1 085,3	15 338,4		
1999	325,8	3 787,3	279,2	262,9	327,7	286,0	295,7	285,1	470,4	306,0	718,8	392,8	1 327,8	16 829,9		
1999	heinä	328,1	3 846,2	294,7	265,5	330,4	316,0	289,6	294,5	481,6	302,3	687,0	392,9	1 381,0	18 008,6	
	elo	316,8	3 691,3	302,1	251,2	319,3	314,7	279,2	288,8	455,2	289,8	649,7	380,3	1 327,5	17 670,3	
	syys	325,9	3 772,8	294,3	257,5	328,7	312,3	289,8	297,8	480,8	296,1	683,3	383,3	1 318,2	17 532,8	
	loka	322,4	3 742,6	282,7	253,2	321,5	295,4	290,9	294,4	489,0	281,9	695,7	395,5	1 312,6	17 697,9	
	marras	351,2	4 160,0	294,9	265,0	333,2	305,7	310,3	314,7	589,9	297,4	836,2	427,1	1 391,6	18 440,3	
	joulu	389,1	4 590,1	334,6	288,4	327,7	307,4	318,6	366,0	755,7	311,7	1 051,7	398,2	1 429,0	18 430,6	
2000	tammi	402,4	4 714,7	338,2	296,9	319,8	300,6	318,9	379,8	836,4	310,1	1 143,2	366,6	1 427,5	18 905,6	
	helmi	433,8	5 090,6	309,3	308,1	307,6	299,7	313,6	396,4	989,4	346,4	1 423,7	371,3	1 388,4	19 700,9	
	maalis	452,1	5 317,1	302,5	316,1	305,4	310,5	325,4	402,7	1 070,1	374,6	1 496,0	377,8	1 442,2	19 823,0	
	huhti	428,6	5 149,1	306,8	293,7	313,3	329,1	339,0	382,2	957,4	353,9	1 236,7	411,1	1 459,7	19 517,7	
	touko	429,4	5 174,7	304,2	294,5	322,3	353,1	340,0	388,0	1 004,4	356,4	1 135,1	435,5	1 416,7	17 222,5	
	kesä	434,7	5 274,2	274,6	294,8	326,1	349,8	350,0	385,4	1 052,1	349,7	1 149,7	456,4	1 462,0	16 969,3	
	heinä	433,8	5 227,8	283,1	297,8	328,2	345,7	360,4	384,3	1 044,6	333,9	1 083,0	502,2	1 472,1	16 961,1	
2000	heinä	7.	433,5	5 251,6	278,7	294,3	330,5	348,1	357,8	381,3	1 021,3	333,4	1 128,2	501,5	1 478,9	17 398,2
		14.	441,0	5 320,1	283,5	300,3	327,3	349,9	358,9	391,7	1 089,0	333,1	1 144,6	492,2	1 510,0	17 142,9
		21.	437,4	5 238,0	282,7	303,9	326,3	337,7	363,0	388,7	1 081,5	336,7	1 078,3	498,5	1 480,2	16 811,5
		28.	421,8	5 061,8	289,3	293,7	325,0	340,9	365,0	381,5	961,8	329,3	971,5	525,7	1 419,9	15 838,6

Dow Jones: Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225 uudelleen painotettuina

(peruskuukausi tammikuu 1994 = 100; kuukausittain)

Lähde: Reuters.

1) Kuukausi- ja vuosittaiset tiedot ovat ajanjakson keskiarvoja.

Taulukko 3.4

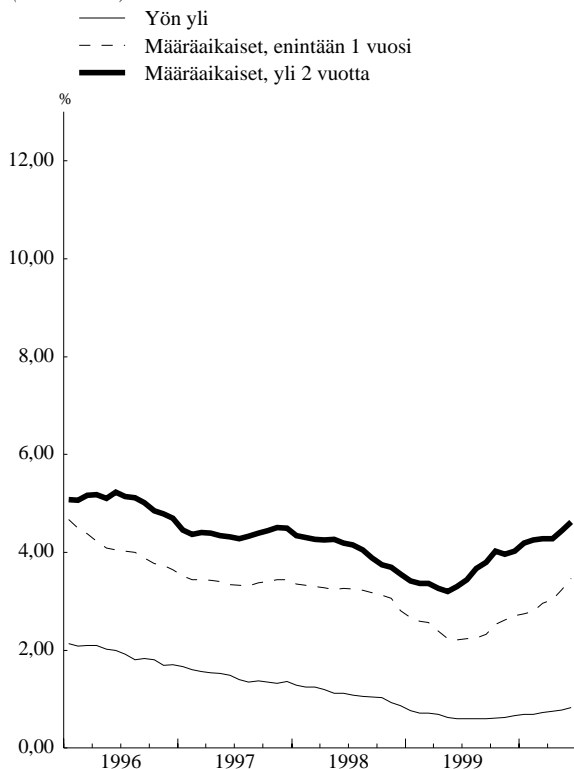
Pankkien luotto- ja talletuskorot

(vuotuisina prosentteina; jakson keskiarvo)

	Talletuskorot						Luottokorot				
	Yön yli	Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset		Yritykset		Kotitaloudet		
		Enintään 1 vuosi	Enintään 2 vuotta	Yli 2 vuotta	Enintään 3 kk	Yli 3 kk	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Kulutus- luotot	Asunto- luotot	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1997	1,46	3,41	3,63	4,40	2,80	3,09	7,58	6,64	10,61	6,63	
1998	1,10	3,20	3,22	4,06	2,61	3,25	6,74	5,80	10,05	5,87	
1999	0,65	2,44	2,45	3,57	2,15	2,76	5,66	5,10	9,38	5,29	
1999 kesä	0,60	2,22	2,22	3,30	2,15	2,45	5,49	4,78	9,29	4,96	
heinä	0,60	2,24	2,24	3,45	2,14	2,63	5,40	4,96	9,21	5,18	
elo	0,60	2,25	2,26	3,67	2,00	2,73	5,42	5,16	9,31	5,47	
syys	0,60	2,32	2,32	3,79	1,99	2,80	5,38	5,19	9,29	5,53	
loka	0,61	2,52	2,52	4,03	2,00	2,93	5,58	5,55	9,36	5,79	
marras	0,63	2,62	2,62	3,96	2,02	3,01	5,74	5,54	9,36	5,77	
joulu	0,67	2,70	2,71	4,02	2,04	3,05	5,82	5,51	9,37	5,80	
2000 tammi	0,69	2,74	2,74	4,19	2,05	3,18	5,92	5,74	9,51	6,03	
helmi	0,70	2,80	2,81	4,25	2,06	3,18	6,01	5,85	9,52	6,13	
maalis	0,72	2,96	2,96	4,28	2,07	3,33	6,09	5,84	9,54	6,10	
huhti	0,76	3,04	3,05	4,27	2,09	3,44	6,26	5,99	9,62	6,12	
touko	0,77	3,24	3,24	4,44	2,11	3,65	6,42	6,16	9,70	6,30	
kesä	0,82	3,47	3,47	4,63	2,14	3,87	6,58	6,24	9,81	6,35	

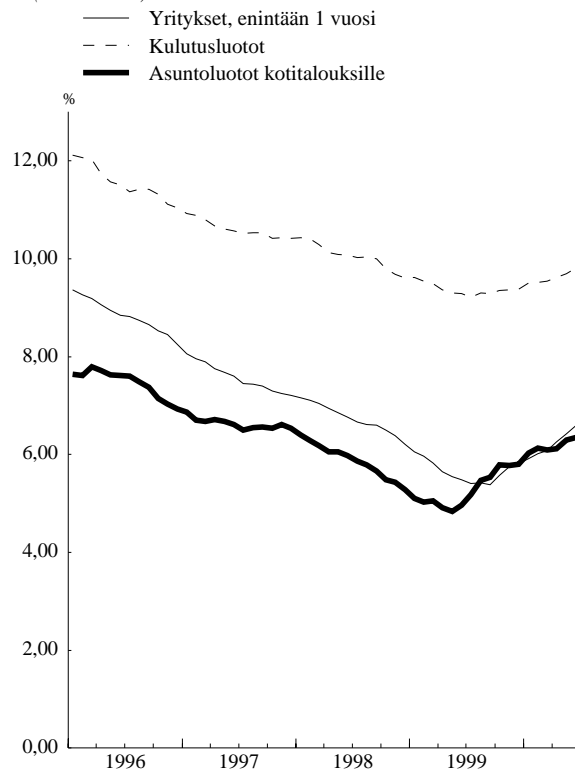
Talletuskorot

(kuukausittain)

Luottokorot

(kuukausittain)

Lähde: EKP.

Näitä euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevia tietoja on käytettävä varoen ja ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin; korkojen kehitystä olisi analysoitava pääasiassa muutoksina eikä niinkään tasoina. Korot lasketaan kansallisten keskuspankkien ilmoittamien kansallisten luotto- ja talletuskorkojen painotettuna keskiarvona. Kansalliset luotto- ja talletuskorot edustavat niitä kansallisista lähteistä saatavissa olevia korkotietoja, joiden katsotaan sopivan laadittuihin luokituksiin. Nämä kansalliset korot on laskettu yhteen euroalueen korkotiedoiksi käyttäen joissakin tapauksissa arvioita, kun euroalueen kansallisissa rahoitusinstrumenteissa on havaittu epäyhtenäisyyttä. Kansallisten luotto- ja talletuskorkojen kattavuutta (uudet luotot ja/tai luottokannat), tietojen luonnetta (nimelliset tai efektiiviset korot) tai keräämismenetelmiä ei myöskään ole yhdenmukaistettu. Euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkojen maakohtaiset painot kootaan rahalaitostilastotiedoista tai mahdollisimman edustavista muista tiedoista. Painot heijastavat instrumenttien käytön maakohtaisia osuuksia euroalueella laskettuna kantatiedoista. Painot tarkistetaan kuukausittain siten, että korot ja painot viittaavat aina saman kuukauden tietoihin.

Taulukko 3.5

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan^{1),2)}

(miljardia euroa; vaihto ajanjakson aikana ja ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

1. Lyhytaikaiset³⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
					Euromääräiset ⁴⁾				Muun valuutan määräiset	
	Liikkeeseen-laskut	Kuolelut- set	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuolelut- set	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuolelut- set
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999										
touko	172,0	172,5	-0,5	579,0	165,4	167,7	-2,2	552,6	6,6	4,8
kesä	175,7	187,1	-11,4	567,4	169,8	182,4	-12,7	540,3	5,9	4,7
heinä	209,8	212,1	-2,3	563,5	203,3	205,9	-2,6	536,0	6,5	6,2
elo	181,8	164,7	17,2	581,7	175,0	159,0	16,0	552,1	6,8	5,6
syys	192,1	188,2	4,0	585,5	185,0	183,3	1,7	553,1	7,1	4,8
loka	198,3	189,9	8,4	596,1	192,3	182,9	9,4	563,1	6,0	7,0
marras	195,0	176,6	18,4	615,0	187,6	169,9	17,7	580,6	7,5	6,7
joulu	171,4	169,2	2,2	618,2	162,6	163,5	-0,8	579,9	8,7	5,7
2000										
tammi	250,7	265,5	-14,9	599,3	239,3	255,2	-16,0	562,0	11,4	10,3
helmi	252,5	239,1	13,5	613,6	239,9	230,0	9,9	572,0	12,6	9,0
maalis	269,7	248,7	21,0	633,6	257,5	239,5	18,0	590,8	12,2	9,2
huhti	251,6	249,7	1,9	635,3	239,5	238,5	1,0	590,7	12,1	11,1
touko	276,6	261,2	15,5	652,5	266,3	250,7	15,6	608,8	10,3	10,4

2. Pitkäaikaiset³⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
					Euromääräiset ⁴⁾				Muun valuutan määräiset	
	Liikkeeseen-laskut	Kuolelut- set	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuolelut- set	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuolelut- set
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999										
touko	129,0	78,9	50,1	5 676,3	119,7	72,0	47,7	5 256,2	9,3	6,9
kesä	118,3	65,7	52,6	5 730,6	108,1	59,7	48,4	5 304,5	10,2	6,0
heinä	130,7	87,2	43,5	5 769,8	121,6	77,0	44,6	5 350,2	9,1	10,1
elo	70,7	49,6	21,1	5 796,8	62,3	43,9	18,4	5 369,3	8,4	5,7
syys	138,5	74,8	63,7	5 859,0	123,5	66,9	56,6	5 426,1	15,0	7,8
loka	116,0	75,0	40,9	5 905,7	107,3	69,4	37,9	5 465,2	8,7	5,7
marras	104,4	78,4	26,0	5 938,1	94,8	71,9	22,9	5 488,1	9,6	6,4
joulu	76,6	110,2	-33,5	5 910,9	70,2	96,6	-26,4	5 459,6	6,4	13,6
2000										
tammi	109,9	97,2	12,7	5 930,9	101,4	89,6	11,7	5 475,2	8,5	7,5
helmi	123,0	70,0	53,0	5 984,4	111,6	62,1	49,5	5 525,3	11,4	7,9
maalis	131,6	93,0	38,6	6 035,9	113,8	83,5	30,3	5 557,6	17,9	9,5
huhti	112,7	75,5	37,3	6 077,1	100,1	67,7	32,3	5 588,9	12,7	7,7
touko	113,7	81,5	32,2	6 105,7	105,5	74,5	31,0	5 622,7	8,2	7,0

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
					Euromääräiset ⁴⁾				Muun valuutan määräiset	
	Liikkeeseen-laskut	Kuolelut- set	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuolelut- set	Liikkeeseen-laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen-laskut	Kuolelut- set
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999										
touko	301,0	251,4	49,6	6 255,3	285,2	239,7	45,5	5 808,9	15,9	11,7
kesä	294,0	252,8	41,2	6 298,0	277,8	242,1	35,7	5 844,8	16,1	10,7
heinä	340,5	299,3	41,3	6 333,3	325,0	282,9	42,0	5 886,1	15,6	16,3
elo	252,5	214,3	38,3	6 378,5	237,3	202,9	34,3	5 921,5	15,3	11,4
syys	330,6	262,9	67,7	6 444,5	308,5	250,2	58,3	5 979,2	22,1	12,7
loka	314,3	265,0	49,3	6 501,7	299,6	252,3	47,3	6 028,3	14,7	12,7
marras	299,5	255,0	44,5	6 553,1	282,4	241,9	40,5	6 068,7	17,1	13,1
joulu	248,0	279,4	-31,4	6 529,0	232,9	260,1	-27,2	6 039,5	15,1	19,3
2000										
tammi	360,6	362,7	-2,2	6 530,2	340,6	344,9	-4,2	6 037,3	19,9	17,9
helmi	375,5	309,1	66,5	6 598,1	351,5	292,1	59,3	6 097,4	24,1	16,9
maalis	401,3	341,7	59,6	6 669,5	371,3	323,0	48,2	6 148,4	30,1	18,7
huhti	364,3	325,1	39,2	6 712,5	339,6	306,3	33,3	6 179,6	24,8	18,9
touko	390,3	342,6	47,7	6 758,2	371,8	325,2	46,6	6 231,4	18,5	17,4

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen kattavuudeksi arvioidaan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista.

2) Nettoluvut eroavat kantojen muutoksista arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun tai muiden tarkistusten vuoksi.

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ⁴⁾					Euromääräiset yhteensä ⁴⁾					
Liikkeeseen laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen laskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseen laskut, netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseen laskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseen laskut, netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
1,7	26,4	1999	
1,2	27,1	19,2	22,7	-3,5	22,8	566,4	568,8	-2,3	563,1	touko		
0,3	27,5	kesä		
1,2	29,6	heinä		
2,3	32,3	28,0	18,6	9,4	31,7	591,3	566,8	24,5	584,8	elo		
-1,0	33,0	syys		
0,8	34,4	loka		
3,0	38,2	21,8	20,0	1,8	34,6	564,4	536,3	28,0	614,5	marras		
										joulu		
1,1	37,3	2000	
3,6	41,6	tammi		
3,0	42,8	34,3	32,0	2,3	38,7	771,0	756,8	14,2	629,5	helmi		
0,9	44,7	maalis		
-0,1	43,8	huhti		
										touko		

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ⁴⁾					Euromääräiset yhteensä ⁴⁾					
Liikkeeseen laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen laskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseen laskut, netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseen laskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseen laskut, netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
2,4	420,0	1999	
4,2	426,2	55,4	11,8	43,6	514,9	399,8	237,9	161,9	5 819,4	touko		
-1,1	419,6	kesä		
2,7	427,4	heinä		
7,2	432,9	63,5	12,4	51,1	566,3	370,9	200,3	170,7	5 992,3	elo		
3,0	440,5	syys		
3,2	450,0	loka		
-7,1	451,3	49,2	21,3	27,9	594,5	321,6	259,3	62,3	6 054,1	marras		
										joulu		
1,0	455,7	2000	
3,6	459,1	tammi		
8,3	478,3	67,7	21,0	46,7	657,0	394,4	256,3	138,1	6 214,6	helmi		
4,9	488,2	maalis		
1,2	483,0	huhti		
										touko		

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ⁴⁾					Euromääräiset yhteensä ⁴⁾					
Liikkeeseen laskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseen laskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseen laskut, netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)	Liikkeeseen laskut (vuosineljänneksen aikana)	Kuoletukset (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeeseen laskut, netto (vuosineljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosineljänneksen lopussa)			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
4,2	446,4	1999	
5,4	453,3	74,6	34,5	40,1	537,8	966,3	806,7	159,6	6 382,5	touko		
-0,8	447,1	kesä		
3,9	457,0	heinä		
9,5	465,3	91,5	31,0	60,5	597,9	962,3	767,1	195,2	6 577,2	elo		
2,0	473,5	syys		
3,9	484,4	loka		
-4,1	489,5	71,0	41,3	29,7	629,1	885,9	795,6	90,3	6 668,6	marras		
										joulu		
2,1	493,0	2000	
7,2	500,7	tammi		
11,4	521,1	102,0	53,0	49,0	695,7	1 165,4	1 013,1	152,3	6 844,1	helmi		
5,9	532,9	maalis		
1,1	526,8	huhti		
										touko		

- 3) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti); poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pidempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määriteltä.
- 4) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

Taulukko 3.6

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan^{1), 2), 3)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

Liikkeessä oleva määrä

1. Lyhytaikaiset⁴⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat			
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999										
touko	552,6	179,8	8,5	59,7	301,7	2,9
kesä	540,3	174,0	8,3	58,6	296,5	2,9	22,8	8,3	8,7	5,0
heinä	536,0	178,8	6,8	60,9	286,5	3,0
elo	552,1	191,3	7,0	62,3	288,7	2,8
syys	553,1	200,6	6,8	64,6	278,6	2,5	31,7	11,2	12,0	7,3
loka	563,1	213,8	6,6	66,1	273,6	3,0
marras	580,6	237,2	6,4	67,5	266,0	3,5
joulu	579,9	248,6	5,7	66,5	254,4	4,8	34,6	14,4	12,1	6,3
2000										
tammi	562,0	229,1	6,2	66,1	257,1	3,5
helmi	572,0	240,2	6,2	65,8	256,7	3,0
maalis	590,8	250,9	6,0	66,7	264,6	2,6	38,7	16,3	12,5	8,6
huhti	590,7	245,7	5,8	72,2	264,1	2,8
touko	608,8	259,8	5,1	76,0	265,7	2,2

2. Pitkäaikaiset⁴⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat			
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999										
touko	5 256,2	1 916,2	141,2	185,2	2 920,0	93,6
kesä	5 304,5	1 927,7	161,3	187,7	2 934,2	93,7	514,9	136,0	68,8	80,8
heinä	5 350,2	1 932,4	168,2	194,2	2 961,2	94,1
elo	5 369,3	1 938,2	169,5	194,3	2 973,3	94,0
syys	5 426,1	1 964,1	177,4	195,6	2 994,1	94,9	566,3	153,2	75,9	101,0
loka	5 465,2	1 983,5	180,2	198,9	3 008,9	93,7
marras	5 488,1	1 993,8	187,7	198,2	3 014,2	94,2
joulu	5 459,6	1 976,6	189,7	196,9	3 002,2	94,1	594,5	159,1	81,8	113,7
2000										
tammi	5 475,2	1 984,1	190,2	191,7	3 015,0	94,3
helmi	5 525,3	2 004,0	192,1	192,2	3 042,1	95,0
maalis	5 557,6	2 022,0	193,9	195,5	3 050,3	95,9	657,0	182,1	91,9	133,1
huhti	5 588,9	2 041,2	195,3	201,4	3 054,4	96,7
touko	5 622,7	2 063,6	197,1	203,4	3 061,2	97,3

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat			
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999										
touko	5 808,9	2 096,0	149,7	244,9	3 221,7	96,5
kesä	5 844,8	2 101,6	169,6	246,3	3 230,7	96,6	537,8	144,3	77,5	85,8
heinä	5 886,1	2 111,2	175,0	255,0	3 247,6	97,2
elo	5 921,5	2 129,5	176,5	256,6	3 262,0	96,8
syys	5 979,2	2 164,7	184,2	260,2	3 272,7	97,4	597,9	164,4	87,9	108,2
loka	6 028,3	2 197,4	186,8	264,9	3 282,5	96,6
marras	6 068,7	2 231,0	194,1	265,7	3 280,2	97,7
joulu	6 039,5	2 225,2	195,4	263,4	3 256,6	99,0	629,1	173,5	93,9	120,0
2000										
tammi	6 037,3	2 213,2	196,4	257,8	3 272,2	97,7
helmi	6 097,4	2 244,3	198,3	258,0	3 298,7	98,1
maalis	6 148,4	2 272,9	199,9	262,2	3 314,9	98,5	695,7	198,4	104,4	141,6
huhti	6 179,6	2 286,9	201,1	273,6	3 318,5	99,5
touko	6 231,4	2 323,3	202,2	279,4	3 326,9	99,5

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen kattavuudeksi arvioidaan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista.

2) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

3) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokituksen: Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) sisältää EKP:n ja euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit (S121) sekä muut rahalaitokset (S122); muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset sisältää muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläke-rahastot (S123), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S124) sekä vakuutuslaitokset ja eläke-rahastot (S125); yritykset (S11); valtionhallinto (S131); muut julkisyhteisöt sisältää osavaltiohallinnon (S132), paikallishallinnon (S133) ja sosiaaliturvarahastot (S134).

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	1999 touko	
0,3	0,3	0,1	563,1	182,3	17,0	63,6	296,9	3,2	0,1	kesä	
.	heinä	
0,3	0,6	0,3	584,8	211,8	18,8	71,9	279,0	3,1	0,3	elo	
.	syys	
0,3	0,6	0,8	614,5	263,0	17,8	72,8	254,7	5,5	0,8	loka	
.	marras	
.	joulu	
.	2000 tammi	
0,2	0,3	0,7	629,5	267,2	18,5	75,3	264,8	3,0	0,7	helmi	
.	maalis	
.	huhti	
.	touko	

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	1999 touko	
78,1	27,5	123,7	5 819,4	2 063,7	230,0	268,5	3 012,3	121,2	123,7	kesä	
.	heinä	
82,7	29,4	124,1	5 992,3	2 117,3	253,3	296,5	3 076,8	124,3	124,1	elo	
.	syys	
86,6	29,3	124,0	6 054,1	2 135,7	271,5	310,6	3 088,8	123,4	124,0	loka	
.	marras	
.	joulu	
.	2000 tammi	
96,0	30,6	123,4	6 214,6	2 204,0	285,8	328,5	3 146,3	126,5	123,4	helmi	
.	maalis	
.	huhti	
.	touko	

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
.	1999 touko	
78,5	27,9	123,8	6 382,5	2 246,0	247,0	332,1	3 309,2	124,4	123,8	kesä	
.	heinä	
83,1	30,0	124,3	6 577,2	2 329,1	272,1	368,4	3 355,8	127,4	124,3	elo	
.	syys	
86,9	29,9	124,8	6 668,6	2 398,7	289,3	383,4	3 343,6	128,9	124,8	loka	
.	marras	
.	joulu	
.	2000 tammi	
96,2	31,0	124,1	6 844,1	2 471,2	304,3	403,8	3 411,1	129,5	124,1	helmi	
.	maalis	
.	huhti	
.	touko	

- 4) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritely.
- 5) Termillä pankit (ml. keskuspankit) tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä).
- 6) Sisältää Euroopan investointipankin. EKP sisältyy eurojärjestelmään.

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan^{1), 2), 3)}

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, brutto

1. Lyhytaikaiset⁴⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat			
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999										
touko	165,4	87,6	1,5	34,1	40,4	1,8
kesä	169,8	95,7	1,9	34,8	36,4	0,9	19,2	6,8	7,2	4,5
heinä	203,3	110,9	1,7	42,5	46,9	1,4
elo	175,0	92,3	2,0	35,8	43,8	1,1
syys	185,0	105,1	1,2	37,8	40,0	0,8	28,0	9,7	10,6	6,7
loka	192,3	107,3	1,5	41,3	40,7	1,5
marras	187,6	117,7	1,2	33,7	33,0	2,0
joulu	162,6	117,9	0,9	23,0	18,5	2,3	21,8	9,6	6,9	4,2
2000										
tammi	239,3	154,7	2,1	40,0	41,2	1,3
helmi	239,9	155,4	1,9	44,2	37,0	1,4
maalis	257,5	169,9	1,7	45,0	40,0	0,9	34,3	14,7	10,7	7,9
huhti	239,5	141,4	2,0	51,3	43,3	1,4
touko	266,3	175,8	1,6	52,8	34,6	1,4

2. Pitkäaikaiset⁴⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat			
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999										
touko	119,7	46,5	7,5	0,9	63,7	1,1
kesä	108,1	39,9	21,0	5,3	40,9	0,9	55,4	15,4	11,9	16,4
heinä	121,6	35,5	9,1	8,8	67,2	1,0
elo	62,3	27,6	2,2	1,7	30,5	0,2
syys	123,5	55,7	9,5	3,9	53,0	1,4	63,5	21,2	9,8	22,2
loka	107,3	49,8	4,4	5,5	46,5	1,0
marras	94,8	45,3	9,1	3,0	36,1	1,3
joulu	70,2	39,3	4,3	1,6	23,5	1,5	49,2	13,7	7,8	15,9
2000										
tammi	101,4	41,2	2,0	0,1	57,3	0,7
helmi	111,6	50,5	3,5	3,9	51,7	2,0
maalis	113,8	51,8	3,1	4,6	52,5	1,7	67,7	24,9	10,1	18,6
huhti	100,1	46,1	3,5	7,1	41,6	1,8
touko	105,5	53,1	3,4	3,5	44,6	0,9

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat			
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999										
touko	285,2	134,1	9,0	35,0	104,1	2,9
kesä	277,8	135,6	23,0	40,2	77,2	1,9	74,6	22,3	19,1	20,9
heinä	325,0	146,4	10,8	51,3	114,1	2,4
elo	237,3	119,9	4,2	37,5	74,3	1,4
syys	308,5	160,9	10,7	41,8	93,0	2,2	91,5	30,9	20,4	28,9
loka	299,6	157,1	5,9	46,9	87,2	2,5
marras	282,4	163,0	10,3	36,6	69,2	3,3
joulu	232,9	157,2	5,2	24,6	42,1	3,8	71,0	23,3	14,8	20,1
2000										
tammi	340,6	195,9	4,1	40,1	98,4	2,1
helmi	351,5	206,0	5,4	48,1	88,6	3,4
maalis	371,3	221,6	4,8	49,6	92,5	2,7	102,0	39,6	20,8	26,6
huhti	339,6	187,6	5,4	58,4	84,9	3,3
touko	371,8	228,9	5,1	56,3	79,2	2,2

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen kattavuudeksi arvioidaan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista.

2) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määrälliset erät.

3) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) sisältää EKP:n ja euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit (S121) sekä muut rahalaitokset (S122); muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset sisältää muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläke-rahastot (S123), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S124) sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S125); yritykset (S11); valtionhallinto (S1311); muut julkisyhteisöt sisältää osavaltiohallinnon (S1312), paikallishallinnon (S1313) ja sosiaaliturvarahastot (S1314).

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
0,3	0,2	0,1	566,4	302,5	12,1	114,2	133,1	4,3	0,1	1999 touko
.	kesä
.	heinä
0,3	0,5	0,2	591,3	318,0	15,4	122,9	131,0	3,8	0,2	elo
.	syys
.	loka
0,2	0,2	0,7	564,4	352,6	10,6	102,2	92,4	5,8	0,7	marras
.	joulu
.	2000 tammi
0,2	0,2	0,6	771,0	494,7	16,3	137,1	118,3	3,9	0,6	helmi
.	maalis
.	huhti
.	touko

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
6,4	2,1	3,3	399,8	152,2	46,6	29,1	162,4	6,3	3,3	1999 touko
.	kesä
.	heinä
5,0	2,1	3,2	370,9	140,0	30,6	36,7	155,7	4,7	3,2	elo
.	syys
.	loka
6,6	1,0	4,2	321,6	148,1	25,6	26,0	112,7	4,8	4,2	marras
.	joulu
.	2000 tammi
9,6	1,9	2,6	394,4	168,3	18,7	27,3	171,1	6,4	2,6	helmi
.	maalis
.	huhti
.	touko

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
6,7	2,3	3,4	966,3	454,8	58,7	143,3	295,5	10,6	3,4	1999 touko
.	kesä
.	heinä
5,3	2,6	3,5	962,3	458,0	46,0	159,5	286,7	8,5	3,5	elo
.	syys
.	loka
6,8	1,1	5,0	885,9	500,7	36,2	128,2	205,1	10,7	5,0	marras
.	joulu
.	2000 tammi
9,8	2,1	3,2	1 165,4	663,1	35,1	164,4	289,4	10,2	3,2	helmi
.	maalis
.	huhti
.	touko

4) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritelty.

5) Termillä pankit (ml. keskuspankit) tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä).

6) Sisältää Euroopan investointipankin. EKP sisältyy eurojärjestelmään.

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan^{1), 2), 3)}

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, netto

1. Lyhytaikaiset⁴⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999											
touko	-2,2	-1,7	-0,2	-1,2	1,0	-0,1	
kesä	-12,7	-6,2	-0,1	-1,2	-5,2	0,0	-3,5	-4,6	0,8	0,7	
heinä	-2,6	5,2	-0,1	2,3	-10,1	0,1	
elo	16,0	12,3	0,2	1,4	2,3	-0,3	
syys	1,7	9,9	-0,1	2,3	-10,1	-0,3	9,4	3,1	3,5	2,4	
loka	9,4	12,7	-0,2	1,5	-5,0	0,4	
marras	17,7	23,5	-0,3	1,4	-7,6	0,6	
joulu	-0,8	10,9	-0,4	-0,9	-11,6	1,3	1,8	2,8	-0,3	-1,3	
2000											
tammi	-16,0	-18,0	0,6	-0,4	2,0	-0,2	
helmi	9,9	11,0	0,0	-0,3	-0,5	-0,4	
maalis	18,0	9,9	-0,3	0,8	7,9	-0,4	2,3	1,2	-0,2	1,9	
huhti	1,0	-4,1	-0,1	5,5	-0,4	0,1	
touko	15,6	12,7	-0,7	3,7	0,4	-0,6	

2. Pitkäaikaiset⁴⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999											
touko	47,7	23,2	5,8	-1,8	20,1	0,4	
kesä	48,4	11,7	20,0	2,5	14,2	0,0	43,6	10,7	10,9	15,2	
heinä	44,6	5,0	5,7	6,6	26,9	0,5	
elo	18,4	5,2	1,3	0,0	12,0	-0,1	
syys	56,6	25,9	7,7	1,3	20,7	0,9	51,1	17,1	7,1	20,1	
loka	37,9	18,3	2,7	3,4	14,8	-1,3	
marras	22,9	9,6	7,5	0,0	5,3	0,5	
joulu	-26,4	-15,4	2,1	-1,1	-11,9	0,0	27,9	5,6	6,0	12,8	
2000											
tammi	11,7	4,0	0,5	-5,4	12,6	0,1	
helmi	49,5	19,3	1,9	0,4	27,0	0,8	
maalis	30,3	16,6	1,6	2,9	8,3	0,9	46,7	18,5	7,6	15,4	
huhti	32,3	19,8	1,3	5,8	4,6	0,8	
touko	31,0	22,2	2,1	2,0	4,2	0,6	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999											
touko	45,5	21,5	5,6	-3,0	21,1	0,3	
kesä	35,7	5,4	19,9	1,4	9,0	0,0	40,1	6,1	11,7	15,8	
heinä	42,0	10,2	5,5	8,8	16,9	0,6	
elo	34,3	17,5	1,5	1,4	14,3	-0,4	
syys	58,3	35,8	7,6	3,6	10,6	0,6	60,5	20,2	10,6	22,5	
loka	47,3	31,0	2,6	4,8	9,8	-0,8	
marras	40,5	33,1	7,3	1,4	-2,3	1,1	
joulu	-27,2	-4,5	1,6	-2,0	-23,6	1,2	29,7	8,4	5,7	11,5	
2000											
tammi	-4,2	-14,1	1,1	-5,8	14,6	-0,1	
helmi	59,3	30,4	1,9	0,1	26,6	0,4	
maalis	48,2	26,5	1,3	3,7	16,2	0,5	49,0	19,6	7,5	17,3	
huhti	33,3	15,7	1,2	11,3	4,1	1,0	
touko	46,6	34,9	1,4	5,7	4,7	0,0	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen kattavuudeksi arvioidaan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista.

2) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määrälliset erät.

3) Vastaavat EKT 95:n sektoriuukitukset: Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) sisältää EKP:n ja euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit (S121) sekä muut rahalaitokset (S122); muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset sisältää muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläke-rahastot (S123), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S124) sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S125); yritykset (S11); valtionhallinto (S131); muut julkisyhteisöt sisältää osavaltiohallinnon (S1312), paikallishallinnon (S1313) ja sosiaaliturvarahastot (S1314).

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
-0,1	-0,1	-0,1	-2,3	-3,3	0,4	1,3	-0,3	-0,3	-0,1	1999 touko
.	kesä
.	heinä
0,0	0,3	0,1	24,5	30,5	3,4	8,4	-17,9	-0,1	0,1	elo
.	syys
.	loka
0,0	0,0	0,6	28,0	49,9	-1,2	0,6	-24,2	2,3	0,6	marras
.	joulu
.	2000 tammi
-0,1	-0,3	-0,2	14,2	4,1	0,2	2,1	9,3	-1,4	-0,2	helmi
.	maalis
.	huhti
.	touko

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
4,7	1,5	0,5	161,9	63,8	40,8	19,4	34,5	3,0	0,5	1999 touko
.	kesä
.	heinä
4,6	1,8	0,4	170,7	53,2	21,8	28,0	64,2	3,1	0,4	elo
.	syys
.	loka
3,9	-0,1	-0,3	62,3	18,1	18,3	15,1	12,0	-0,9	-0,3	marras
.	joulu
.	2000 tammi
7,1	0,9	-2,8	138,1	58,4	11,5	13,3	55,0	2,7	-2,8	helmi
.	maalis
.	huhti
.	touko

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
4,6	1,4	0,4	159,6	60,5	41,2	20,6	34,2	2,7	0,4	1999 touko
.	kesä
.	heinä
4,6	2,1	0,6	195,2	83,7	25,2	36,4	46,3	3,0	0,6	elo
.	syys
.	loka
3,9	-0,1	0,2	90,3	68,0	17,2	15,7	-12,2	1,4	0,2	marras
.	joulu
.	2000 tammi
7,0	0,5	-3,0	152,3	62,5	11,8	15,4	64,4	1,3	-3,0	helmi
.	maalis
.	huhti
.	touko

4) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritelty.

5) Termillä pankit (ml. keskuspankit) tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä).

6) Sisältää Euroopan investointipankin. EKP sisältyy eurojärjestelmään.

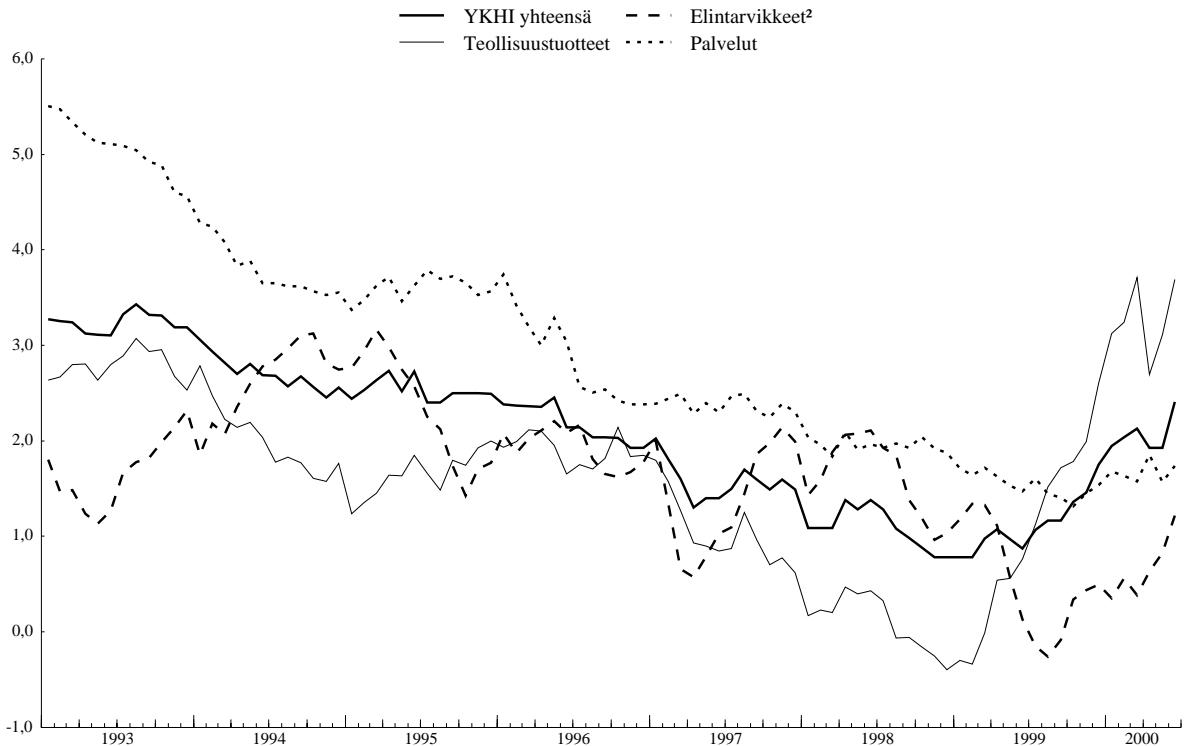
4 YKHI ja euroalueen muut hinnat

Taulukko 4.1

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Kokonais- indeksi 1996 = 100	Kokonais- indeksi	Tavarat							Palvelut
			Elin- tarvikkeet ²⁾	Jalostetut elin- tarvikkeet ²⁾	Jalostamat- tomat elin- tarvikkeet	Teollisuus- tuotteet				
						Muut teollisuus- tuotteet kuin energia	Energia			
Paino kokonais- indeksissä (%) ³⁾	100,0	100,0	62,7	20,9	12,6	8,2	41,8	32,8	9,0	37,3
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1995	97,9	2,5	2,0	2,3	2,5	2,1	1,6	1,6	1,9	3,6
1996	100,0	2,2	1,9	1,9	2,0	1,9	1,9	1,8	2,4	2,9
1997	101,6	1,6	1,2	1,4	1,4	1,4	1,0	0,5	2,8	2,4
1998	102,7	1,1	0,6	1,6	1,4	1,9	0,1	0,9	-2,6	2,0
1999	103,8	1,1	0,8	0,5	0,9	0,0	1,0	0,7	2,2	1,5
1999 II	103,8	1,0	0,6	0,6	0,8	0,3	0,6	0,6	0,5	1,5
1999 III	104,1	1,1	0,9	-0,2	0,6	-1,4	1,5	0,6	4,6	1,5
1999 IV	104,4	1,5	1,5	0,4	0,9	-0,3	2,1	0,6	7,8	1,4
2000 I	105,2	2,0	2,3	0,4	1,0	-0,3	3,4	0,6	13,6	1,6
2000 II	105,9	2,1	2,4	0,9	1,0	0,8	3,2	0,6	12,5	1,7
1999 kesä	103,8	0,9	0,5	0,1	0,7	-0,7	0,8	0,6	1,2	1,5
1999 heinä	104,0	1,1	0,7	-0,1	0,7	-1,4	1,1	0,6	2,9	1,6
1999 elo	104,1	1,2	0,9	-0,3	0,6	-1,6	1,5	0,6	4,7	1,4
1999 syys	104,1	1,2	1,1	-0,1	0,6	-1,1	1,7	0,5	6,2	1,4
1999 loka	104,2	1,4	1,3	0,3	0,8	-0,4	1,8	0,5	6,3	1,3
1999 marras	104,3	1,5	1,5	0,4	0,9	-0,3	2,0	0,6	7,1	1,5
1999 joul	104,7	1,7	1,9	0,5	1,0	-0,2	2,6	0,6	10,0	1,5
2000 tammi	104,8	1,9	2,2	0,4	1,0	-0,5	3,1	0,7	12,0	1,7
2000 helmi	105,2	2,0	2,3	0,6	1,0	0,0	3,2	0,5	13,5	1,6
2000 maal	105,6	2,1	2,6	0,4	1,0	-0,5	3,7	0,6	15,3	1,6
2000 huhti	105,7	1,9	2,0	0,6	0,9	0,2	2,7	0,5	10,5	1,9
2000 touko	105,8	1,9	2,3	0,8	1,0	0,6	3,1	0,6	12,2	1,6
2000 kesä	106,3	2,4	2,8	1,2	1,0	1,5	3,7	0,6	14,7	1,7

Lähde: Eurostat. Kansallisiin kuluttajahintaindekseihin perustuvat arviot vuotta 1995 edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia vuodesta 1995 käytettävissä olleen YKHI-indeksin kanssa.

1) kattavuutta on laajennettu tammikuusta 2000 alkaen. Muutos vaikuttaa vuotuisen prosenttimuutokseen vuonna 2000. Muutosta on selitetty lyhyesti tilastoliitteen Yleistä-osassa.

2) Sisältää alkoholijuomat ja tupakatuotteet.

3) Viittaa ajanjaksoon 2000.

Taulukko 4.2

Muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosentti muutos, ellei toisin mainita)

1. Teollisuuden tuottajahinnat ja raaka-aineiden hinnat

	Teollisuuden tuottajahinnat									Raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat ²⁾		Öljyn hinta ³⁾ (euroa/ barreli)
	Teollisuus yhteensä pl. rakennusteollisuus		Tehdasteollisuus						Rakentaminen ¹⁾	Kokonaisindeksi	Kokonaisindeksi pl. energia	
	1995 = 100			Väli- tuotteet	Pääoma- hyödyk- keet	Kulutus- tavarat	Kulutus-					
							Kesto- kulutus- tavarat	Ei-kesto- kulutus- tavarat				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1995	100,0	3,6	3,9	5,0	1,8	-	-	2,9	-	0,2	2,1	13,0
1996	100,4	0,4	0,8	-1,2	1,2	1,9	1,7	2,0	1,3	6,5	-6,9	15,9
1997	101,4	1,1	0,8	1,2	0,3	0,8	0,1	1,2	1,3	10,0	12,9	17,1
1998	100,6	-0,8	-0,6	-2,3	0,5	0,5	0,1	0,7	0,2	-21,2	-12,5	12,0
1999	100,5	0,0	0,3	-0,6	0,1	0,1	0,2	0,1	0,9	17,8	-3,1	17,1
1999 II	99,7	-1,3	-0,9	-2,8	0,0	-0,1	0,1	-0,2	0,8	5,9	-8,2	15,0
1999 III	101,1	0,7	1,1	0,7	-0,1	0,2	0,2	0,2	1,2	31,0	1,1	19,7
1999 IV	102,6	3,1	3,2	4,9	0,1	0,5	0,4	0,5	0,9	61,5	14,0	23,0
2000 I	104,5	5,8	5,6	9,6	0,4	0,7	0,7	0,7	.	78,3	19,9	27,1
2000 II	53,7	18,3	29,1
1999 heinä	100,6	0,0	0,3	-0,6	-0,1	0,0	0,1	0,0	-	22,7	-2,3	18,1
1999 elo	101,0	0,7	1,2	0,7	-0,1	0,1	0,1	0,1	-	29,2	-0,5	19,2
1999 syys	101,6	1,4	1,8	1,9	-0,1	0,3	0,4	0,3	-	41,4	6,6	21,8
1999 loka	102,0	2,2	2,4	3,3	0,0	0,5	0,4	0,5	-	44,3	10,7	20,8
1999 marras	102,5	3,1	3,2	4,8	0,1	0,5	0,4	0,6	-	60,4	11,9	23,5
1999 joulou	103,2	4,1	4,1	6,7	0,1	0,5	0,5	0,5	-	81,3	19,3	24,8
2000 tammi	103,9	5,1	5,0	8,5	0,3	0,6	0,6	0,6	-	76,2	19,4	24,9
2000 helmi	104,5	5,8	5,7	9,8	0,5	0,7	0,7	0,7	-	87,6	20,0	27,6
2000 maalisk	105,2	6,3	6,1	10,5	0,5	0,8	0,8	0,8	-	72,0	20,2	28,4
2000 huhti	105,3	5,8	5,4	9,8	0,5	1,0	0,7	1,1	-	43,9	19,4	24,6
2000 touko	106,2	6,6	6,1	11,0	0,6	1,3	0,9	1,4	-	61,9	22,8	30,4
2000 kesä	-	55,2	12,9	31,5
2000 heinä	-	42,0	14,3	30,6

2. Bruttokansantuotteen deflaattorit ja työvoimakustannukset

	Bruttokansantuotteen deflaattorit ⁴⁾ (kp.)							
	BKT		Kotimainen kysyntä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pää- oman brutto- muodostus	Vienti ⁵⁾	Tuonti ⁵⁾
	1995 = 100							
	13	14	15	16	17	18	19	20
1995	100,0	2,7	2,7	2,8	2,9	1,7	2,8	2,9
1996	102,0	2,1	2,1	2,5	2,2	0,9	0,9	0,8
1997	103,6	1,5	1,7	1,8	1,6	1,0	1,8	2,5
1998	105,2	1,6	1,1	1,3	1,4	0,8	0,0	-1,5
1999	106,5	1,2	1,4	1,4	2,3	0,7	-0,3	0,2
1998 I	104,6	1,7	1,4	1,6	1,2	0,9	1,7	0,8
1998 II	105,1	1,7	1,4	1,5	1,2	1,0	0,5	-0,4
1998 III	105,4	1,6	1,0	1,2	1,6	0,8	-0,5	-2,5
1998 IV	105,8	1,4	0,8	1,0	1,5	0,5	-1,8	-3,8
1999 I	106,1	1,4	0,9	1,1	2,0	0,4	-2,2	-3,8
1999 II	106,3	1,2	1,2	1,3	2,3	0,4	-1,3	-1,3
1999 III	106,6	1,1	1,5	1,4	2,5	0,9	0,1	1,4
1999 IV	106,9	1,0	1,9	1,6	2,3	1,2	2,1	4,8
2000 I	107,2	1,0	2,3	1,9	1,9	1,9	3,8	7,8

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 10 ja 11 (HWWA, Institut für Wirtschaftsforschung, Hampuri), sarakkeessa 12 (International Petroleum Exchange) ja sarakkeissa 13–20 (EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin).

1) Asuinrakennukset; tiedot perustuvat yhdenmukaistamattomiin tilastoihin.

2) Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

3) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

4) Tiedot perustuvat pääosin EKT 95:een; vuoden 1998 loppuun asti tilastot perustuvat kansallisissa valuutassa laskettuihin kansallisiin deflaattoreihin.

5) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat tavaroihin ja palveluihin, ja niihin sisältyy euroalueen sisäinen kauppa.

5 Euroalueen reaalityalous

Taulukko 5.1

Kansantalouden tilinpito¹⁾

Bruttokansantuote ja sen käyttö

1. Käyvin hinnoin

(miljardia euroa [miljardia euca vuoden 1998 loppuun], kausivaihteluista puhdistettu)

	BKT									
	Kotimainen kysyntä						Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
		Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾		Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾		
1995	5 309,0	5 209,7	2 997,2	1 093,7	1 092,4	26,4	99,3	1 569,5	1 470,2	
1996	5 532,8	5 406,0	3 142,0	1 143,5	1 120,6	-0,1	126,7	1 658,6	1 531,9	
1997	5 646,2	5 494,8	3 193,4	1 151,4	1 136,3	13,7	151,4	1 828,4	1 676,9	
1998	5 868,7	5 724,1	3 318,4	1 174,5	1 192,1	39,2	144,7	1 942,9	1 798,2	
1999	6 116,4	6 003,0	3 469,2	1 225,8	1 265,4	42,6	113,4	2 029,0	1 915,6	
1998 IV	1 490,7	1 458,3	844,8	298,2	303,7	11,6	32,4	481,6	449,2	
1999 I	1 506,6	1 477,0	854,9	302,8	309,7	9,7	29,6	479,4	449,8	
II	1 518,2	1 489,6	862,0	305,3	313,7	8,6	28,6	496,0	467,4	
III	1 537,5	1 508,4	872,3	308,0	319,8	8,2	29,1	518,0	488,9	
IV	1 554,0	1 528,0	880,0	309,8	322,1	16,1	26,0	535,5	509,5	
2000 I	1 573,5	1 550,1	891,9	312,9	331,0	14,2	23,4	556,4	533,0	

2. Kiintein hinnoin

(miljardia euca, vuoden 1995 hinnoin, kausivaihteluista puhdistettu)

	BKT									
	Kotimainen kysyntä						Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾			
	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
		Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾		Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾		
1995	5 309,0	5 209,7	2 997,2	1 093,7	1 092,4	26,4	99,3	1 569,5	1 470,2	
1996	5 382,4	5 261,1	3 042,1	1 112,7	1 104,6	1,7	121,3	1 637,8	1 516,5	
1997	5 504,4	5 348,6	3 086,9	1 122,3	1 128,0	11,4	155,8	1 806,4	1 650,6	
1998	5 654,1	5 528,8	3 178,7	1 132,6	1 176,9	40,6	125,4	1 930,9	1 805,6	
1999	5 787,9	5 684,3	3 258,8	1 149,3	1 233,2	43,0	103,7	2 013,1	1 909,5	
1998 IV	1 421,1	1 396,8	802,0	283,8	298,2	12,8	24,3	480,6	456,4	
1999 I	1 430,5	1 410,1	808,4	286,4	303,4	11,8	20,5	481,3	460,9	
II	1 438,9	1 415,5	810,8	286,8	306,3	11,5	23,5	494,9	471,5	
III	1 453,0	1 423,1	817,7	287,7	311,0	6,8	29,9	512,7	482,8	
IV	1 465,5	1 435,7	821,9	288,3	312,5	13,0	29,8	524,1	494,3	
2000 I	1 478,7	1 447,3	827,9	290,6	318,3	10,4	31,4	538,1	506,7	

(vuotuinen prosenttimuutos)

1995	2,2	2,0	1,8	0,6	2,3	-	-	7,9	7,4
1996	1,4	1,0	1,5	1,7	1,1	-	-	4,4	3,1
1997	2,3	1,7	1,5	0,9	2,1	-	-	10,3	8,8
1998	2,7	3,4	3,0	0,9	4,3	-	-	6,9	9,4
1999	2,4	2,8	2,5	1,5	4,8	-	-	4,3	5,8
1998 IV	2,0	3,2	3,1	1,0	3,7	-	-	2,1	5,8
1999 I	1,8	2,8	2,7	1,4	4,0	-	-	0,6	3,5
II	2,0	2,9	2,4	1,3	5,4	-	-	1,9	4,5
III	2,5	2,8	2,5	1,6	4,9	-	-	5,4	6,6
IV	3,1	2,8	2,5	1,6	4,8	-	-	9,0	8,3
2000 I	3,4	2,6	2,4	1,5	4,9	-	-	11,8	9,9

Lähde: Eurostat.

1) Tiedot perustuvat pääosin EKT 95:een. Yleistä-osan alussa selostetaan lyhyesti käyvin hinnoin ilmaistuja tietoja, jotka on esitetty euca vuoden 1998 loppuun asti.

2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

3) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia taulukoiden 8 ja 9 vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.

Arvonlisäys toiminnoittain¹⁾

3. Käyvin hinnoin

(1995 = 100; kausivaihteluista puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden väli- tuotekäyttö ²⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalk- kioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteolli- suus, sähkö-, kaasu- ja vesi- huolto, mineraa- lien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoi- minta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoimin- ta, kiinteistö- ja vuokrauspalve- lut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut		
Osuus (%) ³⁾	100	2,6	23,7	6,0	20,7	25,4	21,6		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1995	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1996	104,0	105,7	102,2	99,7	102,9	106,9	104,7	101,4	105,0
1997	105,8	104,9	104,0	96,4	105,4	110,3	105,6	99,3	108,7
1998	109,6	105,7	107,6	96,2	110,2	115,2	108,8	99,0	115,0
1999	113,7	104,9	109,4	100,6	114,8	121,3	113,1	100,6	123,7
1998 IV	111,2	105,2	107,7	97,5	112,1	117,9	110,8	99,8	118,0
1999 I	112,2	105,7	107,7	99,2	113,3	119,4	111,8	100,3	121,3
II	112,9	104,2	108,2	99,8	113,9	120,4	113,0	100,6	123,0
III	114,3	104,4	110,2	101,2	115,4	122,0	113,6	100,4	124,2
IV	115,4	105,3	111,8	102,3	116,4	123,5	114,0	100,9	126,5
2000 I	117,0	106,2	113,5	104,0	117,7	125,4	115,1	102,0	126,9

4. Kiintein hinnoin⁴⁾

(1995 = 100; kausivaihteluista puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden väli- tuotekäyttö ²⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalk- kioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteolli- suus, sähkö-, kaasu- ja vesi- huolto, mineraa- lien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoi- minta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoimin- ta, kiinteistö- ja vuokrauspalve- lut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut		
Osuus (%) ³⁾	100	2,6	23,7	6,0	20,7	25,4	21,6		
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1995	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1996	101,4	106,1	100,0	98,2	100,6	103,7	101,4	102,9	101,4
1997	103,8	107,1	103,3	96,2	104,1	107,0	102,0	106,2	103,6
1998	106,7	109,5	106,5	94,9	108,4	110,6	103,4	110,6	106,5
1999	109,2	111,8	108,4	96,9	112,1	113,9	104,7	115,6	110,3
1998 IV	107,2	109,8	106,2	94,9	109,4	111,8	104,1	112,8	107,7
1999 I	107,8	111,0	106,4	96,1	110,7	112,4	104,3	113,2	109,2
II	108,6	111,0	107,5	96,6	111,3	113,4	104,5	114,5	109,5
III	109,7	112,7	109,1	97,3	112,8	114,4	104,8	116,6	110,3
IV	110,5	112,6	110,3	97,9	113,6	115,6	105,1	118,1	112,3
2000 IV	111,7	111,7	111,8	98,8	115,0	117,1	105,7	118,8	111,7

(vuotuinen prosenttimuutos)

1995	2,3	0,9	3,0	-0,3	2,3	3,1	1,5	-0,1	0,6
1996	1,4	6,1	0,0	-1,8	0,6	3,7	1,4	2,9	1,4
1997	2,3	0,9	3,3	-2,1	3,5	3,1	0,6	3,3	2,2
1998	2,8	2,3	3,1	-1,3	4,2	3,4	1,4	4,1	2,8
1999	2,3	2,1	1,7	2,1	3,4	3,0	1,2	4,5	3,6
1998 IV	1,9	0,7	0,8	-1,7	3,4	3,1	1,6	4,6	3,5
1999 I	1,7	1,1	0,1	0,1	2,9	2,9	1,5	4,2	3,8
II	2,0	1,6	0,8	2,7	3,1	2,8	1,2	4,5	3,1
III	2,5	3,3	2,0	2,7	3,5	3,1	1,1	4,7	3,4
IV	3,1	2,5	3,9	3,2	3,9	3,4	1,0	4,7	4,3
2000 I	3,6	0,7	5,0	2,8	3,9	4,2	1,3	4,9	2,3

Lähde: Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Arviot perustuvat epätäydellisiin kansallisiin tietoihin, ja siksi ne esitetään indekseinä.

2) Välillisten rahoituspalveluiden käyttö luokitellaan väliuotekäytöksi, jota ei ole jaoteltu toimialoittain.

3) Jokaisen toimialan osuus kokonaisarvonlisäyksestä vuonna 1995.

4) Arvonlisäys vuoden 1995 hintoina.

Taulukko 5.2

Muita keskeisiä reaalitalouden tilastoja¹⁾

1. Teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Yhteensä (ml. rakentaminen)		Yhteensä (pl. rakentaminen)		Tehdasteollisuus						Rakenta- minen	
	1995 = 100 (kp.)		1995 = 100 (kp.)		Väli- tuotteet	Pääoma- hyödykkeet	Kulutus- tavarat	Kestokulutus- tavarat	Ei- kestokulutus- tavarat			
	1	2	3	4						5		6
1995	100,1	2,8	100,1	3,5	3,6	2,6	7,3	.	-1,2	1,8	0,5	
1996	100,1	0,0	100,4	0,3	0,2	-0,2	1,6	-0,3	0,1	-0,2	-1,5	
1997	103,8	3,8	104,7	4,3	5,0	5,5	4,9	2,9	4,2	2,4	0,3	
1998	107,7	3,7	109,1	4,2	4,8	3,9	7,2	2,4	5,6	2,4	0,6	
1999	109,9	2,0	111,0	1,8	1,9	2,2	1,4	1,9	2,6	1,9	2,9	
1999	I	108,2	0,3	109,3	0,3	0,0	-0,1	0,5	0,8	0,5	0,9	0,3
	II	108,6	1,0	110,0	0,6	0,7	0,4	0,8	0,5	1,5	0,4	3,3
	III	110,7	2,5	111,6	2,4	2,3	3,2	1,6	2,3	3,1	2,1	2,9
	IV	112,0	4,1	113,3	4,0	4,6	5,3	2,6	3,7	5,4	4,0	4,8
2000	I	113,6	5,0	114,7	4,7	5,4	5,7	6,2	1,4	8,7	0,8	6,0
1999	kesä	109,4	2,1	110,6	1,9	1,8	1,8	2,4	1,6	2,9	1,5	3,9
	heinä	110,0	1,6	111,1	1,3	1,0	2,3	-0,4	1,5	1,9	1,6	2,4
	elo	111,3	3,4	111,6	3,6	3,5	3,8	3,5	4,2	6,9	2,7	3,1
	syys	110,7	2,6	112,1	2,5	2,7	3,4	2,2	1,7	2,2	2,0	3,3
	loka	111,1	2,8	112,9	2,7	3,0	3,6	2,0	2,5	2,9	3,1	2,7
	marras	112,3	4,3	113,5	4,4	5,1	5,3	3,0	4,8	5,7	4,9	4,4
	joulu	112,7	5,4	113,6	5,1	5,8	7,2	2,8	3,9	8,1	4,1	7,6
2000	tammi	112,0	2,9	113,8	3,1	3,2	4,6	4,1	-0,9	4,9	-0,5	3,3
	helmi	114,7	7,0	114,7	5,7	6,9	6,7	6,8	3,0	10,6	2,0	14,9
	maalis	114,0	5,0	115,7	5,3	5,9	5,8	7,3	2,0	10,0	0,8	0,8
	huhti	.	.	116,5	5,8	5,6	5,6	7,5	4,8	10,9	2,9	-1,7
	touko	.	.	117,6	7,7	8,4	7,8	11,3	4,3	11,5	3,3	.
	kesä

2. Vähittäiskaupan myynti ja henkilöautojen rekisteröinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Vähittäiskaupan myynti (kp.)									Uusien henkilöautojen rekisteröinnit	
	Käyvin hinnoin			Kiintein hinnoin						Tuhansia ²⁾ (kp.)	
	Yhteensä		1995 = 100	Yhteensä		Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet				
	1995 = 100			1995 = 100			Tekstiilit, vaatteet, jalkineet	Kotitalous- esineet			
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
1995	100,0	.	100,0	777	0,8
1996	102,1	2,1	100,6	0,5	0,7	.	-1,0	0,0	0,0	826	6,2
1997	104,4	2,3	101,8	1,2	1,2	1,0	0,6	1,2	1,2	861	4,2
1998	108,1	3,5	104,6	2,8	2,0	2,8	2,0	4,0	4,0	923	7,2
1999	111,6	3,3	107,2	2,4	3,1	1,7	1,3	2,7	2,7	973	5,4
1999	II	110,7	2,8	106,5	2,2	2,9	1,9	2,0	2,5	982	8,5
	III	111,8	2,7	107,3	2,0	3,0	1,4	-1,2	3,6	990	6,4
	IV	113,6	4,2	108,6	2,9	3,5	1,6	2,7	3,1	951	-0,1
2000	I	114,1	3,5	109,0	2,4	3,3	0,7	0,7	4,0	984	1,5
	II	987	0,4
1999	kesä	111,6	3,9	107,2	3,1	5,0	2,2	3,3	2,8	979	8,0
	heinä	111,8	2,7	107,3	2,0	2,6	1,5	0,3	3,5	1 044	10,4
	elo	112,1	3,0	107,6	2,2	2,8	2,3	0,3	4,2	961	5,1
	syys	111,5	2,5	107,2	1,8	3,5	0,4	-4,2	3,0	964	2,1
	loka	113,6	4,9	108,7	3,7	4,9	2,0	4,0	3,1	970	2,9
	marras	114,0	3,8	108,7	2,3	2,9	1,7	1,8	3,2	958	-1,2
	joulu	113,4	3,9	108,4	2,7	2,9	1,1	2,3	3,1	926	-2,6
2000	tammi	113,7	3,8	108,8	2,6	3,7	3,2	-0,3	3,4	977	0,7
	helmi	114,9	5,0	109,5	3,5	3,6	2,9	5,6	5,2	998	5,4
	maalis	113,7	1,9	108,6	1,2	2,6	-3,9	-2,9	3,5	978	-0,8
	huhti	115,6	5,1	110,2	4,0	4,8	2,7	1,1	4,9	976	-2,1
	touko	115,9	5,0	110,4	3,7	5,1	2,1	2,3	3,7	990	1,9
	kesä	996	1,7

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 20–21 (EKP:n laskelmat perustuvat ACEA/A.A.A., European Automobile Manufacturers' Associationin tilastoihin).

1) Korjattu työpäivien määrällä.

2) Kuukausikeskiarvoja.

Taulukko 5.3

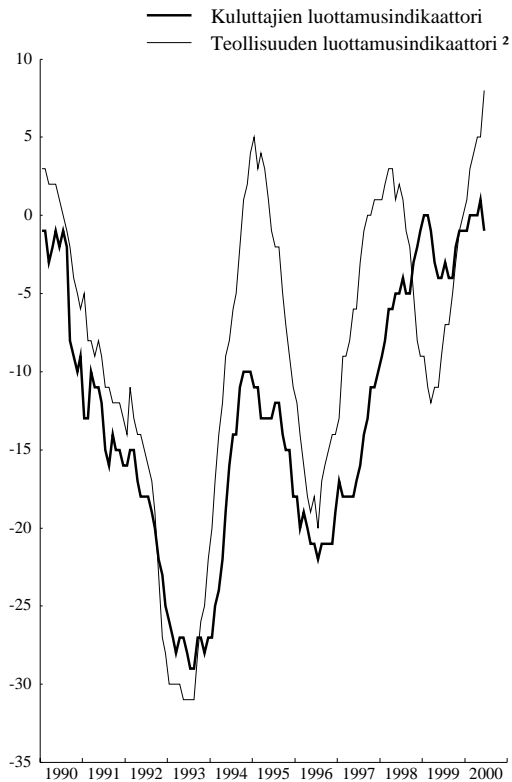
Suhdannekyselyt

(saldoprosenttia, kausivaihteluista puhdistettu, ellei toisin mainita)

	Tehdasteollisuus				Rakentamisen luottamusindikaattori	Vähittäiskaupan luottamusindikaattori	Kuluttajien luottamusindikaattori
	Luottamusindikaattori	Tuotantoodotukset	Tilaukanta	Kapasiteetin käyttöaste ¹⁾ (%)			
	1	2	3	4	5	6	7
1995	-2	10	-8	82,6	-27	-12	-13
1996	-16	-1	-30	80,6	-36	-11	-20
1997	-4	11	-15	81,0	-33	-9	-15
1998	-1	11	-5	83,0	-19	-3	-5
1999	-7	7	-17	81,8	-7	-5	-2
1999 II	-10	3	-21	81,8	-7	-4	-4
1999 III	-6	8	-17	81,6	-7	-7	-4
1999 IV	-1	14	-9	81,9	-3	-7	-1
2000 I	3	15	-2	83,0	0	0	0
2000 II	6	17	5	83,7	2	3	0
1999 kesä	-9	5	-22	-	-6	-9	-4
1999 heinä	-7	7	-18	-	-5	-6	-3
1999 elo	-7	7	-17	-	-9	-7	-4
1999 syys	-5	10	-15	-	-8	-7	-4
1999 loka	-3	13	-11	-	-6	-9	-2
1999 marras	-1	15	-9	-	0	-9	-1
1999 joul	0	13	-6	-	-4	-2	-1
2000 tammi	1	13	-4	-	2	-2	-1
2000 helmi	3	16	-2	-	-2	-3	0
2000 maal	4	15	1	-	0	5	0
2000 huhti	5	15	3	-	2	-3	0
2000 touko	5	16	4	-	1	4	1
2000 kesä	8	20	8	-	3	7	-1

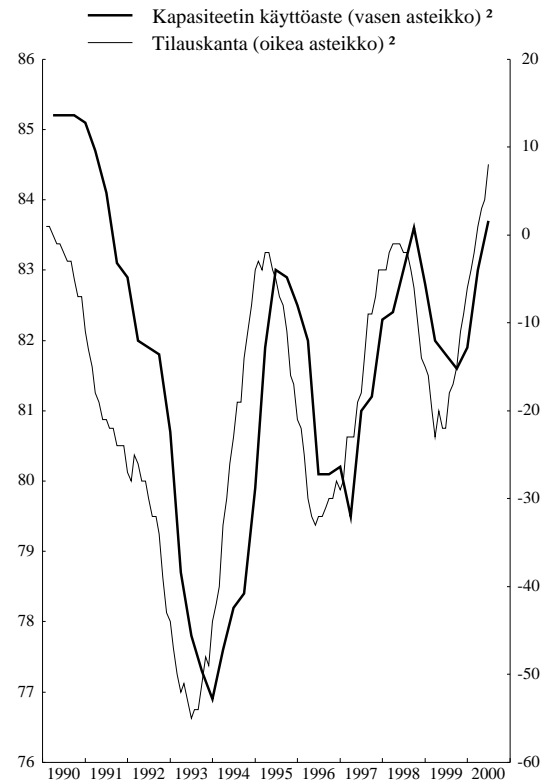
Kuluttajien ja teollisuuden luottamusindikaattorit

(saldoprosenttia, kuukausittain, kausivaihteluista puhdistettu)

Kapasiteetin käyttöaste ja tilaukanta

(kapasiteetin käyttöaste, prosenttia, neljännesvuosittain; tilaukanta, saldoprosenttia, kuukausittain; kausivaihteluista puhdistettu)

Lähde: Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Tiedot kapasiteetin käyttöasteesta kerätään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Vuositiedot ovat neljännesvuosittaisen kyselyjen keskiarvoja.

2) Tehdasteollisuus.

Taulukko 5.4

Työmarkkinat

1. Työllisyys ja työttömyys¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Työllisyys						Työttömyys (kp.)			
	Koko kansantalous				Teollisuus- tuotanto (pl. rakenta- minen)	Palvelut	Yhteensä		Aikuis- väestö ²⁾	Nuoriso ²⁾
	1995 = 100		Palkan- saajat	Yrittäjät			Miljoonaa	% työvoimasta	% työvoimasta	% työvoimasta
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1995	100,0	14,321	11,3	9,5	23,3
1996	100,3	0,3	0,3	0,5	-1,4	1,3	14,724	11,6	9,8	23,9
1997	100,8	0,5	0,7	0,2	-0,6	1,2	14,821	11,6	9,9	23,2
1998	102,1	1,3	1,5	0,7	1,0	1,7	14,084	10,9	9,4	21,3
1999	103,3	1,2	1,5	-0,1	0,2	2,0	13,008	10,0	8,7	19,1
1999	II	102,7	1,3	1,6	-0,1	0,1	13,091	10,0	8,8	19,3
	III	102,8	1,0	1,4	-0,4	0,0	12,920	9,9	8,6	18,9
	IV	103,0	1,0	1,3	-0,4	0,0	12,612	9,7	8,5	18,2
2000	I	103,5	1,2	1,5	-0,2	0,1	12,358	9,5	8,3	18,0
	II	11,959	9,2	8,1	17,4
1999	kesä	-	-	-	-	-	12,968	9,9	8,7	19,0
	heinä	-	-	-	-	-	12,929	9,9	8,7	18,9
	elo	-	-	-	-	-	12,965	9,9	8,7	19,0
	syys	-	-	-	-	-	12,866	9,9	8,6	18,8
	loka	-	-	-	-	-	12,682	9,7	8,5	18,4
	marras	-	-	-	-	-	12,594	9,6	8,5	18,2
	joulu	-	-	-	-	-	12,558	9,6	8,5	18,1
2000	tammi	-	-	-	-	-	12,488	9,6	8,4	18,1
	helmi	-	-	-	-	-	12,374	9,5	8,3	18,1
	maalis	-	-	-	-	-	12,211	9,4	8,2	17,9
	huhti	-	-	-	-	-	12,096	9,3	8,1	17,6
	touko	-	-	-	-	-	11,956	9,2	8,1	17,4
	kesä	-	-	-	-	-	11,827	9,1	8,0	17,2

2. Työkustannukset ja työn tuottavuus

(vuotuinen prosenttimuutos)

	Yksikkötyökustannukset koko kansantaloudessa ja aluerät (kp.)			Työkustannusindeksit ja aluerät ³⁾						Palkat työntekijää kohden tehdas- teollisuudessa
	Yksikkötyö- kustannukset	Työkustan- nukset työntekijää kohden	Työn tuottavuus	Yhteensä						
				Palkat ja palkkiot	Muut	Teollisuus (pl. rakenta- minen)	Palvelut			
11	12	13	14	15	16	Yhteensä 17	Yhteensä 18	19		
1995	1,5	3,4	1,9	-	-	-	-	-	3,9	
1996	1,9	3,2	1,2	3,4	3,0	4,3	3,5	3,9	3,7	
1997	0,7	2,4	1,7	2,5	2,4	2,8	2,3	2,6	2,6	
1998	0,0	1,4	1,4	1,8	1,9	1,3	1,8	1,4	2,9	
1999	1,1	1,9	0,8	2,2	2,4	1,6	2,2	1,8	2,4	
1998	I	-1,6	1,0	2,7	1,8	2,0	1,1	1,5	2,4	
	II	-0,1	1,2	1,2	1,8	2,1	1,2	2,0	3,2	
	III	0,3	1,3	1,0	1,7	1,7	1,5	1,9	3,0	
	IV	0,8	1,2	0,4	1,8	1,9	1,4	2,0	3,2	
1999	I	1,6	1,8	0,1	2,1	2,1	1,7	2,1	2,8	
	II	1,6	2,1	0,5	2,0	2,2	1,4	1,9	2,5	
	III	1,0	2,0	1,0	2,3	2,5	1,8	2,3	2,3	
	IV	0,3	2,0	1,7	2,4	2,6	1,7	2,5	1,9	
2000	I	0,4	2,5	2,0	3,6	3,8	2,8	3,4	2,8	

Lähteet: Sarakkeet 1–6 ja 18 Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat, sarakkeet 7–10 sekä 14–17 Eurostat ja sarakkeet 11–13 ja 19 kansallisiin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Työllisyystilastot perustuvat EKT 95:een. Kattavuuserojen vuoksi neljännesvuositilastot eivät täysin täsmää vuositilastojen kanssa. Työttömyys-tilastot ovat ILO:n suositusten mukaisia.

2) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja sitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat; ilmaistu prosentteina ikäryhmän työvoimasta.

3) Työkustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maatalous, julkishallinto, koulutus ja terveydenhuolto. Kattavuuserojen vuoksi erien kokonaissummat eivät välttämättä täsmää.

6 Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus

Taulukko 6

Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä, ellei toisin mainita)

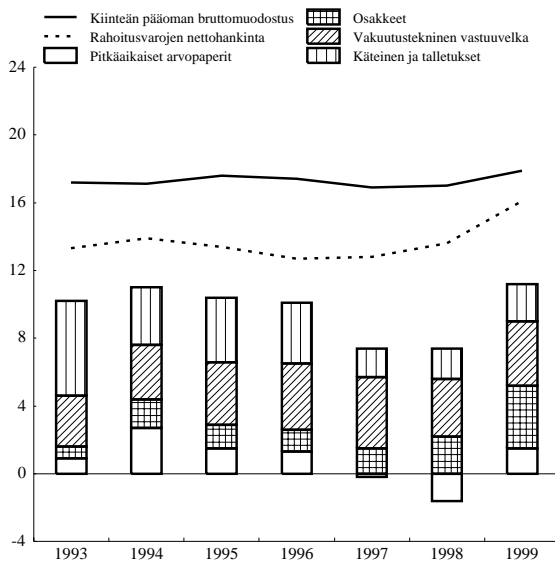
	Euroalueen säästäminen ja investoinnit ¹⁾			Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) investoinnit ^{1),2)}							Osakkeet	Vakuutus- tekninen vastuuvetka
	Brutto- säästäminen	Kiinteän pääoman brutto- muodostus	Netto- luotonanto rahaliiton ulko- puolisille	Kiinteän pääoman brutto- muodostus	Yritykset (pl. rahoitus- sektori)	Rahoitus- varojen netto- hankinta	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Pitkä- aikaiset arvopaperit			
										1		
1992	21,3	22,5	-0,9	18,8	11,8	13,5	4,0	1,6	0,4	1,4	2,9	
1993	20,4	20,7	0,6	17,2	10,4	13,3	5,6	0,5	0,9	0,7	3,0	
1994	20,8	20,3	0,3	17,1	10,2	13,9	3,4	2,5	2,7	1,7	3,2	
1995	22,0	20,8	0,5	17,6	10,7	13,4	3,8	1,8	1,5	1,4	3,7	
1996	21,7	20,6	1,0	17,4	10,6	12,7	3,6	0,2	1,3	1,3	3,9	
1997	22,1	20,0	1,6	16,9	10,5	12,8	1,7	-0,6	-0,2	1,5	4,2	
1998	22,1	20,0	1,2	17,0	10,7	13,6	1,8	-2,2	-1,6	2,2	3,4	
1999	21,5	20,9	0,1	17,9	11,6	16,1	2,2	1,5	1,5	3,7	3,8	

	Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) rahoitus ^{1),2)}						Netto- rahoitus- investoinnit ³⁾	Rahoitus- investoinnit, % brutto- investoin- neista ⁴⁾	Netto- velkaantu- minen, % rahoituk- sesta ⁵⁾		
	Brutto- säästäminen	Kotitaloudet	Netto- velkaantu- minen	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Pitkä- aikaiset arvopaperit	Osakkeet				Lainat	
											12
1992	21,0	13,1	10,2	0,7	0,6	1,4	6,7	4,7	3,3	41,8	32,7
1993	20,7	12,7	7,9	1,3	1,4	1,5	3,6	4,4	5,4	43,6	27,6
1994	20,7	11,9	9,7	1,0	1,1	1,8	3,9	4,0	4,2	44,8	31,9
1995	21,7	12,1	7,0	-1,8	-1,8	1,4	4,7	3,2	6,4	43,2	24,4
1996	21,2	11,8	8,5	0,2	0,0	1,7	5,5	4,5	4,2	42,2	28,6
1997	20,3	10,6	9,1	0,1	0,1	1,4	5,9	4,5	3,7	43,1	31,0
1998	19,1	10,0	11,1	0,3	0,2	2,5	6,8	4,9	2,5	44,4	36,8
1999	18,3	10,0	14,5	0,9	0,5	1,9	9,6	7,1	1,6	47,4	44,2

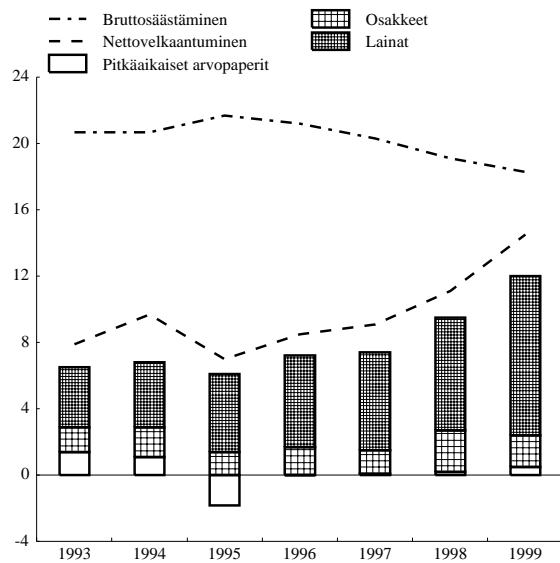
Yksityisen ei-rahoitussektorin investoinnit ja rahoitus^{1),2)}

(prosenttia BKT:stä)

Investoinnit

Rahoitus

Lähde: EKP.

1) Keskeisiä investointien ja rahoituksen erii.

2) Yksityinen ei-rahoitussektori sisältää yritykset, kotitaloudet ja kottalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

3) Sarakkeet 6–14.

4) Sarake 6: (sarakkeet 4+6).

5) Sarake 14: (sarakkeet 12+14).

7 Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa

Taulukko 7

Julkisen talouden rahoitusasema

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue¹⁾ – tulot ja menot

	Tulot							Menot							
	Yhteensä	Tulot					Pääoma-tulot	Yhteensä	Menot					Pääoma-menot	Investoinnit
		Välittömät verot	Väilliset verot	Sosiaaliturvamaksut	Myyntit	Palkan-saaja-korvaukset			Väliuote-käyttö	Korko-menot	Tulon-siirrot koti-talouksille				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
1991	46,4	46,0	11,8	13,0	16,7	2,3	0,3	50,8	45,9	11,2	5,4	5,1	20,4	4,8	3,3
1992	47,5	46,8	11,9	13,0	17,1	2,4	0,7	52,1	47,4	11,4	5,5	5,6	21,4	4,7	3,2
1993	48,3	47,8	12,1	13,3	17,5	2,4	0,5	53,8	49,1	11,6	5,7	5,8	22,3	4,7	3,1
1994	47,7	47,3	11,6	13,5	17,5	2,4	0,4	52,7	48,3	11,3	5,4	5,5	22,3	4,4	2,9
1995	47,2	46,7	11,6	13,3	17,3	2,5	0,5	52,2	47,7	11,2	5,3	5,7	22,3	4,5	2,7
1996	48,0	47,5	12,0	13,4	17,6	2,5	0,5	52,3	48,3	11,2	5,3	5,7	22,8	4,0	2,6
1997	48,3	47,6	12,2	13,6	17,5	2,5	0,7	50,9	47,1	11,0	5,3	5,1	22,6	3,7	2,4
1998	47,8	47,3	12,4	14,2	16,5	2,4	0,5	49,9	46,0	10,7	5,2	4,7	22,1	3,9	2,4
1999	48,5	48,0	12,9	14,4	16,5	2,4	0,5	49,7	45,7	10,7	5,2	4,3	22,1	4,0	2,5

2. Euroalue¹⁾ – säästäminen, rahoitusjäämä ja velka

	Brutto-säästäminen	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)				Perus-alijäämä/-ylijäämä	Alijäämä-/velka-oikaisu ²⁾	Velan muutos ³⁾				Konsolidoitu nimellinen bruttovelka			
		Yhteensä	Valtion-hallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaaliturvamaksut			Yhteensä	Käteinen, talletukset ja lainat	Lyhyt-aikaiset arvopaperit	Keskipit-kät/pitkä-aikaiset arvopaperit	Yhteensä	Käteinen, talletukset ja lainat	Lyhyt-aikaiset arvopaperit	Keskipit-kät / pitkä-aikaiset arvopaperit
1991	0,1	-4,4	-4,2	-0,5	0,3	0,7	0,6	5,0	1,3	0,3	3,3	57,3	18,4	9,5	29,3
1992	-0,6	-4,6	-4,0	-0,5	-0,1	1,0	2,0	6,6	1,7	1,1	3,8	60,8	19,1	10,2	31,5
1993	-1,3	-5,5	-4,9	-0,6	-0,1	0,3	2,4	7,9	1,5	0,0	6,4	67,2	20,1	9,9	37,2
1994	-1,0	-5,0	-4,3	-0,7	0,0	0,5	0,8	5,8	0,2	0,9	4,7	69,8	19,4	10,3	40,1
1995	-1,0	-5,0	-4,1	-0,5	-0,3	0,7	2,7	7,6	2,6	0,0	5,0	74,0	21,0	9,8	43,2
1996	-0,8	-4,3	-3,6	-0,5	-0,2	1,4	-0,6	3,7	0,2	0,4	3,1	75,2	20,5	9,9	44,9
1997	0,5	-2,6	-2,3	-0,3	0,1	2,5	-0,4	2,2	-0,1	-0,6	2,9	74,6	19,6	8,9	46,1
1998	1,3	-2,0	-2,2	0,1	0,1	2,6	-0,5	1,5	-0,4	-0,6	2,5	72,9	18,4	7,9	46,7
1999	2,3	-1,2	-1,6	0,1	0,3	3,1	0,5	1,6	-0,2	-0,8	2,7	72,1	17,5	6,8	47,7

3. Euromaat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)

	BE	DE	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1996	-3,7	-3,4	-5,0	-4,2	-0,6	-7,1	2,7	-1,8	-3,8	-3,8	-3,2
1997	-2,0	-2,6	-3,2	-3,0	0,8	-2,7	3,6	-1,2	-1,9	-2,6	-1,5
1998	-1,0	-1,7	-2,6	-2,7	2,1	-2,8	3,2	-0,8	-2,5	-2,1	1,3
1999	-0,9	-1,1	-1,1	-1,8	2,0	-1,9	2,4	0,5	-2,0	-2,0	2,3
2000 ⁴⁾	-0,5	-1,0	-0,7	-1,5	1,7	-1,5	2,6	1,0	-1,7	-1,5	4,1

4. Euromaat – konsolidoitu nimellinen bruttovelka

	BE	DE	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1996	128,3	59,8	68,0	57,1	74,1	122,1	6,2	75,3	68,3	63,6	57,1
1997	123,0	60,9	66,7	59,0	65,3	119,8	6,0	70,3	63,9	60,3	54,1
1998	117,4	60,7	64,9	59,3	55,6	116,3	6,4	67,0	63,5	56,5	49,0
1999	114,4	61,0	63,5	58,6	52,4	114,9	6,2	63,6	64,5	56,7	47,1
2000 ⁴⁾	110,0	60,7	62,3	58,2	45,2	110,8	5,8	58,7	64,0	57,0	42,6

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP; euromaiden ali-/ylijäämää ja velkaa koskevat tiedot: Euroopan komissio.

1) Tuloja, menoja ja alijäämää koskevat tiedot perustuvat EKT 95:een. Euroalueen maiden keskinäisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.

2) Alijäämän vuosimuutos / nimellisen konsolidoidun bruttovelan muutos, % BKT:stä.

3) Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos, % BKT:stä: (velka [t] - velka [t-1])/BKT (t).

4) Euroopan komission ennusteet.

8 Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)

Taulukko 8.1

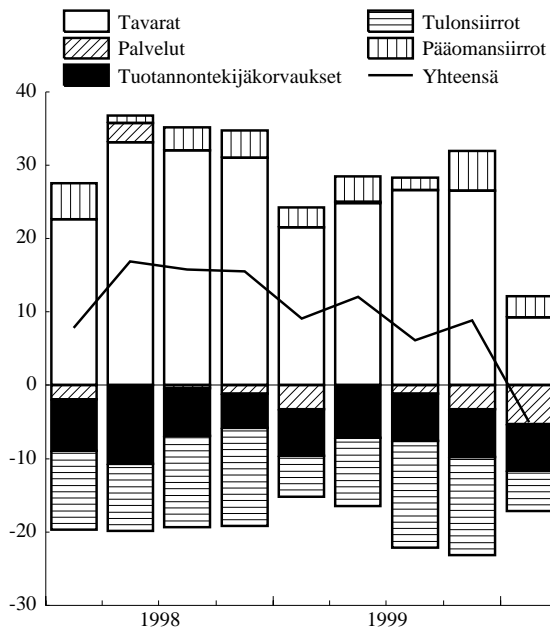
Maksutase^{1),2)}

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Vaihtotase					Pääomansiirrot	Rahoitustase						Virheelliset ja tunnistamattomat erät
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotannon-tekijäkorvaukset	Tulonsiirrot		Yhteensä	Suorat sijoitukset	Arvopaperisijoitukset	Johdannaiset	Muut sijoitukset	Valuuttavaranto	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1997	76,2	124,8	7,1	-15,2	-40,5	13,1	.	-48,1	-22,8
1998	43,3	118,8	-0,9	-28,8	-45,8	12,7	-69,1	-102,6	-85,3	-8,2	118,5	8,5	13,1
1999	22,8	99,5	-7,5	-26,4	-42,8	13,3	-64,3	-138,8	-28,9	-1,0	90,8	13,7	28,2
1999 I	6,4	21,5	-3,2	-6,4	-5,5	2,8	-33,1	-15,6	-54,7	-1,4	33,0	5,5	24,0
1999 II	8,6	24,8	0,2	-7,1	-9,3	3,4	-28,3	-52,6	-7,0	-0,6	25,3	6,6	16,2
1999 III	4,5	26,6	-1,1	-6,4	-14,6	1,7	-6,7	-23,3	29,8	1,5	-16,1	1,4	0,5
1999 IV	3,4	26,5	-3,3	-6,5	-13,4	5,5	3,8	-47,3	3,0	-0,5	48,5	0,2	-12,6
2000 I	-7,9	9,3	-5,3	-6,3	-5,5	2,8	47,8	148,0	-192,6	2,5	91,3	-1,4	-42,7
1999													
maalis	6,4	9,8	-0,4	-1,6	-1,4	0,2	-40,3	-4,6	-37,1	0,9	-2,1	2,7	33,7
huhti	4,8	8,0	-0,4	0,1	-2,9	0,5	-5,1	-14,6	13,6	3,5	-9,3	1,8	-0,2
touko	-1,5	5,9	0,7	-4,9	-3,2	1,4	-11,0	-19,1	-28,5	-3,9	37,0	3,5	11,1
kesä	5,4	11,0	-0,1	-2,3	-3,2	1,4	-12,2	-18,9	7,9	-0,1	-2,3	1,3	5,4
heinä	6,4	14,6	-0,1	-3,6	-4,5	0,7	-24,4	-9,8	-3,2	0,8	-11,5	-0,8	17,3
elo	1,3	6,5	-0,5	0,1	-4,8	0,6	27,2	-7,2	12,0	1,9	20,0	0,5	-29,0
syys	-3,2	5,6	-0,6	-2,9	-5,2	0,4	-9,5	-6,3	20,9	-1,2	-24,6	1,7	12,3
loka	2,2	10,5	-0,2	-3,9	-4,1	1,5	14,7	-7,3	-13,5	-1,8	37,2	0,1	-18,4
marras	1,6	8,4	-1,8	-0,7	-4,3	1,1	-4,5	-19,4	13,6	1,6	-1,0	0,6	1,8
joulu	-0,5	7,7	-1,3	-1,9	-5,0	2,8	-6,3	-20,6	2,9	-0,3	12,2	-0,5	3,9
2000													
tammi	-9,0	-0,5	-2,1	-5,0	-1,3	1,4	19,2	0,8	-5,3	-0,8	26,7	-2,2	-11,6
helmi	0,0	4,2	-2,1	-1,0	-1,2	0,1	-1,9	146,0	-152,9	1,9	2,8	0,3	1,8
maalis	1,2	5,6	-1,1	-0,3	-3,0	1,3	30,5	1,1	-34,4	1,4	61,8	0,5	-32,9
huhti	-3,2	6,0	-1,2	-3,9	-4,0	1,5	5,0	-6,2	-7,9	2,1	16,8	0,2	-3,4
touko	-0,6	5,0	-0,2	-2,8	-2,6	0,6	7,0	-10,7	-5,1	0,3	21,2	1,3	-7,0

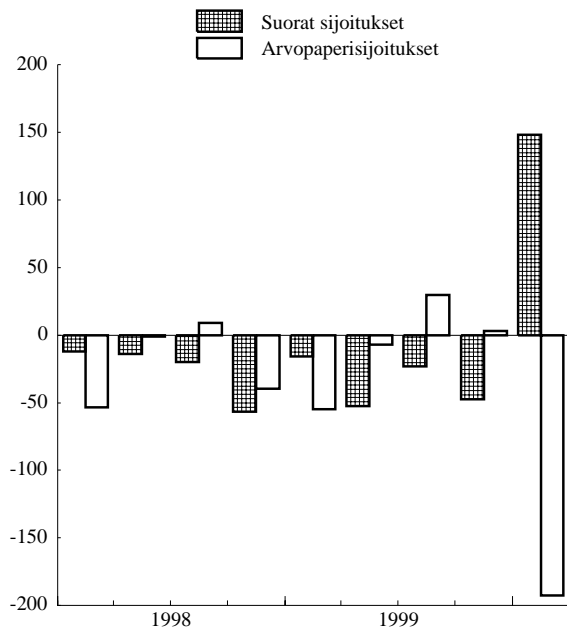
Vaihtotase ja pääomansiirrot

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-). Valuuttavaranto: lisäys (-), vähennys (+).

2) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.2

Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], bruttovirrat)

	Vaihtotase										Pääomansiirrot		
	Yhteensä		Tavarat		Palvelut		Tuotannon- tekijäkorvaukset		Tulonsiirrot		Tulot	Menot	
	Tulot	Menot	Vienti	Tuonti	Vienti	Tuonti	Tulot	Menot	Tulot	Menot			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1997	1 212,2	1 136,0	744,1	619,3	217,9	210,8	189,5	204,7	60,7	101,1	18,9	5,8	
1998	1 264,0	1 220,6	772,4	653,6	232,0	232,8	198,5	227,3	61,1	106,9	17,8	5,1	
1999	1 303,8	1 280,9	796,0	696,5	236,0	243,5	205,0	231,4	66,8	109,6	19,6	6,3	
1999	I	300,8	294,4	179,7	158,2	50,7	53,9	46,6	53,0	23,8	29,3	4,4	1,7
	II	325,2	316,6	193,1	168,2	59,3	59,1	58,0	65,1	14,8	24,2	4,6	1,2
	III	323,2	318,7	199,9	173,2	62,5	63,6	47,9	54,4	12,9	27,5	3,1	1,5
	IV	354,7	351,3	223,4	196,9	63,6	66,8	52,5	59,0	15,3	28,6	7,5	2,0
2000	I	359,5	367,4	221,2	211,9	58,5	63,8	54,7	61,0	25,2	30,7	4,3	1,4
1999	maalis	110,4	103,9	68,8	59,0	18,7	19,0	17,7	19,3	5,3	6,6	0,6	0,5
	huhti	105,8	101,0	63,3	55,3	18,5	18,9	19,1	19,1	4,9	7,8	1,0	0,4
	touko	102,6	104,2	60,7	54,9	19,2	18,5	17,3	22,2	5,4	8,6	1,8	0,3
	kesä	116,8	111,4	69,1	58,1	21,6	21,7	21,6	23,8	4,6	7,8	1,9	0,5
	heinä	115,9	109,4	72,8	58,2	22,7	22,8	15,7	19,3	4,6	9,1	1,3	0,6
	elo	98,3	97,0	58,8	52,3	19,1	19,6	16,2	16,1	4,2	9,0	1,0	0,4
	syys	109,0	112,2	68,2	62,7	20,6	21,2	16,1	19,0	4,1	9,4	0,8	0,5
	loka	115,7	113,5	74,0	63,5	20,9	21,1	15,9	19,8	4,9	9,1	2,0	0,5
	marras	117,6	116,0	75,3	66,9	20,5	22,3	17,1	17,8	4,7	9,0	1,8	0,7
	joulu	121,3	121,8	74,1	66,4	22,2	23,4	19,5	21,4	5,6	10,6	3,7	0,8
2000	tammi	111,9	121,0	64,5	65,0	18,2	20,4	16,4	21,4	12,9	14,2	1,9	0,5
	helmi	115,8	115,8	72,9	68,7	18,6	20,7	17,4	18,4	6,8	8,0	0,5	0,4
	maalis	131,8	130,6	83,8	78,2	21,7	22,8	20,9	21,1	5,5	8,5	1,8	0,5
	huhti	115,9	119,1	72,3	66,3	20,0	21,2	18,7	22,6	4,8	8,9	2,1	0,5
	touko	133,7	134,4	83,4	78,4	22,0	22,2	21,9	24,7	6,5	9,0	1,1	0,5

Lähde: EKP.

1) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.3

Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset

(miljardia euroa, bruttovirrat)

	Yhteensä		Palkansaaja-korvaukset		Pääomakorvaukset							
	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Yhteensä		Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset		Muut sijoitukset	
					Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1999	205,0	231,4	9,6	4,9	195,4	226,5	42,4	38,4	61,9	98,5	91,1	89,7
1999 I	46,6	53,0	2,3	0,9	44,4	52,1	7,8	8,8	13,6	21,7	23,0	21,6
II	58,0	65,1	2,3	1,3	55,7	63,8	12,7	8,1	17,4	31,4	25,5	24,3
III	47,9	54,4	2,3	1,4	45,6	53,0	9,5	9,8	15,7	22,4	20,4	20,7
IV	52,5	59,0	2,7	1,3	49,7	57,6	12,4	11,6	15,2	23,0	22,2	23,0
2000 I	54,7	61,0	3,1	1,1	51,5	59,9	13,3	13,5	13,5	21,7	24,8	24,7

	Suorien sijoitusten tuotot				Arvopaperisijoitusten tuotot							
	Oman pääoman tuotot		Korot		Osingot		Korot velkapapereista					
	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Yhteensä		Joukkolainat		Rahamarkkinapaperit	
							Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
1999	37,4	33,8	5,0	4,6	9,7	27,3	52,2	71,2	49,9	70,2	2,3	1,0
1999 I	6,9	8,0	0,9	0,9	1,6	3,7	12,0	18,0	11,6	17,3	0,5	0,7
II	11,5	7,0	1,2	1,1	3,3	12,8	14,1	18,6	13,5	18,1	0,6	0,5
III	8,2	8,6	1,3	1,2	2,4	4,9	13,3	17,5	12,7	17,7	0,6	-0,2
IV	10,7	10,2	1,7	1,4	2,4	5,8	12,8	17,2	12,1	17,2	0,7	0,0
2000 I	11,0	12,0	2,3	1,5	1,9	5,8	11,6	15,9	11,0	16,0	0,6	-0,1

Lähde: EKP.

Taulukko 8.4

Maksutase: suorat sijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Ulkomaille			Euroalueelle		
	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja
	1	2	3	4	5	6
1997	-93,4	.	.	45,3	.	.
1998	-183,0	.	.	80,4	.	.
1999	-212,9	.	.	74,1	.	.
1999 I	-36,3	.	.	20,8	.	.
II	-76,9	.	.	24,3	.	.
III	-26,9	.	.	3,6	.	.
IV	-72,7	-61,6	-11,2	25,4	8,0	17,4
2000 I	-63,3	-33,2	-30,1	211,3	191,3	20,0
1999 maalis	-12,5	.	.	7,9	.	.
huhti	-23,3	.	.	8,7	.	.
touko	-28,3	.	.	9,1	.	.
kesä	-25,3	.	.	6,4	.	.
heinä	-3,6	.	.	-6,2	.	.
elo	-12,8	.	.	5,6	.	.
syys	-10,5	.	.	4,3	.	.
loka	-15,2	-14,9	-0,3	7,8	1,1	6,7
marras	-22,4	-10,5	-11,8	3,0	2,5	0,4
joulu	-35,2	-36,1	1,0	14,6	4,4	10,2
2000 tammi	-7,0	-6,4	-0,5	7,8	7,4	0,4
helmi	-20,1	-13,6	-6,5	166,1	159,1	7,1
maalis	-36,2	-13,1	-23,1	37,3	24,8	12,6
huhti	-18,6	-8,5	-10,1	12,4	6,3	6,1
touko	-35,6	-15,1	-20,5	24,9	8,9	16,0

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

Taulukko 8.5

Maksutase: arvopaperisijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia eua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Vaateittain²⁾

	Yhteensä		Osakkeet		Velkapaperit					
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset			Velat		
					Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit	Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1998	-302,1	216,8	-98,7	98,3	-203,3	-187,1	-16,3	118,5	102,7	15,8
1999	-316,5	287,5	-153,7	97,7	-162,7	-149,0	-13,8	189,8	119,2	70,6
1999 I	-65,3	10,7	-21,7	-5,4	-43,6	-43,8	0,1	16,1	2,9	13,2
II	-85,6	78,6	-40,9	31,3	-44,7	-52,5	7,8	47,3	33,7	13,7
III	-64,3	94,1	-37,2	27,1	-27,0	-21,0	-6,1	67,0	42,3	24,7
IV	-101,2	104,2	-53,9	44,8	-47,3	-31,7	-15,7	59,4	40,4	19,1
2000 I	-153,9	-38,8	-116,9	-105,7	-37,0	-38,6	1,6	67,0	46,8	20,2
1999 maalis	-30,0	-7,1	-11,0	-16,9	-19,0	-21,2	2,3	9,7	5,2	4,5
huhti	-22,2	35,8	-11,7	8,2	-10,5	-14,8	4,3	27,6	27,7	-0,1
touko	-37,9	9,4	-15,7	10,8	-22,2	-23,3	1,1	-1,4	-9,2	7,8
kesä	-25,5	33,4	-13,5	12,3	-12,0	-14,4	2,4	21,1	15,2	5,9
heinä	-22,0	18,8	-9,8	11,0	-12,2	-11,8	-0,3	7,8	0,4	7,4
elo	-22,8	34,8	-14,8	5,5	-8,0	-6,5	-1,5	29,3	21,8	7,5
syys	-19,5	40,4	-12,6	10,5	-6,9	-2,7	-4,2	29,9	20,1	9,8
loka	-24,2	10,8	-13,2	10,2	-11,1	-5,4	-5,6	0,6	1,5	-0,9
marras	-35,4	49,0	-18,3	16,1	-17,1	-12,2	-4,9	32,9	32,7	0,2
joulu	-41,5	44,4	-22,4	18,5	-19,1	-14,0	-5,1	25,9	6,2	19,7
2000 tammi	-23,5	18,2	-21,8	7,2	-1,7	-8,8	7,1	11,0	11,8	-0,9
helmi	-87,2	-65,7	-68,7	-92,5	-18,6	-15,7	-2,8	26,9	12,8	14,1
maalis	-43,2	8,7	-26,5	-20,4	-16,7	-14,1	-2,6	29,1	22,2	6,9
huhti	-25,8	17,9	-18,2	-4,7	-7,6	-4,7	-2,8	22,6	13,9	8,7
touko	-29,7	24,6	-18,0	4,1	-11,7	-8,6	-3,1	20,5	15,4	5,1

2. Saamiset vaateittain ja omistajasektoreittain

	Osakkeet				Velkapaperit							
	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit	Joukkolainat				Rahamarkkinapaperit			
					Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1999	0,1	-2,0	3,3	-155,1	0,7	-1,6	-17,7	-130,4	0,6	-0,1	-8,0	-6,2
1999 I	0,1	-0,4	1,1	-22,5	0,1	-0,4	5,1	-48,6	1,4	-0,2	-1,1	0,0
II	0,0	-0,3	-3,0	-37,7	0,8	-0,3	-10,5	-42,5	0,5	-0,5	1,1	6,6
III	0,0	-0,5	6,1	-42,9	0,1	-0,6	-4,4	-16,1	-1,0	0,4	-1,0	-4,4
IV	-0,1	-0,9	-1,0	-51,9	-0,3	-0,3	-7,8	-23,3	-0,3	0,1	-7,0	-8,4
2000 I	0,0	-0,7	1,7	-117,9	-1,2	-0,1	-15,5	-21,7	1,2	0,1	3,2	-2,8

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Viimeaikaisien ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.6

Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Muut sijoitukset sektoreittain^{1), 2)}

	Yhteensä		Eurojärjestelmä		Julkisyhteisöt		Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)						Muut sektorit	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Yhteensä		Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset		Saamiset	Velat
							Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	-67,5	186,0	-0,7	3,5	-1,4	-7,7	-22,6	178,1	-34,2	34,8	11,6	143,3	-42,8	12,1
1999	-58,0	148,8	9,4	0,0	-0,7	-13,4	-24,8	137,4	-50,4	39,7	25,6	97,7	-41,9	24,7
1999 I	-34,6	67,7	2,9	0,0	-3,3	-4,2	-13,4	58,6	-13,9	7,1	0,6	51,5	-20,9	13,3
1999 II	1,0	24,4	4,4	0,0	3,9	-2,9	8,2	19,4	-15,6	13,2	23,9	6,2	-15,6	7,8
1999 III	-28,1	12,0	-0,3	0,0	-1,6	-2,4	-8,6	10,3	-14,3	8,1	5,7	2,2	-17,7	4,1
1999 IV	3,8	44,7	2,3	0,0	0,3	-3,9	-11,1	49,1	-6,5	11,3	-4,5	37,8	12,2	-0,5
2000 I	-84,0	175,3	-5,1	0,0	-6,0	-2,7	-30,0	163,1	-11,2	20,0	-18,8	143,1	-42,8	14,9
1999 maalis	-0,8	-1,3	-1,0	0,0	-1,1	1,2	3,2	-8,1	-7,1	6,8	10,3	-14,9	-1,8	5,6
1999 huhti	10,5	-19,8	0,4	0,0	-0,2	0,3	15,0	-20,8	-4,7	2,7	19,7	-23,5	-4,8	0,7
1999 touko	-10,7	47,6	3,1	0,0	1,0	-0,9	-13,4	50,4	-3,9	6,1	-9,5	44,3	-1,4	-1,9
1999 kesä	1,1	-3,5	0,9	0,0	3,0	-2,3	6,6	-10,1	-7,1	4,5	13,7	-14,6	-9,4	9,0
1999 heinä	-14,2	2,7	0,8	0,0	-1,7	-1,2	-8,2	0,4	-2,1	3,7	-6,0	-3,2	-5,1	3,5
1999 elo	-5,1	25,1	-1,5	0,0	0,2	-0,1	-2,6	26,3	-5,4	0,1	2,8	26,2	-1,2	-1,1
1999 syys	-8,8	-15,8	0,5	0,0	-0,1	-1,1	2,2	-16,4	-6,8	4,3	9,0	-20,7	-11,4	1,7
1999 loka	-16,8	53,9	0,3	0,0	-1,1	-1,1	-20,8	51,1	-3,1	3,5	-17,7	47,5	4,9	4,0
1999 marras	-71,8	70,8	-1,7	0,0	1,1	-1,8	-68,5	71,6	1,0	-0,4	-69,4	72,0	-2,7	1,0
1999 joul	92,3	-80,1	3,8	0,0	0,3	-1,0	78,2	-73,6	-4,4	8,2	82,5	-81,8	10,0	-5,5
2000 tammi	-21,0	47,7	0,1	0,0	-2,9	-1,0	-2,6	43,4	-3,9	6,2	1,4	37,2	-15,6	5,3
2000 helmi	-31,9	34,8	-1,8	0,0	-2,7	-0,3	-17,4	26,4	-4,9	7,7	-12,5	18,7	-10,0	8,6
2000 maalis	-31,0	92,9	-3,5	0,0	-0,4	-1,4	-10,0	93,3	-2,3	6,1	-7,7	87,2	-17,2	1,0
2000 huhti	-26,0	42,8	3,1	0,0	0,9	0,5	-27,9	41,8	-5,2	4,9	-22,7	36,9	-2,1	0,5
2000 touko	-12,2	33,4	-2,4	0,0	0,8	0,7	-7,0	25,7	0,5	-1,7	-7,5	27,4	-3,6	7,0

2. Muut sijoitukset sektoreittain ja vaateittain¹⁾

2.1. Eurojärjestelmä

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	1	2	3	4	5	6
1999	10,0	0,0	10,0	-0,7	0,0	-0,7
1999 I	3,6	0,0	3,6	-0,7	0,0	-0,7
1999 II	4,3	0,0	4,3	0,1	0,0	0,1
1999 III	-0,3	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,0
1999 IV	2,4	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0
2000 I	-5,1	0,0	-5,1	0,0	0,0	0,0

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

2.2. Julkisyhteisöt

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset 7	Velat 8	Netto 9	Saamiset 10	Velat 11	Netto 12	Saamiset 13	Velat 14	Netto 15
1999	-0,3	0,0	-0,4	1,5	-13,1	-11,6	-1,9	-0,2	-2,1
1999 I	-0,2	0,0	-0,2	-2,9	-4,1	-7,0	-0,3	-0,1	-0,4
II	-0,1	0,0	-0,1	5,7	-2,7	3,0	-1,8	-0,2	-2,0
III	-0,1	0,0	-0,1	-1,2	-2,5	-3,7	-0,3	0,1	-0,2
IV	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	-3,9	-3,9	0,4	0,0	0,4
2000 I	0,0	0,0	0,0	-5,9	-2,3	-8,2	-0,1	-0,4	-0,5

2.3. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset 16	Velat 17	Netto 18	Saamiset 19	Velat 20	Netto 21
1999	-25,9	137,0	111,2	1,1	0,4	1,5
1999 I	-17,1	61,3	44,2	3,7	-2,7	1,0
II	9,1	18,4	27,4	-0,8	1,1	0,2
III	-6,8	9,8	3,0	-1,8	0,5	-1,3
IV	-11,1	47,6	36,6	0,0	1,5	1,5
2000 I	-27,7	163,0	135,3	-2,2	0,1	-2,1

2.4. Muut sektorit

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset 22	Velat 23	Netto 24	Saamiset 25	Velat 26	Netto 27	Saamiset 28	Velat 29	Netto 30
1999	-13,4	2,7	-10,8	-5,7	14,5	8,8	-22,8	7,5	-15,3
1999 I	-3,5	4,1	0,6	-11,8	3,4	-8,4	-5,5	5,8	0,2
II	-6,2	-2,9	-9,1	1,4	9,6	11,1	-10,8	1,0	-9,7
III	-2,9	-0,1	-3,0	-11,9	2,7	-9,2	-2,9	1,5	-1,4
IV	-0,7	1,5	0,8	16,6	-1,2	15,4	-3,7	-0,8	-4,4
2000 I	-4,3	2,9	-1,4	-38,1	18,4	-19,8	-0,4	-6,4	-6,8

3. Valuuttavaranto¹⁾

	Yhteensä 1	Kulta 2	Erityiset nosto- oikeudet 3	Varanto- osuus IMF:ssä 4	Valuuttasaamiset							Muut saamiset 12
					Yhteensä 5	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdan- naiset 11	
						Rahaviran- omaiset ja BIS 6	Pankit 7	Osakkeet 8	Joukko- lainat 9	Raha- markkina- paperit 10		
1999	13,7	0,3	1,0	3,0	9,5	3,2	0,8	0,2	7,8	-2,4	-0,1	0,0
1999 I	5,5	0,0	2,5	0,0	3,3	1,5	3,0	0,0	1,3	-2,5	0,0	-0,3
II	6,6	0,0	-1,1	0,8	6,8	-4,6	-2,4	0,0	11,0	2,8	0,0	0,1
III	1,4	0,0	0,2	1,9	-0,9	5,3	-2,7	0,2	-3,2	-0,5	0,0	0,2
IV	0,2	0,3	-0,7	0,3	0,4	0,9	3,0	0,0	-1,3	-2,2	-0,1	-0,1
2000 I	-1,4	0,7	0,2	0,2	-2,8	2,3	-4,5	0,0	2,6	-3,1	0,0	0,2

Lähde: EKP.

1) Lisäys (-), vähennys (+).

Taulukko 8.7

Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto

1. Ulkomainen nettovarallisuus¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuonna 1997]; saamiset vähennettynä veloilla; ajanjakson lopun kantatieto)

	Yhteensä	Suorat sijoitukset			Arvopaperisijoitukset					Johdannaiset	Muut sijoitukset				Valuuttavaranto
		Yhteensä	Oma pääoma (ml. uudelleen sijoitetut voitot)	Muu pääoma	Yhteensä	Osakkeet	Velkapaperit				Yhteensä	Kauppa- luotot	Lainat/ käteinen ja talletukset	Muut saamiset/ velat	
							Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1997	42,2	114,4	129,9	-15,5	-599,6	-361,8	-237,8	-210,7	-27,0	-5,7	169,8	80,0	0,4	89,3	363,3
1998	-132,4	164,6	175,4	-10,8	-609,1	-475,5	-133,6	-125,5	-8,2	-3,6	-13,8	86,5	-172,2	71,9	329,4

Lähde: EKP.

1) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

2. Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset¹⁾

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kantatieto, ellei toisin mainita)

	Valuuttavaranto												Lisätieto: valuutta- varantoon liittyvät saamiset	
	Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset						Muut saamiset		
		Miljoo- naa troy- unssia	Yhteensä			Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdan- naiset			
						Raha- viran- omaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukko- lainat	Raha- mark- kina- paperit				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1998 joul ²⁾	329,4	99,6	404,131	5,1	23,4	199,8	12,5	18,3	0,0	116,7	52,4	0,0	1,5	7,6
1999 joul ²⁾	372,4	116,4	402,758	4,5	24,2	225,2	-	-	-	-	-	0,0	2,0	14,4
2000 tammi ³⁾	378,1	116,2	401,639	4,3	24,4	231,4	-	-	-	-	-	0,2	1,9	14,7
helmi ³⁾	383,2	121,1	400,503	4,4	23,9	231,9	-	-	-	-	-	0,2	2,0	16,1
maalis	385,4	116,0	400,503	4,4	24,8	238,9	-	-	-	-	-	0,2	1,2	17,0
huhti	399,6	121,3	400,503	4,3	22,7	249,7	-	-	-	-	-	0,2	1,7	18,1
touko	388,6	117,2	400,503	4,5	21,1	244,4	-	-	-	-	-	0,2	1,4	19,1
kesä	385,7	120,8	400,503	4,5	20,5	238,2	-	-	-	-	-	0,1	1,7	18,7

3. Euroopan keskuspankin valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset⁴⁾

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kantatieto)

	Valuuttavaranto												Lisätieto: valuutta- varantoon liittyvät saamiset	
	Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset						Muut saamiset		
		Miljoo- naa troy- unssia	Yhteensä			Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdan- naiset			
						Raha- viran- omaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukko- lainat	Raha- mark- kina- paperit				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1999 joul ²⁾	49,3	6,9	24,030	0,0	0,0	41,0	-	-	-	-	-	0,0	1,4	2,6
2000 tammi	50,0	7,0	24,030	0,0	0,0	41,7	-	-	-	-	-	0,0	1,3	3,2
helmi	48,1	7,3	24,030	0,0	0,0	39,5	-	-	-	-	-	0,0	1,3	4,2
maalis	49,8	7,0	24,030	0,0	0,0	42,0	-	-	-	-	-	0,0	0,9	4,3
huhti	52,8	7,3	24,030	0,0	0,0	44,3	-	-	-	-	-	0,0	1,2	4,3
touko	50,1	7,0	24,030	0,0	0,0	42,1	-	-	-	-	-	0,0	0,9	4,5
kesä	50,6	7,2	24,030	0,0	0,0	42,2	-	-	-	-	-	0,0	1,2	4,1

Lähde: EKP.

1) Kattavuus ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin verrattavissa taulukon 1.1 lukuihin.

2) Tilanne 1.1.1999.

3) Eurojärjestelmän kultavarantojen muutos johtuu siitä, että eräs keskuspankki myi kultaa 26.9.1999 tehdyn keskuspankkien kultasopimuksen ehtojen mukaisesti.

4) Osa eurojärjestelmän valuuttavarantoa.

9 Euroalueen ulkomaankauppa

Taulukko 9

1. Vienti¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], fob-arvo)

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemi- kaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut	Vienti-indeksiä, 1995 = 100		
									Arvo ²⁾	Määrä ²⁾	Yksikkö- arvo
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1996	669,7	49,2	14,2	13,1	85,5	195,5	295,9	16,3	107,6	104,7	102,8
1997	762,8	52,8	16,3	14,4	99,0	216,6	342,8	20,9	122,5	115,9	105,7
1998	796,3	56,1	15,8	12,6	104,4	221,7	371,1	14,7	127,9	120,0	106,6
1999	829,7	55,2	16,3	13,5	113,6	224,2	383,0	23,8	133,3	122,3	109,0
1997 I	170,7	12,0	3,8	3,7	22,6	48,9	74,7	5,0	109,7	104,2	105,3
II	191,8	13,4	4,1	3,6	25,1	53,9	86,4	5,3	123,3	117,3	105,1
III	193,5	13,0	4,2	3,4	25,6	55,6	86,5	5,1	124,3	116,6	106,6
IV	206,8	14,4	4,2	3,7	25,6	58,2	95,1	5,5	132,9	125,7	105,7
1998 I	194,5	13,8	4,2	3,4	26,7	54,7	88,0	3,7	125,0	115,9	107,8
II	204,5	14,6	3,9	3,3	27,0	56,6	95,5	3,7	131,4	123,1	106,8
III	195,9	13,5	3,9	3,0	25,8	55,3	91,0	3,6	125,9	118,2	106,5
IV	201,4	14,2	3,8	2,9	25,0	55,1	96,7	3,7	129,4	122,8	105,4
1999 I	187,7	12,3	3,8	2,6	25,8	51,0	86,4	5,7	120,6	112,5	107,2
II	202,9	13,5	3,9	3,1	27,9	54,8	93,9	5,8	130,4	119,7	108,9
III	209,4	13,9	4,1	3,8	29,6	56,7	95,4	6,1	134,6	122,9	109,5
IV	229,7	15,6	4,5	4,0	30,4	61,7	107,3	6,3	147,6	134,1	110,1
2000 IV	227,4	13,5	4,8	4,7	32,2	61,9	104,0	6,3	146,1	127,6	114,5
1998 tammi	58,6	4,3	1,3	1,2	8,4	16,3	26,0	1,2	112,9	104,8	107,7
helmi	63,8	4,5	1,4	1,0	8,6	18,1	28,9	1,2	123,0	114,1	107,8
maalis	72,1	5,0	1,5	1,2	9,6	20,3	33,1	1,3	139,0	128,7	108,0
huhti	68,2	4,9	1,3	1,1	9,2	19,0	31,3	1,3	131,4	122,9	106,9
touko	65,9	4,8	1,3	1,1	8,7	18,3	30,7	1,2	127,1	118,9	106,9
kesä	70,5	4,9	1,3	1,1	9,1	19,3	33,5	1,2	135,9	127,3	106,7
heinä	73,0	4,8	1,3	1,1	9,3	21,1	34,2	1,2	140,8	131,7	106,9
elo	56,7	4,2	1,2	1,0	7,7	15,6	25,9	1,1	109,3	103,2	105,9
syys	66,2	4,5	1,3	0,9	8,8	18,5	30,9	1,3	127,6	119,7	106,6
loka	69,0	4,8	1,3	1,0	8,6	19,6	32,5	1,2	133,1	125,8	105,8
marras	67,1	4,8	1,3	1,0	8,1	18,2	32,5	1,3	129,3	123,3	104,8
joulu	65,3	4,6	1,2	0,9	8,2	17,3	31,7	1,2	125,8	119,3	105,5
1999 tammi	54,4	3,7	1,1	0,8	7,7	14,7	24,9	1,5	104,9	98,2	106,8
helmi	60,1	4,0	1,2	0,8	8,3	16,5	27,3	2,1	115,8	108,4	106,9
maalis	73,2	4,7	1,4	1,0	9,8	19,9	34,3	2,1	141,0	130,7	107,9
huhti	65,8	4,3	1,3	1,0	9,1	17,7	30,5	1,7	126,8	116,4	108,9
touko	63,6	4,5	1,3	1,0	9,0	17,3	28,8	1,8	122,7	113,1	108,5
kesä	73,5	4,6	1,3	1,1	9,8	19,8	34,5	2,2	141,7	129,6	109,3
heinä	76,3	4,6	1,4	1,2	10,3	20,8	35,7	2,4	147,2	133,1	110,6
elo	60,9	4,2	1,3	1,1	9,2	16,1	27,2	1,8	117,4	106,7	110,0
syys	72,2	5,1	1,4	1,5	10,1	19,8	32,5	1,9	139,2	128,9	108,0
loka	77,0	5,2	1,4	1,4	10,1	20,8	36,1	2,1	148,4	135,1	109,9
marras	77,2	5,3	1,5	1,2	10,6	20,7	35,8	2,0	148,8	136,6	108,9
joulu	75,5	5,0	1,6	1,4	9,6	20,1	35,5	2,2	145,6	130,7	111,4
2000 tammi	65,7	4,0	1,4	1,5	9,3	17,5	30,1	2,0	126,7	111,4	113,7
helmi	74,8	4,4	1,6	1,6	10,7	20,7	33,7	2,0	144,2	124,9	115,4
maalis	86,9	5,1	1,8	1,6	12,2	23,6	40,2	2,3	167,5	146,6	114,3
huhti	72,7	4,4	1,6	1,5	10,2	19,4	33,7	1,9	140,1	120,6	116,1
touko	85,6	165,0	.	.

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2).

2) EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin.

Taulukko 9

2. Tuonti¹⁾

(miljardia euroa [miljardia eua vuoden 1998 loppuun], cif-arvo)

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemi- kaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut	Tuonti-indeksejä, 1995 = 100		
									Arvo ²⁾	Määrä ²⁾	Yksikkö- arvo
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1996	593,9	46,6	36,5	71,6	54,1	167,0	193,6	24,6	105,5	102,9	102,6
1997	674,2	49,7	41,3	81,2	62,0	188,1	228,8	23,1	119,8	110,3	108,6
1998	711,0	55,1	41,3	58,5	68,0	202,0	270,1	16,1	126,3	123,0	102,7
1999	775,8	51,7	39,2	77,5	70,6	209,3	304,0	23,5	137,9	129,7	106,3
1997 I	159,1	11,4	9,7	21,2	14,7	44,6	51,8	5,8	113,1	106,0	106,7
II	168,0	12,6	11,0	18,6	16,0	46,5	57,5	5,7	119,4	111,4	107,2
III	166,6	12,2	10,0	20,0	15,2	48,9	55,6	4,7	118,5	106,9	110,8
IV	180,4	13,5	10,6	21,4	16,1	48,2	63,8	6,8	128,2	117,0	109,6
1998 I	179,9	13,7	10,9	16,4	17,7	51,6	65,3	4,3	127,9	119,2	107,3
II	179,2	13,7	11,1	15,1	17,3	50,4	67,2	4,3	127,4	121,6	104,7
III	171,1	13,4	9,7	13,8	16,4	50,8	63,4	3,6	121,6	119,5	101,8
IV	180,8	14,3	9,6	13,2	16,5	49,2	74,1	3,9	128,5	131,9	97,4
1999 I	178,4	12,3	9,2	13,8	16,9	49,9	70,9	5,5	126,8	128,2	98,9
II	188,5	12,8	10,1	16,8	17,6	50,4	75,1	5,8	134,0	129,1	103,8
III	193,2	12,7	9,5	21,2	17,1	54,0	72,9	5,7	137,3	125,5	109,4
IV	215,7	14,0	10,4	25,8	19,0	54,9	85,0	6,6	153,3	136,3	112,5
2000 I	229,4	12,4	11,3	32,2	19,9	60,1	86,1	7,4	163,0	135,0	120,8
1998 tammi	57,7	4,5	3,5	5,7	5,6	16,6	20,4	1,4	123,0	114,3	107,6
helmi	57,9	4,3	3,5	5,4	5,6	16,7	20,8	1,6	123,4	114,4	107,9
maalis	64,3	4,9	3,8	5,3	6,5	18,3	24,1	1,3	137,1	128,6	106,6
huhti	60,1	4,8	3,7	5,2	5,8	16,8	22,6	1,3	128,2	121,5	105,5
touko	56,9	4,4	3,5	5,2	5,6	15,8	21,2	1,2	121,4	115,7	104,9
kesä	62,1	4,6	3,9	4,7	6,0	17,8	23,4	1,8	132,5	127,8	103,7
heinä	59,3	4,7	3,6	4,7	6,0	17,8	21,2	1,3	126,4	123,6	102,2
elo	50,1	4,1	2,8	4,4	4,7	15,0	18,1	1,0	106,9	105,7	101,1
syys	61,8	4,6	3,3	4,7	5,8	17,9	24,1	1,4	131,7	129,2	101,9
loka	62,5	4,8	3,3	4,7	5,8	17,4	25,1	1,4	133,2	133,9	99,5
marras	59,7	4,6	3,1	4,2	5,4	16,2	24,9	1,3	127,3	131,8	96,6
joulu	58,6	5,0	3,1	4,3	5,3	15,7	24,2	1,2	125,0	130,2	96,0
1999 tammi	54,8	3,8	3,0	4,6	5,1	15,4	21,3	1,7	116,9	119,1	98,2
helmi	56,2	3,8	2,9	4,2	5,4	16,1	21,9	1,9	119,8	121,6	98,5
maalis	67,4	4,6	3,3	5,0	6,4	18,5	27,8	1,9	143,8	144,0	99,9
huhti	61,3	4,2	3,3	5,6	5,7	15,9	24,6	1,9	130,7	127,6	102,4
touko	62,1	4,2	3,3	5,7	5,7	16,4	24,9	1,8	132,5	126,6	104,6
kesä	65,1	4,4	3,5	5,4	6,1	18,1	25,6	2,0	138,9	132,8	104,6
heinä	64,2	4,3	3,4	6,7	5,7	18,3	24,0	1,9	137,0	126,8	108,0
elo	58,3	4,0	2,7	7,0	5,1	16,2	21,6	1,7	124,4	113,1	110,0
syys	70,6	4,4	3,4	7,6	6,3	19,5	27,3	2,1	150,6	136,6	110,2
loka	69,7	4,5	3,3	7,9	6,3	18,5	27,0	2,2	148,7	133,6	111,3
marras	73,5	4,7	3,6	8,4	6,6	18,6	29,4	2,3	156,8	141,5	110,8
joulu	72,4	4,8	3,4	9,5	6,1	17,9	28,6	2,1	154,5	133,8	115,4
2000 tammi	70,7	4,0	3,5	10,5	5,8	18,4	26,2	2,3	150,8	126,9	118,8
helmi	74,9	3,9	3,6	10,6	6,7	20,0	27,7	2,4	159,8	132,4	120,7
maalis	83,7	4,5	4,2	11,0	7,5	21,8	32,2	2,6	178,5	145,5	122,7
huhti	72,6	4,2	3,7	9,4	6,6	18,4	28,0	2,3	154,7	126,6	122,2
touko	85,5	182,3	.	.

Lähde: Eurostat. Hyödyketo noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2). Ero johtuu osittain vakuutus- ja rahtipalveluiden kirjaamisesta tavaroiden tuontiin. Näiden palveluiden osuus tavaroiden tuonnista (cif) oli vuonna 1998 noin 3,8 %.

2) EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin.

Taulukko 9

3. Kauppatase¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], vienti (fob) – tuonti (cif))

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemikaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut
	1	2	3	4	5	6	7	8
1996	75,8	2,7	-22,3	-58,5	31,4	28,5	102,3	-8,3
1997	88,6	3,2	-25,0	-66,8	37,0	28,5	114,0	-2,2
1998	85,3	1,0	-25,5	-45,9	36,4	19,7	101,0	-1,4
1999	53,8	3,5	-22,9	-64,0	43,0	14,9	79,1	0,3
1997 I	11,6	0,6	-5,8	-17,5	7,9	4,3	22,8	-0,8
II	23,8	0,7	-6,9	-15,0	9,1	7,4	28,9	-0,4
III	26,8	0,9	-5,9	-16,6	10,4	6,8	30,9	0,3
IV	26,3	1,0	-6,4	-17,7	9,5	10,0	31,3	-1,3
1998 I	14,6	0,1	-6,7	-13,0	9,0	3,2	22,7	-0,7
II	25,4	0,9	-7,2	-11,7	9,6	6,1	28,2	-0,6
III	24,8	0,1	-5,8	-10,9	9,3	4,5	27,6	0,0
IV	20,6	-0,1	-5,7	-10,3	8,5	5,9	22,6	-0,2
1999 I	9,2	0,1	-5,4	-11,2	8,9	1,1	15,5	0,2
II	14,3	0,7	-6,2	-13,7	10,3	4,4	18,8	0,0
III	16,3	1,1	-5,4	-17,4	12,5	2,6	22,5	0,3
IV	14,0	1,6	-5,9	-21,8	11,3	6,7	22,3	-0,3
2000 I	-2,0	1,1	-6,5	-27,5	12,3	1,7	17,9	-1,1
1998 tammi	0,9	-0,2	-2,2	-4,6	2,8	-0,3	5,6	-0,2
helmi	5,9	0,3	-2,2	-4,3	3,1	1,4	8,1	-0,4
maalis	7,8	0,1	-2,3	-4,1	3,1	2,0	9,0	0,0
huhti	8,0	0,1	-2,4	-4,1	3,4	2,2	8,7	0,0
touko	9,0	0,4	-2,3	-4,1	3,1	2,4	9,5	-0,1
kesä	8,3	0,3	-2,6	-3,5	3,1	1,5	10,1	-0,5
heinä	13,8	0,0	-2,2	-3,6	3,3	3,3	13,0	0,0
elo	6,6	0,1	-1,6	-3,5	3,0	0,6	7,7	0,1
syys	4,4	-0,1	-2,0	-3,8	3,0	0,5	6,8	-0,1
loka	6,6	0,0	-2,0	-3,7	2,8	2,2	7,4	-0,2
marras	7,4	0,2	-1,9	-3,3	2,7	2,0	7,7	0,0
joulu	6,6	-0,3	-1,9	-3,3	2,9	1,7	7,5	0,1
1999 tammi	-0,4	-0,1	-1,8	-3,8	2,6	-0,7	3,6	-0,2
helmi	3,9	0,1	-1,7	-3,3	2,9	0,4	5,4	0,2
maalis	5,7	0,1	-1,9	-4,0	3,4	1,4	6,5	0,2
huhti	4,5	0,2	-2,0	-4,6	3,4	1,8	5,9	-0,2
touko	1,5	0,3	-2,1	-4,8	3,2	0,9	3,9	0,0
kesä	8,4	0,3	-2,1	-4,3	3,7	1,7	8,9	0,2
heinä	12,1	0,2	-2,0	-5,5	4,7	2,5	11,7	0,5
elo	2,6	0,2	-1,4	-5,8	4,0	-0,2	5,6	0,1
syys	1,6	0,7	-2,0	-6,1	3,8	0,3	5,1	-0,2
loka	7,3	0,8	-1,9	-6,5	3,8	2,3	9,0	-0,2
marras	3,7	0,6	-2,1	-7,2	4,1	2,2	6,4	-0,2
joulu	3,1	0,2	-1,9	-8,0	3,5	2,3	6,8	0,1
2000 tammi	-5,0	0,0	-2,1	-9,1	3,5	-0,9	3,9	-0,4
helmi	-0,1	0,5	-2,0	-9,0	4,0	0,7	6,0	-0,4
maalis	3,2	0,6	-2,3	-9,4	4,7	1,9	8,0	-0,3
huhti	0,1	0,2	-2,1	-7,9	3,6	1,0	5,7	-0,4
touko	0,1

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.1). Ero johtuu osittain vakuutus- ja rahtipalveluiden kirjaamisesta tavaroiden tuontiin. Näiden palveluiden osuus tavaroiden tuonnista (cif) oli vuonna 1998 noin 3,8 %.

10 Valuuttakurssit

Taulukko 10

Valuuttakurssit

(jakson keskiarvo, x yksikköä valuuttaa / 1 ecu tai euro, 1999 I = 100 [efektiivinen])

	Euron efektiivinen valuuttakurssi ¹⁾						Ecu/euron valuuttakurssit ²⁾				
	Suppea maaryhmä				Laaja maaryhmä		USA:n dollari	Japanin jeni	Sveitsin frangi	Englannin punta	
	Nimellinen	Reaalinen; kuluttaja-hinta-indeksi	Reaalinen; tehdasteollisuuden tuottaja-hintaindeksi	Reaalinen; tehdasteollisuuden yksikkötyökustannukset	Nimellinen	Reaalinen; kuluttaja-hinta-indeksi					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1996	107,9	108,8	107,9	112,8	95,4	105,9	1,270	138,1	1,568	0,814	
1997	99,1	99,4	99,5	101,1	90,4	96,6	1,134	137,1	1,644	0,692	
1998	101,5	101,3	101,8	99,7	96,6	99,1	1,121	146,4	1,622	0,676	
1999	95,7	95,7	96,0	95,8	96,6	95,8	1,066	121,3	1,600	0,659	
1999	I	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	1,122	130,7	1,599	0,687	
	II	96,1	96,0	96,2	96,6	96,0	1,057	127,7	1,600	0,658	
	III	94,6	94,7	95,0	94,6	95,5	1,049	118,7	1,602	0,655	
	IV	92,2	92,2	92,9	92,1	94,2	1,038	108,4	1,600	0,636	
2000	I	89,0	89,7	90,6	88,3	91,1	0,986	105,5	1,607	0,614	
	II	86,0	86,6	87,8	85,7	88,4	0,933	99,6	1,563	0,610	
1999	tammi	102,0	101,8	101,8	-	101,4	1,161	131,3	1,605	0,703	
	helmi	99,9	99,9	99,8	-	100,0	1,121	130,8	1,598	0,689	
	maalis	98,3	98,3	98,5	-	98,7	1,088	130,2	1,595	0,671	
	huhti	97,1	96,9	97,2	-	97,5	1,070	128,2	1,602	0,665	
	touko	96,6	96,5	96,7	-	96,9	1,063	129,7	1,603	0,658	
	kesä	94,7	94,7	94,6	-	95,1	1,038	125,3	1,595	0,650	
	heinä	94,8	95,2	95,2	-	95,0	1,035	123,7	1,604	0,658	
	elo	95,4	95,6	95,9	-	96,3	1,060	120,1	1,600	0,660	
	syys	93,6	93,4	94,0	-	95,2	1,050	112,4	1,602	0,647	
	loka	94,4	94,2	94,9	-	96,3	1,071	113,5	1,594	0,646	
	marras	92,0	92,0	92,8	-	94,0	1,034	108,2	1,605	0,637	
	joulu	90,1	90,4	91,1	-	92,2	1,011	103,7	1,601	0,627	
2000	tammi	90,2	90,8	91,7	-	92,4	1,014	106,5	1,610	0,618	
	helmi	89,2	89,8	90,8	-	91,2	0,983	107,6	1,607	0,615	
	maalis	87,7	88,3	89,4	-	89,7	0,964	102,6	1,604	0,611	
	huhti	86,1	86,6	87,7	-	88,4	0,947	99,9	1,574	0,598	
	touko	84,5	85,0	86,4	-	86,9	0,906	98,1	1,556	0,602	
	kesä	87,4	88,1	89,3	-	89,9	0,949	100,7	1,561	0,629	
	heinä	86,9	88,0	89,0	-	89,4	0,940	101,4	1,551	0,623	
Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾											
2000	heinä	-0,5	-0,1	-0,4	-	-0,6	-0,6	-1,0	0,7	-0,7	-1,0
Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾											
2000	heinä	-8,3	-7,5	-6,6	-	-5,9	-7,3	-9,2	-18,0	-3,3	-5,3

Lähde: EKP.

- 1) EKP:n laskelmat. Tiedot perustuvat euron valuuttakurssien painotettuihin keskiarvoihin. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäynti-tilastoihin vuosilta 1995-1997, ja niissä on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Suppeaan maaryhmään kuuluvat ne maat, joiden valuutat on esitetty taulukossa. Laajaan maaryhmään kuuluvat lisäksi seuraavat maat: Algeria, Argentiina, Brasilia, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Indonesia, Intia, Israel, Kiina, Kroatia, Kypros, Malesia, Marokko, Meksiko, Puola, Romania, Slovakia, Slovenia, Taiwan, Thaimaa, Tšekki, Turkki, Unkari, Uusi-Seelanti, Venäjä ja Viro. Reaaliset valuuttakurssit lasketaan kuluttajahintaindeksin, tehdasteollisuuden tuottajahintaindeksin ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusten pohjalta. Jos deflaattoreita ei ole saatavissa, käytetään arvioita.
- 2) Joulukuuhun 1998 asti euron valuuttakurssit (BIS); tammikuusta 1999 alkaen euron valuuttakurssit.
- 3) Koska EKP ei ilmoita virallisia viitekursseja, taulukossa esitetään viitteelliset kurssit.
- 4) Viimeisen kuukausihavainnon prosenttimuutos on esitetty verrattuna edellisen kuukauden tietoihin ja vuotta aikaisempiin tietoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista.

Ecun/euron valuuttakurssit ²⁾										
Ruotsin kruunu	Tanskan kruunu	Kreikan drakma	Norjan kruunu	Kanadan dollari	Australian dollari	Hongkongin dollari ³⁾	Etelä-Korean won ³⁾	Singaporen dollari ³⁾		
10	11	12	13	14	15	16	17	18		
8,51	7,36	305,5	8,20	1,731	1,623	9,68	1 007,9	1,765	1996	
8,65	7,48	309,3	8,02	1,569	1,528	8,75	1 069,8	1,678	1997	
8,92	7,50	330,7	8,47	1,665	1,787	8,69	1 568,9	1,876	1998	
8,81	7,44	325,8	8,31	1,584	1,652	8,27	1 267,3	1,806	1999	
8,98	7,44	322,7	8,60	1,696	1,770	8,69	1 342,6	1,911	1999	I
8,90	7,43	325,0	8,24	1,557	1,618	8,19	1 258,8	1,810		II
8,71	7,44	326,1	8,22	1,558	1,613	8,14	1 252,8	1,772		III
8,65	7,44	329,2	8,19	1,528	1,613	8,07	1 217,4	1,737		IV
8,50	7,45	332,7	8,11	1,434	1,564	7,68	1 109,8	1,674	2000	I
8,28	7,46	336,2	8,20	1,381	1,585	7,27	1 042,0	1,608		I
9,08	7,44	323,6	8,65	1,765	1,839	8,99	1 362,4	1,950	1999	tammi
8,91	7,44	322,0	8,65	1,679	1,751	8,68	1 330,2	1,905		helmi
8,94	7,43	322,5	8,51	1,651	1,726	8,43	1 336,2	1,881		maalis
8,91	7,43	325,5	8,32	1,594	1,668	8,30	1 292,2	1,834		huhti
8,97	7,43	325,2	8,23	1,553	1,605	8,24	1 272,1	1,820		touko
8,83	7,43	324,2	8,17	1,524	1,580	8,05	1 212,6	1,775		kesä
8,74	7,44	325,0	8,18	1,540	1,576	8,03	1 229,4	1,756		heinä
8,75	7,44	326,4	8,26	1,583	1,645	8,23	1 269,1	1,779		elo
8,63	7,43	327,0	8,23	1,552	1,619	8,15	1 260,1	1,781		syys
8,73	7,43	329,2	8,29	1,581	1,641	8,32	1 289,9	1,793		loka
8,63	7,44	328,7	8,19	1,516	1,618	8,04	1 215,9	1,727		marras
8,59	7,44	329,7	8,10	1,491	1,580	7,86	1 149,6	1,694		joulu
8,60	7,44	331,1	8,12	1,469	1,542	7,89	1 145,9	1,697	2000	tammi
8,51	7,45	333,2	8,10	1,427	1,564	7,65	1 110,8	1,674		helmi
8,39	7,45	333,9	8,11	1,408	1,583	7,51	1 076,1	1,654		maalis
8,27	7,45	335,2	8,15	1,389	1,588	7,38	1 051,4	1,620		huhti
8,24	7,46	336,6	8,20	1,355	1,570	7,06	1 015,3	1,566		touko
8,32	7,46	336,6	8,25	1,402	1,597	7,40	1 061,1	1,641		kesä
8,41	7,46	336,9	8,18	1,389	1,598	7,33	1 047,9	1,636		heinä
1,1	0,0	0,1	-0,9	-0,9	0,1	-1,0	-1,2	-0,3	2000	Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾ heinä
-3,9	0,3	3,7	-0,1	-9,8	1,4	-8,8	-14,8	-6,8	2000	Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾ heinä

II Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa

Taulukko II

Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	YKHI	Julkisen talouden alijäämä (-)/ ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkisen talouden brutto- velka, % BKT:stä	Valtion pitkä- aikaisten lainojen tuotot ¹⁾ , % vuotuinen korko	Valuutta- kurssi ²⁾ , kansal- linen valuutta/ ecu tai euro	Vaihtotase ja uusi pääoma- tase, % BKT:stä	Yksikkö- työ- kustan- nukset ³⁾	BKT:n määrä	Teolli- suus- tuotannon volyyymi- indeksi ⁴⁾	Standar- doitu työttö- myysaste, % työ- voimasta (kp.)	Lavea raba ⁵⁾	3 kk:n korko ¹⁾ , vuotuinen korko
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tanska												
1997	1,9	0,5	61,3	6,26	7,48	0,6	1,4	3,1	5,6	5,6	4,7	3,73
1998	1,3	1,2	55,6	4,94	7,50	-1,1	2,6	2,5	2,3	5,2	4,6	4,27
1999	2,1	3,0	52,6	4,91	7,44	1,3	3,4	1,7	2,2	5,2	4,2	3,44
1999	II	1,8	-	4,50	7,43	1,6	3,8	2,3	5,7	5,4	4,9	3,13
	III	2,3	-	5,35	7,44	1,5	3,2	1,4	-0,6	5,2	3,4	3,19
	IV	2,8	-	5,57	7,44	0,3	0,2	2,5	5,2	4,9	4,1	3,78
2000	I	2,8	-	5,79	7,45	0,7	4,0	1,7	4,5	4,9	2,2	3,95
	II	2,9	-	5,67	7,46	4,73
2000	tammi	2,8	-	5,87	7,44	-	-	-	5,5	5,0	0,8	3,72
	helmi	2,8	-	5,85	7,45	-	-	-	4,5	4,9	2,1	3,93
	maalis	3,0	-	5,65	7,45	-	-	-	3,6	4,8	3,9	4,18
	huhti	2,9	-	5,57	7,45	-	-	-	10,9	4,7	-0,9	4,32
	touko	2,8	-	5,77	7,46	-	-	-	9,6	4,8	1,5	4,70
	kesä	2,9	-	5,67	7,46	-	-	-	.	.	.	5,14
	heinä	.	-	.	7,46	-	-	-	.	.	.	5,78
Kreikka												
1997	5,4	-4,6	108,5	-	309,3	-4,1	8,4	3,4	1,6	7,9	11,8	12,48
1998	4,5	-3,1	105,4	8,48	330,7	-3,1	5,5	3,7	3,7	10,0	10,2	13,53
1999	2,1	-1,6	104,4	6,30	325,8	-4,1	2,5	3,5	0,1	.	7,6	10,08
1999	II	2,0	-	5,87	325,0	-	-	-	-0,4	.	7,3	9,80
	III	1,4	-	6,56	326,1	-	-	-	1,0	.	6,6	9,86
	IV	2,0	-	6,68	329,2	-	-	-	0,5	.	6,4	10,13
2000	I	2,6	-	6,44	332,7	-	-	-	7,0	.	5,3	8,71
	II	2,3	-	6,12	336,2	-	-	-	.	.	.	8,33
2000	tammi	2,4	-	6,60	331,1	-	-	-	3,5	.	5,9	8,92
	helmi	2,6	-	6,48	333,2	-	-	-	6,8	.	4,7	8,51
	maalis	2,8	-	6,24	333,9	-	-	-	10,3	.	5,4	8,69
	huhti	2,1	-	6,09	335,2	-	-	-	5,4	.	9,4	8,48
	touko	2,6	-	6,19	336,6	-	-	-	.	.	8,2	8,30
	kesä	2,2	-	6,06	336,6	-	-	-	.	.	.	8,22
	heinä	.	-	6,08	336,9	-	-	-	.	.	.	8,02
Ruotsi												
1997	1,8	-2,0	75,0	6,62	8,65	-	0,4	2,0	7,2	9,9	4,2	4,43
1998	1,0	1,9	72,4	4,99	8,92	3,3	1,6	3,0	4,2	8,3	3,5	4,36
1999	0,6	1,9	65,5	4,98	8,81	1,6	0,1	3,8	1,1	7,2	6,8	3,32
1999	II	0,3	-	4,54	8,90	0,9	0,3	3,7	0,9	7,3	6,5	3,07
	III	0,7	-	5,48	8,71	2,8	0,3	3,8	-0,7	7,1	6,1	3,22
	IV	1,0	-	5,69	8,65	0,8	-0,8	3,8	3,1	6,8	9,1	3,69
2000	I	1,2	-	5,79	8,50	3,4	7,2	3,9	6,3	6,5	8,7	3,99
	II	1,2	-	5,30	8,28	6,0	.	4,09
2000	tammi	1,0	-	5,95	8,60	-	-	-	5,8	6,6	8,6	3,70
	helmi	1,4	-	5,90	8,51	-	-	-	5,8	6,6	9,1	4,10
	maalis	1,4	-	5,51	8,39	-	-	-	7,3	6,4	8,4	4,16
	huhti	1,0	-	5,42	8,27	-	-	-	13,5	6,1	9,9	4,14
	touko	1,3	-	5,34	8,24	-	-	-	.	6,0	.	4,10
	kesä	1,4	-	5,13	8,32	-	-	-	.	6,0	.	4,05
	heinä	.	-	5,31	8,41	-	-	-	.	.	.	4,21
Iso-Britannia												
1997	1,8	-2,0	50,8	7,13	0,692	0,9	2,9	3,5	1,6	7,0	11,2	6,92
1998	1,6	0,3	48,4	5,60	0,676	0,0	3,7	2,6	0,5	6,3	9,7	7,42
1999	1,3	1,2	46,0	5,01	0,659	-1,3	4,0	2,1	0,1	6,1	5,2	5,54
1999	II	1,4	-2,1	46,5	4,82	0,658	-0,9	4,7	1,7	-1,8	6,1	6,7
	III	1,2	1,4	45,7	5,39	0,655	-1,8	3,8	2,3	1,3	6,0	5,28
	IV	1,2	1,5	45,4	5,46	0,636	-0,7	3,2	2,8	2,4	5,9	5,98
2000	I	0,8	6,9	43,1	5,60	0,614	.	.	3,0	2,0	5,8	6,20
	II	0,6	-2,2	43,3	5,31	0,610	6,28
2000	tammi	0,8	17,4	43,4	5,83	0,618	-	-	0,0	5,9	2,9	6,14
	helmi	1,0	1,3	42,8	5,63	0,615	-	-	2,6	5,8	2,8	6,24
	maalis	0,7	2,2	43,1	5,34	0,611	-	-	3,1	5,7	5,1	6,23
	huhti	0,6	0,8	42,8	5,30	0,598	-	-	1,3	5,7	4,9	6,30
	touko	0,5	-3,6	42,0	5,41	0,602	-	-	2,7	.	.	6,30
	kesä	0,8	-3,8	43,3	5,21	0,629	-	-	.	.	.	6,23
	heinä	.	.	.	5,24	0,623	-	-	.	.	.	6,19

Lähteet: Eurostat (sarakeet 1, 8, 9 [Iso-Britannia] ja 10 pl. Kreikka), Euroopan komissio (talous- ja rahoitusasioista vastaava pääosasto ja Eurostat) (sarake 2 [vuosittain] ja sarake 3 [vuosittain]), Reuters (sarake 12), kansalliset tilastot (sarake 2 [neljännesvuosittain ja kuukausittain], sarake 3 [neljännesvuosittain ja kuukausittain], 4, 5, 7 [pl. Ruotsi], 9 [pl. Iso-Britannia], 10 [Kreikka] ja 11), EKP:n laskelma (sarakeet 6 ja 7 [Ruotsi]).

1) Ajanjakson keskiarvoja.

2) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.

3) Koko talous; Ison-Britannian tilastot eivät sisällä työnantajan sosiaaliturvamaksuja.

4) Tehdasteollisuus; korjattu työpäivien määrällä.

5) Kuukauden lopun keskiarvoja; M3; M4 Kreikan ja Ison-Britannian osalta.

12 Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella

Taulukko 12.1

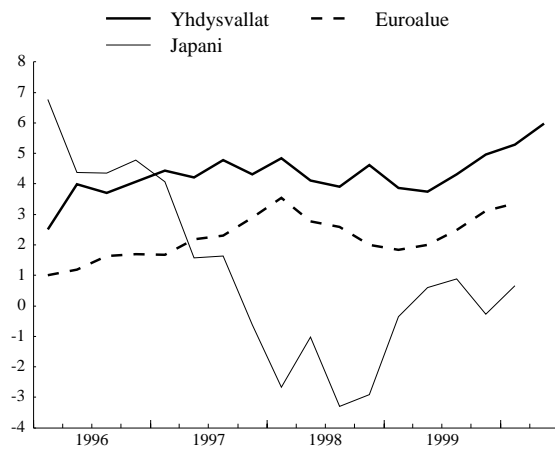
Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	KHI	Yksikkö-työ-kustannukset ¹⁾	BKT:n määrä	Teollisuus-tuotannon volyyymi-indeksi ¹⁾	Työttö-myysaste, % työvoimasta (kp.)	M2 ²⁾	Pankkien välisen 3 kk:n talletusten korko ³⁾ , vuotuinen korko	Valtion 10 vuoden lainojen tuotto ³⁾ , vuotuinen korko	Valuutta-kurssi ⁴⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Julkisen talouden rahoitus-asema alijäämä (-) ⁵⁾ ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkinen brutto-velka ⁶⁾ , % BKT:stä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yhdysvallat											
1996	2,9	-2,3	3,6	4,7	5,4	4,8	5,51	6,54	1,270	-2,2	58,8
1997	2,3	0,0	4,4	7,0	4,9	4,9	5,76	6,45	1,134	-0,9	56,4
1998	1,6	0,7	4,4	4,9	4,5	7,4	5,57	5,33	1,121	0,3	53,3
1999	2,2	-1,7	4,2	4,2	4,2	7,5	5,42	5,64	1,066	1,0	50,3
1999 I	1,7	-1,6	3,9	3,5	4,3	8,5	5,00	4,98	1,122	0,7	53,0
1999 II	2,1	-1,4	3,8	4,1	4,3	8,0	5,07	5,54	1,057	0,9	51,2
1999 III	2,3	-0,8	4,3	4,4	4,2	7,5	5,44	5,88	1,049	1,2	50,4
1999 IV	2,6	-3,1	5,0	4,8	4,1	6,1	6,14	6,13	1,038	1,3	50,3
2000 I	3,2	-3,7	5,3	5,9	4,1	5,8	6,11	6,48	0,986	2,0	49,3
2000 II	3,2	.	6,0	6,4	4,0	5,7	6,63	6,18	0,933	.	.
2000 helmi	3,2	.	.	5,7	4,1	5,5	6,10	6,52	0,983	.	.
2000 maalisk.	3,7	.	.	6,2	4,1	6,0	6,20	6,26	0,964	.	.
2000 huhti	3,0	.	.	6,5	3,9	6,3	6,31	6,00	0,947	.	.
2000 touko	3,1	.	.	6,4	4,1	5,5	6,75	6,42	0,906	.	.
2000 kesä	3,7	.	.	6,4	4,0	5,3	6,79	6,10	0,949	.	.
2000 heinä	6,73	6,04	0,940	.	.
Japani											
1996	0,1	-1,9	5,1	2,3	3,4	3,3	0,57	3,03	138,1	-2,9	-
1997	1,7	-2,2	1,6	3,6	3,4	3,1	0,62	2,15	137,1	-2,7	-
1998	0,6	6,3	-2,5	-7,1	4,1	4,4	0,66	1,30	146,4	-10,3	-
1999	-0,3	-2,5	0,2	0,8	4,7	3,7	0,22	1,75	121,3	-10,4	-
1999 I	-0,1	3,0	-0,4	-3,8	4,6	4,0	0,36	1,97	130,7	-	-
1999 II	-0,3	-1,7	0,6	-0,6	4,7	4,1	0,12	1,53	127,7	-	-
1999 III	0,0	-5,0	0,9	3,1	4,7	3,6	0,10	1,78	118,7	-	-
1999 IV	-1,0	-5,9	-0,3	4,8	4,6	3,0	0,29	1,77	108,4	-	-
2000 I	-0,7	-7,0	0,7	6,2	4,8	2,2	0,14	1,79	105,5	-	-
2000 II	-0,7	.	.	7,0	4,7	2,3	0,12	1,72	99,6	-	-
2000 helmi	-0,6	-8,6	.	8,2	4,9	2,1	0,13	1,83	107,6	-	-
2000 maalisk.	-0,5	-5,5	.	4,6	4,9	1,9	0,14	1,81	102,6	-	-
2000 huhti	-0,8	-6,5	.	6,4	4,8	2,9	0,12	1,75	99,9	-	-
2000 touko	-0,7	.	.	7,5	4,6	2,2	0,10	1,71	98,1	-	-
2000 kesä	-0,7	.	.	7,1	4,7	1,9	0,13	1,69	100,7	-	-
2000 heinä	0,22	1,72	101,4	-	-

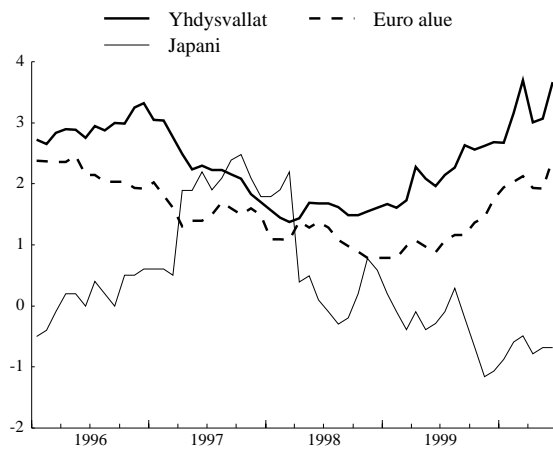
Bruttokansantuotteen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos; neljännesvuosittain)

Kuluttajahintaindeksit

(vuotuinen prosenttimuutos; kuukausittain)

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakkeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5, 6, 8 [joulukuuhun 1998 asti], 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (euroaluetta koskevan kuvion tilastot), Reuters (sarake 7 ja sarake 8 [tammikuusta 1999 alkaen]), EKP:n laskelma (sarake 11).

1) Tehdasteollisuus.

2) Ajanjakson keskiarvo, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.

3) Lisäinformaatiota, ks. taulukot 3.1 ja 3.2.

4) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.

5) Japania koskevat tiedot: vuoden 1998 alijäämä sisältää valtion vastuulle ottaman suuren velan; vuoden 1999 tiedot perustuvat rahoitustilin rahoitustilinpitotilastoihin.

6) Julkisen sektorin konsolidoitu bruttovelka (ajanjakson lopussa).

Taulukko 12.2

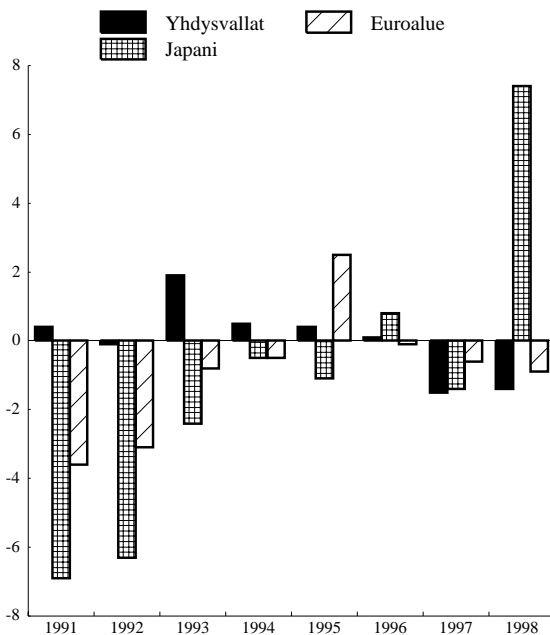
Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä)

	Kansallinen säästäminen ja investoinnit			Yritysten (pl. rahoitussektori) investoinnit ja rahoitus						Kotitalouksien investoinnit ja rahoitus ¹⁾			
	Brutto-säästäminen	Pääoman brutto-muodostus	Nettoluotonanto ulkomaille	Pääoman brutto-muodostus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Rahoitusvarojen netto-hankinta	Brutto-säästäminen	Netto-velkaantuminen	Arvo-paperit ja osakkeet	Pääoma-menot	Rahoitusvarojen netto-hankinta	Brutto-säästäminen	Netto-velkaantuminen
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Yhdysvallat													
1996	17,3	19,1	-1,4	8,8	8,4	5,2	8,7	5,1	1,1	11,8	5,0	13,0	4,8
1997	18,3	19,8	-1,5	9,4	8,5	1,9	8,8	3,4	1,9	11,7	3,2	12,6	4,6
1998	18,8	20,5	-2,3	9,5	8,7	4,0	8,7	5,4	1,7	12,1	5,1	12,2	5,7
1999	18,7	20,7	-3,4	9,5	9,1	6,3	8,6	7,5	3,6	12,7	4,9	11,5	6,7
1998													
II	18,6	20,3	-2,2	9,3	8,7	3,4	8,7	4,5	3,9	12,1	7,8	12,1	5,6
III	18,9	20,6	-2,6	9,6	8,7	4,4	8,6	5,8	0,6	12,1	3,7	12,0	5,3
IV	18,8	20,7	-2,6	9,5	8,9	1,8	8,6	3,4	-0,9	12,4	4,5	12,2	6,1
1999													
I	19,0	20,8	-2,8	9,4	8,9	8,2	8,7	9,2	6,4	12,6	3,2	11,9	6,4
II	18,7	20,5	-3,3	9,4	9,3	6,1	8,7	7,1	0,2	12,8	5,4	11,7	6,7
III	18,7	20,8	-3,6	9,5	9,1	6,6	8,6	7,9	3,7	12,7	4,4	11,3	6,6
IV	18,3	20,9	-4,0	9,7	8,9	4,3	8,5	5,8	4,3	12,6	6,6	11,1	7,1
2000													
I	18,1	21,0	-4,3	9,7	9,3	6,2	8,6	7,6	6,0	12,9	4,7	10,4	7,7
Japani													
1996	31,3	29,8	1,4	16,1	15,6	1,7	15,1	0,3	1,0	6,7	6,4	13,3	1,1
1997	31,2	28,7	2,6	16,6	16,1	3,3	13,7	1,2	0,1	5,4	7,1	13,4	0,7
1998	29,3	26,4	3,1	14,5	14,6	-6,4	15,1	-9,3	-1,3	5,0	6,0	13,7	-0,1
1999	.	25,9	.	.	.	1,6	.	-2,6	1,5	.	6,6	.	0,6
1998													
II	.	24,8	.	.	.	-32,6	.	-14,2	0,4	.	12,9	.	-6,2
III	.	26,9	.	.	.	4,2	.	-2,6	1,5	.	4,2	.	2,0
IV	.	26,9	.	.	.	12,6	.	-6,5	-6,4	.	12,7	.	-0,6
1999													
I	.	26,9	.	.	.	0,6	.	-12,4	-2,4	.	-4,4	.	9,8
II	.	24,2	.	.	.	-18,2	.	-14,2	1,9	.	15,2	.	-7,2
III	.	26,4	.	.	.	7,6	.	-2,7	1,5	.	3,3	.	2,6
IV	.	26,9	.	.	.	18,2	.	17,6	7,3	.	10,5	.	-3,7
2000													
I	.	26,2	.	.	.	8,0	.	-5,8	-4,7	.	2,8	.	8,7

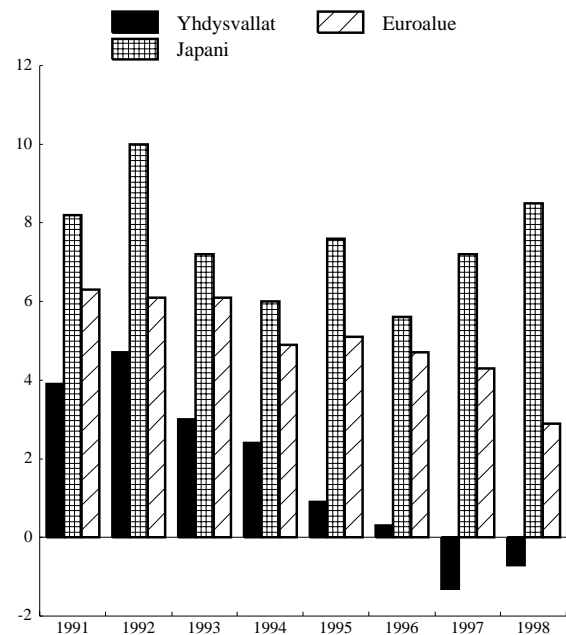
Yritysten (pl. rahoitussektori) nettoluotonanto

(prosenttia BKT:stä)

Kotitalouksien nettoluotonanto¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

Lähteet: EKP, Federal Reserve Board, Bank of Japan ja Economic Planning Agency.

1) Kotitaloudet mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

Tekninen huomautus

taulukko 2.4

Euroalueen raha-aggregaattien puhdistaminen kausivaihteluista

Raha-aggregaattitiedot puhdistetaan kausivaihteluista joko X-12-ARIMA-ohjelmalla (versio 0.2.2¹) tai TRAMO/SEATS-ohjelmalla² (beetaversio, heinäkuu 1998). Kausitasoituksessa käytetään menetelmien multiplikatiivisia malliversioita. Teknisistä syistä on päädytty julkistamaan X-12-ARIMA:n tulokset virallisina tietoina. Joihinkin M2:n eriin tehdään kalenterikorjauksia. M3 puhdistetaan kausivaihteluista epäsuorasti laskemalla yhteen M1:n ja erotuksien (M2–M1) ja (M3–M2) kausivaihteluista puhdistetut sarjat, jotta alaerät summautuvat yhteen M3:ksi.

Kausivaihteluista puhdistettujen kantojen indeksille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan miljardeina euroina ilmaistuja kantoja ja uudelleenluokittelusta, arvostusmuutoksista ja muista vastaavista muutoksista aiheutuvia korjauseriä. Näin saadaan kantojen, korjauseerien ja virtojen kausipuhdistetut arvot (taulukko 2.4.1.).

Suhteellisten vuosimuutosten laskeminen

Muutosprosentit lasketaan joko (a) virtatietojen tai (b) kausivaihteluista puhdistettujen kantatietojen (indeksisarjojen) perusteella.

Jos F_t kuvaa muutosta kuukauden t aikana, L_t kantaa kuukauden t lopussa, X_t suhteellista muutosta kuukaudessa t , eli $X_t = (F_t/L_{t-1} + 1)$, ja jos I_t on kuukauden t kausivaihteluista puhdistettu kanta, voidaan suhteellinen vuosimuutos a_t eli muutos viimeisten 12 kuukauden aikana laskea seuraavasti

$$(a) \quad a_t = \left(\frac{X_t * X_{t-1} * X_{t-2} * X_{t-3} * X_{t-4} * X_{t-5} * X_{t-6} * X_{t-7} * X_{t-8} * X_{t-9} * X_{t-10} * X_{t-11}}{I_t / I_{t-12}} - 1 \right) * 100$$

$$(b) \quad a_t = (I_t / I_{t-12} - 1) * 100$$

Pyörästysten vuoksi näin lasketut luvut eivät välttämättä täsmää taulukon 2.4 lukujen kanssa. Kausivaihteluista puhdistetut, useampidesimaaliset kantatiedot ovat saatavissa EKP:n Internet-kotisivulta (<http://www.ecb.int>) sivun "Euro area statistics-download" csv-tiedostona, jolloin taulukon 2.4 tarkat suhteelliset muutosluvut voidaan laskea.

taulukoihin 2.5–2.8

Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Tammikuussa 1999 käyttöön otetun uuden raportointimenetelmän vuoksi taulukoiden 2.5–2.8 tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljänestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa. Lisäksi neljännesvuosittaisia virtatilastoja ei voida laskea millekään tilastoidulle ajanjaksolle, koska uudelleenluokittelun ja arvostusmuutosten vaikutuksia ei vielä ole koottu. Taulukkoja 2.5–2.8 voidaan käyttää rakenneanalyysiin, mutta niissä esitettyjen kasvuvauhtien yksityiskohtainen analyysi ei ole suositeltavaa.

1 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), "New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program", *Journal of Business and Economic Statistics*, 16, 2, 127–152, tai "X-12-ARIMA Reference Manual Version 0.2.2" (joulukuun 1998), *Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C.*

2 Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), "Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User", *Bank of Spain, Working Paper No. 9628, Madrid.*

Yleistä

Euroopan keskuspankin (EKP) keräämät ja julkaisemat tilastot perustuvat asiakirjaan ”Statistical requirements for Stage Three of Monetary Union (Implementation Package)”. Euroopan rahapoliittinen instituutti (EMI) ja kansalliset keskuspankit saattoivat tämän asiakirjan pankkiyhdistysten ja muiden kolmannen vaiheen tilastoinnin valmisteluun osallistuvien saataville heinäkuussa 1996. Asiakirjassa käsitellään raha- ja pankkitilastoja, maksutasetilastoja, ulkomaista varallisuutta koskevia tilastoja, rahoitustilinpitoa, hinta- ja kustannustilastoja sekä muita taloustilastoja.¹

Nämä tilastot keskittyvät euroalueeseen kokonaisuudessaan. Pidemmän aikavälin yksityiskohtaisempia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa csv-muodossa EKP:n verkkosivuilla (<http://www.ecb.int>), ja EKP:n Kuukausikatsauksessa julkaistaan uusia tai yksityiskohtaisempia tietoja heti tuoreeltaan.

Koska ecun muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatilastoissa, taulukoiden 2.1–2.8 tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisinaan hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on laskettu yhteen ja/tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi) tarpeen mukaan.

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 2.8.2000 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan tarkistaa. Pyöritysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Yhteenveto

Yhteenveto euroalueen talouskehityksen keskeisimmistä piirteistä esitetään ensimmäistä kertaa Kuukausikatsauksen tässä numerossa.

Rahapolitiikka- ja rahoitusmarkkinatilastot

Taulukoissa 1.1–1.5 esitetään eurojärjestelmän (Eurosystem) konsolidoitu tase, tietoja eurojärjestelmän rahapoliittisista operaatioista sekä vähimmäisvarantoihin ja pankkijärjestelmän likviditeettiasemaan liittyviä tilastoja. Taulukoihin 1.2 ja 1.3 on tehty muutoksia, jotka johtuvat siirtymisestä vaihtuvakorkoisiin huutokauppoihin kesäkuussa 2000. Taulukoissa 2.1–2.3 esitetään rahalaitoksiin liittyviä rahataloutta koskevia tilastoja eurojärjestelmä mukaan lukien. Taulukon 2.3 tiedot on konsolidoitu; euroalueen rahalaitosten välisiä positioita ei ole esitetty, mutta niiden saamisen ja velkojen yhteissummien erotus esitetään sarakkeessa 13. Taulukossa 2.4 esitetään rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta johdetut raha-aggregaatit ja joitakin valtionhallinnon (monetaarisia) velkoja. Taulukossa 2.5 esitetään neljännesvuositilastot rahalaitosten lainoista kotitalouksille ja yrityksille eriteltyinä käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Taulukossa 2.6 esitetään neljännesvuositilastot euroalueella olevien talletuksista rahalaitoksiin. Taulukossa 2.7 esitetään neljännesvuositilastot euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvista rahalaitosten saamisista ja veloista. Taulukossa 2.8 esitetään neljännesvuositilastot joistakin rahalaitosten taseeristä valuutoittain. Luettelo rahalaitoksista on kokonaisuudessaan EKP:n verkkosivuilla. Sektoriluokitus on esitetty yksityiskohtaisesti raha- ja pankkitilastojen sektorikäsikirjassa ”Money and

¹ Euroopan tasolla raha- ja pankkitilastoista vastaa EKP. Maksutasetilastoista sekä ulkomaista varallisuutta ja rahoitustilinpitoa koskevista tilastoista vastaavat Euroopan komissio (Eurostat) ja EKP yhdessä. Hinta- ja kustannustilastoista ja muista taloustilastoista vastaa Euroopan komissio (Eurostat).

Banking Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classification of customers” (EKP, marraskuu 1999). Raha- ja pankkitilastojen ko-koamisohjeissa ”Money and Banking Statistics Compilation Guide” (EMI, huhtikuu 1998) esitetään suositukset, joita kansallisten keskuspankkien tulee noudattaa. Tilastotiedot kerätään ja tilastot laaditaan 1.1.1999 alkaen rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annetun Euroopan keskuspankin asetuksen (EKP/1998/16) mukaisesti.

EKP tuottaa rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä koskevat tilastot (taulukot 3.1–3.3) sähköisistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella. Pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevien tilastojen (taulukko 3.4) yksityiskohdat ilmenevät taulukon alaviitteestä.

Arvopapereiden liikkeeseenlaskuja, kuoletuksia ja kantoja koskevat tilastot esitetään taulukossa 3.5. Taulukossa 3.6 on euromääräisten arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden (sekä euroalueella että sen ulkopuolella sijaitsevien) erittely sektoreittain. Taulukon 3.6 yhteismäärät (sarakkeet 1, 7 ja 14) ovat samat kuin taulukossa 3.5 esitetyt luvut euromääräisten arvopapereiden kannoista (sarakkeet 8, 16 ja 20), bruttomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakkeet 5, 13 ja 17) ja nettomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakkeet 7, 15 ja 19). Rahalaitosten liikkeeseen laskemien arvopapereiden kanta (sarake 2) taulukossa 3.6 vastaa suurin piirtein taulukossa 2.8.3 esitettyjä rahalaitosten yhteenlasketun taseen velkapuolen rahamarkkinapapereita ja velkapapereita (sarakkeet 2 ja 10), vaikka liikkeeseenlaskutilastojen kattavuus onkin tällä hetkellä hieman suppeampi. Näistä tilastoista kerrotaan tarkemmin Kuukausikatsauksen marraskuun 1999 numeron sivuilla 17–18.

Hinnat ja reaalitalouden tilastot

EKP:n kuukausikatsauksessa esitettävät tilastot ovat muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot

ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Vertailukelpoisten tietojen saatavuus vaihtelee tilastosta toiseen, mutta yleisesti ottaen vertailukelpoista tietoa on paremmin saatavissa viime ajoilta kuin aikaisemmilta ajanjaksoilta.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (taulukko 4.1) on käytettävissä vuodesta 1995 lähtien. Kansallisiin kuluttajahintaindekseihin perustuvat arviot vuotta 1995 edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia. YKHI perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindekseihin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen valtioissa. Tammikuusta 2000 alkaen YKHIin sisältyvät terveydenhoito- ja koulutuspalvelujen kustannukset. Laajennetun YKHIin mukaisia tietoja ei yleensä ole saatavissa tammikuuta 2000 edeltävältä ajalta. Tammikuusta 2000 alkaen YKHI sisältää myös euroalueella vierailevien kulutuksen, joka ei aiemmin ole sisällynyt kaikkien jäsenmaiden YKHIin.

Kansantalouden tilinpitoa koskevat tilastot (taulukot 4.2 ja 5.1) – mm. neljännesvuosittaiset yhteenvedot tilinpidosta – tulevat täysin vertailukelpoiksi koko euroalueella, kun Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä (EKT 95) otetaan käyttöön vuoden 1999 aikana ja sen jälkeen. Osa tilastoista on jo täysin vertailukelpoisia. Taulukossa 4.2.2 esitetyt bruttokansantuotteen deflaattorit vuotta 1999 edeltävältä ajalta on laskettu kansallisessa valuutassa kansallisten tietojen perusteella. Tämän Kuukausikatsauksen kansantalouden tilinpitotilastot perustuvat pääasiassa EKT 95:een.

Taulukossa 5.2 esitetään muita keskeisiä reaalitalouden tilastoja. EU:n neuvoston 19.5.1998 antaman lyhyen aikavälin tilastoja koskevan asetuksen (EY) N:o 1165/98 täytäntöönpano tulee kasvattamaan käytettävissä olevien euroaluetta koskevien tilastojen määrää.

Barometritiedot (taulukko 5.3) perustuvat Euroopan komission tekemiin yritys- ja kuluttajakyselyihin.

Työllisyystilastot (taulukko 5.4) perustuvat EKT 95:een. Koska kaikki euroaluetta koskevat tiedot eivät olleet käytettävissä tätä Kuukausi-

katsausta laadittaessa, jotkin luvut ovat käytettävissä oleviin tietoihin perustuvia EKP:n arvioita. Työttömyystilastot ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia.

Rahoitustilinpitotilastot

Tilastovaatimusten toteutusta koskevassa julkaisussa ("Implementation package") todetaan, että rahatalouden analysointia ja rahapolitiikan tutkimusta täydentämään tarvitaan yksityiskohtaisia tietoja euroalueen rahoitustaloustoimista ja rahoitustaseista. Tarkoituksena on julkaista laaja, joskaan ei täydellinen, EKT 95:n mukainen euroalueen rahoitustilinpito raha- ja pankki-, maksutase-, pääomamarkkina-, rahoituslaitosten (ilman rahalaitoksia) ja julkisyhteisöjen rahoitustilastojen perusteella. Taulukossa 6 esitetään kansallisiin pääomatilastoihin ja rahoitustilinpitoon perustuvat euroalueen aggregaatit.

Yksityiskohtaisemmat ja yhtenäisemmät euroalueen rahoitustilinpitoa koskevat tilastot tulta- neen julkaisemaan EKP:n Kuukausikatsauksessa tämän vuoden aikana.

Julkisen talouden rahoitusasema

Taulukossa 7 esitetään BKT:hen suhteutettuna euroalueen julkisen talouden rahoitusasemaa kuvaavat julkisen talouden tuloja ja menoja, säästämistä, alijäämää ja velkaa koskevat tilastot. Tiedot perustuvat jäsenvaltioiden toimittamiin yhdenmukaistettuihin tilastoihin, jotka lasketaan yhteen EKP:ssä.

Euroopan komission toimittamat julkistalouden alijäämää ja julkista velkaa koskevat tiedot esitetään lisäksi maittain, koska ne ovat tärkeitä vakaus- ja kasvusopimuksen kannalta.

Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto), ulkomaankauppa ja valuuttakurssit

Maksutasetta (taulukot 8.1–8.6) ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen käsitteet ja määritelmät ovat yleensä IMF:n maksutasekäsikirjan

5. laitoksen (lokakuu 1993), EKP:n 1.12.1998 antamien Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksia koskevien suuntaviivojen (EKP/1998/17) ja Eurostatin ohjeiden mukaisia.

Euroalueen maksutasetilastot on laatinut EKP. Joulukuuhun 1998 asti tiedot on ilmoitettu ecui-na. Maksutasetilaston tuoreimmat kuukausitiedot ovat ennakkotietoja, jotka tarkistetaan yksityiskohtaisten neljännesvuosittaisten maksutasetilastojen julkaisemisen yhteydessä.

Maksutaseen rahoitustasetilastot vuoden 1998 loppua edeltävältä ajalta, palvelutasetilastot vuoden 1997 loppua edeltävältä ajalta, tuotantoteijäkorkorvausten taseen kuukausikehitystä koskevat tilastot vuosilta 1997–1999 ja ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot vuoden 1997 loppua edeltävältä ajalta perustuvat osittain arvioihin eivätkä ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa. Taulukossa 8.4 esitetään ensimmäistä kertaa suorien sijoitusten yksityiskohtaiset virtatilastot. Arvopaperisijoitusten virtatilastot esitetään taulukoss 8.5. Taulukossa 8.5.2 esitetään euroalueella olevien sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin sijoittajan sektorin mukaan jaoteltuina. Ulkomaisten sijoittajien sijoituksia euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin ei voida esittää liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuina.

Euroalueen ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot (taulukko 8.7.1) on saatu laskemalla kansalliset nettomääräiset tiedot yhteen. Ulkomainen varallisuus on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja lukuun ottamatta suorien sijoitusten kantatietoja, jotka laajalti perustuvat kirjanpitoarvoihin.

Eurojärjestelmän valuuttavarannon ja siihen liittyvien saamisten kannat esitetään taulukossa 8.7.2. EKP:n valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset esitetään erikseen taulukossa 8.7.3. Taulukoiden 8.7.2 ja 8.7.3 tiedot ovat IMF:n/BIS:n valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia. Valuuttavarantotilastot vuoden 1999 loppua edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien tilastojen kanssa.

Taulukossa 9 esitetään euroalueen ulkomaankauppa sekä kokonaisvientä ja -tuontia koskevat indeksit (arvo, määrä ja yksikköarvo). Arvoindeksin laskee EKP. Määräindeksi lasketaan Eurostatin ilmoittaman yksikköarvoindeksin ja arvoindeksin perusteella. Määritelmien, luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia maksutasetilastojen tavarakaupan erien kanssa (taulukot 8.1 ja 8.2).

Taulukossa 10 esitetään euron nimellinen ja reaalin efektiivinen valuuttaindeksi. Taulukossa esitetään euron kahdenväliset kurssit suhteessa niihin 13 valuuttaan, joita EKP käyttää efektiivisen valuuttakurssin laskennassa. Kurssit ovat Hongkongin ja Singaporen dollaria ja Etelä-Korean wonia lukuun ottamatta EKP:n julkaisemia päivittäisiä viitekursseja. Taulukossa 10 esitetään

myös näiden 13 valuutan muodostamasta ryhmästä laskettuja reaalisia indeksejä (deflatoituna tehdasteollisuuden tuottajahinnoilla ja yksikkötyökustannuksilla) sekä laajemmasta, 39 valuutan ryhmästä laskettu nimellinen ja reaalin (kuluttajahinnoilla deflatoitu) indeksi.

Muut tilastot

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (taulukko 11) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot (taulukot/kuviot 12.1 ja 12.2) perustuvat kansallisiin lähteisiin. Tiedot, jotka koskevat säästämistä, investointeja ja rahoitusta Yhdysvalloissa ja Japanissa (taulukko/kuvio 12.2.), on ryhmitelty samalla tavalla kuin euroalueen vastaavat tiedot taulukossa/kuviossa 6.

Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet¹

4.1.2000

EKP ilmoittaa, että eurojärjestelmä toteuttaa 5.1.2000 likviditeettiä vähentävän hienosäätöoperaation, jonka maksut suoritetaan samana päivänä. Tällä toimenpiteellä pyritään palauttamaan normaali likviditeetti markkinoille sen jälkeen, kun vuoteen 2000 siirtyminen oli sujunut ongelmitta.

5.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

15.1.2000

Kreikan viranomaisten pyynnöstä euroalueeseen kuuluvien EU:n jäsenvaltioiden ministerit, EKP sekä Tanskan ja Kreikan ministerit ja keskuspankkien pääjohtajat päättävät revalvoida Kreikan drakman keskuskurssin valuuttakurssimekanismissa (ERM II) 3½ prosentilla alkaen 17.1.2000.

20.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

EKP:n neuvosto päättää myös, että eurojärjestelmä aikoo jakaa vuoden 2000 alkupuoliskolla toteutettavissa pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa 20 miljardia euroa kussakin. Määrää päätettäessä otettiin huomioon euroalueen pankkijärjestelmän arvioitu likviditeetin tarve vuoden 2000 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana sekä eurojärjestelmän pyrkimys jakaa vastaisuudessaakin suurin osa rahoitussektorille rahoitusoperaatioissa tarjoamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta.

3.2.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 9.2.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien. Talletuskorkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien.

17.2., 2.3.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

16.3.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,5 prosenttiin siitä operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 22.3.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,5 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 2,5 prosenttiin 17.3.2000 lähtien.

30.3., 13.4.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,5 %, maksuvalmiusluoton korko 4,5 % ja talletuskorko 2,5 %.

27.4.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 4.5.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin 28.4.2000 lähtien.

¹ Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet vuonna 1999 on esitetty EKP:n vuosikertomuksessa vuodelta 1999 sivuilla 172–175.

11.5.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

25.5.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

8.6.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin ja soveltaa sitä kahteen (kiinteäkorkoisena huutokauppana toteutettavaan) operaatioon, joiden maksut suoritetaan 15. ja 21.6.2000. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 5,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin 9.6.2000 lähtien.

EKP:n neuvosto ilmoittaa myös, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina siten, että likviditeetin jaossa käytetään monikorkoista menettelyä. EKP:n neuvosto päättää asettaa näissä operaatioissa tehtäville korkotarjouksille alarajan, joka on 4,25 %. Siirtymisellä vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin ei ole tarkoitus muuttaa eurojärjestelmän rahapolitiikan viritystä. Uudella huutokauppamenettelyllä pyritään vastaamaan huomattavaan ylikysyntään, johon tähänastinen kiinteäkorkoisen huutokauppamenettelyn soveltaminen on johtanut.

19.6.2000

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen artiklan 122 kohdan 2 mukaisesti Ecofin-neuvosto päättää, että Kreikka täyttää artiklan 121 kohdassa I esitettyihin kriteereihin perustuvat vaatimukset, ja kumoaa Kreikkaa koskevan poikkeuk-

sen 1.1.2001 lukien. Ecofin-neuvosto teki päätöksensä ottaen huomioon Euroopan komission ja EKP:n kertomukset Ruotsin ja Kreikan edistymisestä talous- ja rahaliiton jäsenyyteen liittyvien velvoitteiden täyttämässä ja kuultuaan Euroopan parlamenttia ja keskusteltuaan valtion- tai hallitusten päämiesten kokoonpanossa kokoon-tuneen Eurooppa-neuvoston kanssa.

Toimien yksimielisesti niiden Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden, joita ei koske poikkeus, ja kyseisen jäsenvaltion kanssa Ecofin-neuvosto – Euroopan komission esityksestä ja EKP:tä kuultuaan – vahvistaa myös Kreikan drakman ja euron välisen peruuttamattoman muuntokurssin, joka tulee voimaan 1.1.2001. Kreikan drakman ja euron välisen muuntokurssin (joka vastaa drakman valitisevaa keskuskurssia euroon nähden ERM II -valuuttakurssimekanismissa) määrittämisen jälkeen EKP ja Kreikan keskuspankki ilmoittavat, että ne tulevat seuraamaan Kreikan drakman ja euron välisen markkinakurssin lähentymistä drakman euromuuntokurssiin. Lähentyminen tulisi saavuttaa viimeistään 29.12.2000 mennessä.

21.6.2000

EKP:n neuvosto päättää, että maksuvalmiusluoton korko on edelleen 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %. Neuvosto toistaa, että – kuten 8.6.2000 ilmoitettiin – eurojärjestelmän tulevat perusrahoitusoperaatiot tullaan toteuttamaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina monikorkoista huutokauppamenettelyä käyttäen ja että operaatioissa tehtävien korkotarjousten alaraja on 4,25 %.

EKP:n neuvosto ilmoittaa myös, että vuoden 2000 loppupuolella toteutettavissa pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa eurojärjestelmä aikoo jakaa 15 miljardia euroa operaatiota kohden. Tässä määrässä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän ennakoitujen likviditeettitarpeet vuoden 2000 loppupuolella ja eurojärjestelmän halukkuus myöntää edelleen suurin osan rahoitussektorin rahoituksesta perusrahoitusoperaatioiden kautta.

6.7., 20.7., 3.8.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,25 %, maksuvalmiusluoton korko 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %.

Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja

Tässä luettelossa on tietoja joistakin Euroopan keskuspankin julkaisemista asiakirjoista. Julkaisut ovat saatavissa maksutta EKP:n lehdistöpalvelusta (Press Division). Tilaukset voi lähettää nimiösivun kääntöpuolella olevaan postiosoitteeseen.

Täydellinen luettelo Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy Internet-kotisivultamme (<http://www.ecb.int>).

Vuosikertomus

Vuosikertomus 1998. Huhtikuu 1999.

Vuosikertomus 1999. Huhtikuu 2000.

Lähentymisraportti

Lähentymisraportti 2000. Toukokuu 2000.

Kuukausikatsaus

Tammikuusta 1999 lähtien julkaistut artikkelit:

Euroalue kolmannen vaiheen alussa. Tammikuu 1999.

Vakauteen tähtäävä eurojärjestelmän rahapolitiikan strategia. Tammikuu 1999.

Euroalueen raha-aggregaatit ja niiden merkitys eurojärjestelmän rahapolitiikan strategiassa. Helmikuu 1999.

Lyhyen aikavälin talousindikaattorien merkitys euroalueen hintakehityksen arvioinnissa. Huhtikuu 1999.

Euroalueen pankkitoiminta: rakenteellisia piirteitä ja kehitysnäkymiä. Huhtikuu 1999.

Eurojärjestelmän toimintakehikko: kuvaus ja ensimmäinen arviointi. Toukokuu 1999.

Vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpano. Toukokuu 1999.

Keskeisten talousindikaattorien pitkän aikavälin kehitys ja suhdannevaihtelut euroalueen maissa. Heinäkuu 1999.

Euroopan keskuspankkijärjestelmän institutionaalinen rakenne. Heinäkuu 1999.

Euron kansainvälinen asema. Elokuu 1999.

Euroalueen rahalaitosten taseet vuoden 1999 alkupuolella. Elokuu 1999.

Inflaatioerot rahaliitossa. Lokakuu 1999.

EKP:n valmistautuminen vuoteen 2000. Lokakuu 1999.

Vakauteen tähtäävä politiikka ja pitkien reaalikorkojen kehitys 1990-luvulla. Marraskuu 1999.

TARGET ja euromääräiset maksut. Marraskuu 1999.

Euroopan keskuspankin säädökset. Marraskuu 1999.

Euroalue vuosi euron käyttöönoton jälkeen: rahoitusrakenteen tärkeimmät piirteet ja muutokset. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja -operaatiot. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmä ja EU:n laajentuminen. Helmikuu 2000.

Arvopaperiselvityksen yhdentyminen. Helmikuu 2000.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit. Huhtikuu 2000.

EMU ja pankkivalvonta. Huhtikuu 2000.

Korkojen ja korkojohdannaisten informaatioisältö rahapolitiikan kannalta. Toukokuu 2000.

Euroalueen työmarkkinoiden kehitys ja rakenteelliset piirteet. Toukokuu 2000.

Siirtyminen vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin. Heinäkuu 2000.

Rahapolitiikan välittymismekanismi euroalueella. Heinäkuu 2000.

Väestön ikääntyminen ja finanssipolitiikka euroalueella. Heinäkuu 2000.

Katsaus euroalueen hinta- ja kustannusindikaattoreihin. Elokuu 2000.

Euroalueen ulkomaankauppa: tyypilliset piirteet ja viimeaikainen kehitys. Elokuu 2000.

Occasional Paper Series

1 Santillán J., Bayle M. ja Thygesen C., The impact of the euro on money and bond markets. Heinäkuu 2000.

Working Paper Series

- 1 Brousseau V. ja Scacciavillani F., A global hazard index for the world foreign exchange markets. Toukokuu 1999.
- 2 Monticelli C. ja Tristani O., What does the single monetary policy do? A SVAR benchmark for the European Central Bank. Toukokuu 1999.
- 3 Detken C., Fiscal policy effectiveness and neutrality results in a non-Ricardian world. Toukokuu 1999.
- 4 Angeloni I. ja Dedola L., From the ERM to the euro: new evidence on economic and policy convergence among EU countries. Toukokuu 1999.
- 5 Wynne M., Core inflation: a review of some conceptual issues. Toukokuu 1999.
- 6 Coenen G. ja Vega J.-L., The demand for M3 in the euro area. Syyskuu 1999.
- 7 de Bandt, O. ja Davis E. P., A cross-country comparison of market structures in European banking. Syyskuu 1999.
- 8 Orphanides A. ja Wieland V., Inflation zone targeting. Lokakuu 1999.
- 9 Coenen G., Asymptotic confidence bands for the estimated autocovariance and autocorrelation functions of vector autoregressive models. Tammikuu 2000.
- 10 Fatum R., On the effectiveness of sterilized foreign exchange intervention. Helmikuu 2000.
- 11 Berk J. M. ja van Bergeijk P., Is the yield curve a useful information variable for the Eurosystem? Helmikuu 2000.

- 12 Svensson L. E. O. ja Woodford M., Indicator variables for optimal policy. Helmikuu 2000.
- 13 Söderström U., Monetary policy with uncertain parameters. Helmikuu 2000.
- 14 Rudebusch G. D., Assessing nominal income rules for monetary policy with model and data uncertainty. Helmikuu 2000.
- 15 Orphanides A., The quest for prosperity without inflation. Maaliskuu 2000.
- 16 Hördahl P., Estimating the implied distribution of the future short-term interest rate using the Longstaff-Schwartz model. Maaliskuu 2000.
- 17 Fabiani S. ja Mestre R., Alternative measures of the NAIRU in the euro area: estimates and assessment. Maaliskuu 2000.
- 18 Iacoviello M., House prices and the macroeconomy in Europe: results from a structural VAR analysis. Huhtikuu 2000.
- 19 Detken C. ja Hartmann P., The euro and international capital markets. Huhtikuu 2000.
- 20 de Bandt O. ja Mongelli F. P., Convergence of fiscal policies in the euro area. Toukokuu 2000.
- 21 Ehrmann M., Firm size and monetary policy transmission: evidence from German business survey data. Toukokuu 2000.
- 22 Holthausen C. ja Ronde T., Regulating access to international large-value payment systems. Kesäkuu 2000.
- 23 Cho I-K. ja Sargent T. J., Escaping Nash inflation. Kesäkuu 2000.
- 24 Smets F., What horizon for price stability. Heinäkuu 2000.
- 25 Schellekens P., Caution and conservatism in the making of monetary policy. Heinäkuu 2000.
- 26 Winkler B., Which kind of transparency? On the need for clarity in monetary policy-making. Elokuu 2000.
- 27 Camacho M. ja Perez-Quiros G., This is what the US lending indicators lead. Elokuu 2000.
- 28 Ellison M. ja Valla N., Learning, uncertainty and central bank activism in an economy with strategic interactions. Elokuu 2000.

Muita julkaisuja

The TARGET service level. Heinäkuu 1998.

Report on electronic money. Elokuu 1998.

Assessment of EU securities settlement systems against the standards for their use in ESCB credit operations. Syyskuu 1998.

Money and banking statistics compilation guide. Syyskuu 1998.

Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasiakirja EKP:n rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Syyskuu 1998.

Third progress report on the TARGET project. Marraskuu 1998.

Correspondent central banking model (CCBM). Joulukuu 1998.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1997 figures. Tammikuu 1999.

Possible effects of EMU on the EU banking systems in the medium to long term. Helmikuu 1999.

Euro area monetary aggregates: conceptual reconciliation exercise. Heinäkuu 1999.

The effects of technology on the EU banking systems. Heinäkuu 1999.

Payment systems in countries that have applied for membership of the European Union. Elokuu 1999.

Improving cross-border retail payment services: the Eurosystem's view. Syyskuu 1999.

Compendium: Säädöskokoelma. Kesäkuu 1998 – toukokuu 1999. Lokakuu 1999.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics Compilation Guide, Addendum I: Money market paper. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics Sector Manual. Toinen painos. Marraskuu 1999.

Report on the legal protection of banknotes in the European Union Member States. Marraskuu 1999.

Correspondent central banking model (CCBM). Marraskuu 1999. (Ei saatavissa painettuna; julkaisun sähköinen versio on nähtävissä EKP:n Internet-sivuilla.)

Cross-border payments in TARGET: A users' survey. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics: Series keys for the exchange of balance sheet items time series. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics: Handbook for the compilation of flow statistics. Joulukuu 1999.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1998 figures. Helmikuu 2000.

Interlinking: Data dictionary, version 2.02. Maaliskuu 2000.

Asset prices and banking stability. Huhtikuu 2000.

EU banks' income structure. Huhtikuu 2000.

Statistical requirements of the European Central Bank in the field of general economic statistics. Elokuu 2000.

Esitteitä

TARGET. Heinäkuu 1998.

Eurosetelit ja -metallirahat. Heinäkuu 1999.

TARGET: facts, figures, future. Syyskuu 1999.